

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Tilinpäätös 2023

Toimintakertomus.....	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Kaupunginjohtajan katsaus	4
Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	6
Yleinen ja kuntasektorin taloudellinen kehitys	7
Olennaiset muutokset Lappeenrannan toiminnassa ja taloudessa	9
Lappeenrannan kaupungin henkilöstö	11
Ympäristö	17
Muut ei-taloudelliset asiat	20
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	22
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	26
Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	30
Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	36
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	41
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	42
Tase ja sen tunnusluvut.....	44
Lappeenrannan kaupunkiorganisaatio	48
Lappeenrannan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2021–2025	49
Lappeenranta-konsernin toiminta ja talous	50
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	50
Konsernin toiminnan ohjaus	51
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	54
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	55
Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	57
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	58
Konsernitase ja sen tunnusluvut	59
Tilikauden tuloksen käsittely	61
Talousarvion toteutuminen	62
Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	62
Käyttötalousosa	65
Lappeenranta 2037-strategia	68
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	70
Yhteiset palvelut.....	70

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut	80
Elinvoima ja kaupunkikehitys	99
Maakunnallinen palvelutoiminta	121
Rahoitusosa	130
Investointiosa	131
Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	133
Tilinpäätöslaskelmat	135
Tuloslaskelma	135
Rahoituslaskelma	136
Tase	137
Konsernituloslaskelma	139
Konsernin rahoituslaskelma	140
Konsernitase	141
Tilinpäätöksen liitetiedot	143
Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	143
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	146
Tasetta koskevat liitetiedot	151
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	163
Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	170
Kilpailuille markkinoille suuntautuvan myynnin eriyttäminen.....	173
Taseyksiköiden tilinpäätökset	175
Tilakeskus.....	175
Etelä-Karjalan pelastuslaitos.....	179
Lappeenrannan seudun ympäristötoimi	183
Luettelot ja selvitykset	187
Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä.....	188
Lappeenrannan kaupungin konserniyhteisöt	189
Tilinpäätös 2023 ja ennuste taloussuunnitelmakauteen 2024–2026	189
Henkilöstömäärien kehitys	191
Tytäryhteisöt.....	192
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy -konserni	192
Lappeenrannan Energia Oy -konserni	198
Lappeenrannan Toimitilat Oy – konserni	205
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	214
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	221
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	226
Saimaan Tukipalvelut Oy	231

Saimaan lentoasema säätiö sr -konserni.....	238
Wirma Lappeenranta Oy	243
Kuntayhtymät	248
Etelä-Karjalan liitto	255

Toimintakertomus

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kaupunginjohtajan katsaus

Lappeenranta teki vuodelta 2023 kaikkien aikojen parhaan tuloksen. 63 miljoonan euron vuosikate ja 29 miljoonan euron ylijäämä jäänevät rikkomattomiksi ennätyksiksi. Poikkeukselliset luvut johtuvat sote-uudistuksen vaikutuksesta verokertymään, mikä kertaluonteisesti nosti sitä jopa yli 20 miljoonalla eurolla. Tämän verohännäksi kutsutun seikan lisäksi uudistuksen rahoitusmalliin sisältyy niin sanottu loppupiiska, joka vie Lappeenrannalta jatkossa pysyvästi lisää valtionosuutta neljä miljoonaa euroa joka vuosi.

Ilman viime vuodelta kertynyttä puskuria Lappeenrannan velkamäärä kääntyisi kasvuun jo tänä vuonna. Viime vuoden tulos on siten aidosti kertaluonteinen ja poikkeuksellinen.

Vuoden 2023 poikkeuksellisuus oli myös ennalta hyvin tiedossa, joten yllätyksenä tuloksemme ei tullut. Perusteet investointiohjelman sovittamiselle 300 miljoonan euron ramiin eivät ole muuttuneet, sillä meillä ei ole tiedettyä parempaa taloudellista tilannetta. Investointien myötä lainakanta tulee kasvaamaan 120 miljoonalla eurolla vuosikymmenen loppuun mennessä, vaikka pidämmekin kiinni 30 miljoonan euron vuosikatetavoitteesta.

Viime vuonna syntyi 441 uutta lappeenranta-laista, vähemmän kuin kertaakaan aiemmin nykyaikana. Syntyvyyden kehitys on todella huolestuttavaa, sillä tänä vuonna syntyvien määrä on jäämässä vielä alemmaksi. Sen vuoksi tarve palveluverkon sopeuttamiselle ei ole poistunut. Vajaksi käyneitä koulurakennuksia ei ole tarkoituksenmukaista ylläpitää, eikä niihin ole varsinkaan kestävästi investoita.

LPR2037-strategia ohjaa kaupungin päivittäistä työtä. Kaupungin henkilökunta sitoutuu vahvasti visioon luoda Lappeenrantaan kestäviä menestystarinoita rohkeasti, yhdessä ja eteenpäin katsoen.

Kasvun kaupungin Lappeenrannassa väkiluku ylitti 73.000 asukasta viime vuonna. Kasvun takana on vahva imu korkeakouluperusteisessa maahanmuutossa. Kaupungin keskeiset teolliset toimijat ovat sitoutuneet kehittämään toimintaansa Lappeenrannassa. Mahdolliset uudet teolliset työpaikat vahvistavat kaupungin elinvoimaa ja asukasluvun kehitystä.

Viime vuoden päätös jatkaa Mustolan ja Pajarilan teollisuusalueiden kehittämistä tukee sijoitushoukuttelun tonttitarjontaa keskipitkällä aikavälillä. Näiden alueiden lisäksi erityisesti Lentokentäntien ja Harapaisen alueet ovat kehittymässä myönteiseen suuntaan.

Kestävän kaupungin Lappeenranta on nimetty EU:n sadan hiilineutraalin Missio-kaupungin joukkoon. Kaupunki etenee kohti hiilineutraaliutta vuonna 2030. Vetytalouden, aurinkovoiman ja pienydinvoiman selvitystyön ja mahdollisen liiketoiminnan odotetaan nostavan Lappeenrannasta houkuttelevan vihreiden energioiden edelläkävijän.

Koulutuksen kaupungin Lappeenrannassa korkeakoulutarjonta täydentyy sähkö- ja automaatiotekniikan koulutuksella LAB-ammattikorkeakoulussa syksyllä 2024. Alueen elinkeinoelämä on osoittanut vahvaa tukea kyseiselle koulutukselle tarjoten merkittävää rahallista tukea koulutuksen käynnistämiseen sekä jo tässä vaiheessa harjoituspaikkoja tuleville opiskelijoille. LUT-yliopiston ja LAB-ammattikorkeakoulun hyvä maine kirii maailmalla ja houkuttelee kansainvälisiä tutkijoita ja opiskelijoita Lappeenrantaan.

Paljon puhutun työllisyyspalvelu-uudistuksen valmistelu etenee loppusuoralle vuonna 2024. Osana TE-uudistusta kaupunki on valmistellut työllisyydenhoidon integrointia osaksi elinvoimapaalvelujen vastuualueita. Lappeenrannassa pidämme TE-uudistusta merkittävänä

mahdollisuutena kehittää elinvoimaa lähentämällä yksityis- ja yritysasiakkaiden palvelupolkuja paikallistasolla.

Elinvoimainen rajaseutu on koko Suomen etu. Vaikka rajan sulkeminen on luonut lisähaasteita Lappeenrannan elinvoimalle, olemme sitoutuneet jatkamaan rohkeaa kehittämistyötä

yhdessä sidosryhmien kanssa kohti valoisaan tulevaisuutta!

25.3.2024

Tuomo Sallinen
vs. kaupunginjohtaja

Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupunginvaltuusto

Toimikautensa 1.8.2021 aloittaneen valtuuston kokoonpano vuoden 2023 lopussa on ryhmittäin seuraava:

- Kansallinen Kokoomus 13 paikkaa
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 12 paikkaa
- Suomen Keskusta 9 paikkaa
- Perussuomalaiset 8 paikkaa
- Vihreä liitto 5 paikkaa
- Suomen Kristillisdemokraatit 2 paikkaa
- Vasemmistoliitto 1 paikka
- Vapauden liitto 1 paikka

Valtuuston puheenjohtajisto 4.9.2023 saakka

- Puheenjohtaja Sanna Koskenranta
- I varapuheenjohtaja Jyri Hänninen
- II varapuheenjohtaja Jani Mäkelä
- III varapuheenjohtaja Jari Karhu

Valtuuston puheenjohtajisto 4.9.2023 alkaen

- Puheenjohtaja Sanna Koskenranta
- I varapuheenjohtaja Jyri Hänninen
- II varapuheenjohtaja Kimmo Klemola
- III varapuheenjohtaja Jari Karhu

Valtuusto kokoontui vuonna 2023 yhteensä kymmenen kertaa.

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto valitsi jäsenet toimikauden 2021–2025 kaupunginhallitukseen kokouksessaan 9.8.2021. Kaupunginhallituksen kokoonpano ryhmittäin on seuraava:

- Kansallinen Kokoomus 3 paikkaa
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 3 paikkaa
- Suomen Keskusta 2 paikkaa
- Perussuomalaiset 2 paikkaa
- Vihreä liitto 1 paikka

Hallituksen puheenjohtajisto 9.8.2021 alkaen on

- Puheenjohtaja Joonas Grönlund
- I varapuheenjohtaja Ari Torniainen
- II varapuheenjohtaja Kalle Saarela
- III varapuheenjohtaja Eeva Arvela

Kaupunginhallitus kokoontui 48 kertaa.

Henkilöstöorganisaatio

Kaupungin oma toiminta on organisoitu konsernihallintoon ja sen lisäksi kahteen toimialaan. Konsernihallinnon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialajohtajana toimii Juhani Junnilainen ja elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialajohtajana Pasi Leimi.

Kaupunginjohtaja Kimmo Jarva irtisanoutui virastaan 20.11.2023 ja on ollut vapautettuna virantoimituksesta 21.11.2023 lukien irtisanomisajan päättymiseen 20.5.2024 saakka. Valtuusto myönsi Jarvalle eron 27.11.2023. Kaupunginjohtajan sijaisena toimii apulaiskaupunginjohtaja Tuomo Sallinen.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat

- kaupunginjohtaja
- apulaiskaupunginjohtaja
- talous- ja rahoitusjohtaja
- tarkastuspäällikkö
- toimialajohtaja, hyvinvointi- ja sivistyspalvelut
- varhaiskasvatusjohtaja
- opetustoimenjohtaja
- nuorisotoimenjohtaja
- kulttuurijohtaja
- liikuntajohtaja
- toimialajohtaja, elinvoima- ja kaupunkikehitys
- sidosryhmäjohtaja
- kaupungingeodeetti
- kaupunginarkkitehti
- kaupungininsinööri
- rakennustarkastaja
- maaseututoimenjohtaja
- ympäristöjohtaja

Yleinen ja kuntasektorin taloudellinen kehitys

Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarvotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Myös tilikauden tulos nousi poikkeuksellisen vahvalle tasolle 1,8 miljardiin euroon.

Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kertaluonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruisiksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille. Kuntien toimintamenot supistuivat sote-muutoksen vuoksi arviolta 50–60 prosenttia, mutta verotuloissa muutos oli verohäntien vuoksi pienempi.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hillitymmin.

Soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, mutta tilinpäätösarvot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytyksen jatkumisesta viime vuonna.

Tilikauden tulos oli paras yli 100.000 asukkaan ja 20.000–100.000 asukkaan kunnissa, kun taas pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi. Aivan pienimmissä, alle 5.000 asukkaan, kunnissa tilikauden tulos jopa heikkeni vuodesta 2022. Näin tapahtui vuoteen 2023

kohdistuneesta poikkeuksellisen suuresta verohännästä huolimatta.

Suomen talous on kääntynyt vuoden 2023 lopussa taantumaan. Vuoden kolmannella neljänneksellä bruttokansantuote supistui peräti 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja talouskasvun odotetaan painuvan miinukselle myös vuoden viimeisellä neljänneksellä. Yritykset kärsivät rahoituskustannusten kasvusta ja pienenevästä kysynnästä, minkä lisäksi talouden luottamusindikaattorit laahaavat yhä heikoilla tasoilla. Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutoksen ennakoidaan supistuvan vuonna 2023 hieman, noin 0,2–0,5 prosenttia.

Kysynnän heikkeneminen on ollut vuoden loppupuolella laaja-alaista. Erityisesti supistuivat investoinnit talonrakennukseen. Toimialoitaisessa tarkastelussa kysyntä supistui niin teollisuudessa, rakentamisessa, kaupassa ja useilla palvelualoilla.

Suomen vienti kärsii maailmantalouden kasvun hidastumisesta ja heikentyneestä kysynnästä erityisesti Saksassa ja muissa EU-maissa. Teollisuuden uudet tilaukset ovat vähentyneet ja tilauskanta on supistunut, mikä viittaa teollisuustuotannon supistumiseen. Myös vientihinnat ovat laskeneet heikentäen vientiyriyten kannattavuutta. Suomen viennin määrän odotetaan supistuvan vuonna 2023 noin 0,5–2 prosenttia. Investointiennusteseen liittyy tyypillisesti hyvin paljon epävarmuutta. Investointien määrän arvioidaan supistuvan 3–5,5 prosenttia. Eniten supistuvat asuinrakennusinvestoinnit.

Talouskasvun hiipuminen vuonna 2023 välittyy myös työllisyystilanteeseen, sillä työllisyyden vahvistuminen on päätynyt ja työttömyys on kääntynyt nousuun. Työttömyys on noussut erityisesti rakennusalalla. Pitkäaikaisyöttömyys on yhä korkeammalla tasolla kuin ennen koronapandemiaa, mutta viime kuukausina pitkäaikaistyöttömien määrä ei ole lisääntynyt.

Heikentyneestä työllisyystilanteesta kertovat myös avoimien työpaikkojen määrän lasku, lomautusten kääntyminen nousuun sekä tehtyjen työtuntien väheneminen. Lomautettuja oli lokakuussa selvästi enemmän kuin ennen koronapandemiaa. Varsin moni ala kärsii kuitenkin edelleen ammattitaitoisen työvoiman puutteesta. Se vaimentanee yritysten lomau-

tuksia ja irtisanomisia heikkenevässä suhdanteessa. Julkisen sektorin työllisyys poikkeaa yleisestä kuvasta, sillä siellä työllisten määrä on lisääntynyt.

(Lähde: Suomen Kuntaliitto)

Olellaiset muutokset Lappeenrannan toiminnassa ja taloudessa

Lappeenrannan kaupungin väkiluku kasvoi 2000-luvulla vuoteen 2016 saakka vuosittain keskimäärin 150 asukkaalla. 2020-luvun alussa muutokset ovat olleet pieniä. Vuonna 2023 väestö kasvoi 366 asukkaalla väestömäärän ollessa vuoden lopulla 73.016 asukasta. Asukasmäärän kasvua rajoittaa syntyvyyden alhaisuus verrattuna kuolleisuuteen. Syntyneiden lasten määrä on vuosittain pienentynyt. Vuonna 2023 syntyi 441 lasta. Myös kotimaan muuttoliike on ollut jonkin verran negatiivinen. Erityisen vahvasti viime vuosina on kasvanut maahanmuutto, joka toi nettona kaupunkiin ennätyselliset 1.139 uutta asukasta.

Vuonna 2022 Lappeenrannan keskimääräinen työttömyysaste oli 10,7 %, kun se vuonna 2021 oli 10,1 %. Pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2023 828 henkilöä, joka on samaa tasoa kuin 2022. Nuorisotyöttömiä oli 437, joka on 12 nuorta vähemmän kuin 2022.

Vuonna 2020 Lappeenrannassa oli runsaat 31.000 työpaikkaa. Lappeenrannan työpaikat kasvoivat ennakkotietojen mukaan vuoden 2023 alussa 500 työpaikalla.

Lappeenrantaan perustettiin vuonna 2023 yhteensä 425 yritystä. Luvussa on otettu huomioon y-tunnukselliset kevytyrittäjät edellisvuotta tarkemmin. Yritysten perustanta ei ole alueella kasvussa ja trendi on vastaava kuin muuallakin Suomessa. Vuonna 2022 perustetuista yrityksistä 53 käytti kaupungin Wirma-yrityspalveluja yrityksen perustamiseksi.

Suomen Uusyrityskeskukseen tekemän selvityksen perusteella Wirma-yrityspalvelun uusyritysassiakkaita yli 90 % on toiminnassa kolmen vuoden jälkeen. Vuosien 2017–2022 aikana yrityspalvelun avustuksella perustettuja yrityksiä on yhteensä 543 kappaletta ja näiden kumulatiivinen verokertymä kaupungille on noin kahdeksan miljoonaa euroa. Laskennassa on arvioitu efektiivinen kunnallisveroprosentti vähennysten jälkeen olevan 14,5 % ja yrittäjän sekä työntekijän vuosittaisen palkkatulon 20.000 euroa.

Business Mill -palvelun tuella perustettiin vuonna 2023 yhteensä 14 yritystä, joista 8 oli skaalautuvia. Asiakkaita vuoden aikana oli yhteensä 145, yrityksiä 102. Työllisyysvaikutus BM-palveluilla oli 50 työllistettyä työntekijää. Tässä on huomioitu myös projektityöntekijät.

Matkailussa panostus kotimaisiin matkailijoihin ja tapahtumiin on jatkanut yöpymisten kasvua. Keski-Euroopan matkailijaryhmät ovat markkinoinnin ja matkanjärjestäjäyhteistyön keskiössä mutta venäläisten matkailijoiden puuttuminen sekä lentojen vähentyminen vaikutti siten, ettei asetettuun 420.000 yöpymisen tavoitteeseen ylletty. Yöpymisiä kertyi 382.153 vuorokautta.

Lappeenrannan vuoden 2023 tilinpäätöksen 63 miljoonan euron vuosikate ja 29 miljoonan euron ylijäämä ovat poikkeuksellisen korkeat ja johtuvat sote-uudistuksen vaikutuksesta verokertymään. Aiempien vuosien verotuloja kertyi vielä korkeamman veroprosentin ja yhteisövero-osuuden mukaan. Verotulojen ajoitustekijä paransi Lappeenrannan tulosta kertaluonteisesti noin 20 miljoonalla eurolla. Lisäksi sote-uudistuksen verotulojen siirto valtiolle osoittautui neljä miljoonaa euroa liian pieneksi, mikä leikataan tulevina vuosina valtionosuuksista.

Lappeenrannan käyttötalouden koko pieneni merkittävästi sote-uudistuksen myötä. Eksoten maksuosuus alijäämän kattamisineen oli 281,0 miljoonaa euroa vuonna 2022. Pelastustoimen nettomenot olivat viimeisenä toimintavuonna 6,5 miljoonaa euroa. Pelastuslaitoksen taseyksikön loppuselvityksessä kertyneitä varoja palautettiin vuonna 2023 sopijakunnille 1,6 miljoonaa. Eksoten maksuosuuteen sisältynyt kunnan osuus työmarkkinatuesta tuli vuoden 2023 alusta suoraan kaupungin menoksi ja oli 5,4 miljoonaa euroa. Kaupungin toiminnaksi siirtyneen, maakunnallisena järjestettävän maahanmuuttopalveluiden nettomenot olivat 0,2 miljoonaa euroa. Huomioiden hyvinvointialueen maksamat vuokrat pelastustoimen rakennuksista, sote-uudistuksen

aiheuttama nettomenojen vähennys oli noin 281 miljoonaa euroa vuoteen 2022 nähden.

Nettokulujen muutos ilman sote-uudistukseen liittyviä eriä oli 3,7 %. Tulopuolella etenkin joukkoliikenteen lipputulot kasvoivat selvästi. Sen sijaan rakentamisen matalasuhdanne hiljensi tonttikaupan ja rakennuslupien määrän. Kulupuolella kunta-alan palkkaratkaisu nosti palkkakuluja huomattavasti, kun yleiskorotuksen lisäksi kohdennettiin ensimmäiset palkkauksen kehittämisohjelman mukaiset erät sekä maksettiin sopimuksen mukainen kertaerä. Toissa vuonna suuren huomion kohteena ollut energian hinta sen sijaan kääntyi laskuun ja sekä polttoaineisiin että sähköön kului edellisvuotta vähemmän.

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen palveluverkoesityksen valmistuminen siirtyi vuoden 2024 puolelle, minkä vuoksi siihen kytkeytyvä talonrakennushankkeiden pitkän tähtäimen suunnitelman päivittäminen myös lykkääntyi. Rakentamisurakoiden hintaa seuraava Haah-tela-indeksi pysyi viime vuonna käytännössä muuttumattomana. Lappeenrannan hankkeiden osalta pääkirjaston suunnitelmia päätettiin kehittää edullisemman ratkaisun löytymiseksi. Sammontalon ja Korvenkylän koulujen rakennushankkeet käynnistyivät.

Poikkeuksellisen korkea 63 miljoonan euron vuosikate riitti kattamaan 26 miljoonan euron investoinnit, eikä uutta lainaa ollut tarpeen

nostaa. Vuoden Euribor pysyi neljän prosentin tuntumassa ja kääntyi vasta vuoden lopulla lievään laskuun. Vaihtuvien korkojen suojauksista osa päättyi viime vuonna ja korkokulut kääntyivät nousuun. Nousseet korot toivat kuitenkin korkotuottoja kulujen kasvua enemmän.

Kaupunkikonsernin tulos pysyi vuoden 2022 tasolla ollen vajaat 28 miljoonaa euroa. Konsernin tulosta nosti kaupungin oma vahva tulos, mutta Energia-konsernin tuloksen heikkeneminen painoi tulosta alaspäin.

Koronapandemialla ei ollut enää vuonna 2023 olennaisia välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Virus jää kiertämään hengitystieinfektioita aiheuttavana kausi-influenssan tavoin. Koronavirus aiheutti henkilöstön sairauspoissaoloja.

Venäjän aloittama Ukrainan sota näkyy kaupungin toiminnassa etenkin perusopetukseen valmistavan opetuksen tarpeen kasvuna, mikä on liki kolminkertaistunut sotaa edeltävään aikaan nähden. Valmistavan opetuksen järjestämiseen saadaan valtiosuutusta, joka tulee kahden vuoden viiveellä. Ajastaan tuleva valtiosuus kattaa pääosin opetuksen järjestämisen kustannukset, jotka ovat kokonaisuudessaan yli miljoona euroa. Sodan välillisiä vaikutuksia talouden kehitykseen, verotuloihin ja kustannustasoon on vaikea arvioida.

Lappeenrannan kaupungin henkilöstö

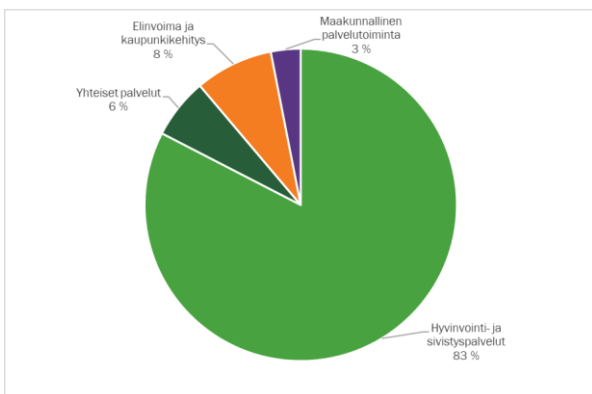
Henkilöstöresurssit

Henkilöstön kokonaismäärä

Lappeenrannan kaupungin palveluksessa oli 31.12.2023 yhteensä 2.112 henkilöä. Heistä 1.533 oli vakinaisessa palvelussuhteessa kaupunkiin. Henkilöstön kokonaismäärä laski 174:llä edellisvuoteen nähden. Suurimpana syynä tähän on pelastuslaitoksen siirtyminen Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle.

Palkkatuella työllistettyjä oli kaupungin palveluksessa vuoden lopussa 77. Vuokratyövoimaa ei vuoden 2023 aikana käytetty.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä oli vuoden 2023 lopussa 28,1 %. Työllistetyt mukaan lukien määräaikaisten osuus oli 31,6 %.

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2023.

Henkilötyövuodet

Todellisen työpanoksen kuvaamiseksi tehdään laskelma henkilötyövuosista. Lappeenranta käyttää henkilötyövuosien laskemisessa mallia, jossa henkilötyövuosi määritellään yhden täyttä työaikaa tekevän henkilön vuoden työpanokseksi, josta on vähennetty palkattomat poissaolot.

Henkilötyövuosien määrä vuonna 2023 oli kumulatiivisesti 1.912 henkilötyövuotta, 134 henkilötyövuotta edellisvuotta vähemmän. Tämä selittyy ensisijaisesti pelastuslaitoksen henkilöstön siirtymisellä EKHVA:lle.

Henkilöstön hankinta

Henkilöstön rekrytointi operoidaan Lappeenrannassa sähköisen Kuntarekry-palvelun avulla. Vuoden 2023 aikana Lappeenrannan kaupungilla oli Kuntarekryssä avoinna kaikkiaan 163 rekrytointia ja 347 vakinaista ja määräaikaista työpaikkaa. Suurin osa paikoista oli opetustoimen ja varhaiskasvatuksen vakinaisia ja määräaikaista palvelussuhteita sekä sijaisuuksia.

Kuntarekryn kautta vastaanotettiin 2.512 hakemusta. Myös kesätyöpaikat täytettiin pääasiallisesti Kuntarekryn kautta. Kuntarekryssä kesätyöpaikkoja oli avoinna 129.

Lappeenrannan kaupungin rekrytointitilanne on yleisesti ottaen hyvä. Yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikkiin avoinna oleviin tehtäviin on ollut hakijoita. Joihinkin määräaikaisten palvelussuhteisiin on kuitenkin ollut haasteellista löytää päteviä tekijöitä.

Vuorotteluvapaat

Mahdollisuutta vuorotteluvapaaseen käytti vuonna 2023 yhteensä 18 henkilöä, mikä on neljä enemmän kuin vuonna 2022.

Henkilöstön keski-ikä entisenlainen

Lappeenrannan kaupungin henkilöstön kokonaiskeski-ikä oli vuoden 2023 lopussa 46,4 vuotta. Keski-ikä nousi hieman edellisvuoteen verrattuna.

Eläkkeelle siirtyneet

Vuonna 2023 Lappeenrannan kaupungin palveluksesta jäi kokoaikaiselle eläkkeelle kaikkiaan 39 henkilöä, viisitoista vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

län perusteella eli vanhuuseläkkeelle siirtyi 34 henkilöä. Heidän keskimääräinen eläkkeelle siirtymiskänsä oli 64,2 vuotta.

Kevan asiakkaana olevien julkisten organisaatioiden työntekijät siirtyivät vanhuuseläkkeelle vuonna 2022 keskimäärin 64,5-vuotiaana. Lappeenrannan tilanne oli siis kertomusvuonna lähellä valtakunnallista keskiarvoa.

Terveydellisistä syistä eli työkyvyttömyyseläkkeelle jäi viisi henkilöä. Heidän keski-ikänsä oli 60,7 vuotta. Tämä keski-ikä nousi edellisestä vuodesta, jolloin se oli 58,7 vuotta. Kevan tilastojen mukaan julkiselta sektorilta täydelle työkyvyttömyyseläkkeelle jääneiden keski-ikä vuonna 2022 oli 60,1 vuotta.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenoja ovat palkat, työnantajan sosiaaliturvamaksu sekä eläke- ja muut vakuutusmaksut.

Kertomusvuonna henkilöstömenoja kertyi yhteensä 105,5 miljoonaa euroa. Edellä mainittu summa käsittää kaikki Lappeenrannan kaupungin maksamat henkilöstömenot eli mukana ovat käyttötalouden, investointien, työllisyyden ja maakunnallisen palvelutoiminnan menot. Palkkamenojen osuus henkilöstömenoista oli 83,5 miljoonaa euroa.

Vertailukelpoinen palkkakulujen kasvu edellisvuoteen nähden oli 3,3 %. Kasvu jää hieman alle sopimuskorotusten kustannusvaikutuksen.

Henkilöstön hyvinvointi

Panostuksia terveyden edistämiseen ja omaehtoiseen liikkumiseen

Lappeenrannan kaupungilla oli vuonna 2023 käytössä sähköinen liikunta-, kulttuuri-, työmatka- ja hyvinvointietuus E-passi. Etuuden määrä koko vuodelta oli 100 euroa henkilöä kohden. Henkilöstö käytti etuutta vuonna 2023 kaikkiaan 178.090 euron arvosta.

Lappeenrannan kaupungilla oli vuonna 2023 käytössä myös polkupyöräetu. Osan palkasta voi ottaa polkupyöräetuna. Edun avulla saa

käyttöönensä leasingpolkupyörän, jonka voi leasingajan lopussa lunastaa huokeasti itselleen. Etuuden käyttö edellyttää kaupungin määrittelemän polkupyöräpolitiikan hyväksymistä. Vuoden 2023 loppuun mennessä 241 kaupungin palkansaajaa oli hyväksynyt polkupyöräpolitiikan ja 222 oli saanut virkafillarinsa.

Henkilöstökysely

Lappeenrannan kaupungin henkilöstökysely uudistettiin vuonna 2022. Kyselyä selkiytettiin ja sen systematiikkaa ja numeerista skaalaa muutettiin. Uusi skaala on 1–6, kun se aikaisemmin oli 1–5. Kyselyssä on otettu aikaisempaa tarkemmin huomioon paikalliset olosuhteet. Myös kyselyn raportointi ja graafinen ilme on uudistettu.

Kysely sisältää kaikkiaan 62 väittämää. Kahta väittämää täsmennettiin vuodenvaihteessa 2023–2024 auki olleen kyselyn yhteydessä. Väittämät on jaettu seuraaviin osa-alueisiin: työnantajataso, yksilötaso, työyhteisötaso ja johtotaso.

Vuoden 2023 henkilöstökyselyyn saatiin yhteensä 1.371 vastausta eli vastausprosentti oli noin 65 %. Vastausprosentti on edustava otos kaupungin henkilöstöstä. Kyselyn kokonaiskeskiarvo oli 4,80. Vuonna 2022 keskiarvo oli 4,68.

Kyselyn tulos on kokonaisuutena hyvää tasoa. Tulokset ovat kehittyneet positiivisesti 34 väittämän kohdalla. Hienoista laskua on tapahtunut 20 väittämän kohdalla. Erot aikaisempaan kyselyyn eivät ole merkittäviä. Kyselyn kokonaistuloksissa yksikään väittämistä ei jäänyt tason 3 alle. Jopa tyytyväisyys palkkaukseen oli noussut tämän arvon yläpuolelle, joskin se oli edelleen kyselyn alhaisin numeerinen arvo eli 3,05. Eniten parantamisen varaa on kyselyn mukaan työnantajan tarjoamissa henkilöstöetuuksissa ja kaupungin johdon toiminnassa. Hienoista laskua on tapahtunut myös työnantajaimagossa.

Kyselyn mukaan Lappeenrannan kaupungin työnantajakuva on kuitenkin edelleen hyvä.

Palvelussuhde koettiin turvalliseksi ja kaupunkia oltiin valmiita suosittelemaan työnantajaksi muillekin.

Vastaajat näkivät, että heidän työllään on selkeät tavoitteet ja he pääsevät sellaiseen työsuoritukseen, jota heiltä odotetaan. Omaan työhön oli vastaajien mukaan mahdollisuus vaikuttaa ja työmäärä koettiin yleisesti ottaen sopivaksi.

Kyselyyn vastaajat tunsivat työn imua ja pitivät omaa työkykyään hyvänä. Myös työelämän ja muun elämän koettiin olevan tasapainossa. Vastaajien mukaan heillä oli tietoa, mistä saada tarvittaessa apua työssä jaksamiseen.

Työn fyysinen kuormittuneisuus oli yleisesti ottaen sopivaa. Työn psykososiaalista kuormittuneisuutta (vaatimukset, muutokset, kiire, keskeytykset jne.) koskevat vastaukset eivät sen sijaan yltäneet samalle tasolle. Psykososiaalisen kuormittuneisuuden koetaan päinvastoin lisääntyneen edellisestä vuodesta.

Oma osaaminen on vastaajien mukaan ajan tasalla ja työssä on mahdollisuus käyttää hankittuja tietoja ja taitoja. Kysely osoitti, että henkilöstökoulutusta on tarjottu pääsääntöisesti riittävästi ja henkilöstöllä on halukkuutta itsensä kehittämiseen edelleen.

Työympäristö ja työvälineet koettiin asianmukaisiksi. Myös ergonomia on otettu työskentelyolosuhteissa huomioon.

Kyselyyn vastanneiden mukaan työ on organisoitu pääosin selkeästi ja tehokkaasti. Työn tasapuolisen jakautumiseen ja perehdyttämiseen toivottiin kiinnitettävän kuitenkin enemmän huomiota. Työyhteisöjen ilmapiiri koettiin yleisesti ottaen kannustavaksi ja uusia ideoita tukevaksi. Vastaajien mukaan he saavat tarvittaessa apua muilta työyhteisön jäseniltä. Yhteishenki työyhteisöissä on kyselyn mukaan vahvaa. Myös ongelmatilanteet kyetään hoitamaan työyhteisöissä rakentavasti.

Häirintää koskevat vastaukset ovat vuoden 2023 kyselyssä menneet edellisvuotta huonompaan suuntaan. Eniten häirintää koetaan asiakkaiden, lasten ja oppilaiden taholta.

Esihenkilötyö sai kyselyssä taas kerran erittäin hyvät arvosanat. Väittämä, jossa tiedusteltiin vastaajien näkemystä siihen, luottaako esihenkilö työntekijän kykyyn toimia itsenäisesti, sai koko kyselyn parhaan arvosanan (5,59). Lähes kaikki vastaajat ilmoittivat niin ikään, että heidän kanssaan käydään säännölliset kehityskeskustelut.

Kaupungin johdolta henkilöstö odottaa nykyistä aktiivisempaa kiinnostusta ja arvostusta toimialoilla tehtävää työtä kohtaan. Toimialoilla organisaation johto koetaan monilta osin näkymättömäksi.

Henkilöstökyselyn numeeriset tulokset

	2022	2023
Olen tyytyväinen Lappeenrannan kaupunkiin työnantajana.	4,89	4,85
Voin suositella Lappeenrantaan työnantajaksi muillekin.	4,94	4,89
Koen palvelussuhteeni turvalliseksi.	5,19	5,09
	5,01	4,94
Työtehtävät ja oman työn hallinta	2022	2023
Olen tyytyväinen työtehtäviini.	5,00	5,06
Työlläni on selkeät tavoitteet.	5,21	5,25
Koen pääseväni sellaiseen työsuoritukseen, mitä minulta odotetaan.	4,86	4,93
Voin vaikuttaa omaa työtäni koskeviin asioihin.	4,65	4,71
Työmäärä on minulle sopiva.	4,47	4,52
	4,84	4,89
Oma työhyvinvointi ja työkyvyn tukikeinot	2022	2023
Työkykyni on hyvä.	5,07	5,13
Työ ja muu elämäni on tasapainossa.	4,98	5,05
Tunnen työn iloa ja imua.	4,68	4,73
Työni fyysinen kuormitus on sopivaa (työasennot, liikkeet, liikkuminen, voiman käyttö yms.).	5,01	5,02
Työni psyykinen kuormitus sopivaa (vaatimukset, muutokset, kiire, keskeytykset yms.).	4,01	3,98
Tiedän, mistä saada apua ja tukea työssä jaksamiseen.	5,07	5,13
	4,80	4,84

Oma osaaminen ja osaamisen kehittyminen	2022	2023
Osaamiseni on ajan tasalla.	5,15	5,15
Voin käyttää työssäni tietojani ja taitojani.	5,38	5,43
Työni tarjoaa mahdollisuuksia henkilökohtaiseen kehittymiseen.	4,72	4,78
Saan riittävästi ammattitaitoa parantavaa koulutusta.	4,63	4,61
Saan riittävästi työvälineiden käyttökoulutusta.	4,48	4,52
Saan riittävästi yleisiä työelämätaitoja kehittävää koulutusta (työyhteisötaidot, digitaaliset, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, kestävä kehitys yms.).	4,45	4,59
	4,80	4,85

Työskentelyolosuhteet	2022	2023
Työympäristöni on turvallinen.		5,10
Työympäristöni on viihtyisä.		4,75
Käytössäni olevat työvälineet ovat asianmukaisia.	5,05	5,08
Ergonomia on huomioitu työympäristössäni.	4,86	4,85
En ole kokenut työssäni minuun kohdistuvaa epäasiallista kohtelua (väkivaltaa, häirintää, syrjintää tai kiusaamista).	5,04	5,00
En ole havainnut työssäni muihin kohdistuvaa epäasiallista kohtelua (väkivaltaa, häirintää, syrjintää tai kiusaamista).	4,76	4,68
	4,93	4,91

Työyhteisön toimintatavat ja työn organisointi	2022	2023
Uudet työntekijät perehdytetään hyvin.	4,30	4,34
Uusiin työtehtäviin siirtyvät perehdytetään hyvin.	4,29	4,39
Vastuut, roolit ja tehtävät on määritelty työyhteisössäni selkeästi.	4,66	4,72
Työt on organisoitu työyhteisössäni tehokkaasti.	4,50	4,53
Työyhteisössäni työt jakautuvat oikeudenmukaisesti.		4,53
Työyhteisössäni työt jakautuvat tasapuolisesti.		4,42
Työyhteisössäni on sovittu yhteisistä pelisäännöistä.	4,92	5,01
Teemme yhdessä parannuksia toimintaamme.	4,84	4,88
Saan tarvittaessa apua ja tukea muilta työyhteisön jäseniltä.	5,43	5,46
Työajoina on mahdollista joustaa riittävästi (liukuva työaika, etätyö jne.).	3,82	3,76
Saan olla mukana työyhteisöni kehittämisessä.	4,91	4,94
	4,63	4,63

Työilmapiiri	2022	2023
Työyhteisössäni vallitsee luottamus ja hyvä yhteishenki.	5,01	5,03
Työyhteisöni työilmapiiri on kannustava ja uusia ideoita tukeva.	4,95	4,96
Saan työhöni liittyvistä asioista tietoa riittävästi ja oikea-aikaisesti.	4,61	4,66
Työyhteisössäni kaikkia kohdellaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti.	4,77	4,78
Työyhteisössäni tehdään työtä hyvällä fiiliksellä.	4,90	4,93
Työyhteisön jäsenet osoittavat arvostusta muiden työtä kohtaan.	5,04	5,07
Ongelmatilanteet hoidetaan työyhteisössäni rakentavasti.	4,79	4,79
	4,87	4,89

Esihenkilön toiminta	2022	2023
Olen tyytyväinen esihenkilöni tapaan johtaa.	4,96	4,98
Esihenkilöni luottaa kykyyni toimia itsenäisesti.	5,60	5,59
Esihenkilöni kannustaa minua kehittymään työssäni.	5,20	5,18
Esihenkilöni on riittävästi saatavilla/tavoitettavissa.	4,93	4,93
Esihenkilöni tukee minua riittävästi.	5,10	5,12
Esihenkilöni huomioi työntekijöiden mielipiteet tärkeissä asioissa.	5,03	5,00
Saan esihenkilöltäni palautetta siitä, miten olen onnistunut työssäni.	4,73	4,70
Työyhteisössäni käydään kehityskeskustelut säännöllisesti.	5,44	5,46
	5,12	5,12

Kaupungin johdon toiminta ja yleinen työnantajapolitiikka	2022	2023
Kaupungin johto toimii suunnannäyttäjänä koko henkilöstölle.	4,06	3,85
Kaupungin johto on kiinnostunut henkilöstön mielipiteistä työhön liittyvissä asioissa.	3,61	3,43
Työnantajani osoittaa arvostusta kaikkea organisaatiossa tehtävää työtä kohtaan.	3,95	3,75
Tiedonkulku kaupungin johdon ja henkilöstön välillä toimii hyvin.	3,73	3,68
Luotan johdon päätöksentekoon.	4,06	3,94
Olen tietoinen Lappeenrannan kaupungin strategian keskeisistä tavoitteista ja toimenpiteistä.	4,70	4,62
	4,02	3,88
Kannustimet, palkkaus ja palvelut	2022	2023
Lappeenrannan kaupungin toimintakulttuuriin kuuluu kiitoksen antaminen.	3,89	3,75
Lappeenrannan kaupungilla panostetaan toiminnan ja henkilöstön kehittämiseen.	4,12	4,00
Olen tyytyväinen palkkaukseeni.	2,94	3,05
Käytössäni olevat henkilöstöetuedut ovat riittäviä (työterveyshuolto, kulttuuri-, liikunta- ja vapaa-ajan edut, työsuhdepyörä jne.).	4,09	3,76
Lappeenrannan kaupunki huomioi henkilöstöään riittävästi (pitkä palveluaika, merkkipäivät, joulukahvit, jäätelöpäivä jne.).	4,14	3,93
	3,83	3,70

Terveysperusteisia sairauspoissaolojen määrä laski

Sairauspoissaolojen määrä laski edelliseen kertomusvuoteen nähden. Vuonna 2023 kertyi terveysperusteisia sairauspoissaoloja keskimäärin 13,4 kalenteripäivää henkilöä kohden. Vuonna 2022 vastaava luku oli 15,3. Tarkastelussa ovat mukana sekä vakinaiset että määräaikaiset henkilöt. Sairauspoissaolopäiviksi on edellä luettu kaikki sairauden vuoksi poissaoloksi merkityt palkalliset ja palkattomat kalenteripäivät.

Kevan tilastojen mukaan sairauspoissaolot henkilöä kohden ovat kunta-alalla 16 kalenteripäivän luokkaa.

Työtapaturmien ja työmatkatapaturmien prosentuaalinen osuus sairauspoissaoloista oli 4,2 %.

Yleisimmät syyt sairauspoissaoloihin olivat hengityselinten sekä tuki- ja liikuntaelinten sairaudet ja mielenterveydelliset syyt. Näillä diagnoosiryhmillä selittyi noin 70 % kaikista sairauspoissaolopäivistä.

Sairauspoissaoloista aiheutuvat välittömät kustannukset olivat kertomusvuonna 2,6 miljoonaa euroa. Tämä luku ei sisällä henkilösuoruuksia, mahdollisia sijaisten palkkauskustannuksia eikä asiaan liittyviä sählyskustannuksia. Vaikka tilanne Lappeenrannassa on pääsääntöisesti hyvä, on työkyvyttömyyskustannusten hallinnassa yhä runsaasti tekemistä.

Työterveyshuollon palvelut

Kaupungin henkilöstön työterveyshuolto järjestään Suomen Terveystalo Oy:ssä. Lappeenrannan kaupungilla on kokonaisvaltainen työterveyshuoltosopimus eli palvelu kattaa ennaltaehkäisevän eli lakisääteisen työterveyshuollon (= Kelan korvausluokka I) ja perusterveydenhuoltotasaisen sairausvastaanoton (= Kelan korvausluokka II).

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset olivat vuonna 2023 yhteensä 1.002.237 euroa. Lakisääteisen työterveyshuollon osuus kustannuksista oli 449.209 euroa ja sairaanhoidon osuus 435.630 euroa.

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset laskevat hieman edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2022 työterveyden kustannukset olivat 1.065.173 euroa. Kustannusten lasku selittyy pelastuslaitoksen siirtymisellä EKHVA:lle.

Työterveyshuollon kustannusten vertailukelpoinen kasvu oli 8 %. Kasvua on varsinkin I korvausluokassa, mihin toiminnan painopistettä on siirtynyt.

Työterveyshuollon kustannukset henkilöä kohden ovat suurten työnantajien keskitasoa.

Osaamisen varmistaminen

Kaikkien toimialojen koulutustiedot ja koulutuksia koskevat päätökset tehdään sähköisen Personec ESS -järjestelmän kautta. Järjestelmään kirjattiin vuonna 2023 kaikkiaan 4.295 koulutuspäivää. Määrä on noin 2 päivää jokaista työntekijää kohden. Vuonna 2022 koulutuspäiviä oli 4.337.

Henkilöstökoulutuksen kokonaiskustannukset olivat yhteensä 390.731 euroa. Vuonna 2022 panostus koulutukseen oli 387.751 euroa. Kustannukset eivät sisällä koulutettavan henkilön palkkakustannuksia, mahdollisia oman koulutushenkilöstön palkkakustannuksia eivätkä omien koulutustilojen kustannuksia.

Lappeenrannan kaupungille on laadittu koko organisaation kattava henkilöstö- ja koulutus-suunnitelma. Suunnitelma perustuu lakiin taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä. Suunnitelman mukaisesta koulutuksesta työnantajalla on mahdollisuus saada korvausta Työllisyysrahastolta. Vuonna 2023 koulutuskorvaus oli 43.890 euroa.

Henkilöstön huomioiminen

Henkilöstöjuhlassa 8. syyskuuta 2023 palkittiin pitkistä palveluajasta kaikkiaan 73 arjen sankaria.

40 vuotta kaupunkia palvelleita oli 12 henkilöä. 25 henkilöä oli palvellut kaupunkia 30 vuotta ja 36 henkilöä 20 vuotta.

Kertomusvuonna luovutettiin kaupungin henkilöstölle kaksi Suomen Leijonan ritarimerkkiä, yksi Suomen Valkoisen Ruusun ansioristi, yksi Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitali kultaristein sekä kolme Suomen Valkoisen Ruusun I luokan mitalia. Kaupunginjohtajan viestikapula luovutettiin koulu- ja lukiosihteerille.

Merkkipäivälahjat ja eläkkeelle siirtyminen

Kaupunki muistaa henkilöstöään 50-vuotispäivänä ja eläkkeelle siirryttäessä.

50-vuotiaalle päiväsankarille annetaan Jokipiin pellavan Lappeenranta-aiheinen uniikki tuotepaketti. Huomioimisen euromääräinen arvo on noin 100 euroa.

Eläkkeelle siirtymisen yhteydessä henkilöstöä muistetaan lahjalla, jonka arvo on 175 euroa. Eläkelahja on Jokipiin pellavan henkilökohtaisiin brodeerauksiin kirjailtu kylpytakki.

Henkilöstön huomioimisen kokonaiskustannus Lappeenrannan kaupungille oli kertomusvuonna 59.862 euroa.

Ympäristö

Lappeenranta-strategia, ilmasto-ohjelma ja kiertotalouden tiekartta, luonnon monimuotoisuusohjelma

Lappeenranta-strategian päätavoitteet ovat säilyneet ennallaan. Vuoden 2023 aikana kestävä kaupunkin kärkiohjelman toteutusta tehtiin lähes kaikilla ekologisen kestävyuden ja taloudellisen kestävyuden osa-alueilla. Strategiaan sisältyy ympäristöön liittyviä haasteita niiden kokonaisvaltaiseen kehittämiseen konsernin, sidosryhmien ja koko kaupungin alueella. Keskeisinä toimenpiteinä ovat ilmastonmuutoksen hidastaminen ja kiertotalous, puhdas vesi sekä luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen. Kaupunki on mukana useassa kansallisessa ja kansainvälisessä edelläkävijäkuntien verkostossa, jotka edellyttävät myös kehittämisohjelmia, tavoitteita sekä niiden seuranta. Vuoden aikana kehitettiin kaupungin henkilöstön osaamisen vahvistamista kestävyystavoitteiden toteuttamisessa.

Kestävyysteemassa toimivat verkostot

Green Leaf -vuoden 2021 jälkeen kaupunki on jatkanut toimintaa kansainvälisissä ja kansallisissa verkostoissa. Green Leaf -verkosto koostuu noin kaksi kertaa vuodessa aina kulloisenkin Green Capital -kaupungin luona. Vuoden 2023 Green Capital oli Tallinna.

Kaupunki on mukana seuraavissa verkostoissa:

- EU:n ilmastoneutraalit ja älykkäät kaupungit
- Covenant of Mayors
- ICLEI
- Green Leaf
- Hiilineutraalit kunnat (HINKU)
- FISU (Finnish sustainable municipalities)

Verkostot tukevat Lappeenrantaan kestävyystavoitteiden toteuttamisessa, antavat mahdollisuuden vaikuttaa kansallisesti tai EU:n elimissä sekä lisäävät kaupungin kansainvälisyyttä sekä näkyvyyttä Euroopassa.

Pilaantuneet maa-alueet

Pilaantuneita maita kunnostettiin yritystonteilla Linnoituksen ja Harapaisen alueilla. Toikansuon vanhan kaatopaikan pintarakenteiden kunnostustyötä jatkettiin. Muilla kymmenellä vanhalla kaatopaikalla suoritettiin velvoitetarkkailujen mukaisia vesinäyte-, puustonpoisto- ja muita hoitotehtäviä.

Pilaantuneiden pohjavesialueiden tutkimuksia jatkettiin Korvenkylässä ja Tirilässä. Saimaan vesialueelta tehtiin pohjasedimenttitutkimus Pikisaaren ja Linnoituksen länsiosan alueilta. Ilottulan pohjaveden kunnostus näyttää onnistuneen. PCE:n pitoisuus on pysynyt lähtevässä vedessä alle ohjearvon.

Kustannuksia 2023:

- Toikansuon vanhan kaatopaikan kunnostus 380.000 euroa
- Vanhan yritystoiminnan pilaamien tonttien puhdistuksia 120.000 euroa
- Pikisaaren-Linnoituksen länsiosan vesialueen sedimenttitutkimukset 18.000 euroa
- pilaantuneen pohjaveden tutkimuksia 13.000 euroa

Meluntorjunta ja ilmanlaatu

Vuonna 2021 hyväksytyn Lappeenrannan meluntorjunnan edistämissuunnitelman vuosiksi 2021–2025 laadittuja toimenpiteitä seurataan ja toteutetaan talousarvion puitteissa.

Ilmanlaadun osalta noudatetaan seuranta-suunnitelmaa. Vuoden 2023 osalta ilmanlaatu on ollut pääosin hyvää tai erinomaista. Ojala-Tuomela alueen ilmanlaadun seuranta tehdään tehostetusti.

Vesistöjen kunnostus

Ruoholammen kunnostus eteni ja Lappeen koululle toteutettiin Ruoholammen kosteikko. Vesistöjen kunnostuksen koordinointia varten perustettiin maakunnallinen työryhmä. Toi-

minta on jatkunut sidosryhmäverkostojen, kuten ELY-keskuksen, yhdistysten, kalastusalueen ja osakaskuntien sekä alueen kuntien kanssa yhteistyössä. Pien-Saimaan alueen kosteikkojen hoitoa jatkettiin. Lappeenrannan Energia -konserni on jatkanut lisäveden johtamista Haapajärveen.

Jätehuolto ja kiertotalous

Jätehuollon operatiivisia toimenpiteitä toteuttaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH Oy). Kerättyjen jätteiden materiaalihyödyntämisaaste asumisen jätteistä oli 54 % vuonna 2023. Kaatopaikalle jätettä meni 0 % koko jätemäärästä. Uusia keräysvelvoitteita tuli kiinteistöille 1.7.2023 alkaen, ja osa niistä on edelleen toteutusvaiheessa. Jätelain muutos aiheutti kompostointi-ilmoitusveloitteen, jonka jokaisen kompostoivan kiinteistön tuli tehdä 31.12.2023 mennessä. Arviolta noin neljännes ilmoituksista puuttuu.

Kukkuroinmäen biokaasutuotantoa lisättiin vuoden 2023 aikana investoimalla tuotannon tehostamiseen.

Lappeenrannan kaupungin kiertotalouden tielkartta on nähtävissä Lappeenrannan kaupungin kestävyysvahtisivuilla. Kiertotaloudessa haettiin edelleen ratkaisuja Nordkalkin rikastushiekan hyötykäyttöön.

Luonnonsuojelu ja luonnon monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuusohjelma valmistui loppuvuodesta 2023. Luonnon monimuotoisuusohjelman valmistelun yhteydessä pidettiin aiheesta lukuisia työpajoja, joiden seurauksena ohjelmaa työstettiin. Vieraslajien torjunnassa keskityttiin jättipalsamin torjuntaan. Uusia suojelualueita perustettiin Lappeenrantaan 98 hehtaaria eli rauhoitettujen alueiden lukumäärä oli lähes kaksinkertainen tavoitteeseen nähden. Saimaannorppien lukumäärä ylitti 480 yksilön rajan.

Lappeenrannan kaupungin jätevesiratkaisu

Hyväristönmäelle sijoitettavan uuden puhdistamon valmistelu jatkuu Lappeenrannan Lämpövoima Oy:n toteuttamana. Kaavaratkaisu, maanhankinta sekä lunastuslupa ovat edelleen valmistelussa eikä lainvoimaisia ratkaisuja vielä kaikilta osin ole. Puhdistamon rakentaminen käynnistyy nykyisen aikataulun mukaan vuonna 2027. Puhdistamon kustannusarvio on vähintään 70 miljoonaa euroa.

Ilmastonmuutos ja energia

Venäjän hyökkäyksen takia energiaan liittyvät ratkaisut olivat edelleen murroksessa vuoden 2023 aikana. Lappeenrannassa siirryttiin nopeasti pois venäläisen maakaasun käytöstä ja uusiutuvien energiamuotojen käyttö sekä öljy korvasivat maakaasun. Lappeenrannan Energia valmistelee Ihalaisessa puubiomassaa käyttävän lämpölaitoksen käyttöönottoa. Rauhassa siirryttiin hiilineutraaliin kaukolämpöön, kun kaukolämmön siirtojohto Imatralla toteutettiin.

Sähkön hinnassa koettiin suuria vaihteluita, mikä aiheutti epävarmuutta asukkaissa. Öljylämmitteisten rakennusten muuttaminen maalämpöön tai kaukolämpöön jatkui edelleen vuonna 2023. Lappeenrannan kaupunki jatkoi valtakunnallisen Astetta alemmas-kampanjan toteuttamista alentamalla rakennusten lämpötilaa yhdellä asteella. Energiakustannukset olivat edelleen korkeammalla tasolla kuin 2020. Kaupunki varautui talousarviossa erikseen kattamaan energian hinnan nousun kustannuksia. Sähkön hinta kaupungille oli noin 8 snt/kWh.

Teollisten aurinkosähkövoimaloiden toteuttaminen on yksi vaikuttava toimenpide uusiutuvaan energiaan siirtymisessä. Vuoden aikana jatkui kolmen aurinkosähkövoimalan suunnittelu. Alueen pinta-ala on noin 1.300 hehtaaria. Toteutuessaan niillä on merkittävä vaikutus ilmastonmuutoksen hillintätoimenpiteisiin sekä elinvoimaan.

Ilmasto-ohjelmilla haetaan hiilineutraalisuutta vuoteen 2030 mennessä. Päästölaskennassa siirryttiin käyttämään CDP-alustaa, mistä tieto jaetaan eri kansainvälisille verkostoille suoraan. Lappeenrannan kaupungin kasvihuonekaasupäästöjen seurantalaskennan mukaan päästöt ovat laskeneet 44 % vuodesta 1990 vuoteen 2022. Päästöjen kasvu johtui UPM-Kymmene Oyj:n lakosta, minkä seurauksena turpeen poltto kasvoi huomattavasti sekä Venäjän hyökkäyksen aiheuttamasta lisääntyneestä öljyn käytöstä. Myös liikenteen kasvihuonekaasupäästöt kasvoivat edellisvuodesta, koska liikennesuorite kasvoi koronan jälkeen. Ilmasto-ohjelmien seuraamista toteutetaan Lappeenrannan ilmastovahti -palvelulla. Energiatehokkuuden lisäämiseksi kaupunki on mukana kuntien energiaterohkuus-

sopimuksessa vuosille 2017–2025. Sopimuksen tavoitteesta ollaan jäljessä, koska tavoitteesta on saavutettu vasta 49 %. Liikennejärjestelmän ilmastovaikutusten pienentämiseksi toteutettiin kestävän liikkumisen ohjelmaa.

Ympäristötavoitteita edistävät hankkeet

Vuoden aikana haettiin useita uusia hankerahoituksia. Kaupunki sai käyntiin useita uusia Horizon-hankkeita. Myös EU:n hiilineutraalien ja älykkäiden kaupunkien Mission seurauksena haettiin 600.000 euron rahoitusta EU:n erikseen tälle ryhmälle osoitetusta rahoituksesta. Myönteinen rahoituspäätös saatiin helmikuussa 2024.

Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Kaupunginhallituksen hallinto- ja henkilöstö- jaosto on hyväksynyt 30.6.2014 etuuskien vastaanottamista koskevan ohjeen. Ohjetta sovelletaan koko kaupunkikonsernissa. Ohje käsittelee etuuskien kuten vieraanvaraisuuden, lahjojen ja matkojen vastaanottamista siten, että luottamus kaupungin puolueettomuuteen, avoimuuteen ja asianmukaisuuteen säilyisi kaikissa tilanteissa. Ohjeen noudattamista seurataan osana jatkuvaa sisäistä valvontaa ja tarkkailua.

Kuntalaki velvoittaa kuntia ilmoittamaan luottamushenkilöiden ja johtavien viranhaltijoiden sidonnaisuuksista julkisessa tietoverkossa. Lappeenrannan internetsivuilla on julkistettu tässä tarkoitettu sidonnaisuusrekisteri.

Sosiaalisista asioista ja ihmisoikeuksista huolehtiminen

Lappeenrannan kaupunki noudattaa omassa toiminnassaan tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja kestävä kehityksen periaatteita. Kaupunki on valittu Suomen ilmastopääkaupungiksi ja on maailmanlaajuisestikin avannut kaupunkien merkitystä ympäristönäkökulman huomiomisessa ja ilmastomuutoksen torjunnassa. Lappeenranta voitti Euroopan komission myöntämän European Green Leaf Award 2021 -tittelin. Työ kohti hiilineutraaliutta on jatkunut aktiivisesti. Lappeenranta on nimetty EU:n sadan hiilineutraalin Missio-kaupungin joukkoon. Tavoitteena on, että vuonna 2030 Lappeenranta on hiilineutraali ja jätteenoton.

Lappeenrannan kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi. Lappeenranta on ollut Unicefin Lapsiystävällinen kunta vuodesta 2016 lähtien ja toiminut Unicefin kanssa yhteistyössä lasten oikeuksien ja lapsivaikutusten ennakoarvioinnin juurruttamisessa kuntasektorille. Lapsiystävällinen kunta -malli perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen

ja Unicefin kansainväliseen Child Friendly Cities -malliin. Sen tavoitteena on vahvistaa lapsen oikeuksien toteutumista kunnan päätöksenteossa ja palvelujen järjestämisessä. Lappeenrannan kaupunki on edelleen kehittänyt lapsiystävällistä toimintakulttuuria ja hallintomallia. Vuonna 2023 päivitettiin toimintasuunnitelmaa. Kaupungin tavoitteena on jatkaa Unicefin Lapsiystävällisenä kuntana. Toiminnan näkyvyyttä edistetään laajassa yhteistyössä.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt ohjeen päätöksenteon ennakkovaikutusten arvioinnista. Päätöksillä, joilla on merkittäviä vaikutuksia ihmisiin tai heidän terveyteensä ja elinympäristöön, tulee ennakkoon arvioida niin ihmisten, lasten, ympäristön kuin yritysmaailmankin näkökulmasta. Ohjeistuksessa on huomioitu erityisesti lapsiin ja yrityksiin kohdistuvien vaikutusten arviointi. Ennakkovaikutusten arvioinnilla, osallistamisella ja kuulemisella on myötävaikutettu siihen, että kaupungin päätöksistä valitetaan vain harvoin. Koulutuksissa on hyödynnetty Unicefin verkkokoulutuksia ja vuodelle 2024 on suunniteltu koulutusta yhteistyössä MLL:n kanssa.

Lappeenrannan kaupunki pyrkii osallistamaan asukkaat laajasti niin asioiden valmisteluun kuin kaupungin kehittämiseenkin. Kaupungissa on toiminut jo pitkään vanhus- ja vammaisneuvostot sekä näiden alainen esteettömyystyöryhmä, nuorisovaltuusto ja lasten parlamentti. Alueellisen yhdenvertaisuuden turvaamiseksi toimii asukas- ja alueneuvosto sekä aktiivinen alue- ja asukasraativerkosto. Maahanmuuttajia on kohdattu muun muassa Yhteisötila Lappeenrannan tiloissa. Paikallisen romaniväestön kesken on kokoonnuttu säännöllisesti ja pyritty edistämään romaniväestön yhteisöllisyyttä. Neuvostoja osallistetaan päätöksenteon valmisteluun pyytämällä lausuntoja ja neuvostot voivat tehdä myös aloitteita palvelujen kehittämiseksi. Kaupungin osallisuusohjelma linjaa keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet asukkaiden osallistamiseen. Ohjelman toteuttamisesta vastaa poik-

kihallinnollinen osallisuustiimi. Kaupungin toimialoilla on myös palkattuna osallisuuskoordinaattoreita edistämään asukkaiden osallistamista ja tukemaan toimialoja osallisuuden edistämisessä.

Valtuusto hyväksyi lakisääteisen palveluiden yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman vuonna 2022. Suunnitelman toimeenpanosta ja seurannasta vastaa kaupungin osallisuustiimi.

Kaupunki on ollut aloitteellinen maakunnallisen vammaispoliittisen ohjelman valmistelutyön käynnistämiseksi. Vuonna 2021 kaupunginvaltuusto hyväksyi maakunnallisen vammaispoliittisen ohjelman ja sen kuntakohtaisen liitteen. Ohjelma perustuu YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista. Kotouttamisen edistämiseksi on valmisteltu maakunnallinen kotouttamisohjelma yhteistyössä Eksoten (nykyinen EKHVA), alueen toimijoiden, järjestöjen ja maahanmuuttajien kanssa. Maahanmuuttopalvelut siirtyivät hyvinvointialueen käynnistymisen myötä kaupunki organisaatioon vuoden 2023 alusta. EKHVA vastaa kotoutumisohjelman koordinoimista vuoden 2024 loppuun asti.

Kaupunki tekee tiivistä yhteistyötä alueen yritysten ja järjestöjen kanssa heikoimmassa työmarkkina-asetuksessa olevien aseman parantamiseksi. Kaupungilla on käytössä tukimuotoja niin pitkäaikaistyöttömien kuin nuorisotyöttömien työllistämiseen. Myös osatyökykyisten työmarkkina-asemaa on nostettu esille ja yhteistyötä tehdään EKHVA:n kanssa. Kaupunki työllistää vuosittain pitkäaikaistyöttömiä ja osatyökykyisiä yhdessä työllisyystoimijoiden kanssa ja pyrkii löytämään mahdollisuuksia siirtymiin avoimille työmarkkinoille.

Lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi kaupunki on edistänyt harrastuneisuutta. Kaupunki sai rahoituksen Suomen harrastamisen malliin, jonka tavoitteena on turvata kaikille 1–9 luokkien oppilaille harrastusmahdollisuuksia välittömästi koulupäivien yhteyteen.

Koulujen toimintakulttuuria on muutettu systemaattisesti ratkaisukeskeiseksi ja koulujen välitunti- ja iltapäivätoimintaa on laajennettu niin, että jokaisella lapsella ja nuorella olisi mahdollisuus harrastaa. Kaupunki on vuodesta 2013 jakanut avustuksia myös vähävaraisten lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemiseen. Maksuttomia lipputuotteita on suunnattu eri käyttäjäryhmille. Kulttuuripalveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden turvaamiseksi kaupunki on mukana valtakunnallisessa Kaikukortti-verkostossa.

Alueellisen segregaaation välttämiseksi on kiinnitetty erityisesti huomiota alueisiin, joissa on sosioekonomisia haasteita. Muun muassa opetustoimessa resursseja kohdennetaan alueelliset erityispiirteet huomioiden (tasa-arvohanke) ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi on käynnistetty lasten harrastustoiminnan Icehearts-ryhmä. Kehittämällä alueiden palveluverkkoa pystytään vastaamaan ennakkoon alueen asukkaiden palvelutarpeisiin. Vuonna 2023 on jatkettu ympäristöministeriön rahoituksella koulusegregaatiohanketta. Hankkeen tavoitteena on tukea lähikouluperiaatteen toteutumista ja kehittää toimialojen yhteistyötä tiedon tuottamisessa. Kaupunki käynnisti myös asuntopoliittisen ohjelman valmistelun.

Kaupunki toteuttaa vastuullista markkinointia, joka on lain ja hyvän tavan mukaista, rehellistä ja totuudenmukaista. Kaupungin markkinoinnissa kunnioitetaan ihmisarvoa eikä yllytetä syrjintään. Kaupungin brändi ja sen markkinointi perustuu todennettaviin asioihin. Viestinnässä ja markkinoinnissa huomioidaan myös eri kohderyhmien saavutettavuus.

Kaupunki noudattaa verkkopalveluidensa osalta digitaalisten palvelujen saavutettavuudesta annettua lainsäädäntöä. Kaupungin uudet verkkosivut otettiin käyttöön vuoden 2023 alusta ja niissä saavutettavuus on huomioitu täysimääräisesti. Muiden sivustojen osalta on tehty saavutettavuuslainsäädännön edellyttämät korjaukset.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Suomen talous on taantumassa. Talouskehitys jatkuu heikkona vielä vuoden 2024 alkupuolella, ja talous alkaa elpyä vasta vuoden 2024 lopulla. Suomen ulkoinen toimintaympäristö on vaikea, ja talouden suhdannenäkymät ovat edelleen heikentyneet syksyn 2023 aikana. Samalla inflaatio on Suomessa kuitenkin hidastunut ja kotitalouksien ostovoima vahvistunut.

Suomen Pankki on julkaissut ennusteensa vuosille 2023–2026. Bruttokansantuote supistuu 0,5 prosenttia vuonna 2023 ja 0,2 prosenttia vuonna 2024. Tämän jälkeen BKT:n kasvu palaa pitkän aikavälin keskimääräisen kasvun tuntumaan. Vuodelle 2025 ennustetaan 1,5 prosentin ja vuodelle 2026 puolestaan 1,3 prosentin talouskasvua.

Talouskasvun heikkous on tällä hetkellä laaja-alaista. Aiempaa korkeammat korot kannustavat kotitalouksia säästämään kuluttamisen sijaan. Lisäksi nousseet hinnat ja korot sekä epävarmuus tulevasta hidastavat kotitalouksien kulutuksen kasvua. Talouden toipumista rajoittaa myös investointien huomattava supistuminen. Investoinneista erityisesti asuntorakentaminen on vähäistä. Heikon suhdanteiden vuoksi työttömyysaste nousee tilapäisesti.

Nopean inflaation aika näyttää Suomessa jääneen taakse. Inflaatio pysyy maltillisena ennustevuosina 2024–2026. Energian hinnat ovat laskeneet edellisvuoden korkeista lukemista, ja niiden odotetaan laskevan edelleen. Rahapolitiikan kiristymisen ja matalasuhdanteen myötä hintapaineet pysyvät vähäisinä etenkin ensi vuonna.

Kun inflaatio hidastuu nopeasti, kotitalouksien ostovoima vahvistuu. Ostovoiman vahvistuminen piristää kotitalouksien kulutusta ja talous alkaa hitaasti elpyä. Kulutuksen kasvua tukevat myös palkkojen nousu ja työllisyyden säilyminen kohtuullisena. Lisäksi rahoitusmarkkinoilla odotetaan korkojen laskevan en-

nustevuosina ja vientimarkkinoiden kasvu toipuu vähitellen, mikä voimistaa talouskasvua vuoden 2024 loppupuolelta alkaen.

Julkisen talouden alijäämä syvenee tasapainottamisyrittämisestä huolimatta ja velkaantuminen jatkuu lähivuosina. Julkinen velkasuhde ylittää jo 80 prosenttia vuonna 2026. Julkista taloutta murentavat lähivuosina aiempaa huomattavasti heikompi verotulojen kehitys, sosiaaliturvamaksujen kevennykset sekä maksettavien sosiaalietuuksien, julkisen kysynnän ja korkomenojen voimakas kasvu. Suomen Pankin päivitetyn arvon mukaan julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyysvaje on 4,5 % BKT:sta.

(Lähde: Suomen Pankki)

Kuntatalouden rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 noin 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen muun muassa nopeasti kasvavien kustannusten sekä sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien täsmäytysten ja jaksotusten seurauksena. Alijäämät kasvattavat kuntatalouden velkaa, mutta velan kasvu suhteessa BKT:hen pysyy hyvin maltillisena.

Kuntahallinnon kulutusmenot kasvavat ennustevuosina pääasiassa hintojen kasvun vauhdittamana, sillä koulutuksen, varhaiskasvatus mukaan lukien, palvelutarve pysyy painelaskelmassa laskevana syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi. Poikkeuksen pääasiassa hintojen nousun aiheuttamaan kulutusmenojen kasvuun aiheuttaa vuoteen 2025 ajoittuva TE-palvelu-uudistus, jolloin kunnille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan. Kuntahallinnon suurimman kuluosan muodostavat henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin kolme prosenttia vuonna 2024. Samanaikaisesti henkilöstökustannusten kasvua hillitsee työttömyysvakuutusmaksun alentaminen, jonka vaikutus ulottuu myös verotuloihin positiivisesti.

Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta laskevat vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksia pienennetään tuntuvasti niin kutsutun sote-siirtolaskelman tarkentumisen seurauksena. Lisäksi hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru hidastaa valtionosuuksien kasvua vuosina 2024–2027. Vuoden 2022 verotuksen valmistuttua vuoden 2023 lopulla ilmeni, ettei syksyn talousarvion yhteydessä arvioitu sote-siirtolaskelmaan liittyvä valtionosuusleikkaus ollut riittävä. Jotta uudistuksen periaatteena oleva kustannusneutraalisuus kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä saadaan varmistettua, tehdään kuntien valtionosuuksista vielä lisäsiirto valtiolle. Hallitus päätti kuitenkin jaksottaa uuden lisäleikkauksen vuosille 2025–2027, jottei ennakoimattoman suuri leikkausvaikutus kohdistu valtionosuuksiin vielä vuonna 2024 tilanteessa, jossa suuri osa kunnista oli jo päättänyt vuoden 2024 talousarviostaan. Näin kunnat saivat lisää aikaa sopeutua ennakoitua niukempiin valtionosuuksiin.

Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2024 koko Suomessa 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin, minkä arvioidaan lisäävän kunnallisverotuloja noin 80 miljoonaa euroa vuositasolla. Lisäksi kiinteistöverotuloja lisää hallituksen päätös erottaa maapohjat rakennuksista yleisen kiinteistöveroprosentin sisällä ja nostaa niiden verotuksen vaihteluvälin alarajaa. Muutos kasvattaa kuntien kiinteistöverotuloja reilut 100 miljoonaa euroa vuodesta 2024 alkaen. Verotulot säilyvät kuntahallinnon merkittävimpänä tulonlähteenä, vaikkakin ne sote-uudistuksen seurauksena likimain puolittuivat. Vaikka verotulojen kasvu pysyy ennustevuosina lähellä pitkän aikavälin keskiarvoa, merkitsee se kunnille huomattavasti pienempiä lisätuloja kuin aiemmin. Sote-uudistus kavensi kuntien talouden liikkumavaraa merkittävästi, mikä korostaa entisestään riskienhallinnan merkitystä kuntien talouden suunnittelussa.

Kuntahallinnon investointipaineet eivät ole kadonneet investointien hetkellisestä hiipumisesta huolimatta, vaan ne pysyvät edelleen mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi. Investointiympäristön epävarmat näkymät, noussut korkotaso ja kuntien heikkenevä taloustilanne voivat kuitenkin edelleen lykätä investointeja eteenpäin tai estää niiden toteutumisen. Investointien oletetaan palautuvan normaalille kasvu-uralleen tulevina vuosina.

Kasvat alijäämät merkitsevät kuntahallinnossa sopeutuspainetta sekä edellyttävät investointien huolellista tarveharkintaa. Kuntahallinnon menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta. Toisaalta palveluverkon karsiminen voi osoittautua kaikenkokoisissa kunnissa poliittisesti hankalaksi kysymykseksi.

(Lähde: Valtiovarainministeriö)

Lappeenrannan kehitysnäkymässä on paljon samoja piirteitä kuin valtiovarainministeriön koko kuntakenttää koskevassa arvioissa. Lähi vuosien skenaarioissa keskiössä ovat lasten määrän väheneminen sekä samaan aikaan toteutettava hyvin mittava investointiohjelma. TE-palveluiden siirto kuntien tehtäväksi sekä etenkin laajeneva vastuu työttömyysturvan rahoittamisesta tuo suhdanneriskiä uudella tavalla kaupungin talouteen.

Sote-uudistuksen lopullinen vaikutus verorahoitukseen heikkeni vuoden 2023 lopulla vielä vuositasolla neljällä miljoonalla eurolla. Valtio mahdollisesti kompensoi tätä niin sanottua loppupiiskaa kunnille, mutta valtiontalouden sopeutustarpeen vuoksi se on epävarmaa.

Kunnan merkittävimmiä palvelutehtäviksi jäävät varhaiskasvatus- ja perusopetuspalvelut sekä liikunta- ja kulttuuripalvelut. Kun lasten ja nuorten määrä syntyvyyden voimakkaan alentumisen vuoksi vähenee seuraavan 10 vuoden aikana huomattavasti, merkitsee se tästä ikäryhmästä saatavien valtionosuuksien

sien merkittävää vähentymistä. Tulot vähenevät täyden yksikkökustannuksen mukaan, mutta menojen supistaminen vastaavalla tavalla on vaikeaa. Vaikka henkilöstön määrää pystyttäisiin mukauttamaan vähenevään asiakasmäärään, ovat etenkin toimitilakustannukset luonteeltaan kiinteitä menoja. Siksi investoinnit tulee mitoittaa realistisesti. Vuoden 2024 valtuusto päättää palveluverkosta. Taavoitteena on, että perusopetuksen käyttöön varataan tilaa oppilasta kohden suunnilleen vuoden 2023 tilannetta vastaava määrä. Rakennusinvestointien ja pääomavuokravastuiden määrä vuosina 2023–2036 pyritään rajamaan 300 miljoonaan euroon. Rakennusinvestointi aiheuttaa pysyviä menoja 30 vuoden ajaksi. Sen vuoksi vuokraaminen tai muut omistamiselle vaihtoehtoiset toimitilaratkaisut tulee pitää keinovalikoimassa. Vaikka tilat onnistuttaisiin mitoittamaan optimaalisesti, ratkaisee sekin vain osan kustannusten leikkaustarpeesta.

Työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien tehtäväksi vuoden 2025 alusta lukien. Palveluiden järjestämiskustannukset katetaan valtionosuutta lisäämällä. Valtionosuus määräytyy laskennallisilla kriteereillä ja voi poiketa huomattavastikin siirtävistä kustannuksista. Kuntien rahoitusosuus työttömyysturvasta kasvaisi. Tämän rahoitus mitoitetaan siirtohetken poikkileikkaustilanteen tasossa. Tämä tuo kunnille merkittävän riskin siitä, että kuntien rahoitusosuus työttömyysturvasta kasvaa suhdanteen heiketessä, mutta valtio ei osoita tähän rahoitusta. Työttömyysturvan rahoitus siirtyisi tältä osin kunnallisverolla rahoitettavaksi aiheuttaen merkittävää korotuspainetta veroprosenttiin.

Lappeenrannan ansiotulokehitys ylsi vuonna 2023 koko maan ja vertailukaupunkien tasolle, kun se useana vuonna on jäänyt sen alle. Veropohjan suotuisa kehitys edellyttää, että työikäinen väestö ei ainakaan vähene ja työllisyydessä ei tapahdu notkahdusta. Mahdollisuuksia uusiin merkittäviin työpaikoihin tuoviin investointeihin on olemassa.

Kaupungin strateginen vuosikatetavoite on 30 miljoonaa euroa. Taso on saavutettava, jotta

investointien aiheuttama velkaantuminen pysyisi hallittuna ja velka alkaisi vuosikymmenen puolivälin jälkeen laskea. Jos investointiohjelmaa ei pystytä sopeuttamaan siten, että investointien ja pääomavuokravastuiden määrä vuosina 2023–2036 on enintään 300 miljoonaa euroa, tulee vuosikatetavoitetta yhä nostaa. Verotulojen kehityksen epävarmuus sekä lapsi- ja nuorisoiäluokkien valtionosuuksien vähentyminen yhdessä menopaineiden kanssa tekevät vuosikatetavoitteen saavuttamisesta erittäin vaativaa.

Velkaantumisen hallinnan merkitys korostuu korkotason nousun myötä. Lappeenrannan lainasalkusta erääntyy vuosina 2024–2026 yhteensä 110 miljoonan euron lainat. Investointiohjelman edetessä samoille vuosille kohdistuu noin 75 miljoonan euron lisälainanotto-tarve. Bruttomääräisesti rahoitustarve on siten 185 miljoonan euroa. Näiden vuosien korkotasolla on erittäin merkittävä vaikutus tulevien vuosien rahoituskuluihin.

Keskeiset teolliset toimijat ovat sitoutuneet Lappeenrantaan ja uusia investointipäätöksiä tehdaslaajennuksista on tiedossa vuoden 2024 aikana. Suotuisat päätökset tuottavat parhaillaan Lappeenrantaan satoja uusia teollisia työpaikkoja ja tulevat siten vaikuttamaan niin kaupungin asukasluvun kuin myös veropohjan kehitykseen.

Valtuuston viime vuoden päätös teollisuus- ja toimitilatonttien rakentamisesta Mustolan ja Pajarilan alueelle tukee osaltaan sijoitushoukuttelun tarjonnan vahvistamisessa Lappeenrannassa. Näiden teollisuusalueiden lisäksi erityisesti Lentokentäntien ja Harapaisen alueista on muodostumassa merkittäviä uusia teollisuuskeskittymiä.

Tulevan työllisyyspalvelu-uudistuksen valmistelu etenee loppusuoralle vuonna 2024. Helmikuussa 2024 käynnistyy uusi lautakunta, joka valmistelee ja tekee päätöksiä tulevan työllisyysalueen organisoinnista. Osana TE-2024 uudistusta kaupunki on valmistellut työllisyydenhoidon integrointia osaksi kaupungin elinvoimapolkujen vastuualueita. Työllisyys-

palvelujen uudistus nähdään Lappeenrannassa merkittävänä mahdollisuutena kehittää elinvoimaa lähentämällä yksityis- ja yritysasiakkaiden palvelupolkuja paikallistasolla.

Uusi sähkö- ja automaatiotekniikan koulutus käynnistyy LAB-ammattikorkeakoulussa syksyllä 2024. Koulutuksella on vahva tuki elinkeinoelämältä ja vastaa alueen osaajapulaan. Kaupunki on sitoutunut tiivistämään alueen elinkeinoelämän ja korkeakoulujen sekä toisen asteen oppilaitoksen välistä yhteistyötä.

Kaupungin edunvalvontaohjelman Luumäki-Joutseno kaksoisraide ja muut maakunnalle tärkeimmät raidehankkeet on sisällytetty väyläviraston investointiohjelmaan. Saimaan sisävesiliikenteen kehittämisen kannalta on tärkeää, että Mustolan satama on lisätty EU-komission TEN-T ydinverkkoon. Kaupunki jatkaa edunvalvontatyötä saavutettavuuden parantamiseksi. Näin huolehdimme elinkeinoelämälle tärkeiden logististen yhteyksien ylläpidosta ja edistämme suorat eurooppalaiset

lentoyhteydet mukaan lukien myös kansainvälistä saavutettavuutta.

Kaupunki ja alueen elinkeinoelämä tarvitsevat osaajia. LUT-yliopiston kansainväliset koulutusohjelmat vetävät osaajia eri puolilta maailmaa. Kaupunki tulee kehittämään International House -konseptin toteutusta alueella yhteistyössä viranomaisten ja oppilaitosten kanssa.

Lappeenranta on nimetty EU:n sadan hiilineutraalin Missio-kaupungin joukkoon. Tavoitteena on, että vuonna 2030 Lappeenranta on hiilineutraali ja jätteenon. Vetytalouden, aurinkovoiman ja muun ympäristöliiketoiminnan yhdistettynä maailmanluokan yliopiston osaamiseen odotetaan tuovan kaupunkiseudulle miljardiluokan investoinnit.

Elinvoimainen rajaseutu on koko Suomen etu ja Lappeenranta tulee jatkamaan rohkeaa kehittämistyötä yhdessä sidosryhmien kanssa kohti tulevaisuutta.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman mukaan riskienhallinnan päämääränä on kaupunkikonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen tapahtumilta, joissa niitä voisi kohdata huomattava menetys tai tavoitteiden taikka lakisäästeiden velvoitteiden saavuttamisen estyminen kuitenkin niin, että vahinkojen haittavaikutusten torjunnasta ja riskienhallinnasta aiheutuvien kustannusten summa minimoituu.

Kaupungin riskienhallintaohjelma päivitettiin vuonna 2021 ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Tuohon riskienhallintaohjelmaan perustuva kaupunkitason riskikartoitus päivitettiin syksyllä 2022 ja se hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 16.1.2023

Toimialat tarkastelevat osaltaan toimintonsa riskejä ja epävarmuustekijöitä peilaten tuohon kaupunkitason riskikartoitukseen. Työturvallisuusriskien systemaattinen kartoitus käynnistettiin kaikilla toimialoilla.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista esitetään kaupungin riskiluokituksen mukaisesti:

Taloudelliset riskit

Merkittävimpinä taloudellisina riskeinä ja epävarmuustekijöinä ovat usean viime vuoden aikana olleet muun muassa taloudellinen kehitys Suomessa ja maailmalla, työllisyystilanne sekä Venäjän taloudellisen tilanteen kehitys. Vuosi 2022 muutti asetelman lähes kokonaan. Vaikka Venäjän ja venäläisten kanssa käyty tavara- ja palvelumyynti loppui lähes kokonaan, kulunut vuosi oli valtakunnallisesti ja myös Lappeenrannassa tulo- ja työllisyyskehityksen osalta yllättävän vahvaa. Vuoden 2023 loppuvuoden aikana kuitenkin työllisyyskehitys on kääntynyt huonompaan suuntaan, ja se näkyy Lappeenrannankin osalta avoimien työpaikkojen laskuna, sekä työttömyysasteen nousuna.

Syntyvyyden lasku yhdistettynä väestön ikääntymiseen on merkittävä taloudellinen riski koko Suomelle ja erityisesti Etelä-Karjalan kaltaisille maakunnille.

Hyvinvointialueuudistus muutti merkittävästi kuntien vero- ja valtionosuusrahoitusta. Tällä hetkellä uudistuksen rahoitusvaikutukset ovat edelleen kaupungille epäselvät, koska marraskuussa 2023 tullut lopullinen laskelma hyvinvointialueille siirtyneistä kustannuksista ja tuloista heikentäisi kuntataloutta pysyvästi sadoilla miljoonilla euroilla vuosittain. Hallitus on luvannut kompensoida valtionosuusmenetystä kunnille, mutta lopullisia päätöksiä asiasta ei vielä ole. Päätöksellä on merkittävä vaikutus talouden tasapainoon liittyviin riskeihin.

Kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelman toteuttaminen tulee kasvattamaan selvästi kaupunkikonsernin lainakantaa. Investointipaine yhdistettynä mahdollisen väestökehityksen aiheuttamiin taloudellisiin vaikutuksiin sisältää talouden tasapainon kannalta erittäin suuren riskin. Taloudellisia riskejä pyritään hallitsemaan pitkäjänteisellä taloussuunnittelulla. Palveluverkkoesitys käsitellään kaupunginvaltuustossa keväällä 2024. Tällä pyritään pienentämään riskiä merkittävästi.

Rahoitusriskit

Kaupungin rahoitusriskit jakautuvat likviditeettiriskiin, luottoriskiin ja markkinariskiin. Rahoitusriskien hallinnalla tähdätään ennen kaikkea oleellisten riskien tunnistamiseen, riskirajojen määrittelyyn sekä ennakoitavuuden parantamiseen. Tavoitteena on taloudellisen tuloksen heilahtelujen vähentäminen sekä pitkällä aikavälillä kaupungin rahoituksellisen tuloksen optimointi.

Likviditeettiriski

Maksuvalmiusriskiä hallitaan perusteellisella maksuvalmiussuunnittelulla ja kassan optimoinnilla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen kaupungilla on käytössään konsernitilien luottoli-

miitit sekä kuntatodistusohjelma. Jälleenrahoitusriskiä hallitaan hajauttamalla kaupungin lainojen maturiteetteja sekä hyödyntämällä monipuolisesti eri rahoituslähteitä.

Luottoriski

Suurimmat luottoriskit kohdistuvat lähinnä kaupungin myöntämiin takauksiin ja antolainasaamisiin, joista lähes kaikki ovat omilta tytäryhtiöiltä. Nämä harjoittavat liiketoimintaa ja ovat alttiina normaaleille markkinatalouden riskeille. Saamisiin ja takauksiin liittyviä merkittäviä riskejä ei ole näköpiirissä. Kaupunkikonsernin velkaantuminen vuosikymmenen loppupuolella tulee kuitenkin todennäköisesti nostamaan takausten määrää.

Markkinariski

Kaupunki suojautuu korkovirtariskiltä hajauttamalla lainasalkkua eri maturiteetteihin sekä säätelemällä kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhdetta salkussa. Lainasalkkua suojataan myös koronvaihtosopimuksilla muuttamalla vaihtuvaa korkoa kiinteäksi koroksi. Johdannaisia käytetään ainoastaan suojaamiseen ja korkovirtariskin hallintaan.

Kassavaroja ei sijoiteta osakkeisiin tai osakerahastoihin. Kaupungin kassanhallinta pyritään järjestämään niin, ettei toimintoihin sitoudu tarpeettomasti pääomaa.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskit liittyvät muun muassa henkilöihin kohdistuviin riskeihin, omaisuusvahinkoihin, keskeytyksiin, vastuisiin sekä ympäristövahinkoihin ja onnettomuuksiin. Näihin riskeihin on varauduttu vahinko- ja vastuuvakuutuksin. Vapaaehtoisten vahinkovakuutusten osalta kaupungin sopimuskumppani on Lähi-Tapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö ja lakisäänteisen tapaturmavakuutuksen osalta Pohjola Vakuutus Oy. Vuonna 2023 ei toteutunut merkittäviä korvattavia vahinkoja.

Toimitilan epäkelpoisuudesta aiheutuva riski käyttäjälle

Merkittävä yksittäinen ongelma on ollut koulu- ja päiväkotikiinteistöjen huono sisäilma ja kunto. Sisäilmaongelmat aiheuttavat riskejä henkilökunnan terveydelle sekä merkittävällä tavalla kaupungin taloudelliselle kantokyvyille. Kaupunki on jatkanut ja jatkaa selkeää panostamista sisäilmasta johtuvien ongelmien ratkaisuihin. Sisäilmaongelmiin on reagoitu korjaamalla kohteita, hankkimalla väistötiloja ja toteuttamalla uudisrakennushankkeita. Vuonna 2023 muun muassa käynnistettiin Sammontalon rakentaminen ja museon kokematiloja varten hankittiin kiinteistö. Tehtyjen panostusten johdosta tilanne sisäilma-asioiden osalta on selkeästi parantunut viimeisten vuosien aikana.

Muut henkilöstöön kohdistuvat riskit

Kaupungin työsuojeluohjelma päivitettiin vuonna 2021 ja siihen perustuva toimialojen työsuojelun toimintasuunnitelmaohje hyväksyttiin johtoryhmässä 7.2.2022. Työturvallisuusriskejä ehkäistään työpaikkojen sekä työsuojeluhenkilöstön kiinteällä yhteistoiminnalla. Sisäilmaongelmien lisäksi ei ole havaittu muita merkittäviä työturvallisuusriskejä.

Henkilöstön hyvinvointia seurataan säännöllisesti henkilöstökyselyillä. Kyselyn tuloksissa ei ole ollut nähtävissä merkittäviä muutoksia ja työhyvinvointi on säilynyt hyvällä tasolla.

Omaisuusriskit

Rakennuksiin liittyviä teknisiä riskejä ja toiminnan keskeytysriskejä pienennetään rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella ja rakennuskohtaisella riskien tunnistamisella sekä enakoivalla ja suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla. Myös edistyneet turva- ja automaattikajärjestelyt pienentävät riskiä. Esimerkiksi vesivuotoja on alettu ehkäistä asentamalla vesivuotovahteja. Toiminnan keskeytysriskien minimoimiseksi asennetaan paloilmoinjärjestelmiä myös rakennuksiin, joihin viranomaisvaatimukset eivät niitä edellytä. Myös

keskitetyllä kiinteistövalvonnalla, radontutkimuksilla, rakenteellisilla kuntotutkimuksilla vähennetään riskejä tai ainakin niiden toteutumista pystytään ennakoimaan.

Sisäilmaongelmien lisäksi kaupungin omaisuuteen ei ole kohdistunut merkittäviä vahinkoja. Kuitenkin tyhjiin rakennuksiin liittyy ilki-valta- ja sen seurauksena muun muassa turvallisuusriski.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus voi aiheuttaa kiinteistöriskin. Kaupunkikonsernilla on maakunnallisille toiminnoille vuokrattuna tasearvoltaan merkittävä kiinteistömassa. Hyvinvointialue luopuu useista rakennuksista. Suunnitelma rakennusten uskaytöstä tai muista toimenpiteistä tulee valmistella ja samalla miettiä, miten riskit hallitaan.

Tietohallinnon toimivuus

Tietohallinnon toimintavuonna 2023 korostuivat kyberturvallisuusteemat lisääntyvässä digimaailmassa. Etätyöstä ja sitä tukevista ratkaisuista on tullut pysyvä osa arkea. Digiturvaa parannettiin jälleen kokonaisuutena. Työn tehostamisen näkökulmasta testattiin myös tekoälyn pilottia sekä tiedolla johtamisen hanketta.

Digitaalisten viestintäpalveluiden tietoturvaa parannettiin vuoden 2023 aikana kaikilla toimialoilla. Digiturvapolitiikka päivitettiin ja keskityttiin henkilöstön koulutuksiin. Kyberturvallisuuteen liittyviä selvityksiä tehtiin yhteistyössä Ek-turvan kyberturvallisuusjaoston osapuolten kanssa sekä käytiin tietoturvakusteluja toimittajien kanssa.

Meidän IT ja Talous Oy:n kanssa asiakasyhteistyö ja tekemisen kehittämisen yhteistyö on jatkunut suunnitellusti. Palvelupisteen vastajat ja palvelupyyntöjen käsittelyajat ovat parantuneet merkittävästi vuoden 2023 aikana.

Tietoturvapoikkeamien havainnointikyvyn parantamiseksi on tehty toimenpiteitä ja otettu

käyttöön tietoturvalvomo Meidän IT ja Talous Oy:n tuottamana palveluna. Tiedonhallintalain velvoitteiden myötä tietoturvaan ja tietosuojaan liittyviin asioihin kiinnitettiin entistä enemmän huomiota.

Sopimukset

Vuoden 2018 alussa on otettu käyttöön M-Files-järjestelmään kuuluva sopimushallinta. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernin sopimushallinnan ohjeen. Sopimushallinnan ohje koskee koko kaupunkikonsernia. Sopimushallinnan osalta esiintyy kehitettävää, mutta sopimushallinnan mahdollisten puutteiden osalta ei ole havaittu erityisiä riskejä.

Muut riskit

Kaupungin notifikaatioprosessi Lappeenrannan Lentoasema Oy:n tukimenetelmästä on kesken ja odottaa päätöstä EU-komissiolta.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan

Helmikuun 2022 lopulla Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Venäjään kohdistetut laajamittaiset pakotteet ovat aiheuttaneet merkittäviä vaikutuksia myös Lappeenrannalle niin talouteen, huoltovarmuuteen kuin yhteiskuntaan laajemminkin. Sodan aiheuttama pakolaisuus on tuonut turvapaikanhakijoita Lappeenrantaan, jossa toimii Maahanmuuttoviraston alainen vastaanottokeskus. Venäjän toteuttaman hyökkäyksen takia sotilaallinen epävarmuus on lisääntynyt kaikilla Venäjän lähialueilla. Suomi liittyi Natoon. Varautumisensa tehostamiseksi Lappeenrannan kaupunki on päivittänyt valmissuunnitelmiaan, laajamittaisen maahantulon varautumisen suunnitelmia, varmistanut väestösuojiensa käytettävyyttä sekä osallistunut aktiivisesti erilaisiin valmiusharjoituksiin. Loppusyksyllä itäraja suljettiin pitkiksi ajoiksi Venäjän maahantulijoiden avulla toteuttaman hybridioperaation vuoksi.

Maankäyttö

Kaupungin maankäytön suunnitteluun liittyvät olennaisena kaavariskit. Yleis- ja asemakaavojen etenemiseen suunnitellussa aikataulussa vaikuttavat merkittävästi mahdolliset valitukset.

Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi 17.10.2023 (2312/2023) kaupunginvaltuuston päätöksestä (6.2.2023 § 4) tehdyn valituksen Korvenkylän osayleiskaavasta.

Kaupunginvaltuuston päätöksestä (9.10.2023 § 73), Likosenlahden asemakaava, valitettiin Itä-Suomen hallinto-oikeuteen (2415/2023).

Itä-Suomen hallinto-oikeus kumosi 12.10.2022 (2240/2022) kaupunginvaltuuston päätöksestä (07.02.2022 § 3) tehdyt valitukset (3 kpl) sisäliikuntahallin asemakaavasta (Sisäliikuntahalli, tekonurmi ja arboretum). Asialle haettiin valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. KHO päätti 10.03.2023 (775/2023), että valituslupahakemukset hylätään.

Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kunnan toiminnan valvontajärjestelmä jaetaan ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Ulkoinen valvonta on riippumaton toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta. Sisäinen valvonta puolestaan on osa kunnan johtamisjärjestelmää.

Kaupungin hallinnon ja talouden kattavan valvontajärjestelmän muodostavat ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä. Ulkoinen valvonta on järjestetty toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Kaupunginhallitus vastaa sisäisestä valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan järjestäminen on osa kaupunkikonsernin johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joilla varmistetaan talouden ja toiminnan laillisuus, tuoksellisuus, varojen turvaaminen sekä johtamisen kannalta oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta. Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa. Riskienhallintaa voidaan luonnehtia yhdeksi sisäisen valvonnan ydinalueeksi, sillä sisäinen valvonta on pohjimmiltaan juuri erilaisten riskien hallintaa. Sisäinen valvonta koostuu viidestä toisiinsa vaikuttavasta osa-alueesta: ohjausympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, tieto- ja viestintä sekä seurantatoimenpiteet.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ulottuvat koko organisaatioon ja kaikkeen sen toimintaan. Se kattaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan lisäksi osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulee perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Sisäinen valvonta toteutuu muun muassa selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena,

omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena ja väärinkäytösten ehkäisynä.

Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä perustuu toimialojen antamiin selontekoihin ja itsearviointeihin sekä sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen arviointi- ja tarkastustietoihin. Sisäisen valvonnan selonteon sisältö on ohjeistettu tilinpäätösejässä. Toimialoja pyydettiin arvioimaan omaa sisäisen valvonnan tasoaan asteikolla: hyvä/tyytyttävä/ei hyväksyttävä. Lisäksi toimialoja pyydettiin ilmoittamaan, onko merkittäviä sisäisen valvonnan puutteita todettu sekä parantamista ja kehittämistä vaativat keskeiset asiat sisäisen valvonnan kehittämiseksi taloussuunnittelukaudella.

Hallinto- ja johtamiskulttuuri (eettiset periaatteet, säännöt, ohjeet, toimivallan jako)

Toimialat/yksiköt ovat itse arvioineet johtamistavan ja valvontakulttuurin olevan hyvällä tasolla (itsearvioiduista ”arvosanoista” laskettu keskiarvo on 3,3 (3,0 vuonna 2022) asteikolla 0–4).

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Toimialojen/yksiköiden tiedossa ei ole lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvausvastuu, kanne, vaatimus tai oikeusseuraamus.

Lappeenrannan kaupungin hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin reagoinnissa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esihenkilöillä.

Kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavat hallintosäntö, riskienhallintaohjelma ja kaupungin kokonaisvaltainen riskikartoitus sekä muut johdon antamat toimintaohjeet.

Suomen Kuntaliitolta on ilmestynyt vuonna 2018 julkaisu Korruptio ja eettisyys kunnassa. Eettinen näkökulma tulee ottaa huomioon kaikessa kaupungin toiminnassa, myös kaupungin tytäryhteisöissä. Etiikka määrittelee sen, miten toimia oikein. Kaupungin johto voi omalla esimerkillään ja yhteisesti hyväksytyillä eettisillä toimintaperiaatteilla edistää toiminnan avoimuutta ja kestävyyttä. Myös kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöiltä sekä palvelun tuottajilta toivotaan sitoutumista eettisesti kestäviin toimintatapoihin.

Epäiltyjen väärinkäytösten ilmoituskanava eli whistleblowing-kanava on pakollinen kaikissa EU-maissa. Yli 50 työntekijää työllistävillä yksityisen ja julkisen sektorin organisaatioilla, mukaan lukien kunnat, kuntayhtymät ja hyvinvointialueet, on velvollisuus perustaa sisäinen luottamuksellinen ilmoituskanava. Sen avulla henkilöstö sekä sidosryhmät voivat ilmoittaa havaitsemistaan epäilyistä organisaation omaan ilmoituskanavaan tai ilmoituksen voi tehdä myös oikeuskanslerinviraston keskitettyyn ilmoituskanavaan tai toimivaltaiselle viranomaiselle (jos ilmoittajalla ei ole mahdollisuutta ilmoittaa sisäisen ilmoituskanavan kautta). Lain tavoitteena on, että ilmoittaja, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen lainsäädännön aloilla (esimerkiksi julkisissa hankinnoissa, rahoituspalveluissa, elintarvikkeiden turvallisuudessa tai kuluttajansuojassa), voi ilmoittaa asiasta turvallisesti ja siten, että hänen henkilöllisyytensä on suojattu. Tieto ilmoittajan henkilöllisyydestä on salassa pidettävä tieto myös ilmoituksen jatkokäsittelyssä. Organisaation on suojeltava vilpittömässä mielessä toiminutta ilmoittajaa vastatoimilta.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022) tuli voimaan 1.1.2023 lu-

kien. Laki perustuu Euroopan unionin ilmoittajansuojeludirektiiviin. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 27.3.2023 merkitä ilmoittajansuojelulain mukaiset toimenpiteet (Lappeenrannan kaupungin ilmoituskanavan malli ja hallinto) tiedoksi. Ilmoituskanava avattiin henkilöstön käyttöön lain edellyttämällä tavalla 1.4.2023 lukien. Lappeenrannan kaupunki hankki henkilöstöään varten Efecte whistleblower -järjestelmän, joka löytyy kaupungin sisäisestä viestintäkanavasta Wintrasta. Kaupunkiin virka- ja työsuhteessa oleva henkilöstö voi tehdä ilmoituslain mukaiset ilmoitukset tätä kautta. Muut sidosryhmät voivat ilmoittaa havaitsemistaan epäilyistä oikeuskanslerinviraston keskitettyyn ilmoituskanavaan tai suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle. Ilmoitukset tehdään kirjallisesti. Lappeenrannan kaupunki ei ota vastaan nimettömiä ilmoituksia. Ilmoituskanavaa ei ole tarkoitettu yleiseksi palautekanavaksi, vaan nimenomaan vakavien väärinkäytösten ilmoittamista varten.

Riskienhallinta (tunnistus, analysointi, hallinta, dokumentointi)

Toimialat/yksiköt ovat arvioineet riskienhallinnan nykytilan olevan hyvällä tasolla (itsearvioituista ”arvosanoista” laskettu keskiarvo on 3,8 (3,3 vuonna 2022) asteikolla 0–4).

Riskien arviointia Lappeenrannan kaupungissa ohjaavat hallintosäntö, riskienhallintaohjelma 2021 sekä kaupungin kokonaisvaltainen riskikartoitus. Toimialalla/yksikössä on tunnistettu merkittävimmät toimialan/yksikön toimintaa uhkaavat riskit ja määritelty, miten niihin vastataan. Riskien hallinta ja sen seuranta on vastuutettu.

Arvio toiminnan merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman päivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Riskienhallintaohjelma on riskienhallinta- ja turvallisuustyön perusta. Kuntalain mukaan kaupunginvaltuuston tulee

päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Riskienhallintaohjelmassa on määritelty kaupungin riskienhallinnan tavoitteet ja periaatteet. Riskienhallintaohjelmassa on kuvattu myös riskienhallinnan toteutusvastuut eli kenen vastuulla on tehdä mitään riskienhallinnan eteen.

Riskienhallinta on osa talousarvio- ja tilinpäätösprosessia siten, että talousarviossa arvioidaan vuosittain tulevia riskejä, ja tilinpäätöksessä puolestaan raportoidaan niiden toteutumisesta. Kaupunkitason riskikartoitus päivitetään valtuustokausittain. Viimeisin päivitys on tehty syksyllä 2022 ja se on hyväksytty kaupungin johtoryhmässä 16.1.2023.

Toimialojen johtoryhmät tarkastelevat säännöllisesti riskejä. Toimialakohtaisia riskikartoituksia tehdään ja riskien arviointia on toteutettu ja työtä on ollut tukemassa myös vakuutusyhtiön tarjoama auditointi. Riskien tunnistaminen ja kokonaisvaltainen analysointi on keskeinen osa riskienhallintaa. Toimialat ovat selonteissa ilmoittaneet, että tilikauden aikana ei ole raportoitu merkittävistä riskeistä, joista olisi aiheutunut vahinkoa toimialan/yksikön toiminnalle tai toimintatavoitteiden toteutumiselle. Riskienhallintaan liittyvää koulutusta tulee järjestää riittävässä laajuudessa ja säännöllisesti.

Tietoturvallisuudessa ja tietosuojassa toimitaan kaupunginhallituksen 20.3.2023 hyväksymän päivitetyn digiturvapolitiikan mukaisesti. Digiturvapolitiikka korvaa aiemmin voimassa olleen, vuonna 2018 hyväksytyt tietoturvapoliitiikan. Digiturvapolitiikkaan pohjautuvat ohjeet ja määräykset koskevat kaikkia kaupunkikonsernin työntekijöitä, luottamushenkilöitä, työryhmiä ja toimielimiä sekä Lappeenrannan kaupungin toimeksiantoja tekeviä palveluntuottajia niiden hoitaessa toimeksiannon mukaisia tehtäviään.

Kaupunkitason työsuojeluohjelma on päivitetty syksyllä 2021 ja siihen perustuva toimialojen työsuojelun toimintasuunnitelma-ohje hyväksyttiin johtoryhmässä 7.2.2022. Lappeenrannan kaupunki on ottanut käyttöön työturvallisuus- ja riskienhallintaohjelmiksi

Toyme Lab Oy:n työturvallisuusohjelmiston. Lappeenrannan kaupungin valmiussuunnitelman yleinen osa hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.3.2023. Valmiussuunnitelman yleinen osa kuvaa yleisellä tasolla sitä, minkälaista varautumisen ja valmiussuunnittelun tulee Lappeenrannan kaupungilla olla.

Valvontatoimenpiteet

Toimialat/yksiköt ovat itse arvioineet valvontatoimenpiteiden olevan hyvällä tasolla (itsearvioiduista ”arvosanoista” laskettu keskiarvo on 3,7 (3,7 myös vuonna 2022) asteikolla 0-4).

Tilikauden aikana toimialoilla/yksiköissä ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä, arvon alennuksia eivätkä toimialat/yksiköt ole joutuneet korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Sopimustoiminnan vastuut on määritelty. Kaupungin kokonaisvaltainen asian- ja asiakirjahallinnon sekä sähköisen arkistoinnin toiminnanohjausjärjestelmä on M-Files, joka pitää sisällään muun muassa asianhallinnan, kokoushallinnan, hankehallinnan ja sopimushallinnan. M-Filesin sähköinen sopimustenhallintajärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2018 aikana. Toimialojen tulee varmistaa, että kaikki voimassa olevat sopimukset (myös paperisina olevat sopimukset) viedään M-Files-järjestelmään.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 10.2.2020 Lappeenrannan kaupunkikonsernille sopimushallinnan ohjeen. Ohjeessa määritellään sopimusprosessin kulku ja sopimukseen liittyvien toimijoiden roolit sekä annetaan toimintaohjeita sopimusprosessin eri vaiheisiin. Ohjeeseen liittyy M-Files-sopimushallintajärjestelmän ohje. Sopimusehdoissa tulee huomioida strategisten tavoitteiden lisäksi riskit ja valvonnan kannalta merkittävät ehdot. Sopimushallinnan koulutusta tulee järjestää riittävässä laajuudessa.

Lappeenrannan kaupungin omistajapoliittinen ohjelma 2022–2025 sekä Lappeenrannan

kaupungin rahoitustoiminnan periaatteet 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.3.2022. Konserniohjeet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.5.2022.

Lappeenrannan kaupunki on määritellyt hankintavaltuudet sekä laskujen hyväksymisrajat, jonka kautta myös kontrolli syntyy. Tarkasteluun on otettu myös hallinnollisten prosessien kehittäminen koko kaupunkiorganisaation tasolla. Prosessien ja työketjujen kuvaamisella varmistetaan myös se, että vaarallisia työyhdistömiä ei pääse syntymään.

Kehityskeskustelut ovat tärkeä johdon ohjausta ja valvontaa toteuttava menetelmä. LPR2037-strategiassa yhtenä menestystekijänä nähdään henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ja sen kehittäminen. Tavoitteena on huolehtia muun muassa henkilöstön osaamisen ajantasaisuudesta ja keskeisinä toimenpiteinä tavoitteen saavuttamisessa on muun muassa osaamistarvekartoituksen toteuttaminen ja koulutussuunnitelman päivittäminen tämän kartoituksen pohjalta sekä henkilöstösuunnitelman tekeminen.

Henkilöstön työhyvinvointia seurataan säännöllisesti työhyvinvointikyselyillä. Lappeenrannan kaupunki on uudistanut työhyvinvointikyselyn vuonna 2022. Kyselyn tuloksia käytetään apuna työyhteisöjen kehittämisessä ja työhyvinvointitoiminnan suunnittelussa. Kyselyn avulla seurataan myös kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista. Henkilöstöä koskeva selvitys on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Omistajaohjauksessa ja konserniohjauksessa käytetään merkittävää ohjausvaltaa ja toteutetaan valvontavastuuta, jolla on myös merkittäviä vaikutuksia kaupungin talouteen. Selonteko kaupungin konsernivalvonnan järjestämisestä on esitetty muualla toimintakertomuksessa.

Kuntalain mukaan tilintarkastajan velvollisuutena on muun muassa tarkastaa, onko sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty kunnassa ja kuntakonsernissa asianmukaisesti.

Tieto ja tiedonvälitys sekä seuranta

Toimialat/yksiköt ovat itse arvioineet tiedonvälityksen ja seurannan olevan hyvällä tasolla. Itsearvioinnissa asteikolla 0–4 annettujen ”arvosanojen” keskiarvot ovat raportoinnin ja tiedonvälityksen osalta 3,0 (3,3 vuonna 2022) ja seurannan osalta 3,2 (3,5 vuonna 2022).

Viestintä ja raportointi ovat olennainen osa johtamisen, toiminnan suunnittelun ja arvioinnin, sekä valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuutta. Viestinnän keinoin välitetään oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja eri sidosryhmille kaupungissa valmisteilla olevista asioista, päätöksistä ja vaikuttamismahdollisuuksista. Tilivelvolliset toimielimet, johtavat viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia järjestämään oikean ja riittävän sisäisen ja ulkoisen viestinnän ja raportoinnin, jotta he kykenevät asianmukaisesti valvomaan vastuullaan olevaa toimintaa ja sen riskienhallintaa. Avoimuus tukee hyvän hallintotavan toteutumista ja edistää osallistumista.

Lainsäädännöllä on viime vuosina erityisesti edistetty tiedon saatavuutta ja saavutettavuutta. Tiedon saannin ja vaikuttamismahdollisuuksien parantamisen eteen on tehty aktiivisesti töitä. Kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään jatkuvasti. Lappeenrannan kaupunki tukee asukkaiden osallisuutta ja arvostaa asukas- ja toimijayhteistyötä voimavarana. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 31.8.2020 hyväksynyt erillisenä ohjelmalla osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman, joka ohjaa kaupungin toimintaa osallisuuden toteuttamisessa koko kaupunki-konsernissa. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 5.9.2022 hyväksynyt Lappeenrannan kaupungin palvelujen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman vuosille 2022–2025.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt kaupunki-konsernin viestintäohjeen 21.1.2019. Viestinnällä luodaan sekä asukkaille että henkilökunnalle kokonaiskuvaa kaupungin toiminnasta ja sen keskeisistä tavoitteista. Kaupunkilaisilla

on oikeus tietää, miten kaupungin asioita hoidetaan, sekä oikeus osallistua ja vaikuttaa kaupungin toimintaan.

Tavoitteiden ja Lappeenranta-strategian toteutumisesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle puolivuotiskatsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty toimialakohtaisena tarkasteluna jäljempänä toimintakertomuksessa. Kuntalain 121 §:n mukaan valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa arvioi myös tarkastuslautakunta antamassaan arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida myös, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäinen tarkastus on osa sisäistä valvontaa, jota kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan. Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta ja raportoi arvioinnin tuloksista kaupunginjohtajan hyväksymän työsuunnitelman mukaisesti. Lappeenrannan kaupungin sisäisen tarkastuksen toiminnan tarkoitus, toimivalta ja vastuu on määritelty kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintasäännössä.

Sisäinen valvonta on johtamisen väline ja sitä voidaan vahvistaa sisäisellä tarkastuksella. Sisäinen tarkastus ei kuitenkaan samaistu sisäiseen valvontaan eikä sisäistä valvontaa voida koskaan järjestää pelkästään sisäisen tarkastuksen varaan. Sisäisen tarkastuksen olemassaolo ei vähennä esihenkilön velvollisuutta luoda riittävää ja toimivaa sisäistä valvontajärjestelmää vastuullaan olevaan toimintayksikköön ja toimintaprosessiin.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut kaupunginjohtajan vuosittain vahvistaman työsuunnitelman mukaiset tarkastukset sekä yksittäisinä

toimeksiantoina pyydetty tarkastukset ja selvitykset. Sisäinen tarkastus on hoitanut myös ulkoisesta valvonnasta vastaavan tarkastuslautakunnan valmistelu- ja sihteeritehtävät ja tilintarkastajan avustamiseen liittyvät tehtävät. Sisäisessä tarkastuksessa on työskennellyt tarkastuspäällikkö ja sisäinen tarkastaja. Lappeenrannan kaupungissa sisäisen ja ulkoisen tarkastuksen henkilöstö on ollut yhteistä.

Sisäinen tarkastus on osallistunut tehtäväalueensa kehittämistyöhön muun muassa antamalla lausuntoja kaupunkiorganisaation ja -konsernin sääntöjen ja ohjeiden valmistelutyöhön liittyen. Sisäinen tarkastus on valmistellut yhteistyössä toimialojen kanssa selonteon kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteistyössä tytäryhtiöiden kanssa selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä toimintakertomukseen. Tarkastustoimi on hoitanut kuntalain 84 §:n edellyttämän sidonnaisuusilmoitusten käsittelyn ja sidonnaisuusilmoitusten ylläpidon ja julkaisun yleisessä tietoverkossa kaupungin verkkosivuilla. Sisäinen tarkastus on valmistellut epäiltyjen väärinkäytösten ilmoituskanavan eli whistleblowing-kanavan käyttöönottoa.

Sisäinen tarkastus antoi raporteissaan tarkastuskohteille suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseksi. Tarkastuksessa ei havaittu merkittäviä puutteita sisäisessä valvonnassa. Säännöllinen raportointi tapahtuu kaupunginjohtajalle. Tarkastuslautakunnalle tehdään vuosittain kirjallinen yhteenvetoraportti sisäisen tarkastuksen työsuunnitelman toteutumisesta.

Kaupunginvaltuustossa 6.11.2023 hyväksytyyn hallintosäännön mukaan tarkastuslautakunta/ulkoisen valvonta ja sisäinen tarkastus organisoidaan toisistaan riippumattomaksi arviointi- ja tarkastustoiminnaksi niin, että ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen henkilöstö eriytetään. Tarkastuspäällikkö toimii tarkastuslautakunnan alaisuudessa ja kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii sisäisen tarkastuksen yksikkö, josta vastaa sisäinen tarkastaja. Hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen ja määrää sisäisen tarkastuksen tarkemmasta

organisaatorakenteesta, tehtävistä ja ratkaisuvallasta.

Kaupunginhallituksen kokonaisarvio ja tunnistetut kehittämistarpeet

Kaupunginhallitus toteaa arvionaan, että kaupungin toiminnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat tuottaneet pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta ja lainmukaisuudesta.

Selonteissa sisäisen valvonnan todettiin olevan pääosin hyvällä tasolla ja merkittäviä sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan puutteita ei ole todettu. Toimialojen selonteissa esitetyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan keskeiset kehittämiskohteet taloussuunnittelukaudella ovat muun muassa seuraavat:

- Henkilöstösuunnitelman laatimista jatketaan
- Palveluverkkopäätöksen jälkeen henkilöstösuunnitelmien päivittäminen
- Toimintasäännön ajantasaisuuden arvioiminen
- Tarvittavaa koulutusta tulisi järjestää monipuolisesti
- Toimialan tulee puuttua matalalla kynnyksellä tarvittaessa havaittuihin epäkohtiin, jos on vähänkin syytä epäillä puutteita sisäisessä valvonnassa
- Jatkuva toiminnan ja talouden seuranta
- Hankerahoituksen hallinta
- Klinikkamaksujen laskutus

Tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulo-rahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin ja taseyksiköiden ulkoiset tuotot ja kulut. Kaupungin sisäiset tulo- ja menoerät eivät sisälly tilinpäätöksen tuloslaskelmaan.

Sote-uudistuksesta johtuen tulo- ja menorakenteen muutos ei ole sellaisenaan vertailukelpoinen vuoteen 2022 nähden. Kaupungin tuloista ja menoista jäivät pois Eksoten maksuosuus, pelastuslaitoksen tulot ja menot sekä uutena toimintona aloitti maahanmuuttopalvelut. Kunnan osuus työmarkkinatuesta sisältyi aiemmin Eksoten maksuosuuteen ja vuoden 2023 alusta lukien se on osa kaupungin avustusmenoja.

Vuoteen 2022 nähden kaupungin kaikkien toimintojen toimintatuotot vähenivät 7,8 %, toimintakulut vähenivät 57,4 % ja toimintakate pieneni 62,6 %. Kun sote-uudistuksen vuoksi vertailukelvottomuutta aiheuttavat erät jätetään huomioimatta, kasvoivat sekä toimintatuotot että toimintakulut ja siten myös toimintakate 3,7 %. ***Seuraavassa esitettävä tuotto- ja kululajikohtainen tarkastelu on tehty ilman sote-uudistuksen vuoksi vertailukelvottomuutta aiheuttavia eriä.***

Myyntituottojen 4,5 % kasvussa merkittävin lisäys tuli joukkoliikenteen lipputulojen elpymisestä 22 %:lla. Lipputulot kasvoivat selvästi myös orkesterilla ja museolla. Teatterin lipputuloissa ei tapahtunut juurikaan muutosta. **Maksutuotot** puolestaan vähenivät 18,3 %. Euromääräisesti eniten laskivat varhaiskasvatustulot 0,6 miljoonalla eurolla, missä on 20,1 %:n vähennys johtuen 1.3.2023 alkaen tulleista asiakasmaksulain muutoksista. Myös rakennusvalvonnan maksutuotoissa oli merkittävä 34,8 %:n lasku rakennuslupien vähentämisen vuoksi. **Tuet ja avustukset** vähenivät 7,0 % monien koronatuokien päättyttyä.

Vuokratuottoja kasvatti etenkin elinkustannus- ja muiden hintaindekseihin sidottujen vuokrien nousu, mikä näkyy etenkin maanvuokrien 9,8 %:n kasvuna. Vuokratuotot lisääntyivät kokonaisuutena 0,8 miljoonalla eurolla, missä on 6,5 %:n kasvu.

Omaisuuksien myyntituotoissa oli 2,9 miljoonan euron kertaluonteinen erä markkinoille vuokrattujen rakennusten myynnistä Yritystila Oy:lle. Sen sijaan tontinmyynti oli hyvin vähäistä ja siitä kertyi alle 0,2 miljoonaa euroa, missä on 1,4 miljoonan euron vähennys vuoteen 2022 nähden. Kaikkiaan omaisuuden myyntituottoja kertyi rakennusten kaupan vuoksi 1,5 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän.

Toimintakulut kasvoivat 3,7 %. Eliminoitaessa kertaluonteiset ja poikkeukselliset erät pois, on jatkuvien menojen kasvu 4,4 % eli 7,4 miljoonaa euroa. Vertailukelpoinen muutos on laskettu ilman sote-uudistuksen vaikutusta sekä lisäksi ilman tilakeskusta.

Kaupungin oman jatkuvan perustoiminnan osalta, ilman strategista rahoitusta, nettomenot kasvoivat 5,8 %. Bruttomenojen kasvu oli 4,6 %.

Henkilöstökulut kasvoivat 4,4 %. Palkkojen muutos oli 3,3 % ja henkilösivukulujen 10,2 %. Palkkojen sopimuskorotukset 1.6.2023 alkaen ja samaan aikaan jaettu ensimmäinen erä kunta-alan palkkauksen kehittämisohjelmasta nostivat palkkakuluja selvästi aiempia vuosia enemmän. Henkilösivukulujen vielä suurempi nousu johtuu eläkemenoperusteisen maksun korvautumisesta tasausmaksulla, joka kohdentuu vain kunnille ja hyvinvointialueille. Sairausrakuutusmaksuprosentti nousi vuodesta 2022 ja tapaturmavakuutusmaksu kaksinkertaistui.

Palvelujen ostot pysyivät edellisvuoden tasolla. **Asiakaspalvelujen ostot** koostuvat lähinnä esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista, joissa ei tapahtunut juuri muutosta. Asiakaspalvelujen ostoja lisäsi esiopetuksen

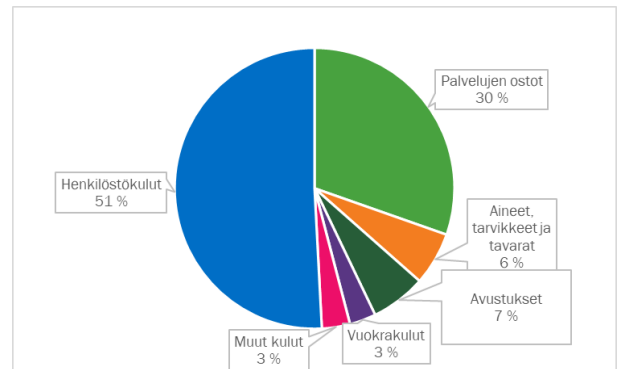
ostopalvelujen kasvu sekä koululaisten iltapäivätoiminnan järjestämistavan muutos ostopalveluja lisääväksi. Kaikkiaan asiakaspalvelujen ostot kasvoivat 10,7 %.

Muiden palvelujen ostot vähenivät 1,4 %. Tiliryhmän sisällä oli kuitenkin sekä merkittäviä lisäyksiä että vähennyksiä. Eniten kasvoivat joukkoliikenteen ostot, mikä näkyy matkustus- ja kuljetuspalvelujen 9,0 %:n nousussa. Palkkaratkaisun ja elintarvikkeiden hinnan nousun myötä myös ravitsemuspalvelut eli lähinnä päiväkotien ja koulujen ruokapalvelun ostot Satu Oy:ltä nousivat selvästi. Markkinoille vuokrattujen rakennusten myynti Yritystila Oy:lle näkyy tilakeskuksen kunnossapitopalvelujen vähenemisenä. Merkittävin vähennys on verotuskustannuksissa, jotka suunnilleen puolittuivat sote-uudistuksen veroprosenttileikkauksen myötä. Ilman tilakeskusta ja verotuskustannuksia muiden palvelujen ostot lisääntyivät 4,3 %.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot vähenivät 4,2 %. Ilman rakennusten myynnin vuoksi vertailukelvottomuutta aiheuttavaa tilakeskusta kasvua on 2,7 %. Polttoaineisiin kuului 8,5 % ja sähköön 15,6 % vähemmän ilman tilakeskuksen osuutta.

Avustuskulujen 12,1 %:n nousu johtuu kahdelle vakituista asumista tarjoavalla yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta avustuksesta kiinteistöveron muutoksen kompensoimiseen sekä lentoasemasäätöön säädepäätöksen korotuksista. **Vuokrakulujen** 9,7 %:n kasvun takana on etenkin väistötilojen vuokraaminen Sammonlahden koululle. **Muissa kuluissa** on 1,7 miljoonan euron luovutustappiokulu niistä Yritystila Oy:lle myydyistä rakennuksista, joiden tasearvo ylitti markkinaehtoisen hinnan.

Kaupungin menorakenne muuttui olennaisesti sote-uudistuksen myötä. Aiemmin Eksoten maksuosuus nosti palvelujen ostot selvästi suurimmaksi menoeräksi yli 70 %:n osuudella. Nyt suurin menolaji on henkilöstömenot noin 50 %:n osuudella ja palvelujen ostot muodostavat 30 % menoista.

Sote-uudistuksen vuoksi verorahoitusta ei voida verrata vuosien 2022 ja 2023 välillä. Kunnan tuloveroprosenttia alennettiin 12,64 prosenttiyksikköä ja kuntaryhmän osuutta yhteisöverosta laskettiin noin 10 %-yksiköllä. Kiinteistöverotukseen sote-uudistus ei vaikuttanut.

Verotulojen määrä putosi 43,1 % vuoteen 2022 nähden. Kunnallisveron tuotto puolittui ja yhteisöverokertymä 29,4 %. Kiinteistöverotulot lisääntyivät 1,6 %. Kunnallis- ja yhteisöverokertymässä oli vielä vuoden 2022 ja aiempien vuosien verotuloja korkeamman veroprosentin ja yhteisövero-osuuden mukaan. Tämän niin sanotun verohännän osuus on noin 20 miljoonaa euroa vuoden 2023 verokertymässä.

Kunnallisveron tuottoa voidaan arvioida veropohjan kehityksen kautta. Kaikkien ennakoidun pidätyksen alaisten ansiotulojen kasvu oli 5,3 %, mikä on hyvinkin samalla tasolla sekä koko maan että vertailukaupunkien kanssa. Myös palkkatulojen 4,5 % kasvu on vertailukaupunkien tasolla samoin kuin eläketulojen 7,7 % kasvu. Ansiotulopohjan kehitys oli siten varsin hyvä johtuen sekä palkkojen tuntuvista sopimuskorotuksista että työllisyyden hyvästä tasosta. Eläketulojen erittäin suuri kasvu johtuu tuntuvalta indeksikorotuksesta. Positiivinen havainto on, että vuonna 2023 Lappeenrannan ansiotulokehitys pysyi sekä vertailukaupunkien että koko maan kehityksen mukana.

Yhteisöveron koko maan kertymä, valtion ja kuntien osuudet yhteen laskien, väheni noin viisi prosenttia. Kertymässä on mukana eri verovuosilta kertyneitä tilityksiä. Tilikauden ennakoverot olivat liki kolmen prosentin laskussa, mikä kertoo yritysten tuloskehityksen

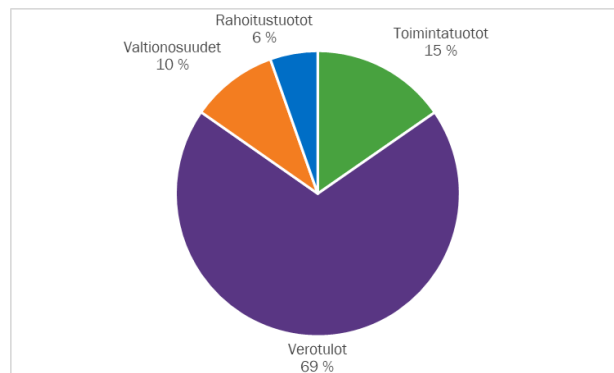
heikentymisestä vuoden 2023 aikana. Lappeenrannan oma jako-osuus yhteisöverosta kuitenkin kasvoi liki 14 %, eli Lappeenranta sai suhteellisesti suuremman osuuden kuntaryhmän yhteisöverosta kuin vuonna 2022.

Kiinteistöjen verotusarvoihin tuli rakennuskustannusindeksin nousun myötä huomattavat korotukset vuodelle 2023. Rakennusten ja maapohjien yhteenlaskettu verotusarvo nousi 7,5 %. Kiinteistöverokertymä kasvoi kuitenkin vain 1,6 %. Verotusarvojen kasvuun nähden vaatimattomaksi jäänyt kasvu johtuu yhden merkittävän kiinteistönomistajan kiinteistöverotuksen oikaisuista veronmaksajan eduksi. Takautuvaa palautusta kertyi yli miljoona euroa.

Valtionosuudet vähenivät 79,5 %. Varsinaista peruspalvelujen valtionosuutta saatiin 86,0 % vähemmän, verotuloihin perustuva tasaus väheni 39,0 % ja verotulomenetysten kompensointi 69,1 %. Vähennykset johtuvat sote-uudistuksesta. Opetus- ja kulttuuritoimen negatiivinen erä oli 2,3 % pienempi.

Miljoonaa euroa	2021	2022	2023
Kunnallisvero	268,2	270,6	136,9
Kiinteistövero	26,8	27,0	27,4
Yhteisövero	37,4	35,6	25,2
Verotulot yhteensä	332,5	333,2	189,5
Muutos, %	8,9	0,2	-43,1
Valtionosuudet	129,8	131,9	27,1
Muutos, %	-10,2	1,6	-79,5
Verorahoitus yhteensä	462,3	465,1	216,6
Muutos, %	2,8	0,6	-53,4

Yhteensä verorahoitus eli verotulojen ja valtionosuuksien summa väheni 53,4 %. Verotulot ja valtionosuudet kattoivat tulorahoituksesta 79,2 %. Verotulojen osuus on edelleen suurin kaikista tuloista ollen 69 %. Osuus jopa kasvoi aiemmasta 64 %:sta, sillä valtionosuuksien merkitys aleni 10 %:iin aiemmasta 25 %:sta. Muun kuin verorahoituksen eli toimintatuottojen ja rahoitustuottojen osuus kasvoi 11 %:sta 17 %:iin eli suuremmaksi kuin valtionosuuksien merkitys tulorahoituksessa.

Korkotaso lähti vuoden 2022 alkupuolella nousuun. Vuoden Euribor pysytteli viime vuonna noin neljän prosentin pinnassa ja kääntyi vasta vuoden lopulla lievään laskuun. Lappeenrannan lainasalkku on ollut kattavasti suojattu vaihtuvakorkoisten velkakirjojen osalta, mutta osa suojauksista päättyi viime vuoden aikana. Korkokulut taselainoista kasvoivat runsaalla 0,7 miljoonaa eurolla lainojen toteutuneen keskikoron ollessa 1,66 %.

Kohonnut korkotaso nosti toisaalta korkotuottoja ja myös kassavaraille alettiin maksaa korkoa. Nettona korkotuotot ja -kulut vähenivätkin 0,8 miljoonalla eurolla. Osinkotuotot sekä muut rahoitustuotot ja -kulut pysyivät edellisvuoden tasolla.

Kaupungin vuosikate oli 63,4 miljoonaa euroa, mikä on 183,6 % poistoista. Vuosikate riitti siten kattamaan poistot ja arvonalentumiset, joita kirjattiin 34,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 tilinpäätökseen kirjattiin rakennusten tasearvojen alennuksia 14,5 miljoonalla eurolla ja osakkeiden arvonalentumisia 0,1 miljoonalla eurolla.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoeron muutoksen jälkeen 29,3 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelman tunnusluvuista toimintatuottojen osuus toimintakuluista kasvoi 9,5 %:sta 20,4 %:iin johtuen siitä, että sote-kulut jäivät jakajasta pois, mutta tuottopuolella lähinnä pelastustoimen jäsenkuntaosuudet poistui-
vat. Vuosikatetta paransi sote-uudistuksen verohäntä. Koska tilinpäätökseen kirjattiin kertaluonteisia poistoja 14,5 miljoonan euron edestä, pysyi vuosikate prosenttia poistoista -tunnusluku lähes ennallaan. Asukasta kohden

laskettu vuosikate parani 496 eurosta 868 euroon.

Toiminnan rahoitus ja kaupungin rahoitus- asema

Vuosikatetta kertyi 63,4 miljoonaa euroa. Omaisuuden nettomyyntituottojen ja pakollisten varausten muutosten jälkeen toiminnan rahavirraksi jää 61,3 miljoonaa euroa. Kaupungin investointien omahankintameno oli 26,3 miljoonaa euroa. Investointien tulo-rahoitusprosentti oli siten 241, joten vuosikate kattoi investoinnit selvästi. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 40,9 miljoonaa euroa positiivinen.

Investointimenot kasvoivat kuudella miljoonalla eurolla vuoden 2022 tasosta, jolloin talonrakennusinvestointeja lykkääntyi tuleville vuosille. Talonrakennusinvestointeihin käytettiin 8,8 miljoonaa euroa vuotta 2022 enemmän, mutta yhdyskuntatekniikan investoinnit laskivat 2,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2023 aikana ei valmistunut yhtään isompaa uudisrakennus- tai peruskorjaushanketta. Merkittävin talonrakennushanke oli Sammontalo, jonka rakennustyöt pääsivät käyntiin vuoden 2023 aikana ja joihin käytettiin 11,4 miljoonaa euroa. Hanke valmistuu vuonna 2025. Toinen merkittävä rakennushanke oli vuonna 2024 valmistuva Korvenkylän koulu, johon investoitiin 2,3 miljoonaa euroa. Pieniin rakennusinvestointikohteisiin käytettiin 2,9 miljoonaa euroa. 17,6 miljoonan euron rakennusinvestoinneista uudisrakentamisen osuus oli 15,4 miljoonaa euroa ja korjausrakentamisen 2,2 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan 6,0 miljoonan euron investoinneissa uudis- ja korjausrakentamisen suhde oli päinvastainen: korjausrakentamiseen käytettiin 4,7 miljoonaa euroa.

Raportoitava lainakanta kasvoi 0,3 miljoonaa euroa. Kaupungin raportoitava lainakanta sisältää konsernitilin. Konsernitili on kaupunkikonsernin yhteinen kassa ja tilinpäätöshetkellä konsernitilijärjestelmän vaikutus lainakantaan oli 0,3 miljoonaa euroa suurempi kuin edellisessä tilinpäätöksessä. Ilman konsernitiliä varsinainen lainakanta pysyi ennallaan, eli uutta lainaa ei otettu eikä toisaalta olemassa olevia lainoja erääntynyt. Konsernitilin sisältävä lainakanta oli 190,1 miljoonaa euroa, mikä tekee 2.603 euroa asukasta kohden. Ilman konsernitiliä lainakanta oli 180,0 miljoonaa euroa eli 2.465 euroa asukasta kohden. Laskennallinen lainanhoitokate oli 2,5, eli tulo-rahoitus kattoi lainanhoitokulut selvästi. Lappeenrannan velkamäärä on kuntien keskiarvoa matalampi keskiarvon ollessa ennakotietojen mukaan noin 3.300 euroa asukasta kohden.

Omavaraisuusaste parani 2,6 %-yksikköä 57,9 %:iin, sillä tilikauden ylijäämä vahvasti omaa pääomaa. Sote-uudistuksessa kuntayhtymäosuus ja hyvinvointialueelle luovutetun irtaimen arvo kirjattiin peruspääoman vähenykseksi ja siirtynyt lomapalkkavelka peruspääoman lisäykseksi. Peruspääoma väheni 14,3 miljoonaa euroa, millä on 2,4 %-yksikön pienentävä vaikutus omavaraisuusteeseen. Omavaraisuusaste on yli 50 %, jolloin velkarasitteen ei katsota olevan enää merkittävän suuri. Omavaraisuusteeseen hyvänä pidettävää 70 %:n tasoa ei kuitenkaan tavoiteta.

Suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni sote-uudistuksen vuoksi olennaisesti, koska käyttötuloista väheni verotuloja ja valtionosuuksia. Suhteellisen velkaantuneiden tunnusluku oli 94,2, kun se edellisvuonna oli 50,7.

Taseeseen kertynyt ylijäämä on 138,2 miljoonaa euroa.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainasaamiset 31.12.

= $\text{Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Miljoonaa euroa	2023	2022
Toimintatuotot	42,0	45,7
Valmistus omaan käyttöön	1,0	0,9
Toimintakulut	-207,2	-486,0
Toimintakate	-164,2	-439,3
Verotulot	189,5	333,2
Valtionosuudet	27,1	131,9
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9,8	7,6
Muut rahoitustuotot	5,0	5,0
Korkokulut	-3,8	-2,4
Muut rahoituskulut	0,0	0,0
Vuosikate	63,4	36,0
Poistot ja arvonalentumiset	-34,5	-19,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0
Tilikauden tulos	28,9	16,2
Poistoeron muutos	0,3	0,2
Varausten muutos	0,1	0,0
Rahastojen muutos	0,0	0,0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	29,3	16,4

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut, %	20,4	9,5
Vuosikate/poistot, %	183,6	181,7
Vuosikate, euroa/asukas	867,8	495,9
Asukasmäärä	73 016	72 675

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Miljoonaa euroa	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	63,4	36,0
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-2,1	-8,1
Toiminnan rahavirta yhteensä	61,3	27,9
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26,8	-20,9
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	0,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5,9	1,8
Investointien rahavirta yhteensä	-20,4	-18,6
Toiminnan ja investointien rahavirta	40,9	9,3
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-6,0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,2	0,1
	-5,8	0,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,0	-0,8
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3,8	-55,6
	0,3	-56,3
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,0	0,0
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	0,0
Saamisten muutos	-1,8	2,3
Korottomien velkojen muutos	-10,6	3,9
	-12,4	6,2
Rahoituksen rahavirta	-18,0	-50,0
Rahavarojen muutos	23,0	-40,7
Rahavarat 31.12.	60,8	37,8
Rahavarat 1.1.	37,8	78,5
	23,0	-40,7

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2023	2022	2022
		ilman konsernitiliä		ilman konsernitiliä
Toiminnan ja investointien rahavirta/kertymä 5 v	40,3		5,5	
Investointien tulorahoitus, %	240,8		177,2	
Laskennallinen lainanhoitokate	2,4	2,6	1,5	1,5
Kassan riittävyys, pv	91	82	27	20
Asukasmäärä 31.12.	73 016		72 675	

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022
Miljoonaa euroa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	0,1	0,2
Aineettomat oikeudet	0,1	0,2
Aineelliset hyödykkeet	312,3	325,0
Maa- ja vesialueet	61,4	60,7
Rakennukset	142,7	165,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	83,3	87,2
Koneet ja kalusto	4,2	4,6
Muut aineelliset hyödykkeet	0,2	0,2
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20,5	6,5
Sijoitukset	207,3	216,9
Osakkeet ja osuudet	81,5	96,8
Muut lainasaamiset	125,5	119,6
Muut saamiset	0,4	0,4
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	0,2	0,2
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	0,2	0,2
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	0,1	0,1
Aineet ja tarvikkeet	0,1	0,1
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4,5	1,5
Lainasaamiset	4,4	1,5
Siirtosaamiset	0,0	0,0
Lyhytaikaiset saamiset	8,7	9,8
Myyntisaamiset	3,4	3,1
Lainasaamiset	0,1	0,1
Muut saamiset	2,6	2,7
Siirtosaamiset	2,6	3,9
Rahat ja pankkisaamiset	60,8	37,8
VASTAAVAA YHTEENSÄ	593,9	591,5

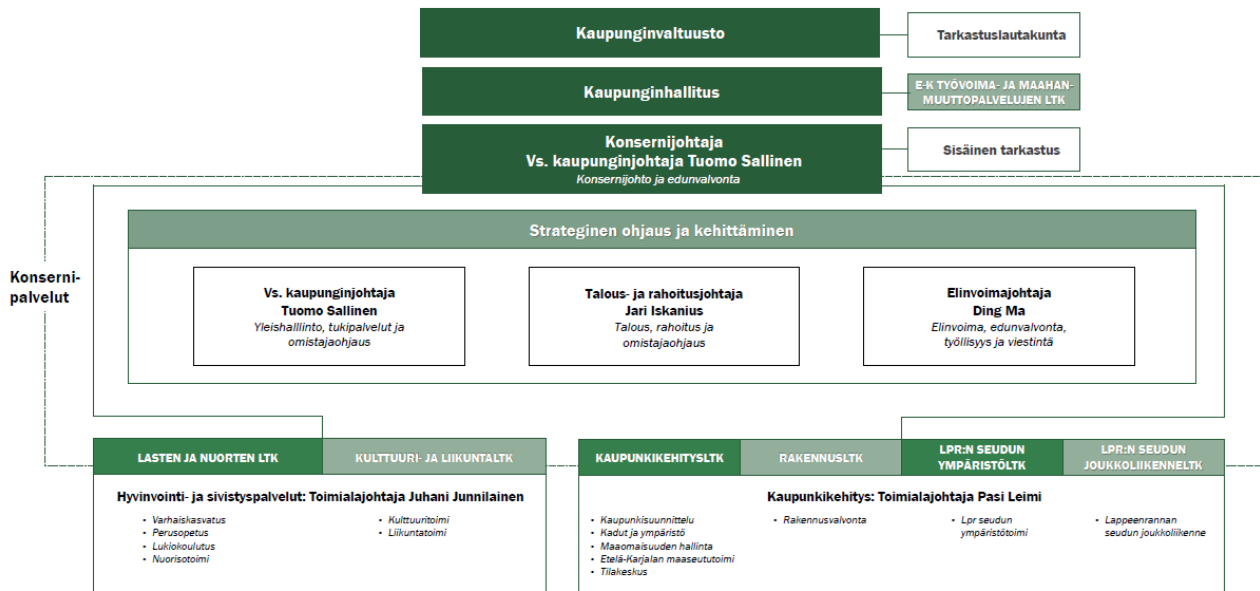
VASTATTAVAA	2023	2022
Miljoonaa euroa		
OMA PÄÄOMA	341,2	326,2
Peruspääoma	203,0	217,3
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	108,9	92,5
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	29,3	16,4
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,3	0,8
Poistoero	0,3	0,7
Vapaaehtoiset varaukset	0,0	0,1
PAKOLLISET VARAUKSET	2,7	3,3
Eläkevaraukset	0,8	1,0
Muut pakolliset varaukset	1,8	2,3
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1,7	1,6
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	1,7	1,6
Muut toimeksiantojen pääomat	0,0	0,0
VIERAS PÄÄOMA	248,1	259,5
Pitkäaikainen	167,4	203,5
Joukkovelkakirjalainat	40,0	80,0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	104,0	100,0
Muut pitkäaikaiset velat	23,4	23,5
Siirtovelat	0,0	0,0
Lyhytaikainen	80,6	56,0
Joukkovelkakirjalainat	40,0	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,0	9,8
Lainat julkisyhteisöiltä	0,0	0,6
Lainat muilta luotonantajilta	6,1	14,3
Saadut ennakot	0,4	2,1
Ostovelat	13,9	29,3
Muut lyhytaikaiset velat	2,2	56,0
Siirtovelat	18,1	0,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	593,9	591,5

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2023	2022	2022
		ilman		ilman
		konsernitiliä		konsernitiliä
Omavaraisuusaste, %	57,9	58,9	55,3	56,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	94,2	90,3	50,7	48,8
Kertynyt yli-/alijäämä, milj. euroa	138,2		108,9	
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	1 892,5		1 498,3	
Lainakanta 31.12., milj. euroa	190,1	180,0	189,8	180,0
Lainat, euroa/asukas	2 603,2	2 465,2	2 611,9	2 476,8
Lainat ja vuokravastuut 31.12. milj. euroa	200,7	190,6	200,2	190,4
Lainat ja vuokravastuut 31.12. euroa/asukas	2 748,9	2 610,9	2 755,0	2 619,9
Lainasaamiset 31.12., milj. euroa	125,5		119,6	
Asukasmäärä 31.12.	73 016		72 675	

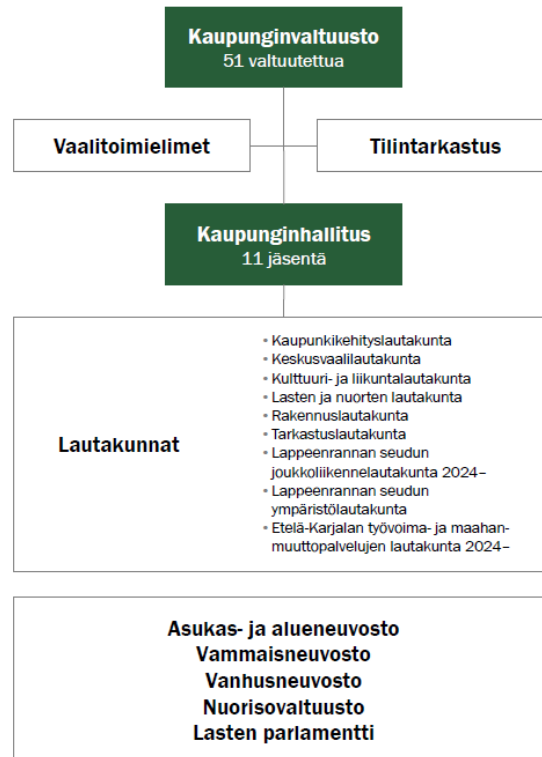
Kaupungin kokonaistulot ja –menot

Miljoonaa euroa		
TULOT	2023	%
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	42,0	13,8
Verotulot	189,5	62,2
Valtionosuudet	27,1	8,9
Korkotuotot	9,8	3,2
Muut rahoitustuotot	5,0	1,6
Tulorahoituksen korjaukset		
- Muut korjaukset		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-3,1	-1,0
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	0,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5,9	2,0
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,1	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,0	1,3
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	24,0	7,9
Kokonaistulot yhteensä	304,7	100,0
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	207,2	76,9
- Valmistus omaan käyttöön	-1,0	-0,4
Korkokulut	3,8	1,4
Muut rahoituskulut	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset		
- Pakollisten varausten muutos	0,6	0,2
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-1,7	-0,6
Investoinnit		
Investointimenot	26,8	9,9
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	5,9	2,2
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	27,7	10,3
Kokonaismenot yhteensä	269,3	100,0
Täsmäytys:		
Kokonaistulot - Kokonaismenot =	35,4	
Muut maksuvalmiuden muutokset	12,4	
Rahavarojen muutos	23,0	
Muutos	35,4	

KAUPUNKIORGANISAATIO Lappeenranta

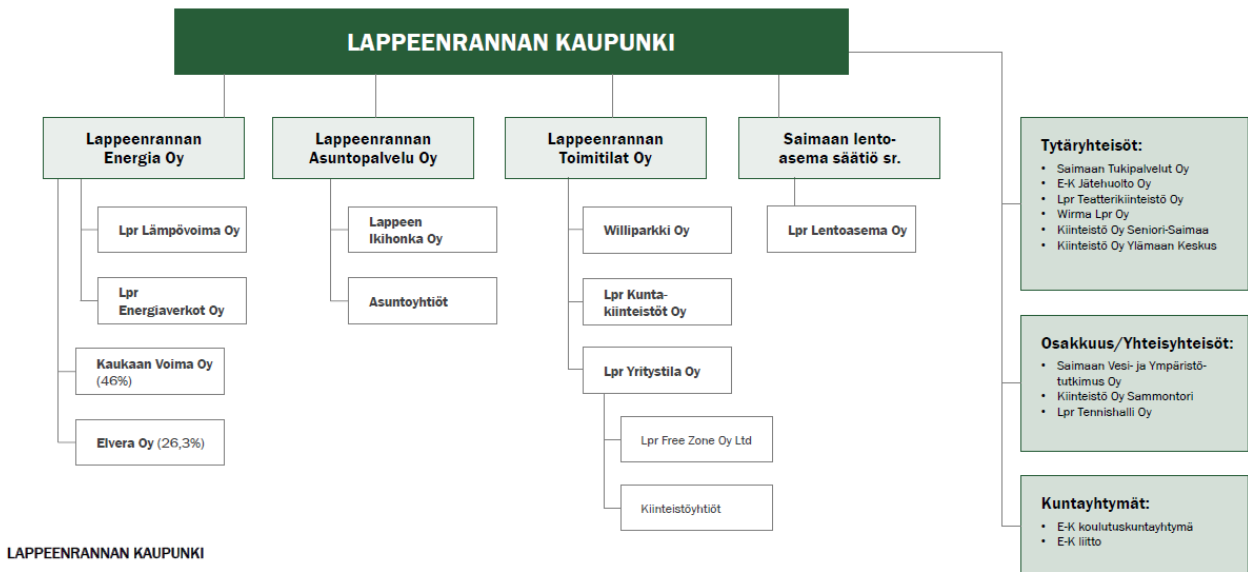
Lappeenrannan kaupungin luottamuselinorganisaatio 2021–2025

Lappeenranta-konsernin toiminta ja talous

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

LAPPEENRANTA-konserni

Konsernin toiminnan ohjaus

Yleistä

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräykseen, muihin sopimukseen, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita taas annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kaupunki antaa teknisuonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä.

Toimivallan- ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kaupunginvaltuusto päättää kuntalain 14 §:n perusteella muun muassa seuraavasta:

1. hyväksyy Lappeenranta-strategian, johon sisältyy myös konserniyhteisöjen strategiat
2. päättää kaupunkikonsernille ja sen konserniyhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista kaupungin talousarvion käsittelyn yhteydessä
3. arvioi toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen vuosittain tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä
4. päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta

Konsernijohtoon kuuluvat hallintosäännön (5 luku 1 §) mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen erikseen määräämät viranhaltijat. Hallintosäännössä (5

luku 2 §) määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kuntalain 48 §:n mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on kuntalain 39 §:n mukaan muun muassa vastata kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta sekä huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Lappeenrannan kaupungin hallintosääntö (5 luku 2 §) määrittää konsernijohtoon tehtävät ja toimivallanjaon konserniohjauksessa seuraavasti:

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisesta työnjaosta
4. antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä puolivuositain
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tulokellisuutta eli onnistumista kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta ja teettää ulkopuolisen arvioinnin kerran valtuustokaudessa
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa

7. seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä ja tekee niiden perusteella tarvittaessa esityksiä yhtiöille
8. antaa kaupungin ennakkokannan konserniohjeen edellyttämissä asioissa
9. vastaa tytäryhteisöjen hallitusten jäsenten nimitysprosessista
10. nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhteisöjen ja muiden yhteisöjen hallituksiin ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
11. nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet
12. hoitaa kaupungin omaisuutta

Kaupunginjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Kaupunginhallituksen erikseen määräämien viranhaltijoiden tehtävänä on aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai yhteisöjen hallintoon ja toimintaan.

Omistajaohjauksesta vastaavat viranhaltijat:

Yhtiö/yhteisö	Omistajaohjaaja
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	Jari Iskanius
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy -konserni	Jari Iskanius
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	Tuomo Sallinen
Saimaan lentoasema säätiö sr.	Tuomo Sallinen
Lappeenrannan Lentoasema Oy	Ding Ma
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	Pasi Leimi
Saimaan Tukipalvelut Oy	Tuomo Sallinen
Saimaan vesi- ja ympäristötutkimus Oy	Ilkka Räsänen
Etelä-Karjalan liitto	Tuomo Sallinen

Etelä-Karjalan koulutuskunta-yhtymä	Juhani Junnilainen
Wirma Lappeenranta Oy	Tuomo Sallinen

Omistajaohjausryhmä on muodostettu kaupunginjohtajan päätöksellä 8.6.2017 § 29. Omistajaohjausryhmän tehtävänä on valmistella asioita, joissa konserniyhtiö tarvitsee kaupunginhallituksen omistajaohjauksen sekä yhtiöiden yhteisiä kehitysasioita.

Konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus

Lappeenrannan kaupungin konserniohjeessa (kohta 13) on määritelty konsernijohdon läsnäolo- ja puheoikeus tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallituksissa seuraavasti:

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa konserniyhteisöjen hallitusten kokouksissa.

Kaupunginhallituksen erikseen määräämillä omistajaohjauksesta vastaavilla viranhaltijoilla on oikeus olla läsnä ja käyttää puhevaltaa heidän ohjattavakseen määrättyjen konserni- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten kokouksissa. Kaupunginhallituksen käsitellessä omistajaohjaukseen liittyviä asioita, on asianomaisen yhtiön tai yhteisön omistajaohjauksesta vastaavalla viranhaltijalla kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus.

Konserniohje 2022

Konserniohje päivitettiin vuonna 2022. Lappeenrannan kaupunginvaltuusto on 2.5.2022 § 46 hyväksynyt kaupungin konserniohjeen, jossa on määräykset muun muassa

- kaupunkikonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta
- konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- konserniyhteisön velvollisuudesta hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa
- kuntayhtymän hallituksen jäsenten velvollisuus hankkia kaupungin kanta asiaan ennen päätöksentekoa

- konsernin sisäisistä palveluista
- kaupungin konserniyhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä
- kaupungin konserniyhteisöjen hyvästä hallinto- ja johtamistavasta
- tiedottamisesta ja
- kaupunkikonsernin tarkastuksesta.

Konserniohjeella ohjataan sekä kaupungin omia toimielimiä ja viranhaltijoita että konserniin kuuluvia yhteisöjä. Konserniohje koskee

kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä, näiden tytäryhteisöjä sekä kaupungin määräysvallassa olevaa säätiötä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä sekä yhteisyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Ohjeita noudatetaan myös kaupungin määräysvallassa olevassa säätiössä.

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat ja arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Toimitilojen vuokraustoiminta ulkopuolisille toimijoille on kuntalain 126 §:n tarkoittamaa kunnan toimintaa markkinoilla ja siten kyseinen toiminta kuuluu pääsääntöisesti yhtiöittämisvelvoitteen piiriin. Kaupunginhallitus hyväksyi 5.12.2022 noin 40 pääasiassa ulkopuolisille vuokratun rakennuksen kaupan Lappeenrannan Yritystilat Oy:lle 5,7 miljoonan euron kauppahintaan. Rakennusten omistus siirtyi 1.1.2023. Osa kaupan mukana siirryneistä vuokrasopimuksista on ollut hinnoiteltuna alle markkinahinnan. Yritystila Oy on vuoden 2023 aikana pyrkinyt vuokrasopimusten mahdollistamissa rajoissa ja markkinatilanne huomioiden saattamaan sopimuksia markkinaehtoiselle tasolle.

Saimaan lentoasemasäätiön säädepääomaa korotettiin 1,5 miljoonalla eurolla lentoasematoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Vuodenvaihteessa 2022–2023 Eksoten toiminta kuntayhtymänä päättyi ja kuntayhtymä siirrettiin varoineen, velkoineen ja vastuineen Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle. Pelastustoimi siirtyi niin ikään hyvinvointialueen järjestämistä vastuulle vuoden 2023 alussa, mutta taseyksikkö jäi olemaan. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.12.2023 taseyksikön loppuselviytyksen, minkä jälkeen se purettiin. Sopijakunnille palautettiin taseyksikön varoja 1,6 miljoonaa euroa.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Lappeenrannan kaupunki on solminut Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa vuokrasopimukset sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rakennuksista. Sote-rakennuksia koskevat sopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia 12 kuukauden irtisanomisajalla.

Pelastustoimen rakennukset vuokrattiin voimaanpanolain mukaisesti kolmen vuoden sekä yhden optiovuoden kattavilla sopimuksilla. Etelä-Karjalan hyvinvointialue valmistellee päätöksiä palveluverkostaan ja sillä voi olla vaikutusta osaan vuokrakohteista. Siirtymäkauden jälkeen näiden toimitilojen vuokraus on yhtiöitettävä. Yhtiöittäminen säädettiin varainsiirtoverovapaaksi, kun se toteutuu vuoden 2030 loppuun mennessä. Viimeistään tässä vaiheessa tulee tarkasteltavaksi, pidetäänkö rakennusten omistus konsernissa.

Kaupunkikonsernilla voi olla perusteltuja tarpeita tehdä elinkeinopoliittisesti merkittäviä rakennusinvestointeja Yritystila Oy:n kautta. Yritystilan omaa pääomaa on hankkeiden toteutuessa todennäköisesti vahvistettava.

Lappeenrannan Energialla on edessä mittavat investoinnit maakaapelointiin sekä jätevedenpuhdistamoon. Uusiutuvaan energiaan tarvittavat investoinnit, muutokset raaka-ainehankinnoissa ja sähkönsiirtohintoja ohjaavan regulaation muuttuminen voivat myös pienentää Energia-konsernin osingonmaksukykyä keskipitkällä aikavälillä. Näiden vuoksi kaupungin tuloutusvaadetta on jo aiemmin alennettu ja sitä voidaan joutua tarkastelemaan vielä uudelleen.

Konsernin tulevien vuosien huomattavan suuren investointiohjelman myötä konsernin lainakanta tulee kasvamaan. Tähän on varauduttu muun muassa kaupungin talousohjelmalla, Energian tuloutusvaatimuksen alentamisella ja Energian tuotteiden hintojen tarkistuksilla. Tässä tarkastelussa ovat mukana myös konserniyhtiöiltä kaupungin toimialoille ostettavat palvelut. Kaupungin vuosikate pyritään pitämään vähintään 30 miljoonan euroa tasolla.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Yleistä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserni johdon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Lisäksi olosuhteiden muuttuessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään riittävässä määrin.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä yksiköiden taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Raportointi kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tapahtuu puolivuosi- katsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Konserniyhteisöjen tavoiteasetannasta, toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittämisestä sekä toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä on enemmän selvitystä kunkin yhtiön ja yhteisön analyysissä.

Kuntayhtymien toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tavoitteiden toteutumista sekä kuntayhtymien taloudellista kehitystä sekä tunnuslukuja seurataan säännöllisesti. Kuntayhtymät raportivat kaupunginhallitukselle ja valtuustolle taloudestaan ja toiminnastaan puolivuosi- katsauksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Kuntayhtymän ohjauksesta vastaava viranhaltija

tuottaa aina tarvittaessa keskeiset omistajaohjauskysymykset kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja konsernipalvelujen käyttö

Konserniohjeessa on ohjeistettu konserniyhteisöjä hyödyntämään ensisijaisesti konsernin sisäisesti tuotettuja tukipalveluja. Ohjeessa on määräykset rahoitus- ja sijoitustoiminnan, maksuliikenteen hoidon, talous- ja tietohallinnon, hankintojen, vakuuttamisen sekä henkilöstöhallinnon osalta.

Yhteenveto 2023

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa perustuu erityisesti Lappeenrannan kaupungin hallintosääntöön. Myös konserniohjeella ja muilla johdon antamilla toimintaohjeilla on merkittävä ohjausvaikutus. Kaupunginhallitus vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernijohton velvollisuutena on ohjata konserniyhteisöjä ja seurata konserniohjeen noudattamista sekä valvoa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta. Kaupunginjohtaja myötävaikuttaa omistajaohjauksella hänen ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan. Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Kaupunginhallituksen nimeämien omistajaohjaajien tehtävänä on vaikuttaa heidän ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden tai muiden yhteisöjen hallintoon ja toimintaan omistajaohjauksen edellyttämien toimintaohjeiden mukaisesti. Omistajaohjaajilla on läsnäolo- ja puheoikeus yhteisöjen hallitusten kokouksissa. Omistajaohjausryhmä osaltaan valvoo kaupunkikonsernin kokonaisuutena omistajan ohjeiden mukaisesti. Ohjeidenanto ja muu tiedonkulku konserniyhtiöille on ollut pääosin toimivaa ja riittävää.

Lappeenrannan kaupungin omistajapoliittinen ohjelma 2022–2025 sekä Lappeenrannan kaupungin rahoitustoiminnan periaatteet 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.3.2022. Konserniohjeet on päivitetty kaupunginvaltuustossa 2.5. 2022. Omistajapolitiikan tarkoitus on liittää konserniin kuuluvat yhteisöt osaksi kaupungin strategista johtamista siten, että varmistetaan valtuuston asettamien tavoitteiden tehokas toteuttaminen.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutusta koskeva arviointi

Lappeenranta-strategiasta, siihen liittyvästä omistajaohjauksesta ja yhteisöjen liiketoiminnasta johdetut tavoitteet ovat riittäviä, tarkoituksenmukaisia ja kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaisia. Omistajaohjaus antaa riittävät lähtökohdat tavoiteasettelun monipuolistamiseen ja varmistamiseen myös nopeissa toimintaympäristön muutoksissa. Tavoitteiden toteutumisen arviointia voidaan tukea riittävän konkreettisilla tavoitteilla ja mittareilla.

Tavoitteita arvioidaan kuukausi-, kvartaali-, välitilinpäätös- ja tilinpäätösjaksoissa; trendejä myös valtuustokaudella tai pidemmälläkin aikavälillä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Konserniyhteisöjen tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat pääosin olleet toimivia ja riittäviä. Tytäryhteisöt antavat seurantaan varten kaupungille vähintään puolivuositain raportin sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta, toiminnan ja talouden kehitymisestä sekä arvion niihin liittyvistä riskeistä.

Tytäryhteisöt raportoivat konsernijohdolle myös investointisuunnitelmistaan. Pitkän aikavälin suunnittelu on pääosin ollut riittävää,

joskin viime vuosina toimintaympäristön muutosten ennakointi on ollut haasteellista jopa lyhyellä tähtämellä. Toimintaan sisältyy myös tilanteita, joissa edellytetään nopeaa reagoitua. Haasteena on myös jatkuvat toimintaa ohjaavat lainsäädännön muutokset ja niiden toimeenpano.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palvelujen käyttö

Konserniyhteisöt käyttävät tarpeista riippuen muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminnan, talous- ja tietohallinnon, hankintojen, vakuuttamisen, henkilöstötoimintojen, markkinoinnin ja matkailun sekä laki- ja rakennuttamispalveluita.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Konserniyhteisöissä strategisten ja pääosin myös operatiivisten riskien kartoitus on ajantasaista ja kattavaa. Myös asiantuntemus on hyvällä tasolla. Riskienhallintaa on yleensä vastuutettu organisaatiovastuiden mukaisesti. Toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on pääosin onnistuttu lukuun ottamatta koronapandemian kaltaista riskiä. Riskienhallinnan koulutusta tulee järjestää riittävässä laajuudessa. Sopimusten hallinnan sähköisiä järjestelmiä kehitetään. Lappeenrannan kaupungin riskienhallintaohjelman päivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021.

Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Konserniyhteisöjen sisäisessä valvonnassa ei ole ollut merkittäviä puutteita ja valvonta on toiminut nykyisellään riittävästi. Toimintaa kuitenkin kehitetään myös yhteisökohtaisten tarpeiden mukaan kuten tietojärjestelmä-hankkeilla ja dokumentoinnilla. Kokonaisuutena konserniyhteisöjen sisäinen valvonta on pääosin hyvällä tasolla.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Miljoonaa euroa	2023	2022
Toimintatuotot	222,3	408,8
Toimintakulut	-354,2	-799,6
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	0,2	0,9
Toimintakate	-131,7	-390,0
Verotulot	187,2	330,5
Valtionosuudet	42,6	147,6
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2,7	0,2
Muut rahoitustuotot	1,1	1,4
Korkokulut	-9,9	-4,6
Muut rahoituskulut	-0,4	-0,1
Vuosikate	91,7	85,0
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-62,8	-53,3
Omistuksen eliminointierot	0,0	-0,2
Arvonalentumiset	0,0	0,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0
Tilikauden tulos	28,9	31,5
Tilinpäätössiirrot	0,1	0,0
Tilikauden verot	-0,3	-1,8
Laskennalliset verot	-1,1	-2,1
Vähemmistöosuudet	0,2	0,3
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	27,8	27,9

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/toimintakulut, %	62,8	51,1
Vuosikate/poistot, %	145,9	158,8
Vuosikate, euroa/asukas	1 255	1 170
Asukasmäärä	73 016	72 675

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Miljoonaa euroa	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	91,7	85,0
Satunnaiset erät	0,0	0,0
Tilikauden verot	-0,3	-1,8
Tulorahoituksen korjauserät	-0,7	-12,0
	90,7	71,2
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-62,4	-63,2
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,4	0,6
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4,9	6,3
	-57,0	-56,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	33,6	14,8
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,0	-0,7
Antolainasaamisten vähennykset	0,4	0,2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34,9	8,6
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-70,6	-18,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40,3	-46,0
	4,7	-56,1
Oman pääoman muutokset	1,2	0,6
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0,0	0,3
Vaihto-omaisuuden muutos	0,0	-2,6
Saamisten muutos	0,8	19,8
Korottomien velkojen muutos	-11,6	3,2
	-10,8	20,7
Rahoituksen rahavirta	-4,6	-35,3
Rahavarojen muutos	29,0	-20,4
Kassavarat 31.12.	78,9	74,0
Kassavarat 1.1.	49,9	94,4
	29,0	-20,4

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, miljoonaa euroa	55,9	40,3
Investointien tulorahoitus, %	148,0	135,8
Lainanhoitokate	1,6	1,5
Kassan riittävyys, pv	58	30

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022
Miljoonaa euroa		
PYSYVÄT VASTAAVAT	997,7	1 056,4
Aineettomat hyödykkeet	7,1	12,0
Aineettomat oikeudet	0,3	3,0
Konserniliikearvo	5,1	6,2
Muut pitkävaikutteiset menot	1,5	2,8
Ennakkomaksut	0,1	0,1
Aineelliset hyödykkeet	811,9	870,2
Maa- ja vesialueet	76,3	77,0
Rakennukset	389,1	445,6
Kiinteät rakenteet ja laitteet	283,4	288,3
Koneet ja kalusto	26,9	31,1
Muut aineelliset hyödykkeet	4,2	3,4
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31,9	24,9
Sijoitukset	178,7	174,1
Tytäryhteisöosakkeet		
Osakkuusyhteisöosuudet	83,9	79,4
Muut osakkeet ja osuudet	82,3	81,1
Muut lainasaamiset	10,8	11,5
Muut saamiset	1,7	2,1
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8,8	13,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	120,2	133,1
Vaihto-omaisuus	5,1	7,6
Saamiset	36,2	51,5
Pitkäaikaiset saamiset	0,5	0,6
Lyhytaikaiset saamiset	35,7	50,8
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3,2	3,1
Rahat ja pankkisaamiset	75,8	70,9
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 126,7</u>	<u>1 202,6</u>

VASTATTAVAA Miljoonaa euroa	2023	2022
OMA PÄÄOMA	514,1	496,0
Peruspääoma	203,0	217,3
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	5,5	4,0
Arvonkorotusrahasto	96,2	94,6
Muut omat rahastot	3,1	3,7
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	178,4	148,6
Tilikauden yli-/alijäämä	27,8	27,9
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6,1	6,5
PAKOLLISET VARAUKSET	5,0	10,2
Eläkevaraukset	0,8	1,0
Muut pakolliset varaukset	4,1	9,2
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10,1	15,2
KONSERNIRESERVI	0,4	0,4
VIERAS PÄÄOMA	591,0	674,3
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	356,6	424,9
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	99,2	97,9
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	65,5	26,2
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	69,7	125,3
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 126,7	1 202,6

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	46,3	41,9
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	130,0	75,7
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	206,2	176,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 824,3	2 428,1
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	422,1	451,1
Konsernin lainat 31.12., €/asukas	5 780,5	6 207,5
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. milj. €	430,5	465,0
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 896,5	6 398,0
Konsernin lainasaamiset, milj. €	10,8	11,5
Kaupungin asukasmäärä	73 016	72 675

Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Hyväksyttäväksi esitetyssä tilinpäätöksessä tilikauden tulos on 28.852.759,75 euroa positiivinen.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelyksi seuraavaa:

- Kirjataan poistoeron vähennystä 345.812,01 euroa
- Kirjataan investointivarausten vähennystä 92.880,62 euroa
- Lappeenrannan kaupungin tilikauden ylijäämäksi vuodelta 2023 jää edellä mainittujen kirjauksien jälkeen 29.291.452,38 euroa, joka siirretään tilikauden ylijäämä -tilille.

Kaupungin taseessa ei ole kattamatonta alijäämää.

Talousarvion toteutuminen

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Käyttötalouden toteutuminen

Vuonna 2023 jatkettiin aiempien vuosien talousohjelmissa aloitettua periaatetta, jossa kukin toimiala kattaa tilinpäätöksen osoittaman talousarvioylijätkelyn seuraavina vuosina. Vastaavasti talousarvioalituksen saa lisämäärärahaksi tuleville vuosille. Vuoden 2022 tilinpäätöksen perusteella toimialojen vuoden 2023 käyttötalouden raameihin lisättiin nettomääräisesti 3,3 miljoonaa euroa. Muina olennaisina talousarviomuutoksina lasten ja nuorten palveluiden kehukseen lisättiin 0,5 miljoonaa euroa varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nousun vuoksi, Yritystila Oy:lle myytyjen rakennusten tulosvaikutusta korjattiin alaspäin 1,8 miljoonaa euroa ja pelastuslaitoksen taseyksikön loppuselvityksen myötä sopijakunnille palautettavien varojen maksuun lisättiin 1,6 miljoonaa euroa. Kunta-alan palkkatkaisuun liittyneen niin sanotun perälautaedon mukaisesti palkankorotuksiin lisättiin määrärahaa 1,7 miljoonaa euroa. Kaikkiaan talousarviomuutoksilla lisättiin käyttötalouden nettomäärärahoja 9,1 miljoonalla eurolla.

Toteutunut toimintakate ylitti alkuperäisen talousarvion 3,6 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutosten jälkeiseen käyttösuunnitelmaan nähden talousarvio alittui 5,5 miljoonaa euroa. Valtuustoon nähden sitovista kehyksistä ylittyi lasten ja nuorten palveluiden kehys 0,5 miljoonaa euroa, kulttuuripalveluiden kehys 0,2 miljoonaa euroa, rakennusvalvonnan kehys 0,3 miljoonaa euroa ja maaomaisuuden tuottojen kehys 1,8. Lasten ja nuorten palveluiden kehysten ylitys johtui pääosin Ukrainan sodan aiheuttaman valmistavan ope- tuksen tarpeen kasvusta ja varhaiskasvatuksen kysynnän kasvusta. Kulttuuripalveluiden kehysten ylitys johtuu etenkin teatterin lippu- tulotavoitteen jäämisestä vajaaksi. muun muassa sähkön kallistumisesta. Rakennusvalvonnan maksutuotot ja maaomaisuuden tuotot eivät toteutuneet budjetoidusti rakentamisen ja tonttien kysynnän hyvin alhaisen tason vuoksi.

Talousarvioon tehtiin keskitetyt varauksen energiameinojen ja joukkoliikenteen kustannusten nousuun, koska menokehitystä ei hyvin epävarmojen näkymien vuoksi voitu ennakoita riittävän tarkasti talousarviovaiheessa. Polttoaineiden ja sähkön hintakehitys oli maltillista. Kaupunkikehityksen ja liikuntapalveluiden kehukseen siirrettiin varauksesta 64.000 euroa. Joukkoliikenteen nettomenojen kasvua verrattiin vuoden 2019 tasoon ja talousarviossa kompensoitiin kustannusten nousua kaupunkikehityksen kehukseen 1,1 miljoonaa euroa.

Määrärahojen ja tavoitteiden toteutuminen toimialoittain raportoidaan tarkemmin toimialoittaisissa toimintakertomuksissa.

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Vuoden 2023 aikana korotettiin yhteisöverobudjettia kolmella miljoonalla eurolla, koska vahvistettu jako-osuus oli ennakoitua suurempi. Alkuperäisessä talousarviossa vuosikatteeksi ennakoitiin 52,6 miljoonaa euroa. Poistobudjetti oli 20,5 miljoonaa euroa, jolloin tilikauden budjetoitu ylijäämä oli 32,1 miljoonaa euroa. Talousarviomuutosten jälkeen budjetoitu vuosikate oli 46,5 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 26,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen.

Kunnallisveroa kerättiin 8,36 % tuloveroprosentin mukaan. Kunnallisveron tuotto ylitti talousarvion 4,9 miljoonalla eurolla hyvän ansio- tulokehityksen myötä.

Kiinteistöveroprosentteina on vuonna 2023 ollut yleinen 1,43 %, vakituisen asuinrakennuksen 0,55 %, muiden asuinrakennusten 1,15 %, voimalaitosten 2,85 % ja rakentamattoman rakennuspaikan 3,00 %. Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentiksi määrättiin 1,00. Kiinteistöveron tuotto alitti ta-

lousarvion 0,1 miljoonalla eurolla. Kiinteistö-
kannan verotusarvo kokonaisuutena kasvoi
7,5 %. Tuoton kasvua kuitenkin leikkasi aiemi-
piin vuosiin kohdentuneet huomattavat nega-
tiiviset oikaisutilitykset.

Yhteisöveron tuotto oli 1,2 miljoonaa euroa
talousarviota parempi. Yhteisöveroa tilitetään
tilikaudelle määritellyn kiinteän jako-osuuden
mukaan. Budjetoitua parempi tuotto on koko
maan ennakoitua vahvemman yhteisövero-
kertymän ja budjetoitua suuremman kunta-
kohtaisen jako-osuuden ansiota.

Peruspalvelujen valtionosuutta tilitettiin 0,7
miljoonaa euroa budjetoitua enemmän. Verotuloihin perustuva tasaus toteutui talousarvion mukaisesti ja veromenetysten kompensatio oli 0,2 miljoonaa euroa alle budjetin. Opetus- ja kulttuuriministeriön alainen valtionosuus sisältää kuntien rahoitusosuuden toisen asteen ammatilliseen koulutukseen ja on sen vuoksi negatiivinen kaikilla niillä kunnilla, jotka eivät sitä itse järjestä. Tämä negatiivinen erä oli 0,1 miljoonaa euroa ennakoitua pienempi. Valtionosuuksia kertyi yhteensä 0,7 miljoonaa euroa budjetoitua enemmän.

1000 euroa	TA 2023	TOT 2023	Ero	Ero %
Kunnan tulovero	132 000	136 901	4 901	3,7
Kiinteistövero	27 500	27 396	-104	-0,4
Yhteisövero	24 000	25 181	1 181	4,9
Verotulot yhteensä	183 500	189 478	5 978	3,3

1000 euroa	TA 2023	TOT 2023	Ero	Ero %
Kunnan peruspalvelujen vos	11 200	11 910	710	6,3
Verotuloihin perustuva tasaus	9 200	9 203	3	0,0
Opetus- ja kulttuuritoimen vos	-5 700	-5 579	121	-2,1
Harkinnanvarainen vos	0	0	0	
Verotulomenetyksen kompens.	11 700	11 544	-156	-1,3
Valtionosuudet yhteensä	26 400	27 078	678	2,6

Rahoitustuottojen ja -kulujen toteutuma oli
4,7 miljoonaa euroa talousarviota parempi.
Korkotason nousu kasvatti korkotuottoa, mikä
paransi rahoitustuottojen kertymää noin kah-
della miljoonalla eurolla. Korkokulut nousivat
edellisvuodesta, mutta pysyivät vielä kaksi
miljoonaa budjetoitua pienempinä. Osinko-
tuottoja kertyi 0,6 miljoonaa euroa budjetoitua
enemmän Kuntarahoituksen odotettua
paremman osingonmaksun ansiosta.

Talousarviomuutosten jälkeinen toimintakate
alittui 5,5 miljoonaa euroa. Verotulot ylittivät
6,0 miljoonalla eurolla budjetoidun tason ja
valtionosuuskertymä oli 0,7 miljoonaa euroa
talousarviota parempi. Rahoitustuottojen ja –

kulujen toteutuma oli 4,7 miljoonaa euroa enna-
koitua parempi. Vuosikatteeksi muodostui
näin ollen 63,4 miljoonaa euroa, mikä on 10,8
miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota
parempi ja 16,8 miljoonaa euroa lopullista ta-
lousarviota parempi.

Poistoja ja arvonalentumisia kirjattiin 14,0 mil-
joonaa euroa budjetoitua enemmän, mikä
johtuu tilinpäätöksen yhteydessä tehdyistä
eräiden rakennusten tasearvojen kuluksi kir-
jaamisesta ja kahden rakennuksen osalta lisä-
poiston kirjaamisesta. Yhden kiinteistöosake-
yhtiön tasearvo kirjattiin kuluksi. Yhteensä yli-
määräiset kuluksi kirjaamiset olivat 14,6 mil-
joonaa euroa.

Tilikaudelta muodostui 28,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen tulos. Se on 3,2 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikompi ja 2,8 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi.

Investointiosan toteutuminen

Alkuperäisessä talousarviossa investointeihin oli varattu nettomääräisesti 19,4 miljoonaa euroa ja edellisvuodelta siirtyviksi ennakoitujen investointimäärärahojen kanssa 41,0 miljoonan euron edestä. Kaikkiaan talousarviomuutosten jälkeen lopullinen investointien talousarvio oli 41,8 miljoonaa euroa. Maan käyttökorvauksista tulee lisäksi kate 0,1 miljoonan euron infrakohteille.

Investointimenoja toteutui 26,8 miljoonaa euroa, joihin saatiin rahoitusosuuksia 0,4 miljoonaa euroa. Talonrakennusinvestointeihin käytettiin 17,6 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 15,4 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 2,2 miljoonaa euroa. Yhdyskuntatekniikan rakentamiseen käytettiin 6,0 miljoonaa euroa, josta uudisrakentamiseen 1,3 miljoonaa euroa ja korjausinvestointeihin 4,7 miljoonaa euroa.

Investointibudjetista jäi käyttämättä 15,6 miljoonaa euroa, josta 9,3 miljoonaa euroa on talonrakennuksen hankkeiden alitusta. Alitukset johtuvat lähinnä pääkirjaston peruskorjauksen rakennusvaiheen lykkäytymisestä ja Peltolan päiväkodin peruskorjauksen siirtymisestä. Yhdyskuntatekniikan investointimääräraha alittui 3,2 miljoonaa euroa, mikä johtuu

myös muutamien hankkeiden aloituksen viivästymisestä.

Omaisuuksia myytiin 5,9 miljoonalla eurolla, mistä suurin osa tulee rakennusten myymisestä Yritystila Oy:lle.

Rahoitusosan toteutuminen

Vuodelle 2023 ei budjetoitu talousarviolainan nostamista, eikä lainakanta myöskään kasvanut vuoden aikana. Pitkäaikaisia lainoja tai niiden lyhennyksiä ei erääntynyt tilikauden aikana, joten lainakanta pysyi budjetoidusti ennallaan. Raportoiva lainakanta kasvoi 0,3 miljoonaa euroa konsernitilin tilinpäätöstilanteen mukaan.

Kaupungin antolainat kasvoivat 5,9 miljoonalla eurolla Yritystilalle rakennusten kauppaa varten annetun lainan vuoksi. Antolainasäämisten lisäykseen oli budjetoitu 6,5 miljoonaa euroa.

Muissa maksuvalmiuden muutoksissa näkyi huomattavana eränä 9,1 miljoonan euron maksu hyvinvointialueelle osuudesta Eksoten lopulliseen alijäämään. Alijäämävastuu oli kirjattu kuluksi ja siirtovelaksi vuoden 2022 tilinpäätökseen ja maksu kirjattiin siirtovelan purkuna.

Rahavarat kasvoivat 23,0 miljoonaa euroa vuoden 2023 aikana.

Käyttötalousosa

Toimialojen toimintakatteet

1 000 €	TP 2022	KS 2023	TP 2023	Ero TP-KS 2023
Oma toiminta				
Yhteiset palvelut				
Toimintatuotot	6 322	5 889	6 363	474
Toimintakulut	-30 275	-39 897	-37 852	2 045
Toimintakate	-23 952	-34 008	-31 489	2 519
Poistot	-7	-100	-14	86
Tilikauden tulos	-23 960	-34 108	-31 504	2 604
Varaukset				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-1 487	0	1 487
Toimintakate	0	-1 487	0	1 487
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	-1 487	0	1 487
Strateginen rahoitus				
Toimintatuotot	479	0	524	524
Toimintakulut	-918	-1 805	-1 048	757
Toimintakate	-439	-1 805	-524	1 281
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-439	-1 805	-524	1 281
Lapset ja nuoret				
Toimintatuotot	9 025	6 525	8 294	1 769
Toimintakulut	-114 178	-115 417	-117 712	-2 295
Toimintakate	-105 153	-108 892	-109 418	-526
Poistot	-569	-917	-846	71
Tilikauden tulos	-105 721	-109 809	-110 264	-455
Kotikuntakorvaukset				
Toimintatuotot	1 108	600	939	339
Toimintakulut	-3 112	-2 966	-3 108	-142
Toimintakate	-2 004	-2 366	-2 170	196
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 004	-2 366	-2 170	196
Kulttuuripalvelut				
Toimintatuotot	1 027	1 108	968	-141
Toimintakulut	-12 186	-13 580	-13 591	-11
Toimintakate	-11 159	-12 472	-12 624	-152
Poistot	-63	-100	-39	61
Tilikauden tulos	-11 221	-12 572	-12 663	-91
Liikuntapalvelut				
Toimintatuotot	1 869	2 052	2 060	8
Toimintakulut	-11 727	-12 185	-11 809	376
Toimintakate	-9 859	-10 133	-9 749	384
Poistot	-253	-300	-238	62
Tilikauden tulos	-10 112	-10 433	-9 987	446

1 000 €	TP 2022	KS 2023	TP 2023	Ero TP-KS 2023
Kaupunkikehitys				
Toimintatuotot	14 255	12 873	14 622	1 749
Toimintakulut	-26 058	-26 702	-27 365	-663
Toimintakate	-11 803	-13 829	-12 743	1 086
Poistot	-237	-300	-269	31
Tilikauden tulos	-12 040	-14 129	-13 012	1 117
Maaomaisuuden tuotot				
Toimintatuotot	1 689	1 500	235	-1 265
Toimintakulut	-325	-402	-404	-2
Toimintakate	1 364	1 098	-169	-1 267
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	1 364	1 098	-169	-1 267
Rakennusvalvonta				
Toimintatuotot	704	875	536	-339
Toimintakulut	-804	-873	-800	73
Toimintakate	-100	2	-263	-265
Poistot	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-100	2	-263	-265
Tilakeskus				
Toimintatuotot	39 421	43 453	43 793	340
Toimintakulut	-23 087	-23 117	-22 988	129
Toimintakate	16 334	20 336	20 805	469
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 428	-1 700	-1 852	-152
Poistot	-8 934	-9 100	-23 257	-14 157
Tilikauden tulos	5 971	9 536	-4 304	-13 840
Oma toiminta yhteensä				
Toimintatuotot	75 899	74 875	78 334	3 458
Toimintakulut	-222 670	-238 431	-236 679	1 752
Toimintakate	-146 771	-163 556	-158 345	5 211
Poistot	-10 063	-10 817	-24 663	-13 846
Tilikauden tulos	-156 834	-174 373	-183 008	-8 635

1 000 €	TP 2022	KS 2023	TP 2023	Ero TP-KS 2023
Maakunnallinen toiminta				
Maakunnallinen palvelutoiminta				
Toimintatuotot	17 346	5 411	5 527	116
Toimintakulut	-17 219	-7 111	-6 962	149
Toimintakate	126	-1 700	-1 436	264
Hyvinvointialueelle siirtyneet toiminnot				
Toimintatuotot	103	0	0	0
Toimintakulut	-288 977	0	-116	-116
Toimintakate	-288 874	0	-116	-116
Etelä-Karjalan hankintapalvelujen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-203	-208	-209	-1
Toimintakate	-203	-208	-209	-1
Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-267	-289	-257	32
Toimintakate	-267	-289	-257	32
Etelä-Karjalan liiton maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 357	-1 370	-1 351	19
Toimintakate	-1 357	-1 370	-1 351	19
Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 988	-2 135	-2 191	-56
Toimintakate	-1 988	-2 135	-2 191	-56
Maahanmuuttopalveluiden maksuosuus				
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-400	-300	100
Toimintakate	0	-400	-300	100
Maakunnallinen toiminta yhteensä				
Toimintatuotot	17 448	5 411	5 527	116
Toimintakulut	-310 011	-11 513	-11 387	26
Toimintakate	-292 563	-6 102	-5 860	142
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ				
Toimintatuotot	93 347	80 286	83 861	3 575
Toimintakulut	-532 681	-249 944	-248 066	1 879
Toimintakate	-439 334	-169 658	-164 205	5 453
Poistot	-10 063	-10 817	-24 663	-13 846
Tilikauden tulos	-449 397	-180 475	-188 868	-8 393

LPR2037

KESTÄVIÄ MENESTYSTARINOITA

ROHKEASTI YHDESSÄ ETEENPÄIN KATSOEN

Loppuvuodesta 2021 hyväksytyyn Lappeenranta-strategian, LPR2037, päivitysprosessi käynnistettiin hyvin pian Venäjän hyökkäyssodan käynnistymisen jälkeen. Päivitysprosessin seurauksena todettiin, että strategian visio, arvot, päätavoitteet ja -mittarit on määritelty siten, että toimintaympäristön muutoksella ei ole niihin merkittäviä vaikutuksia. Strategian valtuustoon nähden sitovalta tasolta ei löydy mainintoja Venäjästä ja EU:n itärajaankin oli viitattu vain kahdesti. Viittaukset EU:n itärajan on joko poistettu tai muutettu. Venäjän vähäinen rooli kaupungin strategiassa on seurausta jo vuonna 2014 alkaneista Venäjän vastaisista toimenpiteistä ja pakotteista. Lisäksi koronapandemia on vaikuttanut raja-alueella liikkumiseen, kaupankäyntiin ja matkailuun.

Vaikka strategian visio, arvot sekä päätavoitteet ja -mittarit säilyvät, on Venäjän hyökkäyssota kuitenkin vaikuttanut moniin strategiasta johdettuihin operatiivisemmän tason toimiin. Valtuustoon ja lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet on tarkasteltu talousarvioprosessin yhteydessä ja niihin on tehty tarvittavat muutokset. Strategiaa toteutetaan myös erilaisten toimenpideohjelmien kautta. Kaiken Venäjäyhteistyön päättyminen vaikutti merkittävästi muun muassa edunvalvonta-, elinvoima- ja kansainvälisyysohjelmiin, jotka päivitettiin syksyn 2022 aikana ja hyväksyttiin valtuustossa helmikuussa 2023.

Strategian visio Kestäviä menestystarinoita kantaa tämän poikkeuksellisen ajan yli ja meidän tulee arvojemmekin mukaisesti katsoa yhdessä rohkeasti eteenpäin.

Strategian päätavoitteet	Mittari	Lähde Päivityminen	Lähtötaso	Tavoite 2023	Toteuma 2023*
Kaupunki on muuttovoittaja, asukasmäärä kasvaa	Väkiluku	Tilastokeskus 1 krt/kk	72 697 (12/2020)	72 700	73 016 (12/2023)
Kaupungin elinvoima vahvistuu	Työssäkävien määrä	Tilastokeskus 1 krt/v	29 152 (2018)	30 000	29 602 (2022)
Kaupunki turvaa hyvät koulutuksen ja elämän edellytykset	Koulutustasomittain Koulutusaika peruskoulun jälkeen	Tilastokeskus/ Sotkanet 1 krt/v	370,2 (2019)	380	381,7 (2022)
Kaupunki etenee kohti hiilineutraaliutta	CO ₂ -päästöt vähennystarve strategiakaudella 65 000 tn (-12 prosenttiyksikköä)	Oma laskelma 1 krt/v	-48 % (2020)	-53 %	-44 % (2022)
Kaupungin keskusta on elävä, viihtyisä ja helposti saavutettava	Kaupun, matkailu- ravitsemus-, taiteen-, viihteen- ja virkistysalan työpaikat keskustan alueella	Tilastokeskus/ Suhdannetilasto 1 krt/v	1.310	1.370	1.320 (6/2023)
Kaupungin turvallisuus paranee	Poliisin katuturvallisuusindeksi	Poliisi 1 krt/v	108,7 (2020)	110	97,7 (2023)
Kaupungin tulorahoitus on tasolla, joka varmistaa velanhoitokyvyn pitkällä aikavälillä	Vuosikate	Tilinpäätös 1 krt/v	36,3 M€ (12/2020)	52 M€	63 M€ (12/2023)

*Viimeisin käytävissä oleva tieto

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut

Yhteiset palvelut koostuvat konsernijohdosta, konsernipalveluista sekä kaupungin yhteisistä keskitetyistä toiminnoista. Yhteisten palvelujen talousarvio toteutui 2,5 miljoonaa euroa budjetoitua parempana. Alitus tulee pääosin konsernin yhteisistä menoista, jossa on varauksia odottamattomiin menoeriin. Ellei odottamattomia menoeriä tule vuoden aikana, määräraharauksia ei käytetä muiden menojen katteeksi.

Kaupunginhallitukselle varattiin erilliset määrärahat kompensoimaan kaupunkikehityksen ja liikuntatoimen energiakulujen kasvusta 75 % sekä joukkoliikenteen nettomenojen lisäyksestä 90 %, koska näiden erien kehitystä ei syksyllä 2022 ollut mahdollista ennakoita. Miljoonan euron energiakulujen kasvuvarauksesta tarvittiin lopulta vain 64.000 euroa ja 1,5 miljoonan euron joukkoliikennevarauksesta 1.140.000 euroa.

Yleishallinto

Assistentti- ja henkilöstöpalvelut

Assistenttitiimi vastaa konsernihallinnon ja toimialojen toimistopalveluista sekä talouden ja henkilöstön tukipalveluista.

Rekrytoinnit viiteen avoinna olleeseen toimeen onnistuivat hyvin. HR-tiimi vahvistui, kun aiemmin asiakirjahallintotiimin kanssa jaettu toimi saatiin täyttää kokoaikaisesti molempiin tiimeihin ja avoinna ollut palvelussuhdesihteerin toimi täytettiin. Lisäksi elokuussa aloitti osa-aikainen työhyvinvointikoordinaattori, joka siirtyi tehtäväjärjestelyillä liikuntatoimesta HR-tiimiin. Vuoden alussa kaupungin toiminnaksi siirtyneessä maahanmuuttopalveluissa aloitti uusi toimistosihteerin. Toimintaprosessien muutosten ja sähköistämisen ansiosta kaksi tiimin toimea lakkautettiin eläköitymisten myötä.

Kaupungin henkilöstökyselyn tulokset olivat tiimin osalta vahvasti vihreällä. Tiimiläiset osallistuivat työtehtäviinsä liittyviin niin sisäisiin kuin ulkoisiin koulutuksiin oman ammattitaitonsa ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Tiimin kustannukset pysyivät sille asetetussa käyttötalousraamissa. Vuoden lopussa tiimissä oli 42 henkilöä ja tiimin keski-ikä oli 52 vuotta. Heistä 31 % oli 60–64-vuotiaita, joten eläkkeelle siirtymisten johdosta tehtävien uudelleen järjestelyt ja henkilöstön onnistuneet rekrytoinnit sekä uusien työntekijöiden hyvä perehdyttäminen ovat edelleen toiminnan kannalta hyvin merkittävässä roolissa.

Uusina asioina valmisteltiin henkilöstön kehittämisjärjestelmä OSS:n käyttöönottoa yhteistyössä Visman ja Meitan kanssa. Järjestelmän osioista kehityskeskustelut ja varhaisen tuen keskustelut otetaan käyttöön alkuvuodesta 2024. Aloitettiin uusien työkykyä ja työhyvinvointia edistävien käytäntöjen ja toimintamallien kehittäminen.

Osallisuus

Kaupungin osallisuustoimintaa ohjaa osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma sekä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma.

Toimialarajat ylittävään osallisuustiimiin kuuluvat konsernihallinnossa ja toimialoilla osallisuustoimintojen parissa työskentelevät henkilöt. Tiimi koordinoi ja edistää osallisuustoimintoja koko organisaatiossa. Osallisuustiimiin kuuluu 29 henkilöä.

Osallisuutta toteutettiin koko vuoden aktiivisesti. Teams-asukaskokoukset sekä alueratien ja neuvostojen hybridikokoukset, ovat edelleen käytössä ja ovat laajentaneet asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamista.

Vuonna 2023 konsernissa työskenteli kaksi henkilöä, joiden työtehtävät liittyivät 100 %

osallisuuteen: konsernin osallisuuskoordinaattori ja kaupunkisuunnittelun vuorovaikutussuunnittelija. Syksyllä 2023 rekrytoitiin sisäisesti kolme alueraatisihteerä lisää mukaan toimintaan.

Riskienhallinta

Vuonna 2021 päivitettiin kaupungin riskienhallintaohjelma, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 1.11.2021. Kaupunkitason riskikartoitus on päivitetty kaupungin johtoryhmän työnä. Yhteistyössä EKTURVAN kanssa päivitettiin vuonna 2023 Etelä-Karjalan maakunnallinen riskiarvio ja EKTURVAN kanssa tehtiin muutenkin tiivistä yhteistyötä. Konsernitasolla käynnistettiin myös työ ilmastonmuutoksen aiheuttamiin riskeihin varautumiseksi. Katuturvallisuuden edelleen parantamiseksi on jatkettu yhteistyötä Poliisihallituksen kanssa kameravalvonnan kehittämiseksi taajama-alueilla.

Kaupungin työsuojeluohjelma päivitettiin vuonna 2021 ja sen pohjalta laadittiin toimialoille tarkempia ohjeistuksia työsuojeluohjelman toteuttamiseksi. Nämä ohjeistukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä. Yhtenä tärkeänä työstä aiheutuvien riskien hallintakeinona on sisäilmatyöryhmän toiminta, jota on johtanut turvallisuus- ja riskienhallintapäällikkö. Työsuojelutyössä on aikaisempaa enemmän panostettu siihen, että henkilöstö ilmoittaisi havaitsemistaan läheltä piti - ja vaaratilanteista, jotta niiden syntymistä voitaisiin ennaltaehkäistä entistä paremmin.

Käytännön riskienhallintatyössä on korostettu toimialojen vastuuta tehdä omaa toimintaansa koskevaa riskienarviointia. Vakuutusyhtiöiden kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä kaupungin vakuutusturvan asianmukaisuuden varmistamiseksi. Erityisesti panostettiin kiinteistövakuutusten vakuutusturvan ajanmukaisuuteen.

Kaupungin valmiussuunnitelman yleinen osa päivitettiin ja se hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 13.3.2023. Tuon jälkeen käynnistettiin toimialakohtaisten valmiussuunnitelmien päivittäminen.

Tiedonhallinta

Tiedonhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat tietohallinto, tietosuoja ja asiakirjahallinto. Tiedonhallintalakiin liittyvät vastuut on määritelty hallintosäännössä. Tiedonhallinnan kokonaisuuden osalta on jatkettu tiedonhallintamallin päivitystä. Vuoden 2023 aikana on päivitetty digiturvapolitiikka sekä luotu tämän pohjalta digiturvakäsikirja.

Vuonna 2023 asiakirjahallinnossa on työskennelty sähköisen tiedonhallinnan kehittämisen parissa päivittäisten työtehtävien lisäksi. Alkuvuonna saatiin käyttöön integraation avulla toimiva toimielinten pöytäkirjojen sähköinen allekirjoittaminen ja vuoden aikana on aloitettu myös integraation avulla toimivan sähköisen allekirjoituksen ulottaminen muihinkin sähköisesti allekirjoitettaviin asiakirjoihin. Asiakirjahallinnossa on ollut vuoden aikana useita henkilöstövaihdoksia. Tiimiin on myös rekrytoitu uusi suunnittelija ja uusi tiiminvetäjä on aloittanut loppuvuodesta.

Tietosuojavastaavan työn painopisteitä on ollut kuvaus käsittelytoimista, tietosuojan vaikutustenarvioinnit ja opetuksen tietosuoja yhteistyössä Eduksin kanssa. Lisäksi tietosuojassa on panostettu henkilöstön ohjeistukseen ja koulutukseen.

Tietohallinnossa keskeisiä painopisteitä olivat tietoturvan parantaminen ja toiminnan kehittämisen projektit. Tietoturvan merkittävät kokonaisuudet keskittyivät opetuksen ohjelmisto-ominaisuuksiin, lisenssi- ja laitehankintoihin sekä kaupungin digiturvapolitiikan päivittämiseen ja digiturvan jalkauttamiseen.

Projektien osalta merkittäviä kokonaisuuksia olivat TE2024 uudistuksen valmistelu sekä perusopetuksen osalta laite- ja tekniikkauudistuksen toteutus. Lisäksi olemme olleet mukana muiden ICT-hankintojen valmisteluissa ja kilpailutusten läpiviennin tukena.

Tietohallintoon vakinaistettiin yksi aiemmin määräaikaisena toiminut henkilö. Tiedonhallintalain myötä on kehitetty tietojärjestelmä-

hankkeisiin liittyvää prosessia kohti yhdenmukaisempaa toimintamallia. Tietohallinnon sekä keskitetyn ICT:n talous toteutui odotetusti annetun talousarvioraamin puitteissa.

Talous ja rahoitus

Taloushallinnon henkilöstö tukee toimialojen päätöksentekoa ajantasaisilla taloustiedoilla lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tiedolla johtamista tukevaa raportointia kehitetään jatkuvana prosessina.

Taloushallinnon henkilöstöllä oli merkittävä rooli palveluverkkoesitykseen liittyvien laskelmien valmistelussa. Palveluverkkoesitykseen liittyen pitkän aikavälin investointiohjelman päivitystä valmisteltiin loppuvuonna 2023. Hyvinvointialueuudistukseen liittyviä valtionosuusvaikutuksia arvioitiin laskelmien päivittyä useaan kertaan vuoden aikana. Monitorointiareenaan liittyvän niin sanotun Toriareenan selvitysraportti julkaistiin 3.7.2023. Selvityksen talousvaikutusten arviointi työllisti taloushallintoa alkuvuodesta. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti areenan sijaintipaikkaselvitys jatkuu, ja vaatii taloushallinnon työpanosta erityisesti loppukeväästä 2024.

Kuntatieto-ohjelman mukainen talousraportointi Valtiokonttorille toteutettiin täydessä laajuudessaan kolmannen kerran. Raportointiuudistukseen liittyvien prosessien jo vakiinnuttua on siihen sitoutunut työmäärä pienentynyt.

Elinvoima

Strategia ja kehittäminen

LPR2037-strategian sitouttamista, toteuttamista ja seuranta jatkettiin vuoden 2023 aikana. Strategian visio ja arvot ohjaavat kaupunginkonsernin arkea. Toimintaympäristön muutosten vaikutuksia arvioitiin tarvittaessa tavoitteiden, mittareiden ja toimenpiteiden tasoilla.

Elinvoimajohtaja aloitti tehtävässään joulukuussa 2022. Vuoden 2023 aikana kirkastettiin

elinvoimaa vahvistavia edunvalvonta-, elinvoima- ja kansainvälisyysohjelmia. Elinvoimapalvelujen organisaatorakennetta uudistettiin ja konsernin hallinnon elinvoimapalvelujen vastuualueeseen siirrettiin elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimialalta Wirma-yrityspalvelut ja Greenreality-palvelut uudeksi yritys-palvelut-palveluyksiköksi. Lisäksi torivalvoja siirrettiin uuteen elinvoimapalvelujen vastuualueen torit ja tapahtumat -tiimiin. Uudistus astuu voimaan tammikuussa 2024.

Kaupungin yritysmyönteisyyteen liittyvien tutkimusten tulokset ovat edelleen vuoden 2023 osalta heikkoja. Tosin vuorovaikutuksen osalta on havaittu kyselyissä paranemista. Asiakaskohtaamisissa palautteet ovat olleet hyviä tai erinomaisia. Yritysmyönteisyyden parantamiseksi valmistellun elinvoimaohjelman systemaattinen toimeenpano katsotaan tärkeäksi.

Korkeakoulu-yhteistyötä toteutettiin aktiivisesti. Uusi yhteiskuntatieteellinen koulutus käynnistyi LUT-yliopistolla syksyllä 2023. Lisäksi LAB-ammattikorkeakoululla on valmisteltu uuden sähkö- ja automaatiotekniikan koulutuslinjan käynnistymistä vuonna 2024.

Sijoittumismyyntiä tehostettiin sisäisten prosessien kirkastamisella ja muun muassa yhteistyössä Imatran seudun kehitysyrityksen kanssa. Uusiutuvan energian ja uusien materiaalien toimialoilta on lisääntynyt kiinnostusta ja aloitteita elinkeinoelämän kanssa.

Hankkeet toimivat kaupungilla merkittävänä työkaluna strategisten toimenpiteiden toteuttamisessa. Kansainvälisen rahoituksen määrä kasvaa jatkuvasti. Kaupungin hankeprosesseja erityisesti kansainvälisten Horizon-hankkeiden osalta on kirkastettu sekä hankeohje päivitetty.

Kansainväliset asiat

Kansainvälisten toimintojen painopiste on siirtynyt entistä enemmän EU-alueelle. Yhteistyötä ja edunvalvontaa on tiivistetty Brysselin suuntaan.

Vuonna 2022 alkanut kansainvälisen median kiinnostus Lappeenrantaa kohtaan jatkui vilkkaana myös vuonna 2023. Kaupunki isännöi Belgian, Intian, Thaimaan ja Yhdysvaltojen suurlähettiläitä. Lisäksi järjestettiin kansainvälisiä tapahtumia, joista esimerkkinä The European Committee of Regions -konferenssi yhdessä LUTin kanssa ja Saimaa Cycle Tour 2023 -tapahtumakumppanuus. Kaupungin uudet englanninkieliset verkkosivut avattiin.

Kaupungin toiminta EU:n Green Leaf - ja muissa kansainvälisissä verkostoissa oli aktiivista. Lappeenranta valittiin Euroopan komission sadan edelläkävijäkaupungin joukkoon. NetZeroCities-ohjelma auttaa kaupungeja saavuttamaan hiilineutraaliuden vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi kaupunki on mukana Glasgow'n kestävä matkailun ilmastojulistuksessa ja tekee yhteistyötä goSaimaa Oy:n ja Imatran kanssa kestävä matkailun edistämiseksi.

Yrityspalvelut kannustivat ja neuvoivat yrityksiä kasvuun ja kansainvälisyyteen osallistamalla Etelä-Karjalan pk-yritysten kasvuohjelmaan. Sijoittautumismyynnin työkaluja kehitettiin ja Lappeenranta Region LinkedIn -profiili avattiin markkinointityökaluksi houkuttelemaan yrityksiä sijoittautumaan alueelle.

Ukrainalaisen Tšernihivin kaupungin kanssa solmittiin ystävyyskaupunkisopimus. Yhteistyö alkoi oppilaitosyhteistyöllä ja avustuskeräyksellä, jonka tuotto lahjoitettiin kuulovammaisten lasten koululle. Schwäbisch Hallin edustajat kävivät ystävyyskaupunkivierailulla Lappeenrannassa ja sinne tehtiin vastavierailu. Pohjoismaisten ystävyyskaupunkien tapaminen järjestettiin Koldingissa.

Oppilaiden ja opettajien kansainvälistä osaamista, verkostoja ja kielitaitoa kehittävä EU:n Erasmus-liikkuvuus oli aktiivista edelliseen vuoteen verrattuna. Useille kouluille myönnettiin Erasmus-akkreditointi osoituksena pitkäjänteisestä ja laadukkaasta Erasmus-toiminnasta.

Vapaaehtoisen A2-kielen opetusta edistettiin etäopetusta kehittämällä. Etäopetuksen

avulla voidaan muodostaa usean koulun yhteisiä kieliryhmiä. Lukioiden tiedelinjojen englanninkielistä opetusta vahvistettiin.

Kaupunki on hyväksytty LUTin kumppanina jäseneksi Eucu.net-verkostoon. Eucu.net on Euroopan lasten yliopistojen verkosto, jonka tavoitteena on saada lapset ja nuoret kiinnostumaan tieteestä.

Kansainvälisen opetuksen tarpeesta tehty selvitys valmistui. Opetus alkaa syksyllä 2024.

Työllisyyden edistäminen

Kaupungin työllisyyden edistämisen kärkinä olivat edelleen nuoret sekä pitkäaikais- ja rakennetyöttömät.

Työllisyysnäköymät ovat heikentyneet vuoden 2023 loppua kohden. Lappeenrannan työttömyysaste oli joulukuussa 12,5 %. Vuoden 2023 työttömyysasteen keskiarvo oli 10,7 % (2022 ka 10,1 %). Pitkäaikaistyöttömyys on kääntynyt nousuun. Tämä ei vielä näy kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuuden kehityksessä. Vuonna 2022 kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuus oli 5,2 miljoonaa euroa ja 5,4 miljoonaa euroa vuonna 2023.

Kaupungin palkkatuetussa työssä eri toimialoilla työskenteli keskimäärin 81 henkilöä kuukausittain. Osatyökykyisten työllistämistä on tehty yhteistyössä EKHVAN vammaispalveluiden kanssa. Nuorten työllistymisen edistämässä kaupunki tuottaa palveluja ensisijaisesti Lappeenrannan Ohjaamossa. Kesätyöseteleitä oli jaossa yhteensä 370, joista kaikki käytettiin. Kaupunki rahoitti 300 seteliä ja Etelä-Karjalan Osuuspankki 70. Kesällä toteutettiin myös nuorten unelmaduunikampanja sekä korkeakouluopiskelijoiden rekrytointikampanja.

Työllisyyden edistämässä on tiivistetty yhteistyötä alueen yrittäjäjärjestöjen ja yrittäjien kanssa. Ohjaamossa on pidetty säännöllisesti työnantajien ja nuorten työllisyystreffejä. Kaupungin myöntämää yrityslisää haki kahdeksan yritystä. Kaupunki avusti 19 järjes-

töä työllistämässä niin sanotun työllisyyskumppanuuden kautta. Avustuksella tuettiin 39 lappeenrantalaisen työllistymistä.

Lappeenrannasta tulee Etelä-Karjalan työllisyysalueen vastuukunta, kun julkiset työllisyys- ja yrityspalvelut siirtyvät valtiolta kuntien järjestämisvastuulle 2025. Kunnat ovat laatineet palvelujen järjestämisestä yhteistointiasopimuksen ja järjestämissuunnitelman. Palveluista vastaava Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunta aloittaa toimintansa alkuvuodesta 2024. Etelä-Karjalan työllisyysjohtoryhmä on seurannut aktiivisesti Etelä-Karjalan työllisyysohjelman toimenpiteitä ja osallistunut myös TE24-valmisteluun. Ohjaamon edustajat ovat myös mukana työllisyysjohtoryhmässä ja uudistuksen valmistelussa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä on tehty tiivistä yhteistyötä EKHVA:n ja alueen järjestöjen kanssa. Kaupungin valtuustokauden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päälinjat tulevat kaupungin strategiasta ja maakunnallisesta hyvinvointisuunnitelmasta. Kaupungin oma laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma laadittiin vuoden 2022 aikana maakunnallisesti sovittujen pääteemojen ympärille. Hyvinvointisuunnitelma linjaa kaupungin konkreettiset toimenpiteet valtuustokauden 2025 loppuun väestön elintapojen, mielen hyvinvoinnin ja työllisyyden edistämiseksi. Vuoden 2023 aikana tehdyt toimenpiteet raportoidaan hyvinvointiraportissa 2023–2024. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustukset sekä pelastustoimen avustukset toteutuivat suunnitellusti.

Asiakaspalvelu, matkailu- ja tapahtumapalvelut ja viestintä ja markkinointi

Asiakaspalvelu

Winkissä oli vuoden aikana 18.398 asiakaskohdastaamista, ja sen myynti kohosi 676.000 euroon. Winkkiin tullaan ensisijaisesti paikan päälle. Winkki koordinoi vuoden alussa käyt-

töön otetut toimi- ja vierailijakortit sekä ylläpitää e-palautepalvelua. Winkki toimii myös viestinnän yhteistyökumppanina nettisivuille integroidussa palvelutietovarannossa (PTV) ja osallistui asukasmarkkinointiin Kotiin Lappeenrantaan -kampanjaan. Joukon palvelut ovat nousseet kulttuuria suosituimmaksi kohteeksi, ja kansainvälisten asiakkaiden määrä on kasvanut kouluun ilmoittautumisten myötä. Joukkoliikenteen lippujärjestelmän uudistus vuodelle 2024 ja vuoden alusta aloittava seudullinen joukkoliikenne ovat herättäneet kaupunkilaisissa kysymyksiä. Kaupunginteatterin vähentynyt kysyntä näkyy Winkin myynnissä. Winkki on avannut lipunmyynnin myös muille kulttuuritoimijoille, kontaktoinut ryhmiä ja lisännyt palveluidensa esittelyjä esimerkiksi kuukausittaisilla LUTin vierailuilla.

Asiakaspalvelukyselyn arvosana on noussut 3,5:stä 4:ään, ja Winkin palvelu koetaan asian- tuntevaksi ja ystävälliseksi, mutta tilat koetaan ahtaiksi. Syksyllä 2025 siirtyminen uusiin kirjaston tiloihin yhdessä matkailuinfon kanssa parantaa asiakaskokemusta. Kaupungintalon pisteestä tulee Winkin ja virastomestareiden yhteispiste.

Matkailu- ja tapahtumapalvelut

Matkailu- ja tapahtumapalveluissa tuotettiin 39 tapahtumaviikonloppua, joissa osallistujia oli satoja, ja 42 tapahtumakumppanuutta. Toritoiminta yhdistettiin tapahtumapalveluihin, ja keskustan monitoimiareenan mahdollisuuksia selvitettiin. Lappeenranta-salissa ja kaupungintalolla järjestettiin yhteensä 99 tilaisuutta. Lappeenranta sai kunnian järjestää vuoden 2027 Kuninkuusravit.

Tapahtumapalvelut ottivat toukokuussa vastuulleen tapahtuma-alueiden varaukset, ja nyt yhden luukun palvelu on käytössä. Tapahtumapalveluiden vastuu tapahtuma-alueista edistää vastuullista tapahtumien tuotantoa ja on osa kaupungin kestävä matkailun kehitystyötä. Työ tapahtuma-alueiden pysyvien toimenpidelupien eteen jatkuu. Talvisatama lumilinoineen ja palveluineen toteutettiin sata-matorilla ja matkailukesään kuului kolmatta

kertaa yritys yhteistyössä toteutettu takuuläh-
töinen viikko-ohjelma, joka sisälsi digitaalisesti
ostettavia palveluita. Hiekkalinnalla juhlittiin
20-vuotissyntymäpäiviä satuteemalla, ja vie-
railijoita oli 123.700. Käytöstä poistuneelle 15
vuotta palvelleelle katujunalle kilpailutetaan
korvaava palvelu.

Matkailuvuosi käynnistyi Matkamessujen
näyttävällä Lake Saimaan yhteisosastolla. Sai-
maan yhteistyö konkretisoitui rinnakkaishank-
keiden avulla, ja goSaimaa sai vastuun katto-
markkinoinnin ohella matkailunkehittämisestä
Etelä-Karjalassa sekä Saimaan saaristoreitin
markkinoinnista. Markkinointi- ja myynninke-
hitystoimenpiteet ovat keskittyneet Keski-Eu-
rooppaan, jonka matkailijamäärät näkyvät yö-
pymisissä. Yhteistyö matkanjärjestäjien kanssa
on keskiössä, ja palvelutarjonnan kehittämi-
seen on panostettu kestävä matkailu -, ruoka-
ja luontoteemoilla. 67 kumppanin hanketoi-
mija on erityisesti panostanut yritysten kan-
sainvälistymisvalmiuksiin ja alueella on nyt yh-
teinen kestävä matkailun tiekartta. Matkailu
on merkittävä toimiala, jossa on 1.240 htv ja
229 miljoonaa välitöntä matkailutuloa, kerran-
naisvaikutuksineen 300 miljoonaa ja 1.489 htv.

Viestintä ja markkinointi

Viestinnän ja markkinoinnin kevään 2023 mer-
kittävin toimenpide oli kaupungin verkkosivus-
ton uudistaminen. Uusi sivusto otettiin käyt-
töön tammikuun lopussa. Lisäksi Lappeenran-
taan.fi-sivut uudistettiin kaupungin sivujen
lailla englantia suomen kielen ohella painotta-
vaksi kokonaisuudeksi. Kotikaupunkini-video-
tarinoiden ohella tuotettiin asukkaiden tari-
noista koostuva kaupungin brändivideo. Asu-
kasmarkkinoinnin Kotiin-kampanja tavoitti 1,5
miljoonaa ihmistä. Kaupungin pääasialliset

Meta-tilit (FB ja Instagram) tavoittivat 1,1 mil-
joonaa vuoden aikana. Tiedotteita lähetettiin
391.

Kaupungin brändiviesti ja yleisesittelytekstit
uudistettiin brändipäivityksessä. Nykyisen
viestintäohjeen korvaavan ohjeiston valmis-
telu aloitettiin laatimalla viestinnän periaat-
teet, joka toimii kattona operatiivisemmille
ohjeille, kuten esimerkiksi työyhteisöviestinnän
linjauksille (ml. kanavastrategia), ulkoisen
viestinnän linjauksille (ml. kanavastrategia) ja
kriisiviestintäohjeelle. Työyhteisöviestinnän
linjausten ja kriisiviestintäohjeiden valmistelu-
työ on käynnissä.

Viestintä osallistui Lappeenrannan 375-juhla-
vuoden ja Kulttuurin unelmavuoden 2024 il-
meen ja viestinnän suunnitteluun, kaupungin-
teatterin brändityöhön, kuninkuusravien ha-
kuun, Net Zero Cities -videoiden tuotantoon ja
TE-uudistuksen valmisteluun. Muita organi-
saation sisäisiä yhteistyövalmisteluja, joita
käynnistettiin, olivat muun muassa saavutet-
tavuuslinjaukset sekä pelisääntöjen ja vastui-
den määrittely. Yritysviestintään on panos-
tettu yhteistyössä elinvoimatiimin ja tietohal-
linnon kanssa sekä LUTin viestinnän yhteis-
työtä lisätty. Vuoden 2023 alussa kaupungin
palveluksi siirtynyt Etelä-Karjalan maahan-
muuttopalvelut vaikutti myös työmäärään tie-
dottamisen, opasteiden, ilmeen ja valokuvaus-
suunnittelujen osalta.

Loppuvuodesta toteutettiin asukaskysely kau-
pungin viestinnästä. Kyselyyn vastasi 52 henki-
lää, ja viestinnän yleisarvosanaksi muodostui
3,7 asteikolla 1–5. Viestintä koetaan erityisesti
positiivisena, mutta myös tasa-arvoisena sekä
ymmärrettävänä.

Kasvun kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Turvaamme kansallisella ja kansainvälisellä edunvalvonnalla, sidosryhmäyhteistyöllä, kaupungin brändin rakentamisella, sijoittautumispalveluilla ja viestinnällä kaupungin kasvun edellytykset. Tiivistämme yhteistyötä kaakkoisen ja itäisen Suomen kanssa. Kehitämme palveluprosessejamme asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti digitalisaation mahdollisuudet huomioiden. Edistämme työllisyysasteen suotuisaa kehitystä; keskeisimpänä toimenpiteenä työllisyyspalvelujen sujuva siirtyminen valtiolta kaupungille.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Edistämme työllisyyden suotuisaa kehittymistä	Työttömyysaste (%) Tilastokeskus	14,1 (12/20)	11,0	12,5	Kohdennettu työllistämistoimia nuoriin ja pitkäaikaistyöttömiin. Valmistauduttu Etelä-Karjalan työllisyysalueen käynnistymiseen. Laadittu kuntien välinen yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma. Lappeenrannasta tulee Etelä-Karjalan työllisyysalueen vastuukunta.	KH
Vahvistamme Lappeenrannan asemaa Saimaan ympäri- vuotisena matkailu- alueena	Rekisteröidyt yöpymis- vuorokaudet Tilastokeskus	332.000 (2020)	420.000	382.151	Matkailun ja tapahtumien yhteistyö sekä GoSaimaan markkinointitoimien ja yritysten kansainvälistymisvalmiuksien edistäminen kasvattivat kotimaan matkailijamääriä ja vahvistivat Saimaan alueen sekä kansainvälisten matkanjärjestäjien kanssa tehtävää yhteistyötä.	KH

Kestävä kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Huolehdimme kuntalaisten, yritysten ja sidosryhmien mahdollisuudesta osallistua kaupungin päätöksentekoon. Toimimme luotettavasti ja läpinäkyvästi ja taloudenpitomme on kestävä. Hyödynnämme Green Leaf-voittoa ja jatkamme toimenpiteitä yhtenä Euroopan vihreimpänä kaupunkina. Edistämme ekosysteemisopimuksen mukaista vihreän sähköistämisen innovaatiokeskittymän rakentamista ja yritysten liiketoiminnan kasvua. Hankimme vastuullisesti. Kehitämme vapaa-ajanpalveluja siten, että ne soveltuvat sekä asukkaille että matkailijoille. Kuulumme parhaimpien kuntatyöntantajien joukkoon.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Lisäämme asukkaiden luottamusta kaupungin päätöksentekoon	Luottamusindeksi Kuntaliiton kuntalaiskysely, 1x/valtuustokausi	2,94 (2020)	3,15	2,94 (2020)	Asukkaille esiteltiin tulevia päätökseen meneviä asioita muun muassa asukastilaisuuksissa sekä pyydettiin lausuntoja tukemaan päätöksentekoa.	KH
Hoidamme taloutta kestävästi ja vastuullisesti	Kaupungin lainat/asukas, euroa Tilinpäätös	2.783 (2020)	2.800	2.465	Palveluverkkoesityksen ja pitkän tähtäimen investointisuunnitelman päivityksen valmistelu vastaamaan väestörakenteen muutosta ja kaupungin investointikykyä.	KH

Koulutuksen kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet						
Haemme alueellista vaikuttavuutta yliopisto- ja korkeakouluysteistyöllä. Luomme uudenlaisia kehitysalustoja yhdessä korkeakoulujen ja yritysten kanssa. Hyödynnäme kaupungin ja korkeakoulujen vahvuuksia opiskelijoiden ja osaavan työvoiman saamiseksi. Kehitämme henkilöstön osaamista.						
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtötaso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Huolehdimme henkilöstön osaamisen ajantasaisuudesta	Osaamisen kehittämisen yleisarvosana <i>Asteikko muuttui v. 2022 välille 1–6, kun se oli aiemmin 1–5. Aiemmat tavoitetasot skaalattu. Henkilöstökysely</i>	4,10 (1–6) 3,42 (1–5) (2021)	4,32 (1–6) 3,6 (1–5)	5 <	Kaikkien osaamista koskevien väittämien numeerinen arvio oli yli 5	KH Savi- lampi- Oikkonen
Turvaamme yliopiston mahdollisuudet toimia kasvun moottorina	LUT ja LAB opiskelijamäärä Lappeenrannan kampuksella LUT-konsernin antama tieto	8.490 (2021)	8.790	9.370	Uusien englanninkielisten kandidaattiohjelmien jatkuminen ja kehittäminen. LUT-konsernin kansainvälisen kiinnostavuuden lisääminen. LUT-yliopiston uuden yhteiskuntatieteellisen koulutuksen käynnistyminen.	KH

Konsernijohto 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	214	158	184	26
Toimintakulut	-2 355	-2 558	-2 394	164
Toimintakate	-2 140	-2 400	-2 209	190

Tarkastus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-211	-268	-221	47
Toimintakate	-211	-268	-221	47

Konsernipalvelut 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 841	3 810	3 827	17
Toimintakulut	-8 251	-8 636	-8 379	257
Toimintakate	-4 411	-4 826	-4 552	274

Konsernin yhteiset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	2 267	1 921	2 351	430
Toimintakulut	-19 457	-28 435	-26 858	1 577
Toimintakate	-17 190	-26 514	-24 507	2 007

Yhteiset palvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	6 322	5 889	6 363	474
Toimintakulut	-30 275	-39 897	-37 852	2 045
Toimintakate	-23 952	-34 008	-31 489	2 519
Poistot	-7	-100	-14	86
Tilikauden tulos	-23 960	-34 108	-31 504	2 604

Strateginen rahoitus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	479	0	524	524
Toimintakulut	-918	-1 805	-1 048	757
Toimintakate	-439	-1 805	-524	1 281

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut

Lasten ja nuorten palvelut

Lasten ja nuorten palvelujen vuoden 2023 toimintakate ylittyi 0,5 miljoonaa euroa. Ylityksen selittää lähes kokonaisuudessaan mahanmuuttajille tarjottavan valmistavan opetuksen kysynnän kasvu. Valtio korvaa valmistavan opetuksen laskennalliset kustannukset jälkikäteen, joten tämä ylitys ei aiheuta lasten ja nuorten palveluille seuraavalle vuodelle siirtävää ylityksen kattamisvelvoitetta. Muilta osin lasten ja nuorten palvelujen toimintakate pysyi käytännössä kehyksessä ylityksen ollessa 0,02 miljoonaa euroa. Ylityksiä tuli nuorisopalvelujen, perusopetuksen ja lukion vastuualueille. Vastuualueista lasten ja nuorten yhteiset sekä varhaiskasvatus alittivat raamin.

Lasten ja nuorten palveluverkon osalta tapahtui yksi muutos, jossa Ylämaan päiväkotit siirtyi Ylämaan koulun ja kirjaston kanssa samaan rakennukseen.

Syntyvyys laski edelleen. Syntyneiden määrä oli lopulta 448. Vuoden 2023 lopussa saatu ennakkotieto Etelä-Karjalan hyvinvointialueelta ennakoivat myös vuoden 2024 syntyvyyden olevan noin 450 lasta. Syntyvyyden väheneminen lisää entisestään painetta muuttaa palveluverkkoa vastaamaan lasten määrää.

Varhaiskasvatus

Poikkeuksellisten koronavuosien jälkeen varhaiskasvatuksessa on keskitytty laadukkaaseen perustoimintaan ja sen kehittämiseen. Varhaiskasvatuksen vastualueen osalta talousarvio toteutui suunnitellusti.

Varhaiskasvatuksen toimintaa tulee arvioida säännöllisesti. Yksiköiden itsearviointivelvoitteen tueksi pilotoitiin kevään 2023 aikana digitaalista laadunarviointijärjestelmä Valssia. Valssi on Kansallisen koulutuksen arviointikeskus Karvin kehittämä ja ylläpitämä digitaalinen palvelu yksiköiden ja organisaatioiden

laadunhallinnan tueksi. Pilotoinnin myötä järjestelmä otettiin käyttöön. Käyttöönottoa tukee hankerahoituksen avulla palkattu osa-aikainen koordinaattori.

Varhaiskasvatuksen väestömäärään suhteutettu osallistumisaste (tilastointipäivä 31.12.) on noussut edelliseen vuoteen verrattuna olleen 85,8 prosenttia 1–6-vuotiaiden osalta. Eniten on noussut 1- ja 3- vuotiaiden lasten osallistumisaste ollen poikkeuksellisen korkea. Kaikki ikäluokat huomioiden tosiasiallinen lapsimäärä on lähes sama kuin vuosi sitten. Yli neljävuotiaiden lasten osallistumisaste on lähellä OECD:n tavoittelemaa 95 prosenttia, ollessa jo 4-vuotiaiden osalta 94,1 prosenttia, 5-vuotiaiden 96,6 prosenttia ja 6-vuotiaiden 98,9 prosenttia. Tämän lisäksi Itä-Suomen koulussa esiopetukseen osallistuu yhdeksän lappeenrantalaista lasta, jolloin voidaan todeta koko 6-vuotiaiden ikäluokan osallistuvan esiopetukseen.

Varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä on ollut käytössä nyt ensimmäisen kerran koko kalenterivuoden ajan. Uusi järjestelmä on vaatinut edelleen uuden oppimista sekä ajattelutavan muutosta. Järjestelmään perehtyminen ja käyttöönotto on työllistänyt etenkin johtajia ja apulaisjohtajia. Koulutusta on järjestetty tarpeen mukaan. Uusi järjestelmä tuottaa aiempaa huomattavasti tarkempaa tietoa työvuorosunnittelun pohjaksi sekä hallinnon käyttöön muutoinkin.

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu jatkui vielä 2017 syntyneiden osalta syksyllä 2023. Kokeilyryhmissä oleville lapsille ja myös osalle verrokiryhmän lapsista tehdään tutkimukseen liittyviä kartoituksia esiopetuksen aikana ja edelleen heidän siirtyessään ensimmäiselle luokalle. Kokeilua toteutetaan Lappeen, Myllymäen, Pulpin ja Voisalmen päiväkodeissa. Kokeilu on siihen kuuluville lapsille esiopetuksen tapaan velvoittava.

Asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella huoltajat ovat varsin tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toimintaan (asteikko 1–5). Asiakastyytyväisyyskyselyä on muokattu ja kehitetty siten, että huoltajilta kysyttäisiin sellaisia asioita, joihin heillä on tosiasiallisesti mahdollisuus vastata. Aiempien 18 kysymyksen sijaan kysymyksiä oli 12. Näin ollen kysely ei ole täysin vertailukelpoinen suhteessa aiempien vuosien tuloksiin. Vastausten keskiarvo oli vuonna 2023 4,41 (asteikolla 1–5), mikä on vain 0,01 alhaisempi kuin edellisenä vuotena.

Henkilöstön hyvinvointikyselyn tuloksissa on havaittavissa nousua edelliseen vuoteen verrattuna ja suurin osa vastauksista sijoittuu sektoreille 5 tai 4 korkeimman arvon ollessa 6. Myös vastaajien määrä on noussut yli 30 henkilöllä. Edelleen henkilöstön psykososiaaliseen kuormitukseen tulee kiinnittää huomiota. Tämän johdosta henkilöstöä on ryhdytty systemaattisesti kouluttamaan Aveckikoulutuksella, joka on toimintatapamalli uhka- ja väkivaltatilanteisiin ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyyn. Tavoitteena on näin lisätä henkilöstön hallinnan tunnetta haastavissa tilanteissa.

Henkilöstön työn tukena toimii varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimi (Varma-tiimi). Tiimissä toimii psykologi sekä kuraattori. Varma-tiimi tukee henkilöstön työskentelyä lasten psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiimit, jotka ovat työskennelleet Varma-tiimin kanssa, kokevat hyötynsä työskentelystä sekä saaneensa apua ja tukea työhönsä. Varma-tiimin psykologin sekä yhden apulaisjohtajan toimesta aloitettiin tiimityöhön liittyvä erityisesti varhaiskasvatuksen henkilöstölle suunnattu koulutus, johon kaikki varhaiskasvatuksen työntekijät osallistuvat. Työnohjausta järjestetään tarvittaessa sekä tehdään yhteistyötä työterveyshuollon kanssa.

Vuoden 2023 aikana valtionavustushankkeet ovat edenneet suunnitellusti. Varhaiskasvatus sai edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön

valtionavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi. Hankkeen myötä palkatun resurssikasvattajan työ kohdentui kevään aikana ensisijaisesti maahanmuuttajataustaisten lasten kanssa työskentelyyn.

Myös seuraavat hankkeet jatkuivat edelleen: INNOLLA 2.0 – Innovatiivisten oppimisympäristöjen edistäminen varhaiskasvatuksessa, Kestäviä menestystarinoita varhaiskasvatuksen johtamisessa ja Varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen toteuttaminen Lappeenrannan varhaiskasvatuksessa.

Merkittävimmäksi riskiksi oli arvioitu talousarviokehityksen riittävyys palveluiden järjestämiseen. Riski ei toteutunut ja talousarvio toteutui suunnitellusti. Henkilöstön määrä on pystytty sopeuttamaan lapsimäärän muutokseen. Tämä on ensiarvoisen tärkeää talousarviokehityksen riittävyyden kannalta.

Toiseksi merkittäväksi riskitekijäksi oli arvioitu varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys sekä alueellinen kohtaaminen. Riski on realisoitunut tänä vuonna: Keskustan sekä Sammonlahden alueet ovat olleet täynnä, kun taas Joutseno-Lauritsalan alueella on ollut joitakin vapaita paikkoja. Tilojen vajaakäytön välttämiseksi osa Hovinpellon päiväkodin tiloista muutettiin varhaiskasvatuksen yhteisten työntekijöiden toimistotiloiksi syksyllä 2023.

Myös joidenkin rakennusten kunto on arvioitu riskitekijäksi. Edelleen osa ryhmistä on sijoitettu väliaikaistiloihin. Voisalmen päiväkotitoimii toistaiseksi Snellmanin päiväkodilta vapautuneissa tiloissa.

Keskeiseksi riskiksi on arvioitu kelpoisen henkilöstön saatavuus. Avoinna olleista varhaiskasvatuksen opettajan toimista ei saatu täytettyä kaikkia kymmentä. Lyhytaikaisesti sijaisuuksiin ei aina löydy kelpoista henkilöstöä ja etenkin varhaiskasvatuksen opettajista on pulaa. Henkilöstön ikääntyessä ja eläköityessä tämä riski kasvaa edelleen.

Riskinarvioinnissa on tunnistettu koronakriisin ja Venäjän hyökkäyssodan mahdolliset pitkäaikaiset vaikutukset sekä henkilöstön että lasten ja perheiden psyykkiseen hyvinvointiin. Koronakriisi on jättänyt jälkensä joidenkin perheiden ja lasten hyvinvointiin. Venäjän hyökkäyssota on vaikuttanut kielteisesti henkiseen hyvinvointiin sekä luottamuksen tunteeseen. Ukrainalaisten osalta kysyntä on ollut vähäistä, sillä vain muutamia ukrainalaisia lapsia on osallistunut varhaiskasvatukseen tai esiopetukseen.

Toistaiseksi huoltajien valinnanmahdollisuus kunnallisen ja yksityisen toiminnan välillä ei ole muodostanut tarvetta sopeuttaa omaa toimintaa, vaan on helpottanut varhaiskasvatuspaikkojen järjestymistä kodin läheltä.

Perusopetus

Oppilasmäärä toteutui lähes ennusteen mukaisesti. Edellisen lukuvuoden aikana perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistuneet Ukrainasta muuttaneet oppilaat (29) siirtyivät suorittamaan oppivelvollisuutta lähikouluihinsa, mikä kasvatti oppilasmäärää hieman. Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilasmäärä kasvoi. Vuoden 2022 tilastointipäivänä perusopetukseen valmistavaan opetukseen osallistuvia oppilaita oli 63 ja vuonna 2023 122.

Perusopetusta koskevat kansalliset uudistukset toteutettiin ja kansallisiin kehittämishankkeisiin osallistuttiin. Kaupungin strategian toimeenpanoa jatkettiin.

Kasvun kaupungin kärkiohjelman tavoitteita edistettiin ottamalla käyttöön 1.8.2023 kuntakohtainen Työelämätaidot ja yrittäjyys -opetussuunnitelma. Opetustoimi liittyi LUT-yliopiston yrittäjyyskasvatuksen kehittämishankkeeseen. Hankkeessa täydennetään kuntakohtaista yrittäjyyskasvatuksen opetussuunnitelmaa työelämäyhteistyön kuvauksilla. Työelämään tutustumisjaksojen kehittäminen aloitettiin järjestämällä verkostotapaamisia

paikallisten yritysten kanssa sekä kehittämällä ja yhtenäistämällä koulujen käytänteitä.

Ohjauksen kehittämishankkeessa jatkettiin koko koulu ohjaa -periaatteen vahvistamista.

Uudet videot otettiin käyttöön monipuolisen A2-kieliohjelman markkinoinnissa. Myös musiikkiluokkien toiminnasta tuotettiin esittelyvideo hakijamäärän kasvattamiseksi.

Kaupunki teetti selvityksen kansainvälisen opetuksen tarpeesta. Vuoden 2023 aikana tehtiin päätös kansainvälisen opetuksen aloittamisesta. Asian valmistelu käynnistettiin siten, että opetus voi alkaa lukuvuoden 2024–2025 alusta lukien.

Opetustoimi valmisteli toimintasuunnitelman yhteistyöstä LUT-yliopiston kanssa vuosia 2024–2025 varten. Kaupunginhallitus hyväksyi suunnitelman ja osoitti määrärahat yhteistyösuunnitelman toteuttamiseen.

Kestävän kaupungin kärkiohjelman painopisteinä oli turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö. Tavoitetta edistettiin valmistelemalla kuntakohtainen opiskeluhoitosuunnitelma, joka otettiin käyttöön 1.8.2023. Opiskeluhoitosuunnitelman osana päivitettiin muun muassa suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.

Syyslukukaudella aloitettiin kuntakohtaisen läsnäolomallin valmistelu. Läsnäolomallissa kuvataan oppilaiden poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen.

Koulut ottivat 1.8.2023 alkaen käyttöön koulukohtaiset tunne- ja vuorovaikutustaitojen toimintamallit. Syksyn 2023 aikana täydennettiin kuntakohtainen tunne- ja vuorovaikutustaitojen toimintamalli mielenterveystaitojen osalta. Opettajat osallistuivat laajasti lasten ja nuorten tunnetaito-ohjaaja-, ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja - ja rakentavan vuorovaikutuksen ohjaaja -koulutuksiin.

Nuorten rikollisuuden ja jengiytymisen ehkäisemisen hankkeessa aloitettiin matalan kynnyksen kohtaamistoiminnan pilotointi.

Kestävyyskasvatuksen kehittämisen painopisteenä oli keväällä 2023 kestävä ruoka ja ruokakasvatus. Kouluruokailujen suunnittelussa huomioitiin syksystä alkaen kehitetyt kestävä kouluruokailun periaatteet. Syyslukukauden alusta lukien kehittämisen painopisteenä on ollut luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen osana Kestävä opinvirta –hanketta.

Taloudellista kestävyyttä edistettiin päivittämällä koulujen palvelukuvaukset siivouksen osalta. Tavoitteena oli pienentää kustannuksia alentamatta siisteyden tasoa. Esimerkiksi jäteastioiden tyhjennysvälejä muutettiin vastaamaan tarvetta. Näin saavutettiin vuositasolla 118.000 euron säästö.

Koulutuksen kaupungin kärkiohjelman tavoitteita edistettiin vahvistamalla oppilaiden lukutaitoa sekä aloittamalla tuen järjestämiseen liittyvien pedagogisten asiakirjojen päivitystyö. Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden opetuskielen ja tiedonalojen kielen vahvistaminen aloitettiin osana Kieppi-hanketta.

Kuntakohtaista opetussuunnitelmaa ja siihen liittyviä prosessikuvauksia uudistettiin muun muassa siirtymävaiheiden yhteistyön osalta. Valtin myöntämällä koulutuksellisen tasa-arvon edistämisrahalla ja koronarahalla tuettiin oppilaiden koulunkäyntiä lähikouluissa palkkaamalla henkilöstöä sekä kohdentamalla tuki samanaikaisopetukseen, opetusryhmien jakamiseen ja jakotuntien lisäämiseen. Oikeusoppia -hankkeessa kehitettiin edelleen kunta-kohtaisia lukutaidon, matematiikan sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen toimintamalleja.

Sairaalaopetuksen konsultoivat erityisopettajat tukivat lähikouluja psyykkisesti oireilevien oppilaiden tilanteen selvittämiseksi ja koulunkäynnin jatkamisen mahdollistamiseksi omassa koulussa. Koulujen kerhotoiminnan

kehittämisrahan mahdollistamana kouluilla järjestettiin kerhotoimintaa.

Vuoden 2023 talousarviossa merkittävimmit riskiksi arvioitiin erilaisten toimintaympäristöön liittyvien kriisien aiheuttama kuormitus niin oppilaille, perheille kuin henkilöstölle, yksittäisten koulujen sisäilmaongelmat, tietotekniikan toimimattomuus ja mahdolliset pitkät sähkökatkot.

Henkilöstön hyvinvointi on työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella keskimäärin hyvällä tasolla, mutta työterveyshuollon näkemyksen mukaan osa henkilöstöstä on kuormittunutta. Oppilaiden hyvinvointi on heikentynyt viime vuosina Kouluterveyskyselyn tulosten perusteella merkittävästi niin Lappeenrannassa kuin vertailukaupungeissa. Tietotekniikan toimivuus pystyttiin varmistamaan uudistamalla koulujen laitehankinnan periaatteet. Pitkiä sähkökatkoja ei ollut.

Lukiokoulutus

Lukioiden opiskelijamäärässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Myös lukiokoulutuksessa toimeenpantiin kansalliset uudistukset, osallistuttiin kansallisiin hankkeisiin ja toteutettiin kaupungin strategiaa.

Kasvun kaupunki kärkiohjelman osalta ensimmäisenä painopisteenä oli opiskelijoiden työelämätaitojen ja yrittäjyyden vahvistaminen. Vuoden 2023 aikana kartoitettiin 3. vuosikursin opiskelijoiden työelämätaitojen ja yrittäjyyden tilanne LUT-yliopiston kanssa kehitetyn Lukiomittari-kyselyn avulla.

Lisäksi työelämäyhteistyötä kehitettiin edelleen osana Lappeenrannan lukioiden tiedelintien kummiyritystoimintaa. Toisena painopisteenä oli vahvistaa opiskelijoiden huoltajien tyytyväisyyttä lukiokoulutukseen kodin ja opilaitoksen yhteistyötä kehittämällä. Keskeinen toimenpide oli viestinnän vahvistaminen.

Kestävä kaupunki kärkiohjelman osalta ensimmäisenä painopisteenä oli turvallinen kasvu-

ja oppimisympäristö. Vuoden aikana vahvistettiin opiskelijoiden yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa syksyllä 2022 toteutetun kyselyn pohjalta. Opettajille järjestettiin täydennyskoulutusta osana Yhteiset työkalut ohjaukseen -hanketta.

Toisena painopisteenä oli taloudellisen kestävyuden vahvistaminen. Tavoitteeksi asetettiin lukiokoulutuksen järjestämisen tehokkuuden parantaminen pienentämällä kustannustasoa lähemmäksi vertailukaupunkien keskiarvoa. Koska kurssitarjonta halutaan säilyttää mahdollisimman kattavana, tehtiin vuoden 2023 aikana selvitys siitä, voisiko taloudellista tehokkuutta parantaa yhdistämällä lukiot hallinnollisesti toisiinsa. Selvityksen perusteella lukiot päätettiin yhdistää hallinnollisesti lukuvouden 2024–2025 alusta lukien.

Kolmantena painopisteenä oli laadukas kestävyyskasvatus. Kansallisen kestävä opinvirta -kehittämishankkeen puitteissa valmisteltiin toimintamalleja lukioiden kestävyyskasvatukseen.

Koulutuksen kaupunki kärkiohjelman osalta ensimmäisenä painopisteenä oli yhteistyö alueen muiden oppilaitosten kanssa. Strategista yhteistyötä tehtiin erityisesti LUT-yliopiston kanssa. Kehitystyöstä Lahden kaupungin kanssa luovuttiin.

Henkilöstön hyvinvointi on työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella keskimäärin hyvällä tasolla, mutta työterveyshuollon näkemyksen mukaan osa henkilöstöstä on kuormittunutta. Henkilöstökyselyn tuloksissa oli havaittavissa, että lukioiden hallinnollisen yhdistämisen valmistelu kuormitti henkilöstöä. Tietotekniikan toimivuus pystyttiin varmistamaan uudistamalla lukioiden laitekannan ylläpidon periaatteet. Pitkiä sähkökatkoja ei ollut. Lukiokoulutuksen kehittäminen pystyttiin toteuttamaan valtion rahoituksen avulla. Tarvittavat määrärahat omarahoitusosuuksiin pystyttiin järjestämään.

Nuorisotoimi

Nuorisotyön perustoimintaa, eli alueellista nuorisotyötä toteutettiin vuoden 2023 aikana viidellä nuorisotilalla (Joutseno, Lauritsala, Sammonlahti ja keskustassa Monari ja Krisse). Nuorisotiloilla oli töissä nuorisotyön ammattilaisia tarjoamassa nuorille turvallisen kasvuympäristön sekä opastamassa nuoruuden kehitystehtävien parissa. Nuorisotilojen aukioloilloissa kävi päivittäin noin 30–100 nuorta riippuen nuorisotilasta. Kävijämäärät kasvoivat aiempiin vuosiin verrattuna. Kaikkiaan nuorisotilojen kävijämäärä vuonna 2023 oli 47.127 käyntikertaa. Alueellista nuorisotyötä toteutettiin lisäksi yhdessä kaupunginosien muiden nuorten parissa toimivien tahojen kanssa. Nämä moniammatilliset verkostot koontuivat keskustelemaan alueen nuorten asioista ja reagoi toimenpiteitä vaatineisiin ilmiöihin. Yhteisöllinen nuorisotyö järjesti lisäksi erilaisia pienryhmiä, retkiä ja tapahtumia, kuten diskoja sekä pitkistä aikaa nuorten suur tapahtuma Kaamospuhalluksen kauppa-keskus IsoKristiinassa. Nuorisotyö pyrki vastaamaan alueellisiin tarpeisiin ja reagoi nopeasti toimintansa sisällön muutoksilla tarpeiden ja tilanteiden mukaan.

Ohjaamo Lappeenrannassa, nuorisotoimi, TE-palvelut ja Etelä-Karjalan hyvinvointialue sekä muu nuorten palveluverkosto tarjosivat palveluohjausta alle 30-vuotiaille asiakkaille Monarilla sijaitsevassa palvelupisteessä, sosiaalisen median kautta ja jalkautuen. Ohjaamon oppilaitosyhteistyö (mm. luokkavierailut ja pop up -pisteet tapahtumissa) peruskoulun, lukioiden, Saimaan ammattiopiston, Saimaan ammattikorkeakoulun ja Lappeenrannan-Lahden yliopiston kanssa kehittyi vuonna 2023. Psykososiaalista tukea asiakkaat saivat Ohjaamon ryhmätoiminnoissa kuten pilotoidussa Töihiryhmässä sekä jännittäjäryhmässä. Niiden lisäksi Onni-psykososiaalisen tuen palveluita oli tarjolla verkossa. Ohjaamon kaikkien asiakaskäyntien määrä kasvoi edellisvuodesta 66 prosenttia ollen 5.595. Yksilökäyntien määrä oli 1.301 (v. 2022: 1.129). Keskimääräinen asiointiaika oli 24 minuuttia/asiakas. Ohjaamo Lap-

peenrannan Monarilla sijaitsevan palvelupiste-
teen avoinnapidon ja päivittäisen toiminnan
perusta on ollut nuorisotoimen henkilöstön
nuorten tieto- ja neuvontapalvelutyö, palve-
luohjaus ja erityisnuorisotyö. Ohjaamon pal-
velupisteellä ei ole omia tiloja, vaan se on toi-
minut Monarin nuorisotilassa päivisin, kun
nuorisotila ei ole ollut avoinna. Monarilla si-
jaitsevan Ohjaamon on ajateltu olevan mah-
dollisimman helposti lähestyttävä ja ei-viras-
tomainen 15–20-vuotiaan nuoren kannalta.
Ohjaamo ei ole maksanut tilankäytöstä tila-
vuokraa.

Ohjaamokoordinaattori toimii oppivelvolli-
suuden suorittamiseen liittyen kunnan oh-
jaus- ja valvontavastuussa. Vuonna 2023
asuinkunnalle tehtyjä ilmoituksia oli 34, kun
vuonna 2022 niitä oli 18. Osa heistä on ohjau-
tunut omatoimisesti toisen asteen opiske-
luun, osalle on tehty oppivelvollisuuden suo-
rittamisen keskeyttämispäätökset ja osalle
opiskelupaikan osoittaminen.

Vuosi 2023 oli vuonna 2022 aloittaneen nuori-
sovaltuuston toinen ja samalla viimeinen toi-
mintavuosi. Marraskuussa pidettiin nuoriso-
valtuustovaalit. Ehdokkaaksi asettui ennätys-
määrä nuoria. Uusi nuorisovaltuusto aloittaa
toimintansa tammikuussa 2024. Nuorisoval-
tuusto kokoontui vuonna 2023 yhteensä 23
kertaa. Lisäksi nuorisovaltuusto osallistui eri-
laisiin työryhmiin ja tapahtumiin. Lasten par-
lamentti kokoontui vuoden 2023 aikana yh-
teensä 10 kertaa. Lasten ja nuorten osallisuus
ja sen edistäminen ovat läpileikkaavia tee-
moja kaikessa nuorisotoimen toiminnassa.

Nuorisotoimi on koordinoanut Suomen harras-
tamisen mallin Myö harrastetaan lähel – Lap-
peenrannassa -hanketta, joka on tuottanut
hankekaudella 2023–2024 kerhotoimintaa
kaikilla Lappeenrannan kouluilla 1.–6. luokka-
laisille. Kerhoja on järjestetty kaksi kerhoa vii-
kossa jokaisella alakoululla, eli yhteensä 42
kerhoa viikossa. Kerhotoimijat valittiin kesällä
toteutetun kilpailutuksen perusteella, jossa
valintakriteerinä olivat kouluilla toteutettujen
harrastekyselyjen vastauksissa esiin nousseet

lasten harrastustoiveet. Kerhojen lisäksi hank-
keessa on toteutettu etsivää harrastustoimin-
taa yläkoululaisille, jossa yhteydenottoja
koordinaattorille perheiden, nuorten sekä
opettajien taholta on tullut syksyn 2023 ai-
kana paljon enemmän kuin aikaisempina han-
kekausina.

Lappeenranta on ollut Unicefin lapsiystävälli-
nen kunta vuodesta 2015. Toimintasuunnitel-
maa on toteutettu syksyn 2023 aikana suunni-
tellusti. Eräs merkittävimpiä toimenpiteitä on
ollut koko kaupunkiorganisaation henkilös-
tölle järjestetyt koulutukset lapsen oikeuk-
sista, jotka tulevat jatkossa olemaan myös osa
uusien työntekijöiden perehdytystä. Lappeen-
rannan moniammatillinen Lapsiystävällinen
kunta -työryhmä osallistui marraskuussa UNI-
CEFin seurantatapaamiseen, jossa käytiin läpi
toimintasuunnitelman etenemistä sekä kes-
kusteltiin toimintasuunnitelmassa vastuualue-
ille osoitettujen toimenpiteiden toteuttami-
sta vuoden 2024 aikana.

Maakunnallisen nuorisotyön aluekoordinaa-
tiota on toteutettu toukokuusta 2023 lähtien
Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan yhteistyönä,
Lappeenrannan toimiessa koordinaatiohank-
keen hallinnoijana. Hankkeen toimintaa on
koordinoinut kuluneella hankekaudella kaksi
aluekoordinaattoria, joiden molempien työ-
ajasta hankkeelle on osoitettu 50 prosenttia.
Aluekoordinaatio on toteuttanut syksyn 2023
aikana muun muassa seminaareja, verkosto-
tapaamisia ja koulutuksia alueen nuorisotyön-
tekijöille sekä kuntavierailuja ja auditointeja
alueen nuorisotiloilla. Aluekoordinaatio to-
teutti myös ensimmäistä kertaa kansainväli-
sen nuorisotyöntekijöiden liikkuvuushank-
keen syksyn 2023 aikana.

Koulunuorisotyötä on tehty erilaisilla hankera-
hoituksilla Lappeenrannassa vuodesta 2017
asti. Viimeisin aluehallintoviraston rahoittama
Koronahaittojen ehkäisy koulunuorisotyön
keinoin -hanke päättyi keväällä 2024. Hank-
keen koulunuorisotyöntekijät tekivät 50 pro-
senttia työajastaan koulunuorisotyötä ja 50
prosenttia nuorisotoimen iltaohjaajan työtä.

Syksystä 2022 alkaen koulunuorisotyötä on toteutettu Sammonlahden yläkoulussa koulun omalla rahoituksella. Kesämäen koulu on jo vuosia sitten palkannut koulunuoristyöntekijän omaksi työntekijäkseen. Koulunuorisotyö on koettu tarpeelliseksi toiminnaksi, mutta sen vakiinnuttamiseksi ei ole löytynyt resursseja nuorisotoimen, perusopetuksen tai toimialan talousarviokehyksestä. Hankerahoituksilla toteutettu koulunuorisotyö on kärsinyt jatkuvuuden puutteesta ja siitä johtuvasta suuresta työntekijävaihtuvuudesta.

Perusopetuslain mukaista koululaisten iltapäivätoimintaa on toteutettu syksyllä yhteensä 17 eri yksikössä. Toimintaa on koordinoitunut nuorisotoimen harrastus- ja iltapäivätoiminnan yksikön vastaava koordinaattori. Toiminta kaikissa yksiköissä on ollut syksyn aikana iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman mukaista ja toiminnan seuranta on toteutettu koordinaattorin toimesta muun muassa yksikövierailuilla sekä sopimusten mukaisilla seuranta-tapaamisilla ulkopuolisten palvelutuottajien kanssa. Myös iltapäivätoiminnan ohjausryhmä on kokoontunut syksyn aikana säännöllisesti. Iltapäivätoiminnan ohjaajille järjestettiin lokakuussa toimintasuunnitelman mukainen koulutuspäivä, jossa aiheena oli Nepsy –valmennus.

Kulttuuripalvelut

Vuosi 2023 oli ensimmäinen niin sanottu normaali vuosi koronapandemian jälkeen, mutta pandemia teki aiempaa näkyvämmäksi pinnan alla jo pidempään meneillään olleen asiakaskäyttäytymisen muutoksen. Liput ostetaan aiempaa myöhemmin ja liikkeelle lähtemisen kynnyks on suurentunut eikä isoja ryhmiä liiku enää entiseen tapaan. Tämä näkyy erityisesti teatterissa, jossa asetettuja kävijä- ja myyntitavoitteita ei ole saavutettu, mutta myös orkesterissa. Toisaalta museot ovat nosteessa, mikä näkyy niissä kävijämäärien kasvuna. Kirjastot mielletään kulttuuripalveluista selkeimmin peruspalveluksi ja niiden käyttö on vakiintunutta. Kokonaisuutena kulttuuripalvelujen talousarvio ylittyi, mistä valtaosa johtuu

edellä mainitusta teatterin ja orkesterin myynnin jäämisestä tavoitteita pienemmäksi.

Loppuvuotta 2023 leimasi valmistautuminen Lappeenrannan kulttuurin unelmavuoteen 2024. Kaupunginhallitus määritteli unelmavuoden strategiseksi kehittämishankkeeksi. Sitä toteutetaan kolmella rinnakkaisella hankkeella, jotka käynnistyivät vuoden 2023 aikana. Valmistelussa korostui kaupunkilaisten ja kulttuurikentän osallistaminen. Samalla on tehty työtä sen eteen, että kulttuurin rooli Lappeenrannan kaupunkikehittämisessä ja vetovimatekijänä sekä kaupunkilaisten hyvinvoinnin tuottajana vahvistuisi ja tulisi aiempaa näkyvämmäksi.

Kirjasto

Kymmenen vuotta vanha Heili-kirjastojen yhteisjärjestelmäsopimus päivitettiin vuoden 2023 alusta lähtien laajemmaksi yhteistyösopimukseksi. Sopimukseen on kirjattu Lappeenrannan kaupunginkirjastolla yhteistyön alusta lähtien ollut vetovastuu sekä määritelty muiden sopimuskuntien osallistuminen siitä syntyviin kustannuksiin.

Pääkirjaston peruskorjauksen urakoitsijahan kinta keskeytyi toukokuussa, mikä pidentää väistötiloissa toimimista ainakin vuodella. Väistökirjaston tilat ovat riittämättömät ja akustiikaltaan huonot, mikä haastaa palvelun järjestämistä sekä henkilöstön jaksamista. Kriittistä asiakaspalautetta aiheutuu etenkin Carelica- ja varastokokoelmien puuttumisesta sekä hiljaisen työtilan vähäisyydestä. Peruskorjauksen valmistelu on jatkunut hyvässä yhteistyössä ja suunnitelmaa jalostaen.

Lähikirjastoissa eletään muutosten aikaa. Ylämaalla päiväkotia muutti koulun ja kirjaston kanssa samaan rakennukseen. Siinä yhteydessä kirjaston tilat pienenivät merkittävästi, mutta kirjaston yhteyteen sijoittunut ryhmätila tuo uusia mahdollisuuksia asukkaiden toimintaan ja tilojen iltakäyttöön. Vastaava muutos on tulossa keväällä 2024 Korvenkylän kirjastoon. Kirjasto on osallistunut aktiivisesti Sammontalon ja Voiska-talon suunnitteluun,

joissa toimitaan samantyyppisellä monitoimitalokonseptilla. Sen myötä kokoelmatilat pienenevät, mikä vaatii ennakkointia ja kokoelmien karsintaa, mutta asukkaiden käyttöön saadaan muita samassa rakennuksessa olevia tiloja kirjastolain edellytysten mukaisesti.

Kävijämäärät ovat kasvaneet huomattavasti kaikissa kirjastoissa Pulpin kirjastoa lukuun ottamatta. Pääkirjastossa kasvua on ollut 23,3 prosenttia ja lähikirjastoissa kaikkiaan 28,9 prosenttia. Vuoden aikana kirjastoissa on asioitu 7,2 kertaa asiakasta kohden. Kasvu näkyy myös lainaustilastoissa: kirjoja ja muuta fyysistä aineistoa on lainattu 860.712 kertaa eli 6,7 prosenttia edellisvuotta enemmän. Kirjaston välittämät sähköiset lehdet, e-kirjat ja -äänikirjat, elokuvien ja musiikin suoratoisto ja -videot, musiikkikoulu ja kielikurssit huomioiden kirjaston kokoelmia on käytetty vuoden aikana 994.980 kertaa. Kirjastojen tapahtumiin, koulutuksiin ja kouluyhteistyöhön on osallistuttu 15.702 kertaa.

Kehittämistyötä on tehty muun muassa Etelä-Suomen AVIn kokeiluhankkeissa. Lukukipinöitä teatterista -hanke järjesti esityksiä ja toimintaa Lappeenrannassa sekä naapurikunnissa. Lukeminen tukee hyvää elämää -hanke rakentaa perheisiin kohdistuvaa lukutaitotyötä ja -verkostoa. Liikekeskuksen lemmikki -hankkeen tavoitteena on tavoittaa uusia käyttäjiä sekä rakentaa kirjaston brändiä. Yhdessä alueellista kehittämistehtävää hoitavan Lahden kirjaston kanssa toteutettiin demokratiatyötä edistävä Minun kuntani -hanke.

Museo

Museoiden valtakunnallinen suosion kasvu näkyi myös Lappeenrannan museoiden kävijämäärissä vuonna 2023. Aukiolopäiviä Lappeenrannan museoiden eri museokohteissa oli 944 ja kävijöitä vuoden aikana 47.106. Eriyisen hyvin asiakkaita veti puoleensa Etelä-Karjalan museon kesänäyttelynä ollut Pilvien kuvaaja - Matti Poutvaaran elämä ja taide (11.924 kävijää). Myös Lappeenrannan taidemuseon kesänäyttelyt Sinikka Kurkinen - värin

ja muodon voimalla sekä Mystinen puutarha - Veijo Rönkkösen valokuvia olivat suosittuja (8.366 kävijää). Etelä-Karjalan museon perusnäyttelyä Etelä-Karjalan tarinaa edistettiin avaamalla Ruokamaakunta nyt! -hankkeen puitteissa valmisteltu eteläkarjalaiseen ruokakulttuuriin keskittyvä näyttelyosio. Siinä hyödynnettiin runsaasti omia kokoelmia ja parannettiin siten kokoelmien saavutettavuutta yleisölle.

Kouluyhteistyön puitteissa museoihin tutustui 2.669 oppilasta. Myös asiakkaille ilmaisia museoperjantaita ja museoklubeja jatkettiin ja ne houkuttelivat 4.814 kävijää. Kaikukorttia käytti kävijöistä 204. Vuoden aikana kokoelmien saavutettavuutta edistettiin kokoelmien inventoinneilla sekä julkaisemalla uusia aineistoja sähköisessä Finna-palvelussa. Finnaa käytti vuoden aikana 7.496 etäkäyttäjää. Finnan aineistot saivat näkyvyyttä Etelä-Saimaassa, joka teki vuoden aikana useita artikkeleita hyödyntäen Finnassa julkaistuja kuvia. Kokoelmien monenlaisen saavutettavuuden lisääminen on yksi tavoite meneillään olevan uuden kokoelmatilan suunnittelussa.

Orkesteri

Lappeenrannan 20. valtakunnalliset laulukilpailut siirtyivät koronapandemian vuoksi tammikuulta 2022 tammikuulle 2023. Tapahtuma tuotettiin onnistuneesti. Yleisradio lähetti kilpailut monikanavaisesti: verkkokäyntejä oli 123.000 ja televisioitua orkesterifinaalia seurasi 36 000 katsojaa.

Vuoden aikana konserttitoiminta normalisoitui ja yleisö alkoi löytää takaisin konsertteihin niiden tyylilajista riippumatta. Keväällä toteutettiin yhteistyössä Etelä-Savon Musiikkiteatteri- ja oopperayhdistyksen kanssa historiallinen oopperatuotanto Oskar Merikannon Elinan surma. Syksyn kuluessa eri teemaiset konsertit klassisesta viihteestä nuorison pelimusiikkikonsertteihin keräsivät runsaan yleisön. Kuulijamäärä oli 13.660 konserttikuulijaa, mikä on erinomainen määrä. Konserttiproduktioita oli 46.

Markkinointia on tehostettu ja pyritty löytämään uusien kanavien kautta uutta yleisöä. Tulokset näkyivät syksyn konserteissa, joissa moni konserttikävijä oli orkesterimme konserteissa ensimmäistä kertaa. Orkesterin laadullinen kehittyminen on tehnyt harppauksen nuorempien muusikoiden antaessa työpanoksensa innostuneella ja paneutuvalla työskentelyllä. Soiton tason ja konserttien laadukkuus on havaittu muualla maassamme ja sana kiirii myös syksyllä julkaistun Saimaa Sinfoniettan uuden levytyksen myötä kansainvälisellä Bis-levymerkillä.

Teatteri

Kaupunginteatterin toiminta alkoi palautua kohti koronan jälkeistä normaalia vuoden 2023 aikana. Vuoden aikana teatterissa oli 144 esitystä ja kokonaiskatsojamäärä oli 17.090. Kevään ensi-iltoja olivat Labyrintti, Kaukokai-puu -kevätkonsertti ja Vuoden perhe. Syksyllä ensi-iltansa saivat lastenmusikaali Yökyöpelit, Kemiaa, Sointula ja Pim pom, Manu Mäyräkoira. Vierailuesityksiä oli vuoden aikana kymmenen, joista Ulla Tapanisen Seven Up-komiikka keräsi täyden salin. Vuoden aikana teatteri vieraili Kuulas-festareilla Kuusaalla, lastenteatterifestivaalilla Oulussa ja Tampereen teatterikesässä.

Kehittämiskohteena teatterissa oli johtoryhmän toiminnan kehittäminen, mikä heijastui teatterin sisäisten käytäntöjen uudistamiseen. Henkilöstön kanssa valittiin yhteiset arvot, laadittiin yhdenvertaisuussuunnitelma ja luotiin teatteriin liittyvät turvallisemman tilan periaatteet, jotka ovat parantaneet yhteishenkeä. Teatterin raamin ylitys vuonna 2023 on huomattava. Ylitys koostuu kokonaisuudessaan siitä, että tulotavoitetta ei saatu täytettyä. Se vaikuttaa tulevien vuosien lippujen hintoihin, ohjelmistovalintoihin sekä vuokrahintoihin. Teatterissa tullaan kehittämään viestinnän, myynnin ja markkinoinnin tapoja. Teatteria vuokrattiin vuoden 2023 aikana poikkeuksellisen paljon ja kysyntä näkyy myös tulevien vuosien tilavarauksina. Teatterin ravintola kilpailutettiin keväällä 2023 ja uudeksi

ravintolatoimijaksi valittiin näytäntövuodelle 2023–2024 Kolme Kiveä Oy.

Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metku

Lastenkulttuurikeskus Metku on opetus- ja kulttuuriministeriön ja Etelä-Karjalan kaupunkien ja kuntien rahoittama maakunnallinen verkosto. Metkun toiminnan tavoitteet perustuvat kaupungin strategian, maakunnallisen lastenkulttuuristrategian ja valtakunnallisen lastenkulttuurikeskusten laatukäsikirjan mukaisesti yhdenvertaiseen saavutettavuuteen. Lappeenranta vastaa Metkun maakunnallisesta koordinoinnista.

Perustehtävänä Metku ylläpitää kuntakohtaisia kulttuurikasvatusohjelmia. Lappeenrannan kulttuurikasvatusohjelma päivitettiin vuonna 2023 yhdessä opetustoimen kanssa. Uudessa mallissa saavutetaan tasavertaisesti kokonaisia ikäluokkia. Valinnaisesti varattavien kulttuuripolkujen määrä perusopetuksessa väheni, mutta varhaiskasvatukseen niitä tarjotaan edelleen. Palvelu oli kouluille ja päiväkodeille maksutonta ja tarjoaa myös ilmaiset kuljetukset.

Metku kehitti vuonna 2023 kulttuuri- ja taidelaitosten kanssa kulttuurisisältöistä yleistyötä. Päiväkodeille ja kouluille tarkoitetut palvelut tuotettiin yhteistyössä kulttuuriyöryksiköiden, taiteilijoiden ja kolmannen sektorin kanssa. Snellun galleriaan ja julkisiin tiloihin Metku tuotti lasten kanssa yhteisötaidetta sekä edisti matalan kynnyksen Metkuillaan-kuorotoimintaa koulujen kerhoissa ja yhteiskonserteissa.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden toimintakate alittui 0,38 miljoonalla eurolla. Alitus johtui budjetoitua edullisimmista väistötiloista sekä säästöistä energiakuluissa ja henkilöstömenoissa.

Koronavuosien jälkeen palattiin niin kuntalaisten liikkumisessa, liikuntatoimen järjestämissä ryhmissä ja tapahtumissa sekä seurojen

toiminnassa normaaliin tilanteeseen. Kuntalaisten liikkuminen kaupungin järjestämissä ryhmissä lisääntyi ja soveltavan liikunnan sekä seniorikortin käyntimäärät liikuntapaikoilla lisääntyivät selvästi. Vuonna 2023 järjestettiin ensimmäisen kerran yhdessä kulttuuritoimen kanssa menestyneiden nuorten huomioiminen yhteisellä juhlatilaisuudella.

Lappeenrannassa käynnistettiin kolmivuotinen Myö liikuttaa mielellään! -hanke, jonka kautta kehitettiin erityisesti työikäisten, perheiden ja soveltavan liikunnan asiakkaiden liikunnallista arkea ja hyvinvointia tukevia palveluita. Vieraskielisten ja ulkomaalaistaustaisten kotoutumista, sekä yhdenvertaisuutta tukevia liikuntapalveluja kehitettiin Imatran kanssa yhteisen Työkykyä ja yhdenvertaisuutta liikunnasta! 2023 -hankkeen kautta. Kouluikäisten harrastamisen mahdollisuuksia

edistettiin nuorisotoimen Harrastamisen Suomen malli – Myö harrastetaa lähel Lappeenrannassa -hankkeen yhteistyön kautta. Liikuntajärjestöjen ja yhdistysten kanssa järjestettiin säännöllisesti yhteisiä tapaamisia esimerkiksi seurafoorumien merkeissä. Kuntalaisille toteutettiin laaja kysely koskien heidän elintapojaan ja liikkumistottumuksiaan. Tulokset olivat valtakunnallista keskitasoa. Uutta uimahallia koskien suoritettiin myös kysely kuntalaisille heidän toiveistaan koskien rakennettavaa uutta uimahallia.

Liikuntarakentamisen osalta aloitettiin Sammonlahden jalkapallon tekonurmen rakentaminen, toteutettiin Joutsenon ja Lauritsalan yleisurheilukenttien uusi pinnoitus, jatkettiin ulkoilureittien valaistuksen uusimista sekä rakennettiin Joutsenon urheilukeskukseen uusi huoltorakennus.

Kasvun kaupunki - valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet

Kasvatamme ja koulutamme uusia kaupunkilaisia kehittyvään kaupunkiimme sekä vahvistamme kaupunkilaisten sidettä Lappeenrantaan. Tuemme kaupungin kasvua ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä laadukasta koulutustarjontaa. Tarjoamme asukkaillemme hyvän elämän edellytykset. Kaupungin koulutustarjonta palvelee myös elinkeinoelämää ja houkuttelee opiskelemaan. Pyrimme työllistämään heistä merkittävän osan sekä nostamaan kaupunkilaisten koulutustasoa.

Kehitämme kaupungissa tarjolla olevaa opintopolkua jatkuvassa yhteistyössä oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa. Siten pystymme tuottamaan osaajia paikallisille, kansallisille ja kansainvälisille työmarkkinoille sekä houkuttelemme uusia yrityksiä osaajien lähelle. Unioritoimintaa jatketaan ja kehitetään osana perustoimintaa. Monipuolisen koulutuksen avulla saamme kaikki nuoret työelämään. Nuorisotyö kannattelee nuorten kasvua sekä moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut edistävät nuorten koulutus- ja urapolun löytymistä.

Toimivat palvelumme tukevat varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen kulkevaa kasvun polkua ja elinikäistä oppimista. Kannustamme kaupunkilaisia aktiiviseen ja osallistuvaan elämäntapaan sen kaikissa vaiheissa: hyvinvoivat asukkaat edistävät Kasvun kaupungin -tavoitteiden saavuttamista sekä antavat viestin siitä, että kaupunkimme on hyvä paikka elää. Viestimme aktiivisesti tarjoamistamme hyvän elämän edellytyksistä myös oman maakunnan sekä muiden kumppaniemme kanssa. Yhdessä toimien olemme enemmän.

Laadukkaat peruspalvelut sekä hyvä yhteistyö yrityselämän ja kolmannen sektorin kanssa luo pohjan kuntalaisten ja alueiden hyvinvoinnille. Pitkäjänteisen kehittämistyön ja näkyvien investointien ansiosta Lappeenrannassa on tarjolla erinomaiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen sekä yhdessä tekemiseen yhdistettynä Saimaan ainutlaatuisen luontoon. Ne lisäävät kaupungin veto- ja elinvoimaa. Monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut tarjoavat kaupunkilaisille ja matkailijoille harrastusmahdollisuuksia, kokemuksia ja elämyksiä laajalla kirjolla. Vilkas tapahtumatarjonta kiinnostaa kaupunkilaisia ja houkuttelee matkailijoita. Tapahtumia ja palveluja luodaan ja järjestetään yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Haemme kasvua luovaan talouteen esimerkiksi jatkamalla Saimaa-ilmio -yhteistyötä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Kasvatamme ja koulutamme jokaisen nuoren työelämään	Opiskelevat tai tutkinnon suorittaneet 17–24-vuotiaat (%) Sotkanet	94,9 (2019)	95,5	95,0 (2021)	Perusopetuksen kunta-kohtainen opetussuunnitelma päivitettiin ja otettiin käyttöön 08/23. Kehitettiin Lukiomittari 3. vuosikurssin opiskelijoille LUT-yliopiston kanssa.	LaNuL
Asukkaamme ja toimijamme osallistuvat vapaa-ajan palvelujen kehittämiseen	Kulttuurin ja liikunnan osallisuusmittarien keskiarvo TEA viisari	62,5 (2019/ 2020)	85	85 (2022)	Kaupunkistrategian sekä vastualueiden strategioiden ja tavoitteiden aktiivinen toteuttaminen asukas- ja toimijarajapinnassa: kulttuuri ja liikunta ovat kaikkien saatavilla.	KuLiL

Kasvun kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Kasvatamme ja koulutamme uusia kaupunkilaisia kehittyvään kaupunkiimme sekä vahvistamme kaupunkilaisten sidettä Lappeenrantaan. Tuemme kaupungin kasvua ylläpitämällä ja edelleen kehittämällä laadukasta koulutustarjontaa. Tarjoamme asukkaillemme hyvän elämän edellytykset. Kaupungin koulutustarjonta palvelee myös elinkeinoelämää ja houkuttelee opiskelemaan. Pyrimme työllistämään heistä merkittävän osan sekä nostamaan kaupunkilaisten koulutustasoa.

Kehitämme kaupungissa tarjolla olevaa opintopolkua jatkuvassa yhteistyössä oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa. Siten pystymme tuottamaan osaajia paikallisille, kansallisille ja kansainvälisille työmarkkinoille sekä houkuttelemme uusia yrityksiä osaajien lähelle. Unioritoimintaa jatketaan ja kehitetään osana perustoimintaa. Monipuolisen koulutuksen avulla saamme kaikki nuoret työelämään. Nuorisotyö kannattelee nuorten kasvua sekä moniammatilliset ohjaus- ja tukipalvelut edistävät nuorten koulutus- ja urapolun löytymistä.

Toimivat palvelumme tukevat varhaiskasvatuksesta aikuisuuteen kulkevaa kasvun polkua ja elinikäistä oppimista. Kannustamme kaupunkilaisia aktiiviseen ja osallistuvaan elämäntapaan sen kaikissa vaiheissa: hyvinvoivat asukkaat edistävät Kasvun kaupungin -tavoitteiden saavuttamista sekä antavat viestin siitä, että kaupunkimme on hyvä paikka elää. Viestimme aktiivisesti tarjoamistamme hyvän elämän edellytyksistä myös oman maakunnan sekä muiden kumppaniemme kanssa. Yhdessä toimien olemme enemmän.

Laadukkaat peruspalvelut sekä hyvä yhteistyö yrityselämän ja kolmannen sektorin kanssa luo pohjan kuntalaisten ja alueiden hyvinvoinnille. Pitkäjänteisen kehittämistyön ja näkyvien investointien ansiosta Lappeenrannassa on tarjolla erinomaiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen sekä yhdessä tekemiseen yhdistettynä Saimaan ainutlaatuisen luontoon. Ne lisäävät kaupungin veto- ja elinvoimaa. Monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut tarjoavat kaupunkilaisille ja matkailijoille harrastusmahdollisuuksia, kokemuksia ja elämyksiä laajalla kirjolla. Vilkas tapahtumatarjonta kiinnostaa kaupunkilaisia ja houkuttelee matkailijoita. Tapahtumia ja palveluja luodaan ja järjestetään yhdessä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Haemme kasvua luovaan talouteen esimerkiksi jatkamalla Saimaa-ilmio -yhteistyötä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Vahvistamme oppilaiden ja opiskelijoiden työelämätaitoja ja yrittäjyyttä	Ysimittari: voisin toimia yrittäjänä (9-1k) LUT	3,21/5	3,25	3,2	Ohjauksen kehittämishankkeessa päivitetty koulukohtaiset ohjauksen suunnitelmat ja koulutettu opetushenkilöstöä. Kehitetty työelämään tutustumisen käytänteitä yhdessä paikallisten yrittäjien kanssa.	LaNuL
Kehitämme monipuolisia, houkuttelevia ja hyvinvointia lisääviä vapaa-ajanvietto-mahdollisuuksia asukkaille ja matkailijoille	Lipputuotot (milj. euroa)	1,64 (2019)	1,67	1,32	Koronanjälkeinen arki on saatu käyntiin, mutta haasteita riittää ihmisten sen myötä näkyväksi tulleissa käyttäytymistavoissa. Edelliseen vuoteen verrattuna tuotot ovat kasvaneet.	KuLiL

Kestävä kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Edistämme ja huomioimme kestävän kehityksen sen kaikissa muodoissa. Kasvu tapahtuu turvallisessa ympäristössä. Lapset ja nuoret oppivat kestävän elämän periaatteet pienestä pitäen osaavan henkilöstömme opastuksessa. Käytännön tasolla kestävä kehitys näkyy esimerkiksi niin että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa ekologinen kestävyys on osa kasvun ja oppimisen polkua. Tapahtumissa ja palvelutuotannossa puolestaan tuodaan esille esimerkiksi kiertotaloutta ja ilmastonäkökulmaa sekä kannustetaan kaupunkilaisia muuttamaan omaa toimintaansa. Tiedon avulla ennaltaehkäistään erityisesti nuorten keskuudessa voimistunutta ilmastoahdistusta.

Tiedostamme Saimaan ja kulttuuriperintömme arvon, mikä välittyy toiminnassamme kestävästi uusille sukupolville ja asukkaille. Tunnistamme myös sosiaalisen kestävyuden merkityksen. Kannustamme asukkaita tulemaan mukaan palvelujen kehittämiseen ja uuden luomiseen. Siten kaupungistamme tulee kaupunkilaisten näköinen, saimaalaisuudesta ja karjalaisuudesta ammentava, aito ja pitovoimainen kokonaisuus, jossa voimme hyvin ja olemme yhdenvertaisia. Kannustamme kaupunkilaisia osallistumaan aktiivisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaan sekä edistämään omaa hyvinvointiaan. Lapsille ja nuorille tarjoamme harrastamis- ja osallistumismahdollisuuksia siten, että jokainen kokee kuuluvansa joukkoon ja siirtyminen aikuisuuteen tapahtuu turvallisessa ympäristössä.

Palvelumme tuotetaan taloudellisesti kestävästi ja tehokkaasti. Resursseja kohdistetaan tarveperusteisesti. Kaupungin tilojen ja irtaimiston käyttö on aiempaa tehokkaampaa ja laajempaa. Kaupunkilaiset voivat käyttää tiloja ja välineitä esimerkiksi Varaamon kautta. Materiaalien hankinnassa ja hyödyntämisessä kiinnitämme huomiota ekologisuuteen ja kierrätettävyyteen.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Takaamme turvallisen kasvu- ja oppimis-ympäristön	Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista Sotkanet/ Kouluterveys	4,1	3,8	7,6 (2023)	Uudet opiskeluhuolto-suunnitelmat laadittiin perusopetukseen ja lukio-koulutukseen. Perusopetuksen toimintamalli kiusaamisen osalta päivitettiin. Tunne- ja vuorovai- kutustaitoja opetettiin perusopetuksessa.	LaNuL
Vahvistamme asukkaiden kulttuurista ja liikunnallista elämäntapaa	Palvelujen käyttökerrat (milj.)	2,49	2,55	2,33	Asukkaita on saatu palvelujen käyttäjiksi viime vuotta enemmän, vaikka tavoitetta ei täysin saavutettu.	KuLiL

Kestävä kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Edistämme ja huomioimme kestävän kehityksen sen kaikissa muodoissa. Kasvu tapahtuu turvallisessa ympäristössä. Lapset ja nuoret oppivat kestävän elämän periaatteet pienestä pitäen osaavan henkilöstömme opastuksessa. Käytännön tasolla kestävä kehitys näkyy esimerkiksi niin että varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa ekologinen kestävyys on osa kasvun ja oppimisen polkua. Tapahtumissa ja palvelutuotannossa puolestaan tuodaan esille esimerkiksi kiertotaloutta ja ilmastonäkökulmaa sekä kannustetaan kaupunkilaisia muuttamaan omaa toimintaansa. Tiedon avulla ennaltaehkäistään erityisesti nuorten keskuudessa voimistunutta ilmastoahdistusta.

Tiedostamme Saimaan ja kulttuuriperintömme arvon, mikä välittyy toiminnassamme kestävästi uusille sukupolville ja asukkaille. Tunnistamme myös sosiaalisen kestävyuden merkityksen. Kannustamme asukkaita tulemaan mukaan palvelujen kehittämiseen ja uuden luomiseen. Siten kaupungistamme tulee kaupunkilaisten näköinen, saimaalaisuudesta ja karjalaisuudesta ammentava, aito ja pitovoimainen kokonaisuus, jossa voimme hyvin ja olemme yhdenvertaisia. Kannustamme kaupunkilaisia osallistumaan aktiivisesti kulttuuri- ja liikuntatoimintaan sekä edistämään omaa hyvinvointiaan. Lapsille ja nuorille tarjoamme harrastamis- ja osallistumismahdollisuuksia siten, että jokainen kokee kuuluvansa joukkoon ja siirtyminen aikuisuuteen tapahtuu turvallisessa ympäristössä.

Palvelumme tuotetaan taloudellisesti kestävästi ja tehokkaasti. Resursseja kohdistetaan tarveperusteisesti. Kaupungin tilojen ja irtaimiston käyttö on aiempaa tehokkaampaa ja laajempaa. Kaupunkilaiset voivat käyttää tiloja ja välineitä esimerkiksi Varaamon kautta. Materiaalien hankinnassa ja hyödyntämisessä kiinnitämme huomiota ekologisuuteen ja kierrätettävyyteen.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Mahdollistamme laadukkaat ja kustannustehokkaat lasten ja nuorten palvelut	Palvelujen nettomenot euroa (deflatoitu)/ 0–17-vuotias	8 010	8 010	7 824	Lukiot päätettiin yhdistää hallinnollisesti. Tämä mahdollistaa kustannusten vähentämisen opetuksesta, kun lukioiden yhteisten kurssien määrää voidaan lisätä.	LaNuL
Turvaamme kestävät ja kustannustehokkaat kulttuuri- ja liikunta-palvelut	Tuottojen osuus menoista (%)	12,0	11,5	14,8	Liikuntatoimessa vuosi oli tulopuolella hyvä, mutta kulttuuritoimessa asiakkaiden tavoittamisessa on vielä työsarkaa, vaikka kävijämäärät ja tuotot kehittyivät myönteisesti. Kulttuuritoimessa teatterin tulotavoitteesta jäätin merkittävästi.	KuLiL

Koulutuksen kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tarjoamme laadukkaan opintopolun varhaiskasvatuksesta peruskoulun kautta toiselle ja kolmannelle asteelle. Koulutusorganisaatiot tekevät tiivistä yhteistyötä samansuuntaisin tavoittein ja hyvässä yhteistyössä yritysten kanssa sekä ennakoivat samalla aktiivisesti koulutustarpeiden muutoksia. Koulutustarjonta laajenee, monipuolistuu ja kansainvälistyy. Kokonaisuudessaan kaupunkimme koulutustarjonta erottuu muista positiivisesti.

Huomioimme sen, että lapset ja nuoret ovat erilaisia, jotta pystymme tarjoamaan heille kullekin sopivan koulutuspolun. Tämä edellyttää yksilöllisten tarpeiden mukaan järjestettyä tukea, painotettua opetusta ja koulutustarjonnan kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on koulutustason nosto sekä nuorten sujuva siirtyminen työelämään, mitä tuetaan myös yksilöllisen kasvun tukemisella nuorisotyön keinoin. Haluamme parantaa myös oppimistuloksia.

Kulttuuri ja liikunta myötävaikuttavat Koulutuksen kaupungin -tavoitteissa onnistumiseen. Ne lisäävät kaupungin houkuttelevuutta opiskelupaikkana, kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä kannustavat elinikäiseen oppimiseen ja kehittymiseen. Tarjoamme elinikäiseen oppimiseen hyvät mahdollisuudet yhteistyössä koulutusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin, vapaan sivistystoiminnan ja taiteen perusopetuksen kanssa. Lapset ja nuoret kasvatetaan kulttuuri- ja liikuntapalvelujen aktiiviksi käyttäjiksi sekä aikuisväestöä kannustetaan aktiiviseen ja uudistumismyönteiseen elämäntapaan.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Järjestämme laadukkaat ja vetovoimaiset opetuspalvelut yhteistyössä alueen muiden oppilaitosten kanssa.	Lukioiden tiedelinjan hakijoiden määrä	50	70	50	Tiedelinjan toiminta vakiinnutettiin ja markkinointia kehitettiin edelleen. Uudistettu markkinointivideo valmistui vuoden 2023 lopussa.	LaNuL
Koulutamme elinikäisiä kulttuurin ja liikunnan kuluttajia	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, (%) 8. ja 9. luokan oppilaista Sotkanet / kouluterveyskysely	97	97	96	Harrastamisen muutokset koskevat yläkouluikäisiä, mihin pyritään vastaamaan sekä Suomen harrastamisen mallin että muilla keinoin. Siinä on kohtuullisesti onnistuttu, vaikka ei täysin tavoitetta saavutettu.	KuLiL

Koulutuksen kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tarjoamme laadukkaan opintopolun varhaiskasvatuksesta peruskoulun kautta toiselle ja kolmannelle asteelle. Koulutusorganisaatiot tekevät tiivistä yhteistyötä samansuuntaisin tavoittein ja hyvässä yhteistyössä yritysten kanssa sekä ennakoivat samalla aktiivisesti koulutustarpeiden muutoksia. Koulutustarjonta laajenee, monipuolistuu ja kansainvälistyy. Kokonaisuudessaan kaupunkimme koulutustarjonta erottuu muista positiivisesti.

Huomioimme sen, että lapset ja nuoret ovat erilaisia, jotta pystymme tarjoamaan heille kullekin sopivan koulutuspolun. Tämä edellyttää yksilöllisten tarpeiden mukaan järjestettyä tukea, painotettua opetusta ja koulutustarjonnan kehittämistä. Keskeisenä tavoitteena on koulutustason nosto sekä nuorten sujuva siirtyminen työelämään, mitä tuetaan myös yksilöllisen kasvun tukemisella nuorisotyön keinoin. Haluamme parantaa myös oppimistuloksia.

Kulttuuri ja liikunta myötävaikuttavat Koulutuksen kaupungin -tavoitteissa onnistumiseen. Ne lisäävät kaupungin houkuttelevuutta opiskelupaikkana, kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä kannustavat elinikäiseen oppimiseen ja kehittymiseen. Tarjoamme elinikäiseen oppimiseen hyvät mahdollisuudet yhteistyössä koulutusorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin, vapaan sivistystoiminnan ja taiteen perusopetuksen kanssa. Lapset ja nuoret kasvatetaan kulttuuri- ja liikuntapalvelujen aktiiviksi käyttäjiksi sekä aikuisväestöä kannustetaan aktiiviseen ja uudistumismyönteiseen elämäntapaan.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Luomme edellytyksiä lapsen kehitykselle ja oppimiselle varhaiskasvatukseen osallistumisen kautta	Varhaiskasvatuksen osallistumisaste (%) 1–6 v	80,6	83	85,8	Tavoitteellisesta ja lapsen kehitystä tukevasta toiminnasta on viestitty sosiaalisen median kautta. Panostettu laadukkaaseen perustointiin.	LaNuL
Houkuttelemme uusia vapaa-ajan palvelujen käyttäjiä	Palvelujen käyttökerrat (milj.)	2,49	2,55	2,57	Asukkaita on saatu palvelujen käyttäjiksi viime vuotta enemmän.	KuLiL

Lasten ja nuorten yhteiset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	273	223	319	96
Toimintakulut	-615	-662	-702	-40
Toimintakate	-343	-439	-384	55

Varhaiskasvatus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 230	2 025	2 965	940
Toimintakulut	-39 783	-40 423	-41 367	-944
Toimintakate	-36 554	-38 398	-38 402	-4

Perusopetus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 745	2 653	3 199	545
Toimintakulut	-59 759	-60 736	-61 796	-1 060
Toimintakate	-56 014	-58 083	-58 598	-515

Lukiokoulutus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 089	1 000	1 242	242
Toimintakulut	-10 152	-10 583	-10 828	-246
Toimintakate	-9 063	-9 583	-9 587	-4

Nuorisopalvelut 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	689	624	570	-54
Toimintakulut	-3 868	-3 013	-3 019	-5
Toimintakate	-3 179	-2 389	-2 448	-59

Lapset ja nuoret yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	9 025	6 525	8 294	1 769
Toimintakulut	-114 178	-115 417	-117 712	-2 295
Toimintakate	-105 153	-108 892	-109 418	-526
Poistot	-569	-917	-846	71
Tilikauden tulos	-105 721	-109 809	-110 264	-455

Kotikuntakorvaukset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 108	600	939	339
Toimintakulut	-3 112	-2 966	-3 108	-142
Toimintakate	-2 004	-2 366	-2 170	196

Kulttuuripalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	71	58	85	27
Toimintakulut	-608	-1 631	-1 619	12
Toimintakate	-537	-1 574	-1 534	40

Kirjasto 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	155	132	212	81
Toimintakulut	-3 763	-4 005	-3 939	65
Toimintakate	-3 608	-3 873	-3 727	146

Museo 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	223	190	242	52
Toimintakulut	-2 399	-2 350	-2 383	-33
Toimintakate	-2 176	-2 160	-2 141	19

Orkesteri 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	160	137	107	-30
Toimintakulut	-1 686	-1 738	-1 779	-40
Toimintakate	-1 526	-1 602	-1 672	-70

Teatteri 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	419	592	321	-271
Toimintakulut	-3 730	-3 856	-3 871	-16
Toimintakate	-3 311	-3 264	-3 550	-287

Kulttuuripalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 027	1 108	968	-141
Toimintakulut	-12 186	-13 580	-13 591	-11
Toimintakate	-11 159	-12 472	-12 624	-152
Poistot	-63	-100	-39	61
Tilikauden tulos	-11 221	-12 572	-12 663	-91

Liikuntapalvelujen yhteiset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	2	0	0	0
Toimintakulut	-490	-552	-544	8
Toimintakate	-489	-552	-544	9

Ulkoliikuntapaikat 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	175	140	231	91
Toimintakulut	-2 484	-2 587	-2 374	213
Toimintakate	-2 309	-2 447	-2 144	304

Liikuntahallit 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 383	1 615	1 516	-99
Toimintakulut	-8 199	-8 490	-8 331	159
Toimintakate	-6 817	-6 875	-6 815	60

Ohjaustoiminta 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	309	297	313	16
Toimintakulut	-553	-555	-560	-5
Toimintakate	-243	-258	-246	11

Liikuntapalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 869	2 052	2 060	8
Toimintakulut	-11 727	-12 185	-11 809	376
Toimintakate	-9 858	-10 133	-9 749	384
Poistot	-253	-300	-238	62
Tilikauden tulos	-10 111	-10 433	-9 987	446

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	13 029	10 285	12 260	1 975
Toimintakulut	-141 203	-144 149	-146 221	-2 073
Toimintakate	-128 173	-133 863	-133 961	-98
Poistot	-884	-1 317	-1 123	194
Tilikauden tulos	-129 058	-135 180	-135 084	96

Elinvoima ja kaupunkikehitys

Toimialan talous toteutui vuonna 2023 erittäin vaihtelevasti. Kaupunkikehityksen kehityksen, joka kattaa kaupunkikehityksen yhteiset, elinvoimapalvelut, kaupunkisuunnittelun, maaomaisuuden hallinnan sekä kadut ja ympäristön, talousarvion toimintakate alittui yli miljoonalla eurolla. Lisäksi kaupunkikehityksen irtaimen omaisuuden poistot alittuivat.

Keskeisimpinä syinä talousarvion alitukseen olivat tonttivuokrat ja metsänmyyntituotot, joukkoliikenteen käytön kasvu, siirtyneet määrärahat, maksetut avustukset sekä ennakoitua laajempi hanketoiminta.

Talousarvion toteutumista arvioitaessa huomioitava useita seikkoja. Kaupunkikehityksen kehikseen siirrettiin vuodelta 2022 842.000 euroa. Siirtyvällä rahoituksella varauduttiin muun muassa virkistysreittien ja Ruoholammen kunnostukseen, maapoliittisen ohjelman valmisteluun, joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoon, talvikunnossapidon kustannusten kattamiseen ja yleiseen kustannustasonnonsuun.

Siirtyneistä määrärahoista huolimatta Kadut ja ympäristön vastuualue ylitti talousarvionsa. Keskeisin syy löytyy kunnossapidon palveluyksiköstä, jonka talousarvio ylittyi noin 550.000 eurolla. Ylityksestä 471.000 euroa kertyi katujen kunnossapidosta.

Joukkoliikenteen lipputulot nousivat vuoden 2022 tasosta puolella miljoonalla. Osa noususta selittyi matkustajamäärän kasvulla ja osa hintojen korotuksella. Lipputulojen määrä ylitti talousarviossa asetetun tavoitteen ensimmäistä kertaa koronan jälkeen. Kaupunginhallitus varautui vuoden 2023 talousarvion yksityiskohtaisissa perusteluissa joukkoliikenteen kustannustasonnonsuun erillisellä määrärahalla. Joukkoliikenteen kustannukset toteutuivat, edellä mainittu kompensatio huomioiden, talousarvion mukaisina.

Kaupunkisuunnittelun vastuualueen noin 30.000 euron talousarvioylitys johtui henkilös-

tökustannusten ylityksestä. Kaupunkikehityksen muut vastuualueet, kaupunkikehityksen yhteiset, elinvoimapalvelut ja maaomaisuuden hallinta, toteutuivat odotetusti talousarviota parempina.

Maaomaisuuden tuotot ja rakennusvalvonta jäivät puolestaan merkittävästi talousarviota-voitteista. Maaomaisuuden myyntituottojen ja rakennusvalvonnan heikkoon taloudelliseen tulokseen vaikutti rakentamisen valtakunnallinen matalasuhdanne. Rakentamiseen liittyvien suurten hankkeiden vähäinen määrä ja vähäinen tonttikysyntä heikensivät rakennusvalvonnan ja maaomaisuuden tuottojen taloutta. Tilakeskuksen toimintakate oli lähes puoli miljoonaa talousarviota parempi, mutta tulos painui tasearvojen tarkastuksen jälkeen yli 13 miljoonaa talousarviota heikommaksi.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen ja Etelä-Karjalan maaseututoimen kehikset toteutuivat talousarviota parempina. Lappeenrannan kaupungin maksuosuus ympäristötoimen kustannuksista ylitti talousarvion. Maaseututoimen osalta maksuosuus alittui.

Elinvoiman ja kaupunkikehityksen toimiala tuottaa palveluja asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Toimialan keskeisiin palveluihin kuuluvat elinkeino- ja yrityspalvelut, maankäytön suunnittelu, maapoliittikan hoito, paikkatietopalvelut, asumisen ja rakentamisen viranomastehtävät, kaupungin omassa palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnointi, ylläpito ja rakennuttaminen sekä yhdyskuntatekniikan, joukkoliikenteen ja koulukuljetusten järjestäminen. Lisäksi toimialan tehtäviin kuuluvat maaseutuhallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävät.

Toimialan tavoitteena on luoda edellytykset työpaikkojen ja asukkaiden määrän kasvulle ja turvata sitä kautta kaupungin kehittyminen ja elinvoimaisuus. Lappeenrannan väkiluku on viime vuodet pysynyt lähes samalla tasolla. Vuonna 2023 väkiluku nousi ensimmäistä kertaa yli 73.000. Lappeenrannan työttömyysaste

oli joulukuussa 2023 12,5 %, mikä on 1,5 prosenttiyksikköä heikompi kuin vuotta aiemmin. Koko Suomessa työttömien määrä oli vuoden lopussa 11,2 %.

Toimialan toiminnan tuloksena syntyy viihtyisä, turvallinen ja terveellinen elinympäristö, joka tarjoaa monipuolisia työ-, asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Tiivistyvä kaupunkirakenne, laadukas tonttitarjonta ja asiantunteva asiakaspalvelu luovat erinomaiset edellytykset yritystoiminnan kehittymiselle.

Maankäytön suunnittelussa, tonttien luovutuksessa, alueiden kunnossapidossa ja rakentamisessa tavoitellaan puhdasta ja viihtyisää asuinympäristöä sekä elävää kaupunkikeskustaa ja toimivia aluekeskuksia. Vuorovaikutus asukkaiden kanssa, ympäristöarvot, luonnon monimuotoisuus sekä maankäyttö- ja rakennuslain velvoitteet otetaan huomioon maankäytön ja toiminnan suunnittelussa. Keskusta-alueella ja sen läheisillä asuinalueilla on valmius aloittaa useita uudisrakentamishankkeita, mikäli rakentamisen talouden suhdanne paranee.

Maankäyttöprosessia ohjataan laatimalla maanhankintaohjelma, kaavoitusohjelma ja yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma. Yhdyskuntatekniikan rakentamisohjelma valmistellaan yhteistyössä muiden kunnallistekniikan verkostoja omistavien tahojen kanssa (tietoliikenne, vesihuolto ja energia). Toimiala on pystynyt toteuttamaan edellä mainitut ohjelmat pääosin suunnitellusti.

Kaupunkikehittämisen tavoitteena on eheyttää kaupunkirakennetta ja mahdollistaa olemassa olevan infran tehokas hyödyntäminen. Kaavoituksella määritellään kaupungin kokonaisrakenne ja mahdollistetaan eri toimintojen tarvitsemat maankäyttövaraukset. Maanhankinnalla varmistetaan maa-alueiden oikea-aikainen saaminen kaupungin omistukseen kaupunkirakenteen kehittämisen kannalta tarvittavilta alueilta. Suunnittelun ja toteutuksen aikataulutukset rytmitetään vesihuollon ja energiaverkostojen korjausvelkatarpei-

den ohjaamana. Kadut ja yleiset alueet, vesihuolto- ja energiaverkostot sekä tietoliikenneverkostot korjataan samanaikaisesti.

Yritysten toimintaedellytykset turvataan riittävällä ja keskittävällä tonttitarjonnalla, ydinalueiden kaavoituksen ja rakentamisen tiivistämisellä sekä kattavilla yrityspalveluilla. Yrityspalvelujen asiantuntija osallistuu tiiviisti vastuualueiden ja yritysten väliseen yhteistyöhön eri vastuualueista koostuvan palveluketjun sujuvoittamiseksi.

Henkilöstöltä edellytetään rohkeutta kehittää ja toteuttaa strategian mukaista toimintaa. Henkilöstöresurssivajauksiin puututaan ja tarvittaessa lisätään henkilöresursseja sekä huolehditaan henkilöstön osaamisesta ja jaksamisesta. Henkilöressien riittävyys on varmistettu laatimalla ja toteuttamalla vastuualuekohtaiset henkilöstösuunnitelmat. Henkilöressit on pystytty kohdistamaan toimialan tarpeita vastaavasti. Koulutustarpeet selvitetään kehityskeskusteluissa. Erityistä huomiota kiinnitetään henkilökunnan jaksamisen edistämiseen. Sairauspoissaolojen määrä on hieman edeltävää vuotta korkeammalla tasolla. Tuki- ja liikuntaelinsairaudet ja työuupumus ovat aiheuttaneet pidempiä yksittäisiä sairauslomia. Henkilöstökyselyn tulokset vuodelta 2023 olivat hieman paremmat kuin vuonna 2022.

Toimialan palveluja mitataan ja verrataan muiden kaupunkien toimintaan olemalla mukana vuosittaisissa tutkimuksissa sekä kustannusvertailussa. Toimiala on menestynyt tutkimuksissa ja vertailussa suhteellisen hyvin.

Toimiala etsii jatkuvasti uusia tapoja kehittää palvelujaan asiakaslähtöisemmiksi. Säännölliset asiakastytyväisyystutkimukset ja internetissä oleva palautemahdollisuus ovat aktiivisessa käytössä. Päättäjien, asukastilaisuuksien ja median kautta saatavaa palautetta seurataan ja toimintaa kehitetään saadun palautteen pohjalta.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelujen vastuualueella on kaksi palveluyksikköä: Wirma yrityspalvelut ja Greenreality-palvelut. Elinvoimapalvelujen päätavoite on luoda yrityksille edellytyksiä kannattavaan ja kasvavaan liiketoimintaan ja sitä kautta lisätä työpaikkoja alueelle.

Vastuualueen palveluja ovat aloittavien ja toimivien yritysten yritysneuvonta, liiketoimintaympäristön ja ekosysteemin kehittäminen, ympäristösuojelun kehittämistehtävät ja maakunnallinen energianeuvonta. Lappeenranta on kansallisesti ja kansainvälisesti tunnustettu edelläkävijäkaupunki ilmasto, kiertotalous ja vesistökuunnostuksessa.

Elinvoimapalvelujen tehtävänä on merkittävien yritysklustereiden koordinointi ja kehittäminen. Toimivia ja kehittyviä klustereita ovat energia- ja ympäristö- (Greenreality Network), metalli- (Metalreality Network) ja sote- ja palvelualan yritysverkostot. ICT-klusterin käynnistystä valmistellaan. Lisäksi elinvoimapalvelutideoi, valmistelee ja toteuttaa yhdessä alueen yritysten tai LUT-yliopiston kanssa useita kehittämishankkeita.

Hanketoiminta tähtää uusien yritysten ja olemassa olevien yritysten uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämiseen sekä strategian Kestävä kaupunki -kärkiohjelmassa määriteltyjen tavoitteiden toteuttamiseen (hiilineutraalisuus, kiertotalous, energiaratkaisut, vesistöt). Kehittämistyössä hyödynnetään alueellisia, kansallisia ja kansainvälisiä hankerahoitusinstrumentteja.

Wirma Yrityspalvelut tuottaa maksutonta ja laatusertifioitua (ISO9001) yritysneuvontaa Lappeenrannassa aloittaville ja toimiville yrityksille. Palveluina ovat yrityksen perustamisneuvonta sekä toimivien yritysten neuvonta. Toimivien yritysten neuvonta pitää sisällään omistajanvaihdokset, tontti- ja toimitilapalvelun, kasvu-, kehitys- ja rahoituspalvelun, hankinta-asiamiespalvelun, osaavaan työvoimaan liittyvät palvelut sekä sijoittumispalvelut. Wirma toimii myös Suomen yrittäjien Talousapukonseptin paikallisena neuvontapisteenä.

Vuonna 2023 Lappeenrannassa perustettiin 425 uutta yritystä. Raportointityökaluna on käytetty Suomen Uusyrittäjäkeskuksien toimittamia PRH-raportteja perustetuista yrityksistä sekä kevytyrittäjistä. Alueella perustettujen yritysten määrä on laskenut. Trendi on sama myös muualla Suomessa. Perustetuista yrityksistä 53 hyödynsi Wirman palveluja. Kumulatiivisesti Wirman avustuksella on perustettu vuodesta 2017 alkaen 596 yritystä ja näiden verotulokertymä kaupungille on noin 9,1 miljoonaa euroa.

Wirmalla oli vuonna 2023 yhteensä 1.143 yrityspalvelutapahtumaa. Asteikolla 1–5 Wirman asiakaspalautteen keskiarvo perustamisneuvonnassa oli 4,8 ja NPS 100, toimivien yritysten osalta 4,7 ja NPS 70.

Keskeinen osa Wirman toimintaa on kumppanuusmallin mukainen toiminta, jossa kontaktoidaan alueen avainasiakkaat vuosittain. Vuonna 2023 kontaktoitiin 19 avainyritystä. Lisäksi kaupungin johto vieraili yhdessä elinvoimapalvelujen vastuualueen kanssa yhteensä 208 yrityksessä.

Strategiaa toimenpaneva elinvoimaohjelma on käynnissä. Ohjelman tavoitteena on parantaa kaupungin yritysmyönteisyyttä. Alueella toimivat yrittäjäjärjestöt sekä kauppakamari ottivat valmisteluvaiheessa kantaa elinvoimaohjelmaan.

Suunnittelutalkoot on vuosittainen tapahtumasarja, jossa keskitytään eri toimialojen haasteisiin ja toimialan yritysten huomioihin. Keskustelun kautta pyritään löytämään yhteisiä kehittämisen aiheita, joista valitaan seuraavan vuoden kehittämiskokonaisuudet. Vuodelle 2023 saatiin yhteensä 91 kehittämistoimenpideideaa, joista 66 toteutettiin yhdessä toimialan muiden vastuualueiden kanssa. Kehittämistoimenpiteet julkaistaan vuosittaisessa Tammistartti yrityksille -tilaisuudessa. Tammistartin konseptia uudistettiin vuonna 2024. Tilaisuuden nimi on Boost Your Business Lappeenranta. Se toteutettiin yhteistyössä sidosryhmien kanssa.

Business Mill on osa Lappeenrannan yrityspalvelukokonaisuutta. Business Mill toimii yrityksille ovena LUT-konsernin yrityksille suunnatuille palveluille, TKI-yhteistyölle sekä osaamiseen. Business Millin tuella on perustettu vuonna 2023 yhteensä 14 y-tunnusta, joista kahdeksan on skaalautuvaa ideaa. Lisäksi on luotu 43 uutta yritysideaa. Asiakkaita on ollut 145, yrityksiä 102 kpl. Vuonna 2023 Business Millin myötävaikutuksella asiakasyritykset saivat kolme miljoonaa euroa TKI-rahoitusta. Yrityskäyntejä toteutui 60 kpl. 75 yritystä on hyödyntänyt LUT:n tai LAB:n osaamista liiketoiminnassaan.

Greenreality-palvelujen toiminta tukee asukkaita ja yrityksiä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja energiatilanteeseen sopeutumisessa. Tehtävinä ovat konsernin energiatehokkuussopimuksen toteuttaminen, uusiutuvan energian käytön edistäminen, liikenteen päästöjen alentaminen, uuden tekniikan kehittäminen, asukkaiden sekä yritysten neuvonta sekä viestintä kansallisesti ja kansainvälisesti. Toimintaa toteutetaan verkostoitumisen sekä hankkeiden avulla.

Keskeisinä mittareina ovat kasvihuonekaasupäästöjen määrä, jätteiden kierrätysaste sekä vesistön tila. Greenreality-palvelut antaa myös energianeuvontaa. Energiatehokkuuden parantamiselle on edelleen kysyntää. Energianeuvonta oli mukana 36 tapahtumassa.

EU:n komission myöntämän European Green Leaf -tittelin jälkeen EU:n komissio valitsi Lappeenrannan kaupungin sadan eurooppalaisen ilmastoedelläkävijäkaupungin joukkoon. Net-ZeroCities toiminnan perusteella kaupunki saa systemaattisempaa tukea ilmastotoimenpiteiden edistämiseen. Tunnustus on vahvistanut kaupungin asemaa eurooppalaisten vihreiden edelläkävijäkaupunkien joukossa. Vuoden 2023 lopulla jätettiin EU:n ilmastoneutraalien kaupunkien ohjelmaan liittyvät asiakirjat EU:n arvioitavaksi.

Yksikössä on haettu kestävään elvytykseen ja vihreään kehittämiseen liittyviä kehittämis- ja investointihankkeita sekä edistetty energia- ja ympäristöalan yritystoimintaa. Lappeenranta

tunnetaan vihreän siirtymän kehittäjänä, mikä on näkynyt lisääntyneinä yhteydenottoina etenkin eurooppalaisista kaupungeista tai verkostoista. Vuoden aikana jätettiin kymmenen hankehakemusta kansainvälisiin rahoitusohjelmiin. Niistä kahteen on saatu myönteinen rahoituspäätös.

Greenreality Networkin toiminta on pysynyt vakaana. Verkostossa on 50 jäsentä. Jäsenkyselyn perusteella 58,4 % jäsenistä oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä verkoston toimintaan (3,75 asteikolla 1–5).

Vihreää sähköistämistä edistävällä ekosysteemisopimuksella vauhditettiin vetytaloutta ja pienten modulaaristen ydinvoimaloiden kehitystyötä. Suomen Vetylaakso -yhdistys perustettiin ja siihen liittyi 30 jäsentä.

Ilmasto-ohjelmaa on toteutettu kolme vuotta. Kasvihuonekaasupäästöt ovat kääntyneet pieleen nousuun ja ovat tällä hetkellä vähentyneet 44 % vuodesta 1990. Tämä tarkoittaa, että päästövähennyksiä on lähivuosina vauhditettava.

Kiertotalouden kehitystyötä vauhditettiin ja järjestettiin useita hyvin onnistuneita tapahtumia. Asumislähtöinen kiertotaloushanke (Aski) alkoi 2023.

Luonnon monimuotoisuuteen (LUMO) liittyviä tehtäviä toteutettiin yhdessä ympäristötoimen ja maaomaisuuden hallinnan kanssa. LUMO ohjelma hyväksyttiin loppuvuodesta 2023 kaupunginvaltuustossa.

Vesistökuunnosta jatkettiin Pien-Saimaan valuma-alueella. Tärkeimpänä valmistuneena kohteena oli Ruoholammen kosteikon valmistuminen.

Greenreality-palveluissa oli tavoitteena kehittää ilmastobudjetointia. Siihen saatiin tukea FISU-verkoston kautta sekä EU:n ilmastoneutraalien ja älykkäiden kaupunkien ohjelman valmistelusta.

Kaupunkisuunnittelu

Kaupunkisuunnittelu vastaa kaupungin yleis- ja asemakaavojen laatimisesta sekä maankäytön lupien valmistelusta. Kaavoitusohjelma vuosille 2023–2025 on toteutunut vuoden 2023 osalta tavoitteiden mukaisesti. Kaupunkikehityslautakunnassa hyväksyttiin 13 kaavaehdotusta, jotka etenivät kaupunginhallituksen kautta kaavaehdotuksena nähtäville. Vuoden aikana hyväksyttiin 12 asemakaavaa ja kolme osayleiskaavaa. Valmistelussa oli yli 40 asemakaavaa sekä seitsemän osayleiskaavaa. Kaupunkikehityslautakunnan päätettäväksi valmisteltiin noin 30 poikkeamislupaa ja suunnittelutarveratkaisua. Lisäksi valmisteltiin erilaisia kehittämishankkeita ja osallistuttiin Toriarenaselvityksen laadintaan.

Lappeenrannan keskustaajaman osayleiskaavoista Korvenkylän osa-alue hyväksyttiin. Lisäksi hyväksyttiin osayleiskaavamuutokset Tiurun lämpövoimalan ja Joutsenon Veteraanikadun alueille. Keskustaajaman eteläisen alueen 2. vaiheen osayleiskaavan alustavaa kaavaluonnosta esiteltiin loppusyksyllä asukastilaisuuksissa. Mikonsaaren, Vehkasalon ja Riihilahden osayleiskaavan valmistelua jatkettiin ja laadittiin alustavaa kaavaluonnosta.

Kaavoituksen painopisteenä on ollut vihreän siirtymän energiahankkeiden edistäminen. Valmistelussa on Konnunsuo-Kukkuroinmäen osayleiskaava, Huuhansuo-Suurisuo osayleiskaava sekä St1 kestävän energian asemakaava. Lisäksi on laadittu Vetyä, virtaa Kaakoon maankäytön rakenneselvitystä.

Kaupunkisuunnittelun painopiste on ollut monipuolisten yritystonttien kaavoittamisessa, vihreän siirtymän energiahankkeiden edistämässä, keskustan kehittämiseen liittyvissä asemakaavamuutoksissa sekä keskusta-alueen lähivyyhykkeen kehittämishankkeissa.

Kaupunkisuunnittelun toiminnassa osallistava ja vuorovaikutteinen suunnittelu on kiinteä osa toimintatapoja. Osallisia pyritään kuulemaan monipuolisoin keinoin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Kaavoilla on mahdollis-

tettu kaupunkirakenteen tiivistyminen ja turvattu alueiden vihreyttä, viihtyisyyttä ja turvallisuutta. Rakennetta täydentäviä asumisen asemakaavoja on hyväksytty muun muassa Tellervonkadulle, Myllymäenpuistoon, entisen Mäntylän koulun alueelle ja Vahvainmäkeen.

Vuonna 2023 hyväksyttiin keskusta-alueen kehittämiseen liittyviä asemakaavoja kuten Valtakatu 43, Platanin talo ja Anni Swanin puisto. Valmistelussa oli muun muassa hotelli Lappeen sekä Oprin korttelin asemakaavat. Parhaillaan laaditaan useita keskustan kehän asemakaavoja kuten Simolantien II-alue, Linnoitus ja Asemanseutu. Lisäksi valmistelussa on Leirin alueen osayleiskaavan päivittäminen. Kaavan tavoitteena on monipuolistaa kaupallisen alueen maankäyttöä ja tarjota paikkoja kaupan lisäksi keskustan läheiselle asumiselle.

Asemakaavoituksessa on mahdollistettu monipuolisesti olemassa olevien yritysten kehittämismahdollisuudet sekä valmisteltu uutta tonttivarantoa mahdollistavia kaavoja muun muassa Pajarilanväylän II-alueelle. Veteraanikadun ja Tiurun lämpölaitoksen asemakaavat saivat lainvoiman. Lisäksi valmisteltiin hotelli Lappeen tornihotellin asemakaavaa.

Kaupunkisuunnittelu on osallistunut Oulun kaupungin vetämään verkostoon, jossa kehitettiin kaavoituksen tietomallia. Hankkeessa oli mukana myös Kuntaliitto. Kaupunkisuunnittelu haki ja sai digikannustinavustusta *kaavoituksen tietomallin jatkokehityshankkeelle* Fiksu-kaavoitusohjelman kehittämiseksi yhteistyössä Kajaanin ja Heinolan kanssa. Tietomallimuotoisen kaavoituksen kehittäminen liittyy uudistuvaan lainsäädäntöön ja sen mukaan tuomiin toiminnan kehittämisvaatimuksiin.

Lappeenrannan Suur-Sammonlahden lähiökehittämishankkeen ohjelma, ”*Sammontalo - meidän yhteinen*” päättyi vuoden 2023 aikana. Kaupunkisuunnittelussa on laadittu Suur-Sammonlahden kehittämissuunnitelma ja alueen rakentamistoimenpiteitä on toteutettu kadut ja ympäristö -vastuualueella.

”Ydinkeskustan kestävä tulevaisuus” -hanke konkretisoi ydinkeskustan kehittämissuunnitelmaa torien ja aukioiden kehittämisen osalta. Hanke päättyy vuonna 2024. Lisäksi kaupunkisuunnittelu on ollut mukana *kaavoituksen ilmastovaikutusten arvioinnin* kehittämishankkeessa, joka jatkuu vuonna 2024.

Kaupunkisuunnittelu on ollut mukana myös ympäristöministeriön kestävä kaupunki -ohjelmassa kehittämishankkeella *”Kamalan hieno - Kestävät teot näkyväksi ympäristötaitteen keinoin”*. Hanke päättyi kesällä 2023. Hankkeessa tehtiin yhteistyötä alueen taiteen perusopetuksen sekä ammatillisen koulutuksen toimijoiden kanssa. Osa hankkeen toimenpiteistä toteutettiin kevättalvella 2023 ennen hankeajan päätymistä kuten keskustan näyteikkuna taidenäyttely. Ikkunanäyttelyä jatkettiin hankeajan päätyttyä kesäkauden yli.

Kaupunkisuunnittelun valmistelemaa koulu-segregaation vähentämishanketta *”Mie tahon lähikouluun - Analytiikan ja yhteistyömallin kehittäminen koulusegregaation vähentämiseksi”* on edistetty yhteistyössä hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen toimialan kanssa. Hankkeen tavoitteena on ollut kehittää toimivia yhteistyön tapoja ja analysointimenetelmiä sekä tunnistaa keinoja vähentää alueellista segregatiota sekä sen näkymistä koulussa. Koulu-segregaatiohanke päättyi vuoden 2023 loppussa. Hankkeen jatkoksi haettiin lisärahoitusta jatkohankkeelle ja koulusegregaation vähentämishanke jatkuu vuoden 2025 loppuun.

Vuonna 2023 aikana päättyi ikäihmisten asumisen kehittämishanke *”Ikäihmisten asumisen kehittäminen - dataa ja kehittämisen ideoita”*, jonka tavoitteena on ollut muodostaa kokonaiskuva ikäihmisten asumisen nykytilasta ja kehittämisen tavoitteista. Ympäristöministeriön rahoittama hanke kytkeytyy vuonna 2022 käynnistyneen Lappeenrannan asuntopoliittisen ohjelman laatimiseen. Asuntopoliittisessa ohjelmassa pyritään määrittämään kehittämisen tavoitteet lappeenrantalaiselle asumiselle. Tavoitteena on pystyä määrittämään sekä erityisryhmien kuin myös muun asuntotuotannon kehitystavoitteet.

Asuntopoliittisen ohjelman valmistelu jatkuu vuonna 2024.

Maaomaisuuden hallinta

Maaomaisuuden hallinta vastaa kaupungin maaomaisuudesta, paikkatietopalvelujen tuottamisesta, metsien hoidosta, kiinteistörekisterin ylläpidosta vastuualueellaan sekä yksityistieavustuksiin liittyvästä valmistelusta.

Maata hankittiin Hyväristönmäen alueelta vapaaehtoisella kaupalla suunnitellun jätevedenpuhdistamon tarpeisiin. Asemakaava-alueelta hankittiin tontinosia Kanavansuulta, Selkäharjusta, Joutsenon Keskustaajamasta, Korvenkylästä ja Tiuruniemestä. Lauritsalan Kartanon alueelta hankittiin puisto- ja tonttialueita. Lisäksi katu- ja puistoalueita hankittiin pieninä paloina ympäri kaupunkia. Haja-asutusalueelta hankittiin metsämaata Pasalan ja Hämmäauteensuon alueilta.

Maankäyttösopimuksia hyväksyttiin kaksi: Myllykallionkatu ja Joutsenon Likosenlahden venesatama.

Taloustilanteen vaikutus näkyi tonttien heikossa kysynnässä ja vuokrattujen maa-alueiden lisääntyneenä maksamattomina maanvuokrina, mikä voi johtaa luottotappioiden kasvuun.

Pientalotonttien kysyntä jatkui hiljaisena energian, materiaalikustannusten ja korkojen nousun vaikutuksesta. Vuonna 2023 luovutettiin kuusi omakotitalotonttia ja yksi rivitalotontti. Pientalotonttitarjontaa laajennetaan tulevana vuosina tarjoamalla täydennysrakennustontteja Mattila-Mäntylästä sekä Ruoholammelta.

Asuintonttien hakijoille kohdistettua palautekyselyä jatkettiin. Tulosten avulla tonttietojen esittämistä ja luovutusprosessia kehitetään tulevana vuosina. Tärkein toimenpide palvelujen parantamiseksi oli vapaat tontit -verkopalvelun uudistaminen käytettävyyden, viisuaalisuuden ja saavutettavuuden osalta. Uusi käyttöliittymä mahdollistaa kuvien julkaisemi-

sen sekä tonttien linkittämisen kaupunginosittain ja tonteittain erilaisiin verkkopalveluihin ja markkinointikampanjoihin. Tonttien markkinointia on tehty some-, netti- ja lehti-ilmoituksin. Vapaita tontteja julkaistiin haettavaksi myös Etuovi -verkkopalvelussa.

Yritystonttien kysyntä oli hiljaista samoista syistä kuin asuintonttienkin kysyntä. Yritystontteina luovutettiin kaksi teollisuustonttia, yksi liiketontti ja yksi yleisten rakennusten tontti. Kiinnostus tontteihin, joihin on mahdollista sijoittaa hoivapalvelutoimintaa, jatkui edelleen aktiivisena. Wirma yrityspalvelujen kanssa käynnistettiin sijoittumismarkkinointia tekevä työryhmä, jonka tehtävänä on koordinaida asiakastyötä ja jakaa tietoa käynnissä olevista sijoittumiskeskusteluista. Asiakastiedon hallinnan parantamiseksi laajennettiin Wirman käyttämää asiakastiedonhallinta ohjelmaa (CRM) käyttöä koko ryhmän käyttöön.

Paikkatietopalvelu ja sen tukena olevat erilaiset rekisterit ja laajat aineistot muodostavat kunnan perusrekisterin. Paikkatietoa hyödynnetään kaupungin palveluissa kaikille avoimessa karttapalvelussa, kuntalaisten palautepalvelussa, erilaisten lupien hakuprosesseissa, kaavoituksessa, katu- ja ympäristörakentamisen sovelluksissa, koulukuljetuksissa, oppilastietojärjestelmässä sekä kaupunkimallissa. Asioiden visualisointi paikkatiedoilla on yksi tiedolla johtamisen väline.

Paikkatietopalvelu hankki kaupungin alueesta uuden kattavan viistoilmakuvauksen (edellinen 2018) ja teetti kuvauksesta myös tarkan ortoilmakuvan.

Paikkatietopalvelu tuki laajasti muita paikkatietojen käyttäjiä omissa hankkeissaan muun muassa ympäristövalvonnan järjestelmän vaihtamisessa.

Kiinteistörekisterinpitäjän päätöksiä ja rekisteröityjä toimituksia tehtiin 116, joissa tontteja muodostettiin 74 ja yleisiä alueita 48 hehtaaria. Yleisen alueen lohkomistoimituksia tehtiin 59, kiinteistörekisterin pitäjän päätöksiä seitsemän, rasi- toimituksia 14, yksi osuuden siirto, yksi rajankäyntitoimitus sekä yksi

kiinteistöjen yhdistäminen. Tonttijakoja tehtiin 19 asemakaavan yhteydessä, joissa muodostui 54 tonttia sekä erillisiä tonttijakoja viisi, joista muodostui 10 tonttia.

Pilaantuneita maita kunnostettiin ja roskaantuneita alueita puhdistettiin pienissä kohteissa ympäri kaupunkia muun muassa Myllymäessä, Harapaisissa, Mertaniemessä, Mustolassa, Muukossa ja Rauhassa. Lisäksi maaperän pilaantuneisuuden selvittämiseksi tehtiin maaperätutkimuksia Selkäharjussa, Leirissä, Kanavansuulla ja Linnoituksessa. Toikansuon vanhan kaatopaikan pintarakenteiden kunnostustyötä jatkettiin vastaanottamalla puhaita ylijäämäkaita ja tekemällä muita valmistelevia maarakennustöitä peittokerrosten viimeistelemiseksi. Tonttialueelta purettiin korjauskelvoton rakennus Tirilässä. Tonttien ulkopuolisilta alueilta purettiin käytöstä poistuneita rakennuksia Selkäharjusta, Mikonsaaresta ja Rauhasta.

Maaomaisuuden hallinta oli mukana laatimassa luonnon monimuotoisuusohjelmaa. Metsäohjelman valmistelu aloitettiin laatimalla osallisuus- ja arviointisuunnitelma. Metsänistutushankkeissa tehtiin yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Hämmäauteensuolle rakennettiin esteetön luontopolku, joka viimeistellään 2024 alkuvuodesta.

Taajamametsän hoitotöitä, harvennuksia ja pienpuuston hoitoja, on tehty muun muassa Karhuvuoren, Ravikankaan, Ruoholammen ja Kimpisen alueella. Metsätuhokohteet ovat työllistäneet metsäpalveluja muun muassa Rauhassa, Uus-Lavolassa ja Hartikkalassa. Loppuvuodesta laadittiin kaupungin taajamametsien kirjanpainajatuhoselvitys. Suunnitelma tuhojen ennaltaehkäisemiseksi laaditaan vuoden 2024 aikana.

Polttopuiden myyntipalvelu kasvatti suosioitaan. Polttopuita myytiin palvelun kautta yli 500 m³.

Metsäpalvelujen tuottoja kertyi talousarviota enemmän. Samalla metsäpalvelujen kulut nousivat erityisesti taajamametsissä. Tulojen ylitys johtui perustettujen suojelualueiden

puustokorvauksista ja korkeasta puun hinnasta. Talousmetsissä hakkuita tehtiin Ylämaalla, Joutsenossa ja Sunin alueella. Lisäkulut ovat johtuneet muun muassa palvelujen korkeasta hintatasosta, kirjanpainajatuhojen torjunnasta sekä haastavien metsänhoitokohteiden määrästä. Oman työn osuutta puunkorjuussa on lisätty paremman laatutason saavuttamiseksi. Vastaavasti pystykauppojen osuutta on vähennetty.

Kaupungin harkinnanvaraista yksityistieavustusta haki ja sai 205 tiekuntaa. Kunnossapitoavustuksia jaettiin 357.000 euroa ja perusparrannusavustuksia 72.000 euroa. Avustettavia tiekilometrejä oli noin 540. Marraskuussa järjestettiin yksityistieilta yksityisteiden osakkailla ja vastuuhenkilöille. Paikalla oli noin 100 tiekuntien edustajaa. Yksityistieillä kerrottiin yksityistieavustuksista, tiekunnan perustamisesta, tiekuntien yhdistämisestä, tiekunnan kokousmenettelystä ja uusista tieyksiköintisuosituksista. Ympäri vuoden neuvottiin haja-asutusalueen teiden varren asukkaita, teiden käyttäjiä ja tiekuntia järjestäytymis-, talous- ja kunnossapitoasioissa.

Kadut ja ympäristö

Kadut ja ympäristö -vastuualue järjestää ja tuottaa katu- ja viheralueiden yhdyskuntatekniikan sekä joukkoliikenteen ja koulukuljetukset. Näiden palvelujen tuottamiseksi vastuualue jakaantuu palveluyksiköihin: suunnittelu ja rakennuttaminen, kunnossapito sekä liikennejärjestelmä. Suunnittelu ja rakennuttaminen vastaa katujen ja puistojen suunnittelusta sekä niiden rakennuttamisesta kilpailuttamalla. Tähän liittyy myös liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenteen sujuvoittaminen sekä maankäytön ja liikenteen yhteensovittaminen. Kunnossapito vastaa katujen ja puistojen kunnossapidosta, ulkovalaistuksesta, katualueiden valvonnasta ja vuokraamisesta sekä pysäköinninvalvonnasta. Lisäksi kunnossapito tuottaa kaupungin sisäisen postin kuljetuksen. Liikennejärjestelmä sisältää joukkoliikenteen ja muun liikennejärjestelmän painottuen kestäväen liikkumisen kehittämiseen. Joukkoliikenne kattaa paikallisliikenteen, lähiliikenteen sekä koulukuljetukset.

Yhdyskuntatekniikan rakentamisesta on tehty hyväksytyt työohjelman mukaisesti. Vuoden 2023 merkittävin kohde oli Koulukadun saneerauksen toinen vaihe. Koulukadun toteuttamisen yhteydessä tehtiin hulevesien luonnonmukainen hallintajärjestelmä. Suuri osa rakentamisesta toteutetaan työyhteisöliittymänä Lappeenrannan Energiaverkkojen kanssa. Viherrakentaminen on ollut aktiivista kaupungin eri osissa ja sitä on tehty aikaisempien vuosien tapaan yhteistyössä asukkaiden kanssa. Vuoden 2023 aikana rekrytoitiin uusi vihervalvoja, joka valvoo viheralueiden rakentamista, kunnossapitoa sekä ylläpitää rekistereitä ja ohjelmia.

Vastuualueella tehdään paljon hanketoimintaa, joilla mahdollistetaan toiminnan kehittäminen. Vuoden 2023 aikana saatiin rahoituspäätös Puhtaan kaluston pilotointi rakennuskohteissa -hankkeelle, mikä mahdollistaa sähkökäyttöisen kaivinkoneen pilotoinnin. Hulevesien hallinnan kehittämishanke Transform AR jatkuu edelleen. Hankkeessa on kehitetty myös liikenteenohjausta työmaakohteessa.

Kunnossapidon asukastyytyväisyyskyselyssä (tavoite > 3, asteikolla 1–5) on saatu liikennealueiden ylläpidossa 3,34 (vuosi 2022, 3,30), puistojen hoidossa 3,51 (vuosi 2022, 3,50) ja katuvalaistuksessa 3,98 (vuosi 2022, 4,21). Kunnossapidon asiakastyytyväisyys on hyvä, vaikka palvelujen tuottamiseen on käytetty suhteessa vähemmän rahaa kuin keskimäärin verrokkikaupungeissa.

Kunnossapidon kustannusvertailu (Kuve) tehdään vuosittain. Vuoden 2023 Vertailun perusteella Lappeenrannan liikenne- ja viheralueiden kunnossapidon kokonaiskustannukset ovat €/as -tunnusluvulla mitattuna korkeammat kuin vertailukuntien kustannukset keskimäärin. Lappeenrannan kunnossapidon kokonaiskustannusten €/m² -tunnusluku on puolestaan vertailukuntien keskiarvon alapuolella.

Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat palautuneet koronan jälkeen nopeasti ja nyt varsinakin paikallisliikenteessä matkustetaan

enemmän kuin ennen koronaa. Vuoden 2023 paikallisliikenteen matkustajamäärä oli 1.838.292, kun se oli edellisenä vuonna 1.593.319 matkaa. Ennen koronaa vuonna 2019 määrä oli 1.777.558 matkaa. Huomioitavaa esimerkiksi linjan 5 matkustajamäärä on kasvanut vuodesta 2022 yli 20 % ja vuodesta 2019 yli 40 %. Liikennöintikustannukset jatkoivat nousua vuoden 2023 aikana, mutta loppuvuodesta indeksien nouseminen on taittunut.

Joukkoliikennettä kehitetään myös erilaisten hankkeiden ja markkinoinnin avulla. Näillä on ollut positiivinen vaikutus matkustajamäärien kehittymiseen.

Joukkoliikenteen uuden lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa on valmisteltu vuonna 2023 ja sen käyttöönotto on alkuvuonna 2024. Käyttöönottoprojektissa on ollut ennakoimattomia haasteita, jotka ovat hidastaneet käyttöönottoa ja lisänneet sen kustannuksia.

Joukkoliikennealueen laajentaminen Imatralla eteni vuonna 2023 ja molemmat kaupungit päättivät esittää lakimuutosta ja Lappeenrannan seudun joukkoliikenteen aloittamista vuoden 2024 alusta. Lakimuutos vahvistettiin loppuvuonna 2023 ja toimivalta-alue aloitti kaupunkien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuoden 2024 alusta. Toimivalta-alueen laajentaminen on vaatinut paljon asioiden yhteensovittamista ja toimintamallien yhtenäistämistä.

Vastuualue tuottaa kaupunkiorganisaatiolle kuljetuskeskuksen palvelut. Kuljetuskeskuksen toimintaa on selvitetty kartoittamalla kuljetettavan tavaran määrät. Tästä jatketaan vuonna 2024 tekemällä varsinainen tarvekartoitus kuljetuskeskuksen toiminnalle. Katusännöinnissä on panostettu työaikaisten liikennejärjestelyjen turvallisuuteen ja toimivuuteen olemalla aktiivisesti yhteydessä rakennusliikkeisiin työmaiden aikana. Valokuituoperaattoreiden kanssa on tehty yhteistyötä ja yhteisrakentamista.

Kadut ja ympäristö -vastuualue on jatkanut vuonna 2023 aikana osallistamista ja vuoro-vaikutusta asukkaiden kanssa kohdentamalla

henkilöresursseja siihen. Sometilit on avattu aiemmin kadut ja ympäristö vastuualueelle, vuoden lopussa avattiin myös Jouko-joukkoliikenteelle omat sometilit. Näissä molemmissa jaetaan aktiivisesti tietoa toiminnasta.

Maaomaisuuden tuotot

Maaomaisuuden tuotot koostuvat kiinteistöjen myynneistä, tonttien jalostuksesta ja maankäyttösopimuksista.

Kiinteistöjen myyntituottoa tuli vuonna 2023 vain 144.000 euroa pysähtyneen tonttikysynnän, hiljentyneestä rakentamisesta ja kiinteistömarkkinatilanteesta johtuen. Kiinteistöjen myyntituottotavoite alitettiin yli 1,35 miljollalla eurolla.

Vuoden aikana myytiin kaksi asuintonttia Hakalista, yksi asuintontti Kanavansuulta ja yksi asuintontti Skinnarilasta. Lisäksi myytiin yritystontit Pajarilasta ja Korvenkylästä sekä teollisuustontin osa Pulpilta. Vanhat Kanavansuun alakoulu ja Kanavansuun yläkoulu saatiin myytyä eteenpäin.

Tonttien jalostus toteutui talousarvion mukaisena. Vuoden aikana purettiin käytöstä poistuneita rakennuksia Kuuselasta, Honkalahdesta ja Tiuruniemestä.

Maankäyttösopimuksista saatu korvaus 58.000 euroa tuloutetaan kirjanpiloteknisistä syistä maaomaisuuden tuottoihin. Korvausta ei voi käyttää muiden kuin sopimuksessa määriteltyjen menojen kattamiseksi.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan päätehtävänä on ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja erisäädösten noudattamista sekä huolehtia rakentamisesta, maisematyötä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä rakennustyön ja maisematyön viranomaisvalvonnasta. Lisäksi se valvoo omalta osaltaan rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa. Rakennusvalvonta hoitaa myös asunto-toimen tehtävät. Rakennusvalvonta toimii rakennuslautakunnan alaisuudessa.

Rakennusvalvonta käsittelee lausunto- ja selvityspyyntöjä, tuottaa rakennus- ja huoneistorekisteriä ja rakennuspiirustusarkistoa, tekee tarkastukset ja antaa valmiustodistukset tuettuun rakentamiseen sekä käsittelee eräitä erityislaeissa säädettyjä hallintoriitoja esiassteissa.

Rakennusvalvonnan viranomaistyön tavoitteena on asiakaslähtöinen, joustava, sujuva, yhdenvertainen ja riippumaton palvelu ja päätöksenteko. Tällä luodaan terveellistä, turvallista, laadukasta ja kaunista kaupunkia.

Rakennusvalvonta on onnistunut päätehtävissään ohjata ja valvoa kaavojen, rakennusjärjestyksen ja eri säädösten noudattamista tekemällä oikeita päätöksiä viranomaisvalvonnessa.

Rakennusvalvonnan tuottotavoitetta ei saavutettu vuonna 2023. Toimintatuotot alittivat vuonna 2023 talousarviossa asetetun tavoitteen 339.000 eurolla. Tuloihin ei ole mahdollisuutta vaikuttaa suoraan, vaan tulot vaihtelevat yleisen taloustilanteen ja hankkeiden toteutusaikataulujen mukaan. Rakennusvalvonnan menot alittuivat 73.000 euroa, jolloin kehityksen talousarvion ylitys oli 265.000 euroa.

Tavoitteena on, että rakennusvalvonta pystyy kattamaan toiminnastaan aiheutuneet menonsa lupamaksuilla. Talouden kokonaisuutta rasittavat ne rakennusvalvonnan toiminnot, joita ei voida rahoittaa lupamaksuilla. Näitä ovat rakennetun ympäristön valvonta, rakennus- ja huoneistorekisterien ajan tasalle saattaminen ja siivottomien tonttien kehotukset ja muut hallintopakomenettelyt, joista aiheutuu erilaisia ohjaus-, lupavalmistelu-, päätöksenteko- ja rakentamisen viranomaisvalvontatehtäviä.

Rakennusvalvonnessa vuosi 2023 jatkoi taloudellista laskua, joka oli alkanut jo 2022 maaliskuusta, jolloin Venäjä oli aloittanut hyökkäyssodan. Hakemusten määrät vähenivät noin 20 %, koska suuret hankkeet eivät edenneet lupavaiheeseen. Hakemuksia saapui 570 kappaletta, joista rakennuslupia oli 230 kappaletta

(laskua 20 %), toimenpidelupia oli 166 kappaletta (laskua 56 %). Toimenpidelupien väheneeseen vaikuttanee uuden rakentamislain luvanvaraisuuden muutokset. Tarkastuspuolella työmaakatselmusten määrät laskivat hieman viime vuodesta, kokonaismäärä oli 1.836 katselmusta. Lupien tavoitekäsittelyaika ylittyi, ollen 38 päivää, kun tavoite on 35 päivää.

Rakennusvalvonta on painottanut asiakaslähtöistä, joustavaa, sujuvaa ja saavutettavaa asiakaspalvelua. Rakennusvalvonnan asiakaspalvelujen ja -neuvottelujen sujuvuutta ja saavutettavuutta on tehostettu ja helpotettu siirtymällä interaktiiviseen ohjaukseen ja palvelureihin e-permit-lupapalvelun, Teamsin, Skypen, sähköpostin ja/tai puhelimen kautta. Lähiasiakaspalvelua saa ajanvarauksella, jos asia sitä vaatii ja jos muut kanavat eivät palveluun sovellu. Asiakkaat ovat valinneet mieluummin muut kanavat kuin lähipalvelun helpon saavutettavuuden ja vuorokaudenajasta riippumattoman palvelun vuoksi. Asiakaspalvelun muutokset ovat tehostaneet työtä ja mahdollistaneet asiakkaan oikea-aikaisen ohjauksen. Sähköinen asiointi mahdollistaa sen, että asiakas voi seurata lupavalmistelun etenemistä ja antaa palautetta liittyen asian valmisteluun.

Vastuualue on saattamassa rakennusrekisteriä ajan tasalle. Tarkastelu rekisterien eroavuuksista on saatu valmiiksi. Rakennusvalvonta on tarkastellut ulkopuolisen palveluntarjoajan tutkimusaineistoa ja rajannut kohteita lainsäädännön muutoksiin pohjautuen. Tulokset valmistuvat vuoden 2024 alkupuolella, jonka jälkeen jatketaan vielä lupamenettelyä vaativien rakennusten purkamiskehottamenettelyä tai lupakäsittelyä. Nämä tontti-kohtaiset rakennusten tarkastukset edellyttävät vuosien työpanosta.

Tilakeskus

Tilakeskus vastaa Lappeenrannan kaupungin palvelutuotannossa olevien rakennusten hallinnoinnista, ylläpidosta sekä peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeista. Tilakeskus toteuttaa kaupungin palvelutoimintaa tukevia toi-

mintaympäristöjä varhaiskasvatukseen, perusopetuksen, kulttuuritoimen, liikuntatoimen, nuorisotoimen, konsernihallinnon ja muiden kaupunkikonsernin toimijoiden käyttöön.

Tilakeskus vastaa myös kaupungin Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle vuokraamista rakennuksista. Lisäksi tilakeskuksen vastuulla on koko joukko myytäviä ja purettavia rakennuksia, jotka eivät ole enää palvelutuotannossa.

Tilakeskus ostaa edellä mainittujen vastuiden hoitamiseen tarvittavat palvelut Lappeenrannan Toimitilat Oy:ltä.

Talous

Tilakeskuksen toimintatuotot olivat vuonna 2023 yhteensä 43.793.223 euroa. Tilakeskuksen toimintakate oli 20.804.162 euroa eli 468.161 euroa talousarviota parempi.

Tilakeskuksen tilikauden tulos muodostui 4,3 miljoonaa euroa tappiolliseksi tehtyjen lisäpoistojen ja arvonalennusten takia.

Rakennusten ylläpitovuokra määritellään talousarvion laatimisvuotta edeltävän vuoden toteuman perusteella, eli vuoden 2023 vuokra laskettiin vuoden 2021 kustannuksiin perustuen. Energian ja käyttöaineiden hinnat toteutuivat ennakoitua alhaisempana, mikä osaltaan parantaa tilakeskuksen tulosta. Rakentamisen ja muiden palvelujen hinnat ovat olleet vuoden 2023 aikana korkealla, vaikka joltain osin hinnat ovat laskeneet. Kaikkia suunniteltuja vuosikorjaustöitä ei saatu toteutettua, mikä näkyi ennakoitua pienempinä vuosikorjauskustannuksina.

Kaupungin palvelutuotannossa olevien, sisäisen vuokran piiriin kuuluvien rakennusten osalta talousarvion mukainen tavoite toimintakatteen osalta saavutettiin. Toimintakate toteutui noin miljoona euroa budjetoitua parempana. Vuokratuotoilla pystyttiin kattamaan kaupungin omassa palvelutuotannossa olevien rakennusten kulut.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisille tahoille vuokrattujen rakennusten osalta ei päästy tulostavoitteisiin. Toimintakate toteutui noin 478.000 euroa budjetoitua heikompana. Vuokratuotoilla ei ole pystytty kattamaan kaikkia kuluja.

Sote-rakennusten osalta budjetoidut kustannukset ylittyivät. Toimintatuotot toteutuivat budjetoitua pienempinä. Toimintakate toteutui 81.000 euroa budjetoitua heikompana.

Sote-rakennusten vuokra tasataan toteutuneiden ylläpitokustannusten mukaisesti vuoden lopussa. Hyvinvointialueelle vuokratuissa rakennuksissa on kuitenkin myös muita toimijoita ja muun muassa keittiötiloihin toteutettujen korjaustöiden kustannuksia ei saatu katettua keittiöistä perittävillä vuokrilla.

Pela-rakennusten toimintakate toteutui 45.000 budjetoitua parempana.

Rakennushankkeet

Kaupungin pitkän tähtäimen investointiohjelma päivitettiin syksyllä 2022 ja hyväksyttiin vuoden 2023 talousarvion yhteydessä.

Lappeenrannan kaupungin palveluverkkoa päivitettiin keväällä 2020 länsialueen osalta Sammotalon ja Kourulan päiväkotihankkeisiin liittyen. Muilta osin palveluverkkotarkastelu on tehty vuoden 2023 aikana ja palveluverkkoesitys on esitelty alkuvuonna 2024. PTS-suunnitelma päivittyy tulevan palveluverkkoratkaisun perusteella.

Kaupungin mittavaa investointiohjelmaa toteutettiin edelleen vuonna 2023. Vuonna 2023 käynnistettiin Sammotalon ja Korvenkylän koulun rakentaminen ja hankkeet etenevät suunnitellusti tammikuussa 2024.

Sammotalohanke toteutetaan yhteistoiminnallisena projektinjohtourakkana. Rakentaminen käynnistyi keväällä 2023.

Korvenkylän koulun käsittävä rakennushanke käynnistyi alkukesästä 2023 ja uusi koulu valmistuu käyttöönotettavaksi syyslukukauden 2024 alkuun mennessä.

Voisalmen koulun, päiväkodin ja kirjaston sisältävän rakennuksen hankesuunnitelmaa työstettiin vuoden 2023 aikana ja tavoitteen mukaan se valmistuu kesällä 2024.

Pääkirjaston peruskorjaukseen liittyvät sisäpuolen purkutyöt saatiin valmiiksi alkukesästä 2023. Kirjaston peruskorjauksen urakoitsijahankinta keskeytettiin toteutuskustannusarvion ylitettyä hankkeelle varatun määrärahan. Kirjaston suunnitelmaa kehitettiin syksyn ajan ja uusi urakkakilpailu käynnistyy helmikuussa 2024.

Museon kokoelmatilan hankesuunnitelma on hyväksytty ja on siirrytty toteutussuunnittelu- vaiheeseen. Kokoelmatilat on tarkoitus toteuttaa entisen Metro-Tukun kiinteistölle, jonka kaupunki osti alkuvuodesta 2024. Tavoitteena on rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksen ja laajennuksen käsittävän rakentamisvaiheen käynnistäminen syksyllä 2024.

Sisäliikuntahallin asemakaava lainvoimaistui keväällä 2023. Sisäliikuntahallin hankesuunnitelma on hyväksytty. Vuoden 2024 alussa on käynnissä hankkeen KVR-urakoitsijan hankinnan valmistelu.

Vuoden 2023 aikana kaupunki teki selvityksen monitoimiareenan toteuttamisesta kauppatorin alueelle. Syksyllä 2023 kaupunginvaltuusto antoi toimeksiannon selvityksen tekemiseksi monitoimiareenan toteuttamisesta keskustan alueelle 31.8.2024 mennessä. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti Kisapuiston jääareenan valmistelu on keskeytetty.

Nuorisotalo Monarin hankesuunnittelu on ollut käynnissä vuoden 2023 aikana. Rakentamisen vaikea markkinatilanne on kuitenkin lykännyt joidenkin toteutusvaihtoehtojen edistämistä.

Pienten investointien määrärahoilla rahoitettu Vanhan kentän pukusuojarakennus valmistui keväällä ja Joutsenon keskusentän huoltorakennus vuoden lopussa.

Vuonna 2018 asetetun tavoitteen mukaisesti uusissa rakennushankkeissa on selvitetty modulaarisen rakentamisen mahdollisuudet siten, että käytössä olevat tilat voivat joustaa rakennuksen elinkaaren aikana. Samoin uusissa rakennushankkeissa on selvitetty, mikä toteutusmalli ja omistusmuoto on kaupunkikonsernin kannalta kokonaistaloudellisesti edullisin vaihtoehto.

Toimitilojen yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat olleet tilan käytön tehostamisen ja kustannustehokkuuden ohella tavoitteena investointihankkeiden suunnittelussa. Yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys ovat osana tilankäytön tehostamistavoitteita parantaneet uusien ja peruskorjattujen kohteiden tehokkuutta. Esimerkiksi Sammontalossa tilojen yhteiskäyttö, muunneltavuus ja monikäyttöisyys toteutuvat.

Taloinvestointien toteutussuunnittelun lähtötiedoksi laaditaan hankesuunnitelma, missä hanke ja hankkeen tavoitteet määritellään. Hankesuunnitelma hyväksytetään asianomaisissa lautakunnissa ennen varsinaisen suunnittelun käynnistämistä.

Hankesuunnitteluvaiheessa selvitetään myös, mikä toteutusmalli ja urakkamuoto ja mikä omistusmuoto ja rahoitusmalli on kuhunkin hankkeeseen sopivin. Sisäliikuntahalli on tarkoitus toteuttaa yhteistoiminnallisena KVR-urakkana.

Kaupungin hiilineutraaliustavoitteeseen pääsemiseksi rakennushankkeiden yhdeksi tavoitteeksi on asetettu hiilijalanjäljen pienentäminen. Hiilijalanjäljen pienentämistä on tavoiteltu muun muassa lisäämällä puun käyttöä rakentamisessa, suosimalla materiaaleja, joiden valmistukseen sitoutuu mahdollisimman vähän energiaa ja hyödyntämällä uusiutuvaa energiaa mahdollisuuksien mukaan. Joutse-

non koulu on ensimmäinen pääosin massiivipuorakenteisena toteutettu uusi koulu Lappeenrannassa ja myös Sammontalo toteutetaan pääosin massiivipuorakenteisena.

Osallistaminen on nostettu viime vuosien aikana rakennushankkeiden valmisteluun ja toteutukseen liittyväksi tavoitteeksi. Käyttäjät osallistuvat rakennushankkeisiin laajasti. On kuitenkin tarve täsmentää, missä kohtaa käyttäjän osallistuminen on oleellista, jotta henkilöresurssien käyttäminen on järkevää. Asukkaiden osallistamisessa on enemmän kehitettävää ja erilaisia osallistumisen muotoja on otettu käyttöön esimerkiksi Voisalmen hankkeen valmistelussa. Tilakeskus on lisännyt osallistamista muun muassa esittelemällä hankkeita kaavoituksen asukastilaisuuksissa ja koulun järjestämissä vanhempainilloissa.

Tilakeskus on vastannut korjausvelan hallintaa koskevaan tavoitteeseen peruskorjaamalla rakennuksia ja rakentamalla uutta. Korjausvelan määrän hallinnan keinoja ovat peruskorjauksen ja uudisrakentamisen lisäksi muun muassa oikea-aikaiset ja riittävät korjaukset, myynnin tehostaminen ja rakennusten purkaminen.

Ylläpito

Rakennusten ylläpidossa painopiste oli vuonna 2023 energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä toimenpiteissä ja energiansäästötoimissa sekä uuden ylläpitojärjestelmän käyttöönotossa.

Ympäristöystävälliseksi kaupungiksi profiloituneessa Lappeenrannan kaupungissa energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvan energian käytön lisäämiseen on panostettu paljon jo vuosikausien ajan.

Lappeenrannan kaupunki on sitoutunut kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) 2017–2025 mukaisesti energiankulutuksen vähentämiseen 7,5 % sopimuskauden aikana. Toimenpiteet sopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ovat työn alla. Vuoden 2023 osalta tulokset saadaan vasta huhtikuussa 2024.

Energiatehokkuussopimuksen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää kiinteistöjä käyttävien ja kiinteistön omistajan välistä vuoropuhelua. Tavoitteiden saavuttamiseksi tulee tehdä lisäpanostuksia.

Energiatehokkuusvaatimukset ovat ohjanneet sekä investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta että myös ylläpitoa.

Lappeenrannan kaupunki otti maaliskuussa 2020 käyttöön Siemensin ylläpitämän virtuaalivoimalapalvelun. Sähkönkulutusta vähennetään tai lisätään sähkön tuotantotilanteen mukaisesti. Keskeisenä tavoitteena on parantaa sähkönjakelun varmuutta kantaverkossa ja varmistaa energiantuotannon omavaraisuus. Kulutusjouston avulla voidaan myös vähentää päästöjä, kun fossiilisia polttoaineita käyttävien varavoimaloiden tarve vähenee sähkön kulutushuipuissa. Virtuaalivoimalan laajennusmahdollisuuksia selvitetään.

Käytössä oleva rakennusautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja ja mahdollistaa siten ulkoisten tietojen, kuten sää- ja energiamarkkinatietojen sekä kiinteistöjärjestelmien tietojen käytön kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamiseen liittyvissä toimissa. Lisäksi järjestelmä tukee muun muassa tilakeskuksen mahdollista virtuaalivoimalapalvelun laajentamista, kolmansien osapuolten (pk-yritysten) energiatehokkuuspalvelujen käyttöönottoa sekä tietojen kulkua valvomopalvelun ja käyttöön otetun ylläpitojärjestelmän välillä.

Kaksivuotinen Ilmanvaihdon tarpeenmukainen käyttö -tutkimushanke valmisteltiin vuoden 2022 aikana. Hanke käynnistyi vuoden 2023 alussa ja päättyi vuoden 2024 lopussa.

Lappeenrannan kaupunki on ollut mukana lokakuussa 2022 käynnistyneessä Astetta alemmaksi -kampanjassa vuonna 2023. Kampanjan myötä kaupungin liikuntahalleissa lämpötila laskettiin 18 asteeseen ja muissa palvelutalossa olevissa rakennuksissa 20 asteeseen.

Lappeenrannan Toimitilat Oy on ollut mukana Sisäilmayhdistyksen vetämässä ympäristöministeriön Ilmanvaihtolaitteiston katsastushankkeessa, missä testataan ilmanvaihdon katsastusoppaan toimivuutta. Oppaan käyttöönottamista kaupungin rakennusten ylläpidossa valmistellaan käyttöönotetun ylläpitojärjestelmän osaksi. IV-laitteiden katsastus toteutetaan osana uuden ylläpitojärjestelmän laatuauditointia.

Ylläpidon kehittämisen tavoitteeksi on energiatehokkuuden parantamisen ja uusiutuvan energian käytön lisäämisen ohella otettu suunnitelmallisuuden lisääminen, kustannustietoisuuden parantaminen ja painopisteen kääntäminen vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa.

Kiinteistönhoidossa ja -huollossa ja myös kunnossapidossa suunnitelmallisuus on lisääntynyt. Aikaisempaa parempi näkemys rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista on muodostunut muun muassa tehtyjen kuntotutkimusten myötä.

Yksi ennakoivan ylläpidon edellytys on, että käyttäjien seuraavan vuoden muutostyötarpeet ja kiinteistöhuolto-organisaation havainnot vuosikorjaustarpeista saadaan jo toteutusvuotta edeltävänä kesänä. Näin seuraavan vuoden työt ennätetään valmistella, aikatauluttaa ja kilpailuttaa ajoissa.

Lappeenrannan Toimitilat Oy käynnisti vuonna 2019 uuden rakennusomaisuuden hallintajärjestelmäkokonaisuuden hankinnan valmistelun. Arkistojärjestelmä on otettu käyttöön vuoden 2023 aikana. Uusi ylläpitojärjestelmä saadaan tuotantokäyttöön kevään 2024 aikana. Uuden ohjelmistokokonaisuuden odotetaan omalta osaltaan tukevan muun muassa rakennusten ennakoivaa ylläpitoa.

Väistötilat

Skinnarilan koulu toimii yliopiston tiloissa Skinnarilassa niin kauan, kunnes Sammontalo on valmistunut ja otettu käyttöön.

Sammonlahden koulu on toiminut väistötiloissa syyslukukauden 2023 alusta lähtien Skinnarilassa Laserkadulla sijaitsevaan toimintotaloon toteutetuissa väistötiloissa. Teknisen työn tilat on toteutettu Sammontorille ja sisäliikunta toteutetaan kolmessa koulun lähialueen liikuntatilassa.

Korvenkylän koulun tarpeisiin vuokrattiin tilaelementti sekä seurakunnan tilat Korvenkylästä keväällä 2020. Väistö jatkuu, kunnes Korvenkylän koulu valmistuu käyttöönotettavaksi syyslukukauden 2024 alussa.

Sisäilmaongelmat

Terveiden ja turvallisten toimintaympäristöjen tarjoaminen käyttäjille on tilakeskuksen tärkeimpiä tavoitteita.

Sisäilmaongelmiin on reagoitu korjaamalla kohteita, hankkimalla väistötiloja ja toteuttamalla uudisrakennushankkeita. Lappeenrannassa tilanne sisäilma-asioiden osalta on parantunut viimeisten vuosien aikana ja sisäilma-asiat ovat vuoden 2023 lopussa hallinnassa.

Sisäilmatilanne on hyvällä tasolla Lappeenrannan kaupungin toimitiloissa. Oireilijoiden määrä palvelutuotannossa olevissa rakennuksissa on pienentynyt tehtyjen korjaavien toimenpiteiden ansiosta. Kohteissa, joissa on rakenteellisia ongelmia tai riskirakenteita, on teetetty kuntotutkimukset ja korjaussuunnitelmat. Korjaukset on joko tehty tai ne on ajoitettu lähivuosille.

Kasvun kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on koko Lappeenrannan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin kasvu. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti.

Edistämme yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla palveluilla sekä monipuolisella tonttitarjonnalla. Tarjoamme yrityksille vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Kehittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset turvataan maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin. Teemme aktiivista sijoittautumistyötä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritysysteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Huolehdimme toimivasta infrasta, kunnossapidosta sekä laadukkaasta joukkoliikenteestä sekä muista liikkumisen palveluista.

Rakennamme viihtyisää, turvallista, terveellistä ja merkityksellistä asuinympäristöä, joka palvelee niin alueen asukkaita kuin matkailijoitakin. Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti. Tavoitteenamme on elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen katutilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteinä. Kehitämme kaupunkilaisille sekä matkailijoille suunnattuja uusia vetovoimakohteita keskustan tuntumassa. Huolehdimme myös laadukkaasta ja monipuolisesta viherympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksia.

Uudistamme työllisyyspalveluja vahvistamalla yritys- ja sidosryhmäyhteistyötä. Tavoitteenamme on houkutella osaavaa työvoimaa ja tukea alueen yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäämme yritysysteistyötä työllisyysasioissa. Kehitämme hautomo- ja kiihdyttämöpalveluja sekä huolehdimme avainasiakkuuksista. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille.

Edistämme Lappeenrannan saavutettavuutta. Huolehdimme sujuvista ja monipuolisista kulkuyhteyksistä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Lisäämme kaupunki-keskustan elävyyttä ja vetovoimaa	Keskustan kehän asukasmäärä Kaupunkisuunnittelu	16 623 (2021)	16 800	17 302	Valmistelimme Valtakatu 43, Platanin talon kaavat sekä Simolantien, Keisarin aseman, Hotelli Lappeen, Asemanseudun ja Linnoituksen kaavoitusta. Lisäsimme kaupunkitaidetta. Paransimme Koulukatua toisen vaiheen saneerauksella. Lisäksi laajensimme pysäköinnin-opastusjärjestelmän käyttöä.	KaKeL

Kasvun kaupunki - valtuustoon nähdn sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on koko Lappeenrannan elinvoiman ja asukkaiden hyvinvoinnin kasvu. Toimimme ratkaisuhakuisesti ja asiakaslähtöisesti.

Edistämme yritysten toimintaedellytyksiä. Houkuttelemme osaavilla ja joustavilla palveluilla sekä monipuolisella tonttitarjonnalla. Tarjoamme yrityksille vetovoimaisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön. Kehittyvän yritystoiminnan toimintaedellytykset turvataan maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen keinoin. Teemme aktiivista sijoittautumistyötä yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Palvelemme yrittäjiä ja asukkaita joustavasti ja asiantuntemuksella. Sujuvat toimintatapamme ja lupaprosessit edistävät hankkeiden etenemistä. Teemme aktiivisesti yritysysteistyötä. Tuemme hankinnoilla paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä. Edistämme energia- ja ympäristöalan kehittämistä yhdessä oppilaitosten ja yritysten kanssa tukemaan alueen elinvoimaa. Huolehdimme toimivasta infrasta, kunnossapidosta sekä laadukkaasta joukkoliikenteestä sekä muista liikkumisen palveluista.

Rakennamme viihtyisää, turvallista, terveellistä ja merkityksellistä asuinympäristöä, joka palvelee niin alueen asukkaita kuin matkailijoitakin. Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti. Tavoitteenamme on elävä keskusta, keskustan vetovoima ja pitovoima, ympäristön ja julkisen katutilan viihtyisyys ja monipuolinen kaupunkikulttuuri ja palvelut. Kehitämme keskustaa ja keskustan kehää tapahtumien painopisteenä. Kehitämme kaupunkilaisille sekä matkailijoille suunnattuja uusia vetovoimakohteita keskustan tuntumassa. Huolehdimme myös laadukkaasta ja monipuolisesta viherympäristöstä. Merkityksellinen ympäristö vahvistaa asukkaiden hyvinvointia ja osallisuuden kokemuksia.

Uudistamme työllisyyspalveluja vahvistamalla yritys- ja sidosryhmäyhteistyötä. Tavoitteenamme on houkutella osaavaa työvoimaa ja tukea alueen yritysten toimintaedellytyksiä. Lisäämme yritysysteistyötä työllisyysasioissa. Kehitämme hautomo- ja kiihdyttämöpalveluja sekä huolehdimme avainasiakkuuksista. Teemme aktiivista yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa sekä tarjoamme mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia nuorille.

Edistämme Lappeenrannan saavutettavuutta. Huolehdimme sujuvista ja monipuolisista kulkuyhteyksistä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtötaso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Tuemme yritysten kasvua	Kaikkien lappeenrantaisten yritysten liikevaihto (miljoonaa) Taloustutka	2 353 (10/2021)	2 380	2 481	Valmistelimme Pajarilanväylän II-vaiheen asemakaavaa. Jatkoimme Pajarilan yritysalueen kehittämistä ja infran rakentamista. Mustolan satama-alueen kaavoitus on käynnistymässä. Profiloimme ja markkinoimme yritysalueita muun muassa sijoittumistyön tueksi.	KaKeL
Sujuvoitamme rakennusvalvonnan lupaprosessia	Rakennusluvan keskimääräinen käsittelyaika päivinä Rakennusvalvonta	35 (2020)	35	38	Valmistelua hidasti lausuntojen saantiajan piteneminen kuukauteen ja asiakkaiden viiveet täydennyksien toimittamisessa	Rakla

Kestävä kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on luoda kestävydestä elinvoimaa ja hyvinvointia asukkaille. Edistämme energia- ja ympäristöalan liiketoimintaa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Toimimme resurssiviisaasti ja tehokkaasti. Edistämme oman toimintamme kiertotaloutta. Kasvatamme asumisen jätteiden kierrätysastetta. Vähennämme Lappeenrannan kasvihuonepäästöjä, parantamaan pohjavesien tilaa sekä ilmanlaatua. Ilmanlaatua parannamme systemaattisesti sekä liikennejärjestelmän että teollisuuslaitosten kanssa. Lisäämme luonnonsuojelualuiden määrää ja pyrimme pysäyttämään luontokadon.

Huolehdimme asukkaiden, yritysten ja yhteisöjen osallisuudesta ja vuorovaikutuksesta suunnitteluhankkeissa. Kehitämme uusia ratkaisuja asukkaiden ja yritysten välisen yhteistyön tekemiseen. Vauhditamme asukkaiden ja yritysten toimenpiteitä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja sopeutumisessa. Yhteistyöllä vahvistamme alueen kulttuuriperintöä.

Tiivistämme kaupunkirakennetta. Hankimme maata pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Panostamme maanhankintaan yhdyskuntarakenteen sisältä, mutta mahdollistamme uusien yritysalueiden kehittämisen rakenteen reuna-alueilla. Tarjoamme monipuolisia tontteja eri tarpeisiin, myös uusille energia- ja ympäristöhankkeille. Vaalimme rakennettua kulttuuriympäristöä ja hyödynnämme olemassa olevaa rakennuskantaa. Huolehdimme yhtenäisestä ja monipuolisesta viheralueverkostosta ja sujuvista kevyen liikenteen reiteistä. Kehitämme ja kunnossapidämme virkistysreittejä sekä vahvistamme luonnon monimuotoisuutta muun muassa suojelualueita perustamalla ja lisäämällä hiilinieluja. Tuemme maaseudun elinvoimaisia kyläalueita yleiskaavoituksella ja lupavalmistelussa. Teemme yhteistyötä maaseututoimijoiden ja tutkijoiden kanssa mm. hiilinielujen käytön edistämässä.

Kehitämme kestävästä liikkumisesta mahdollisuuksia kaupunkilaisille sekä matkailijoille. Helpotamme joukkoliikenteen käyttämistä ja pyrimme yhtenäiseen lippu- ja maksujärjestelmään koko Etelä-Karjalan alueella. Tehostamme joukkoliikenteen suunnittelua ja laajennamme toimivalta-alueita mahdollisuuksien mukaan. Pyrimme yhdistämään joukkoliikenteen ja henkilökuljetuksien tarpeet. Parannamme pyöräilyn olosuhteita, jotta polkupyörä on kilpailukykyinen ja houkutteleva vaihtoehto. Panostamme kävelypainotteiseen keskusta, joka houkuttelee liikkumaan jalan. Etenemme kohti hiilineutraalia liikennejärjestelmää.

Kunnostamme vesistöjä erityisesti Pien-Saimaalla. Turvaamme kaavoituksen ratkaisulla puhtaan Saimaan ja muut vesistöt ja säilytämme vesistöjen virkistyskäytön hulevesien laadun hallinnan avulla. Monipuolistamme hulevesien hallintamenetelmiä ja lisäämme luonnonmukaisia sekä syntypaikalla toteutettavia ratkaisuja, jotka edistävät luonnon ja kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Viivytämme hulevesiä suunnitelmasti puisto- ja metsäalueilla ennen vesien valumista vesistöihin. Minimoimme hulevesiputkiverkoston laajentamistarpeen.

Kehitämme ja kokeilemme uusia toimintatapoja ja ratkaisuja. Huolehdimme olemassa olevasta kaupungin omaisuudesta ja pidämme huolen, että yhdyskuntatekniikan korjausvelka ei pääse kasvamaan. Varaamme resursseja uusien vetovoimaisten yritystonttien rakentamiseksi myös kaupunkirakenteen ulkopuolelle. Parannamme liikenneturvallisuutta sekä liikenteen sujuvuutta. Kiinnitämme huomioita katujen kunnossapidon laatuun ja asukastyytyvyyteen.

Kestävä kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet						
Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Parannamme Saimaan vedenlaatua	Sunisenlahden veden laatu, näkösyvyys (cm) Greenreality-palvelut	250 (2020)	270	250	Ruoholammen kosteikko valmistui. Pienempiä vesistökuunnostustoimia toteutettiin Pien-Saimaan valuma-alueella.	KaKeL
Parannamme ilmanlaatua	Ilmanlaatuindeksi keskimääräisesti hyvää Lappeenrannan keskustan, Joutsenon keskustan, Tirilän, Ihalaisen mittaus- pisteillä (%) Ympäristötoimi	93 (2020)	94	92	Otettiin käyttöön ilmanlaadun-tarkkailusuunnitelma 2023–2028, hankittiin ilmanlaadun mittaussensoreita, ilmaan liittyviä valituksia oli 68 % vähemmän kuin vuonna 2022.	YmpLa
Kehitämme kestävän liikkumisen edellytyksiä	Paikallis-liikenteen matkustajamäärä (miljoonaa) Liikenne-järjestelmä	1,19 (2020)	1,6	1,83	Joukkoliikenteen markkinointi ja viestintä. Lisävuorojen hankkiminen keskustan ja yliopiston välille.	KaKeL
Lisäämme luonnon monimuotoisuutta	Uudet luonnon-suojelualueet Lappeenrannassa (luonnon-suojelulla rauhoitettujen alueiden pinta-ala) Ympäristötoimi	2 047 ha (2020)	+50 ha/a	+98 ha	Luonnon monimuotoisuus-ohjelma valmistui. Luonnon monimuotoisuuden huomiointi eri toimialoilla on lisääntynyt yhteistyön kautta. Niittyjen toteuttaminen on merkittävä Lappeenrannan kaupungin toimenpide tällä sektorilla.	YmpLa

Koulutuksen kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen ja tarjoamme heille mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia. Tarjoamme tietoa ja asiantuntemusta kouluille ja päiväkodeille ympäristö-, yrittäjä- ja arkkitehtuurikasvatuksen edistämiseksi. Luomme päiväkodeille ja eri koulutusasteille turvallisen, viihtyisän ja houkuttelevan toimintaympäristön.

Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Laadukkaiden peruspalveluiden lisäksi kehitämme liikkumisen olosuhteita. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme kampusalueen kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Edistämme koko kaupungin alueella olevien yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä sekä nuorten ja opiskelijoiden työllistymistä alueen yrityksiin. Kaupunkimme tarjoama koulutus-, tutkimus- ja osaajapotentialiaali ovat keskeisessä roolissa sijoittumistyössä.

Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta, jotta voimme palvella asiakkaita paremmin muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Koulutuksen kaupunkina olemme sähköisten palvelujen edelläkävijä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Vahvistamme kampusalueen houkuttelevuutta	Kampusalueen asukasmäärä Kaupunkisuunnittelu	720 (2021)	740	786	Sammontalo - Meijän yhteinen lähiökehittämishanke valmistui. Jatkamme alueen asemakaavamuutosten laatimista. Sammontalon lähialueen liikennejärjestelyiden toteuttaminen on käynnissä.	KaKeL
Lisäämme ympäristökasvatusta	Biojätteen osuus kiinteistöjen kuivajätteistä (%) Ympäristötoimi	30 (2020)	25	18,6	Asukaslähtöisten kiertotalousratkaisujen kehittäminen on käynnissä EAKR-hankkeena. Biokaasun tuotantomäärät ovat kasvaneet. Biojätteen osuus kuivajätteessä on pienentynyt vuoden aikana tehdyssä lajittelututkimuksessa.	YmpLa

Koulutuksen kaupunki - valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoitteenamme on vahvistaa Lappeenrannan houkuttelevuutta koulutus- ja opiskelukaupunkina. Osallistamme opiskelijoita kaupunkimme kehittämiseen ja tarjoamme heille mielenkiintoisia työ- ja harjoittelumahdollisuuksia. Tarjoamme tietoa ja asiantuntemusta kouluille ja päiväkodeille ympäristö-, yrittäjä- ja arkkitehtuurikasvatuksen edistämiseksi. Luomme päiväkodeille ja eri koulutusasteille turvallisen, viihtyisän ja houkuttelevan toimintaympäristön.

Kehitämme kampusaluetta ja koko opiskelukaupunkia oppilaitosten, yritysten ja asukkaiden tarpeet huomioiden. Laadukkaiden peruspalveluiden lisäksi kehitämme liikkumisen olosuhteita. Huolehdimme kampusalueen saavutettavuudesta. Varaudumme kampusalueen kasvuun. Vahvistamme yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa tarjoamalla yhteistyö- ja kokeilualustoja. Hyödynnämme vastavuoroisesti oppilaitosten ja opiskelijoiden osaamista. Edistämme koko kaupungin alueella olevien yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyötä sekä nuorten ja opiskelijoiden työllistymistä alueen yrityksiin. Kaupunkimme tarjoama koulutus-, tutkimus- ja osaajapotentiaali ovat keskeisessä roolissa sijoittumistyössä.

Vahvistamme henkilöstömme ratkaisukeskeistä asiakaspalveluosaamista ja palvelujen saavutettavuutta, jotta voimme palvella asiakkaita paremmin muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä. Pidämme yllä osaamista ja huolehdimme henkilökuntamme osaamisen laajentamisesta monipuolisten palvelujen tuottamiseksi. Koulutuksen kaupunkina olemme sähköisten palvelujen edelläkävijä.

Tavoite	Mittari Lähde	Lähtö- taso	Tavoite 2023	Toteuma 2023	Keskeisimmät tulokset 2023	Vastuu
Lisäämme yhteistyötä alueen koulutusorganisaatioiden kanssa	Yhteishankkeiden lukumäärä Toimiala	15 (2021)	20	12	Yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa muun muassa teollisen muotoilun opiskelijoiden, taideopiskelijoiden ja projektikurssilaisten kanssa. Olemme palkanneet LAB:n opiskelijoita kesätaiteilijoiksi. Muita yhteishankkeita olivat: ASKI-asukaslähettöiset kiertotalousratkaisut, VALVE-vastuullisuusosaamista ja verkostoja, Hyönteishotelli, Threading Co2, Amigos, ja Pattern. Metsäistutuksia LAB:n ja LUT:n kanssa.	KaKeL
Ylläpidämme ja kehitämme rakennusvalvonnan henkilökunnan ja päätöksentekijöiden erityisosaamista	Muutokset päätökset oikeusasteissa Rakennusvalvonta	0 (2020)	0	0	Jokainen työntekijä ja osa lautakunnan jäsenistä osallistui vuoden 2023 aikana alan erityiskoulutuksiin.	RakLa

Kaupunkikehityksen yhteiset 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	14	0	0	0
Toimintakulut	-221	-459	-141	318
Toimintakate	-207	-459	-140	319

Yrityspalvelut 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	936	806	910	103
Toimintakulut	-2 045	-2 043	-2 041	2
Toimintakate	-1 109	-1 237	-1 132	105

Kaupunkisuunnittelu 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	294	315	433	118
Toimintakulut	-1 827	-1 808	-1 955	-147
Toimintakate	-1 532	-1 493	-1 522	-29

Maaomaisuuden hallinta 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	7 204	6 364	7 341	977
Toimintakulut	-2 962	-2 882	-2 937	-55
Toimintakate	4 241	3 482	4 404	922

Kadut ja ympäristö 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	5 807	5 388	5 939	551
Toimintakulut	-19 003	-19 510	-20 292	-782
Toimintakate	-13 197	-14 122	-14 353	-231

Kaupunkikehitys yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	14 255	12 873	14 622	1 749
Toimintakulut	-26 058	-26 702	-27 365	-663
Toimintakate	-11 803	-13 829	-12 743	1 086
Poistot	-237	-300	-269	31
Tilikauden tulos	-12 040	-14 129	-13 012	1 117

Maaomaisuuden tuotot yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	1 689	1 500	235	-1 265
Toimintakulut	-325	-402	-404	-2
Toimintakate	1 364	1 098	-169	-1 267

Rakennusvalvonta yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	704	875	536	-339
Toimintakulut	-804	-873	-800	73
Toimintakate	-100	2	-263	-265

Elinvoima ja kaupunkikehitys yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	16 648	15 248	15 393	145
Toimintakulut	-27 187	-27 977	-28 569	-592
Toimintakate	-10 539	-12 729	-13 176	-447
Poistot	-237	-300	-269	31
Tilikauden tulos	-10 776	-13 029	-13 445	-416

Tilakeskus yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	39 421	43 453	43 793	340
Toimintakulut	-23 087	-23 117	-22 984	133
Toimintakate	16 334	20 336	20 804	468
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 428	-1 700	-1 852	-152
Vuosikate	14 906	18 636	18 952	316
Poistot	-8 934	-9 100	-23 257	-14 157
Tilikauden tulos	5 971	9 536	-4 305	-13 841

Maakunnallinen palvelutoiminta

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi hoitaa kuntien ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtäviä seudullisesti Lappeenrannan kaupungin ja Länsi-Saimaan alueella. Ympäristöterveydenhuollon tehtäviin kuuluvat peruseläinlääkäripalvelut, eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta, terveydensuojeluviranomaisen, tupakkalain mukaisen valvonnan ja elintarvikevalvonnan tehtävät. Eläinlääkäripalvelut sisältävät peruspalvelut kellon ympäri 365 päivää vuodessa. Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta käsittää eläinsuojeluvalvonnan lisäksi eläintautien torjunnan viranomaistehtäviä. Terveydensuojeluviranomaisen tehtäviin sisältyvät tilojen terveellisyys, talousveden ja uimaveden laatu sekä yleinen ohjaus ja neuvonta sekä elinympäristön terveyteen vaikuttaminen esimerkiksi lausuntojen ja viranomaisyhteistyön avulla. Elintarvikevalvontaan kuuluu toiminnan valvonta pellolta pöytään -periaatteena ketjun jokaisessa vaiheessa sisältäen myös elintarvikepetosten torjunnan ja elintarvikealan toimijoiden luotettavuuden valvonnan.

Ympäristönsuojelu toimii lupa- ja valvontaviranomaisena monien ympäristönsuojeluun liittyvien lakien kuten esimerkiksi ympäristönsuojelu-, maa-aineslain ja jätelain osalta. Tämän lisäksi ympäristötoimi huolehtii omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä, ympäristötilan seurannasta (esimerkiksi ilmanlaatu, vesien ja pohjavesien tila, melu, luonnon monimuotoisuus), osallistuu kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen, antaa lausuntoja, osallistuu tiedottamiseen sekä edistää yhteistyötä ympäristöasioissa.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi osallistuu Greenreality-toimintaan. Erityisesti ympäristönsuojelun tehtäviin kuuluu ilmasto- ja

kiertotaloustavoitteiden edistäminen, vesistöjen tilan parantaminen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen. Vuoden 2024 alusta lukien nämä tehtävät siirtyvät osaksi Lappeenrannan seudun ympäristötoimea.

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon henkilöstössä tapahtui muutoksia vuoden 2023 aikana ja uuden henkilöstön perehdyttämiseen käytettiin tavallista enemmän työaika. Suunnitelmallisen valvonnan toteutumataavoite kuitenkin täyttyi: valvontasuunnitelman toteutuma oli 94 % suunnitelluista tarkastuksista. Valvonnan suunnitelmassa asetettuja painopisteitä on toteutettu: viranomaisyhteistyötä on edistetty edelleen, digiloikka on helpottanut tätäkin. Ympäristöterveydenhuolto on aktiivisesti mukana hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmissä ja PAKKA-toiminnassa. Ympäristöterveydenhuolto on osallistunut valmiustyöhön eri työryhmien välityksellä. Toimijoiden omavalvonnan tukeminen on osa jatkuvaa valvontatyötä. Toimijoiden ohjausta on jatkettu säännöllisten sähköisten tietoiskujen ja koulutustilaisuuksien kautta.

Laadunhallintaa toteutettiin vuoden aikana suunnitelmallisesti: sisäinen auditointi kohdistui uusien työntekijöiden perehdyttämiseen. Tässä todettiin poikkeama, jonka takia ryhdyttiin toimenpiteisiin. Asumisterveyden auditointi toteutettiin valtakunnallisesti – tässä yhtenä osana toteutettiin myös asiakasnäkökulman huomiointi. Yksikköön toteutettiin myös ulkoinen auditointi. Oman toiminnan poikkeamien seuranta on parantunut ja poikkeamia tunnistetaan paremmin. Prosessikuvausten ja toimintaohjeiden valmistelua jatkettiin.

Eläinlääkäripalvelut toteutettiin koko vuoden ajan 24/7. Eläinlääkäripula oli alkuvuodesta

merkittävä, mutta loppukeväästä päästiin lähes normaaliin resurssiin ja sijaisia oli hyvin saatavilla. Syksyllä avoinna ollut kunnaneläinlääkärin vakituinen virka onnistuttiin täyttämään ja kaikki virat ovat täynnä. Osa viranhaltijoista tekee osittaista työaika, mutta ulkopuolisten tilapäisten eläinlääkärien avulla ympärivuorokautinen päivystys toimii. Valvontaeläinlääkäriresurssi on tilapäisesti heikentynyt osa-aikaisuuden takia.

Ympäristönsuojelu

Henkilöstötilanteen vakiintuminen on tehostanut toimintaa, mutta edelleen uuden henkilöstön tehtävien hoitaminen edellyttää, että oppimiseen varataan riittävästi aikaa. Mahdollisuus määräaikaisen henkilöstön käytölle paransi lupakäsittelyjen ja määräaikaisvalvonnan toteutumista. Lupien käsittelyaika oli edellisvuotta parempi ollen vuonna 2023 76 % tavoitekäsittelyajasta, kuusi kuukautta. Valvontaindeksin toteutuma, joka sisältää lupakäsittelyn ja määräaikaisvalvonnan, oli kuitenkin edellistä vuotta huonompi, koska määräaikaistarkastuksia pystyttiin toteuttamaan vain

68 % tavoitteesta. Lupien käsittelyyn ja määräaikaisvalvontaan käytettävissä olevaa aikaa vähensi erityisesti valtion YLVA-tietojärjestelmän kohteiden päivittäminen, uuden ympäristövalvontajärjestelmän hankintaprosessin valmistelu ja käyttöönoton aloittaminen.

Vuonna 2023 jatkettiin kuuden vireillä olevan hallintopakoprosessin käsittelyä. Syksyllä toteutettiin teettämällä toimintansa lopettaneet kuorma-autopurkamion lopputoimenpiteet.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi syksyllä 2023 Lappeenrannan luonnon monimuotoisuusohjelman.

Toteutettiin Ojala-Tuomelan ilmanlaadun-tarkkailupisteen hankinnat ja käyttöönotto.

Ympäristönsuojelu hoiti osaltaan GreenCity Accord indikaattorien ja tavoitteiden määrittelyä sekä raportointia. Ympäristönsuojelun vastuulla luonnon monimuotoisuuteen, meluun ja ilmanlaatuun liittyen indikaattorien määrittely.

Etelä-Karjalan maaseututoimi

Etelä-Karjalan kunnat ovat sopineet yhteistointasopimuksella maaseutuhallinnon järjestämisestä maakunnallisesti yhteistointialueena, jota kutsutaan Etelä-Karjalan maaseututoimeksi. Sopimuksen mukaisesti Lappeenrannan kaupunki toimii vastuukuntana ja vastaa yhteistointialueella maaseutuhallinnon järjestämisestä siten, että maaseutuhallinnon tehtävät tulevat hoidetuksi Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön kannalta asianmukaisella tavalla. Etelä-Karjalan maaseututoimi hoitaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetyt maataloustukihakemuskäsittelyt, hukkakauravonnat, riistavahinkoarviot, rauhoitettujen lintujen aiheuttamien vahinkojen arvioinnit sekä maaseutuhallinnon erilaisten rekisterien ylläpidon maakunnan alueella. Maaseututoimen tehtävänä on myös toimialaansa liittyvän lainsäädännön tavoitteiden edistäminen, asiakkaiden neuvonta ja maaseudun toimintamahdollisuuksista tiedottaminen. Toimintaa ohjaa Ruokavirasto ja sen maksajavirastosopimus. Maaseututoimen asiakkaita ovat viljelijätukien hakijat sekä tuotanto- ja harraste-eläinten pitäjät.

Maatilojen tukihakemusten käsittelyt ja muut lakisääteiset tehtävät on suoritettu tukihaun vuosikellon mukaisesti ajallaan. Maksajavirastovakuutuksessa (sisäinen toiminnanarviointi) ei ollut huomautettavaa toiminnasta. Tukia koskevia päätöksiä on tehty noin 8.000 kpl ja tukia maksettiin yli 30 miljoonaa euroa. Tukikauden vaihdoksen takia osa vuoden 2023 tuista maksetaan vasta 2024. Maaseutuohjelman vaihdos vaati panostuksia sekä henkilöstön että viljelijöiden koulutukseen. Henkilöstö

käsitteli sekä uuden että vanhan ohjelmakauden tukiasioita päällekkäin. Tämä vaati erityistä tarkkuutta.

Satelliittiseuranta tuli myös uutena asiana osaksi nykyistä tukijärjestelmää. Satelliittiseuranta vertaa lohkolta saatavaa dataa tukihakemuksella olevaan tietoon ja epäselvissä tapauksissa viljelijälle lähtee selvityspyyntö. Nämä selvityspyyntöjen vastaukset käsitteli maaseututoimi sekä neuvoi niihin vastaamisessa.

Toimialaan liittyvän lainsäädännön tavoitteita ja asiakkaiden neuvontaa edistettiin laatimalla ja toimittamalla asiakkaille kirjallinen viljelijätiedote. Uuden kauden koulutuksia pidettiin jo vuonna 2022 ja keväällä 2023 pidettiin viljelijätukikoulutuksia yhdessä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen sekä Haminan ja Kouvolan maaseutupalvelujen kanssa. Lisäksi panostettiin kosteikkoasioihin sekä hanhivahinkojen torjumisesta kouluttamiseen yhdessä muiden sidosryhmien kanssa.

Vuosi 2023 oli rauhallinen hanhien eli rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkoilmoituksen osalta. Tähän vaikutti myös ympäristökorvauksen lintupeltotoimenpide, jonka viljelijä pystyi valitsemaan rauhoitettujen lajien korvauksen sijasta. Rauhoitettujen lajien aiheuttamat vahingot keskittyvät enimmäkseen maakunnan pohjoisosaan.

Tuenhakijoiden määrä oli vuonna 2023 1.215, mikä on 73 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Tilamäärän väheneminen oli suurempaa kuin esimerkiksi Kymenlaaksossa, mutta odotettua vähäisempää.

Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut

Lappeenrannan kaupunki järjestää koko maakunnan alueella kotoutumisen edistämisestä annetun lain (1386/2010) mukaiset kuntien vastuulla olevat palvelut vuoden 2023 alusta lukien.

Näitä tehtäviä ovat kotoutumisen edistämiseen liittyvä ohjaus- ja neuvonta sisältäen vastaanoton kuntaan muuton alkuvaiheen järjestelyt ja asiakkaiden tuki, alkukartoituksen järjestäminen, kotoutumissuunnitelman laatiminen, seuranta ja tarkistaminen sekä näihin liittyvät kunnan viranomaisen tehtävät ja velvollisuudet. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluu yhteistyössä kunnan kanssa monialaisen yhteistyön koordinointi paikallistasolla ja maakunnallisen kotouttamisohjelman laatimiseen, toteutukseen ja toimeenpanon seurantaan liittyvät tehtävät. Maahanmuuttopalvelut tukee alueen kuntia pakolaisista saatavien kustannusten korvaamiseen liittyvissä tehtävissä ja huolehtii korvausten hausta valtiolta sen omaan toimintaan liittyvien kustannusten osalta. Lisäksi Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut tarjoaa kunnille yleistä asiantuntijapua ja konsultaatiota kotoutumiseen ja maahanmuuttoon liittyen.

Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelun Momentin ohjaus- ja neuvontapisteet sijaitsevat Lappeenrannassa ja Imatralla. Lisäksi työtiloja oli Rautjärvellä, Taipalsaarella sekä Luumäellä. Maahanmuuttopalvelujen henkilöstön määrä vuonna 2023 oli 11. Palvelua tuotettiin kunnissa lähi- ja etäpalveluina asiakkaiden tarpeen mukaan. Yksikön ohjaus- ja neuvontapalvelun tai tiiviimmän kotoutumisen ohjauksen ja neuvonnan asiakkaina oli monin eri perustein maahan muuttaneita. Tällaisia asiakasryhmiä oli muun muassa alueelle muuttavat pakolaistaustaiset henkilöt, kotikuntamerkinän saaneet Ukrainasta paenneet, ulkomaiset opiskelijat ja heidän perheenjäsenensä sekä perhesiteiden perusteella alueelle muuttaneet. Asiakasmäärien kasvu oli vuonna 2023 suurta, johtuen erityisesti Ukrainan tilan-

teesta. Näin ollen myös ohjaus- ja neuvontakäyntien määrän kasvu oli merkittävä. Asiakasmäärien lisääntymisellä on ollut vaikutuksia muun muassa palvelun organisoitumiseen, henkilöstön resurssikysymyksiin sekä toimittajien riittävyteen, joita kaikkia jouduttiin tarkastelemaan toimintavuoden aikana. Yksilötyön lisäksi yksikkö toimi myös ryhmien kanssa organisoiden ja järjestäen kotoutumista ja osallisuutta vahvistavia tilaisuuksia, infoja ja ryhmätoimintaa.

Maahanmuuttopalveluiden nettomenot katettiin kuntien maksuosuuksilla. Maksuosuudet jaetaan kuntien kesken puoliksi ulkomaan kansalaisten ja puoliksi laskennallista korvausta tuovien henkilöiden määrän suhteessa.

Maahanmuuttopalveluiden siirto Eksotelta Lappeenrannan kaupungin organisaatioon toi mukanaan ison toiminnallisen muutoksen. Vuonna 2023 keskityttiin paljolti toiminnan integroimiseen kuntaympäristöön. Yhteistyön rakenteita sekä toimintamalleja on vuoden 2023 aikana tarkasteltu uudestaan niin yksikön sisällä kuin myös keskeisten yhteistyökumppanien kanssa. Kehittämistyö jatkuu edelleen.

Matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalvelua toteutettiin työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamilla Momentti III- sekä Momentti IV –hankkeilla. Toiminta jatkuu vuonna 2024.

Kunnat perustivat seurantar ryhmän käsittelemään Etelä-Karjalan maahanmuuttopalveluiden toimintaa ja kehitystarpeita. Seurantar ryhmä kokoontui kahdesti vuoden 2023 aikana. Vuoden 2023 aikana tehtiin tiivistä yhteistyötä kuntien ja niiden eri toimialojen kanssa. Kuntien toimintaympäristöt ovat erilaisia, joten myös kunnissa tehtävä työ painottuu osittain eri tavoin. Kuntien lisäksi yhteistyötä tehtiin laajan yhteistyöverkoston kanssa. Yhteistyöverkoston kuuluu niin viranomaistoimijoita kuin kouluttajia ja kolmannen sektorin toimijoita.

Maahanmuuttopalvelujen toimintaympäristö on jatkuvassa muutoksessa. Yksikön työhön vaikuttaa esimerkiksi kuntien päätökset kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta tai maahan saapuneiden turvapaikanhakijoiden määrät. Vuoden 2023 aikana yksikön henkilöstöä työllistivät erityisesti Ukrainasta paenneet kotikuntamerkinän saaneet henkilöt, joita siirtyi kuntien asukkaiksi vuoden loppua kohden yhä enenevässä määrin. Lisäksi palvelujen piiriin

hakeutui alueelle opiskelemaan tulleita henkilöitä sekä heidän perheenjäseniänsä. Yksikön asiakaskunta laajentui koskemaan myös muitakin erityisryhmiä. Tällä on vaikutusta henkilöstön määrän lisäksi myös henkilöstön osaamistarpeeseen. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen on yksi keskeinen painopistealue myös vuonna 2024.

Lappeenrannan kaupungin hankintapalvelut

Hankintapalvelun yhteistoimintasopimuksessa ovat mukana Lappeenrannan konserni, Luumäki, Lemi, Savitaipale, Taipalsaari, Ruokolahti, Parikkala, Rautjärvi, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiiri, Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Saimaan Tukipalvelut Oy, Meidän IT ja talous Oy, Lappeenrannan seurakuntayhtymä.

Hankintapalvelut toimi toimintakertomusvuonna suunnitelman mukaisesti ja kilpailutti Lappeenrannan kaupunkikonsernin hankintoja ja vastasi maakunnallisesti sovittujen yhteishankintojen kilpailuttamisesta, päätöksenteosta, sekä sopimustenhallinnasta. Lisäksi hankintapalvelut antoi asiantuntijapalvelua, joka toteutettiin antamalla konsultaatiota ja

tukea jäsenyhteisöille näiden omien hankintojen suunnittelussa, kilpailuttamisessa ja hankintoihin liittyvässä päätöksenteossa.

Lappeenrannan kaupungin hankintoja on strategian mukaisesti kehitetty proaktiivisemmaksi sekä panostettu hankintojen suunnitteluvaihetta vuorovaikutteisemmaksi yhdessä toimijoiden kanssa. Hankintojen suunnitelmallisuus ja aikaistaminen on edistynyt positiivisesti kaupunkikonsernissa.

Tarkempi selvitys hankintapalvelun toiminnasta esitetään maakunnallisen hankintayhteistyön ohjausryhmän vahvistamassa hankintapalvelun toimintakertomuksessa.

Lappeenrannan hankintapalvelut 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	482	515	515	0
Toimintakulut	-478	-515	-475	40
Toimintakate	4	0	40	40

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	3 156	3 408	3 441	33
Toimintakulut	-3 141	-3 488	-3 378	110
Toimintakate	15	-80	63	143

Etelä-Karjalan maaseututoimi 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	704	758	675	-83
Toimintakulut	-704	-758	-675	83
Toimintakate	0	0	0	0

Etelä-Karjalan pelastuslaitos 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	12 858	0	43	43
Toimintakulut	-12 741	-1 620	-1 601	19
Toimintakate	117	-1 620	-1 558	62

Aluekeskusohjelma 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	145	0	128	128
Toimintakulut	-145	0	-128	-128
Toimintakate	0	0	0	0

Maahanmuuttopalvelut 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	730	725	-5
Toimintakulut	-10	-730	-706	24
Toimintakate	-10	0	20	20

Maakunnallinen palvelutoiminta yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	17 346	5 411	5 527	116
Toimintakulut	-17 219	-7 111	-6 962	149
Toimintakate	126	-1 700	-1 436	264

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuus

Hyvinvointialueelle siirtyneet toiminnot 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	103	0	0	0
Toimintakulut	-288 977	0	-116	-116
Toimintakate	-288 874	0	-116	-116

Lappeenrannan hankintapalvelujen maksuosuus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-203	-208	-209	-1
Toimintakate	-203	-208	-209	-1

Etelä-Karjalan maaseututoimen maksuosuus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-267	-289	-257	32
Toimintakate	-267	-289	-257	32

Etelä-Karjalan liiton maksuosuus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 357	-1 370	-1 351	19
Toimintakate	-1 357	-1 370	-1 351	19

Lappeenrannan seudun ympäristötoimen maksuosuus 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 988	-2 135	-2 191	-56
Toimintakate	-1 988	-2 135	-2 191	-56

Maahanmuuttopalveluiden maksuosuus				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	0	0	0	0
Toimintakulut	0	-400	-300	100
Toimintakate	0	-400	-300	100

Maakunnallisen palvelutoiminnan maksuosuudet yhteensä 1000 €				
	TP 2022	KS 2023	TP 2023	ero TP-KS
Toimintatuotot	103	0	0	0
Toimintakulut	-292 792	-4 402	-4 424	-22
Toimintakate	-292 689	-4 402	-4 424	-22

Tuloslaskelmaosa

Miljoonaa euroa	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	17,2	0,1	17,3	18,6	1,3
Maksutuotot	4,3	-0,3	4,0	4,1	0,1
Tuet ja avustukset	5,7	0,7	6,5	8,8	2,3
Muut toimintatuotot	52,8	-0,3	52,5	52,4	-0,2
Toimintatuotot yhteensä	80,1	0,2	80,3	83,9	3,6
TOIMINTAKULUT					
Palkat ja palkkiot	-79,8	-1,5	-81,3	-82,7	-1,4
Eläkekulut	-18,2	0,2	-17,9	-18,3	-0,4
Muut henkilösivukulut	-3,2	-0,1	-3,3	-3,5	-0,2
Henkilöstökulut	-101,2	-1,3	-102,5	-104,6	-2,0
Palvelujen ostot	-73,5	-3,0	-76,5	-70,4	6,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13,5	-0,8	-14,3	-12,7	1,6
Avustukset	-12,6	-0,9	-13,5	-13,2	0,3
Muut toimintakulut	-39,8	-3,3	-43,1	-47,2	-4,1
Toimintakulut yhteensä	-240,6	-9,3	-249,9	-248,1	1,9
TOIMINTAKATE	-160,6	-9,1	-169,7	-164,2	5,5
Verotulot	180,5	3,0	183,5	189,5	6,0
Valtionosuudet	26,4	0,0	26,4	27,1	0,7
Korkotuotot	7,7	0,1	7,7	9,8	2,1
Muut rahoitustuotot	4,5	-0,1	4,4	5,0	0,6
Korkokulut	-5,9	0,0	-5,8	-3,8	2,0
Muut rahoituskulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	6,3	0,0	6,3	11,0	4,7
VUOSIKATE	52,6	-6,1	46,5	63,4	16,8
Poistot ja arvonalentumiset	-20,5	0,0	-20,5	-34,5	-14,0
Satunnaiset tuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS	32,1	-6,1	26,0	28,9	2,8
Poistoeron muutos	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Varausten muutos	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Rahastojen muutos	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALI- JÄÄMÄ	32,1	-6,1	26,0	29,3	3,2

Rahoitusosa

Miljoonaa euroa	Talousarvio	Talousarvio- viomuutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	52,6	-6,1	46,5	63,4	16,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulorahoituksen korjauserät	-4,7	0,0	-4,7	-2,1	2,6
Toiminnan rahavirta yhteensä	48,0	-6,1	41,8	61,3	19,5
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-19,5	-22,4	-41,9	-26,8	15,1
Arvio siirtävistä investoinneista	-21,5	21,5	0,0	0,0	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4
Pysyvien vastaavien luovutustulot	8,2	0,0	8,2	6,0	-2,3
Investoinnit, netto	-32,8	-0,9	-33,7	-20,4	13,3
Toiminnan ja investointien rahavirta	15,2	-7,0	8,2	40,9	32,8
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset	-6,5	0,0	-6,5	-5,9	0,6
Antolainasaamisten vähennykset	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	0,0	4,0	4,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,0	0,0	0,0	-3,8	-3,8
Lainakannan muutokset, netto	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3
Muut maksuvalmiuden muutokset	0,0	-9,0	-9,0	-12,4	-3,4
Rahoituksen rahavirta	-6,5	-9,0	-15,5	-17,9	-2,4
Rahavarojen muutos	8,7	-16,0	-7,3	23,0	30,3

Investointiosa

Aineeton omaisuus	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	375 000	509 000	884 000	308 858	575 142
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	375 000	509 000	884 000	308 858	575 142

Kiinteä omaisuus	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 200 000	1 056 000	2 256 000	704 623	1 551 377
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	1 200 000	1 056 000	2 256 000	704 623	1 551 377

Yhdyskuntatekniikka	Talousarvio	Talousarvio- muutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	7 200 000	892 336	8 092 336	5 888 784	2 203 552
Tulot	0	0	0	280 800	280 800
Netto	7 200 000	892 336	8 092 336	5 607 984	2 484 352

*) Talousarviomuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutusta investointien katteeksi 58.007 euroa

*) Talousarviomuutoksessa mukana elinkeinopoliittisten investointien hulevesiosuus 17.329 euroa

Elinkeinopoliittiset hankkeet	Talousarvio	Talousarvio- muutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	1 180 000	-34 329	1 145 671	366 595	779 076
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	1 180 000	-34 329	1 145 671	366 595	779 076

*) Talousarviomuutoksessa mukana elinkeinopoliittisten investointien hulevesiosuus -17.329 euroa

Liikuntapaikkarakentaminen	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	740 000	854 000	1 594 000	762 710	831 290
Tulot	0	0	0	13 444	13 444
Netto	740 000	854 000	1 594 000	749 266	844 734

Irtain omaisuus	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	700 000	0	700 000	966 708	-266 708
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	700 000	0	700 000	966 708	-266 708

Ensikertainen varustaminen	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	7 000	270 000	277 000	9 807	267 193
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	7 000	270 000	277 000	9 807	267 193

Talonrakennus	Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	8 052 000	18 882 000	26 934 000	17 745 628	9 188 372
Tulot	0	0	0	150 000	150 000
Netto	8 052 000	18 882 000	26 934 000	17 595 628	9 338 372

Kaupungin investoinnit yhteensä	Talousarvio	Talousarvio- muutokset *)	Talousarvio lopullinen	Toteuma	Poikkeama
Menot	19 454 000	22 429 007	41 883 007	26 753 713	15 129 294
Tulot	0	0	0	444 244	444 244
Netto	19 454 000	22 429 007	41 883 007	26 309 469	15 573 538

*) Talousarviomuutos sisältää maankäyttökorvausten tuloutusta investointien katteeksi 58.007 euroa

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus ¹⁾ N/B	Määrärahat				
		Alkup. ta- lousarvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Käyttötalousosa						
Yhteiset palvelut	N	38 150	1 747	39 897	37 856	2 041
Varaukset	N	4 656	-3 169	1 487	0	1 487
Strateginen rahoitus	N	1 000	805	1 805	1 048	757
Kotikuntakorvaukset	N	2 966	0	2 966	3 108	-142
Lasten ja nuorten palvelut	N	112 334	3 083	115 417	117 712	-2 295
Kulttuuripalvelut	N	13 133	447	13 580	13 591	-11
Liikuntapalvelut	N	12 009	176	12 185	11 809	376
Kaupunkikehitys	N	23 857	2 845	26 702	27 365	-663
Rakennusvalvonta	N	850	23	873	800	73
Tilakeskus	N	21 593	1 524	23 117	22 984	133
Maaomaisuuden tuotot	N	402	0	402	404	-2
Maakunnall.palv.toim.maksuosuudet	N	4 443	-41	4 402	4 425	-23
Maakunnallinen palvelutoiminta	N	5 244	1 867	7 111	6 962	149
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B					
Valtionosuudet	B					
Rahoitustuotot ja -kulut	N	5 845	0	5 845	3 798	2 047
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0
Investointiosa						
Aineeton omaisuus	N	375	509	884	309	575
Kiinteä omaisuus	N	1 200	1 056	2 256	705	1 551
Yhdyskuntatekniikka	N	7 200	892	8 092	5 889	2 204
Elinkeinopoliittiset hankkeet	N	1 180	-34	1 146	367	779
Liikuntapaikkarakentaminen	N	740	854	1 594	763	831
Irtain omaisuus	N	700	0	700	967	-267
Ensikertainen varustaminen	N	7	270	277	10	267
Talonrakennus	N	8 052	18 882	26 934	17 746	9 188
Arvio siirtyvistä investoinneista	N	21 462	-21 462	0	0	0
Rahoitusosa						
Tulorahoituksen korjauserät	N	4 700	0	4 700	2 063	2 637
Käyttöomaisuuden myynti	N					
Antolainauksen muutokset						
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	B	6 500	0	6 500	5 942	558
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	B					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B					
<i>Pitkäaikaisten lainojen vähennys</i>	B	0	0	0	0	0
<i>Lyhytaikaisten lainojen vähennys</i>	N	0	0	0	3 767	-3 767
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	9 000	9 000	12 387	-3 387
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	8 700	-8 700	0	22 976	-22 976
Yhteensä		307 298	10 574	317 872	325 753	-7 880

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

	Sito- vuus 1) N/B	Tuloar- viot				
		Alkup. ta- lousarvio	TA:n muutok- set	TA muut:n jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
Käyttötalousosa						
Yhteiset palvelut	N	5 908	-19	5 889	6 363	474
Varaukset	N	0	0	0	0	0
Strateginen rahoitus	N	0	0	0	524	524
Kotikuntakorvaukset	N	600	0	600	939	339
Lasten ja nuorten palvelut	N	6 804	-279	6 525	8 294	1 769
Kulttuuripalvelut	N	1 108	0	1 108	968	-140
Liikuntapalvelut	N	2 052	0	2 052	2 060	8
Kaupunkikehitys	N	12 300	573	12 873	14 622	1 749
Rakennusvalvonta	N	855	20	875	536	-339
Tilakeskus	N	43 682	-229	43 453	43 793	340
Maaomaisuuden tuotot	N	1 500	0	1 500	235	-1 265
Maakunnall.palv.toim.maksuosuudet	N	0	0	0	0	0
Maakunnallinen palvelutoiminta	N	5 244	167	5 411	5 527	116
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	B	180 500	3 000	183 500	189 478	5 978
Valtionosuudet	B	26 400	0	26 400	27 078	678
Rahoitustuotot ja -kulut	N	12 145	0	12 145	14 807	2 662
Satunnaiset erät	N	0	0	0	0	0
Investointiosa						
Aineeton omaisuus	N	0	0	0	0	0
Kiinteä omaisuus	N	0	0	0	0	0
Yhdyskuntatekniikka	N	0	0	0	281	281
Elinkeinopoliittiset hankkeet	N	0	0	0	0	0
Liikuntapaikkarakentaminen	N	0	0	0	13	13
Irtain omaisuus	N	0	0	0	0	0
Ensikertainen varustaminen	N	0	0	0	0	0
Talorakennus	N	0	0	0	150	150
Rahoitusosa						
Tulorahoituksen korjauserät	N	0	0	0	0	0
Käyttöomaisuuden myynti	N	8 200	0	8 200	5 947	-2 253
Antolainauksen muutokset						
<i>Antolainasaamisten lisäykset</i>	B					
<i>Antolainasaamisten vähennykset</i>	B	0	0	0	110	110
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B	0	0	0	4 027	4 027
<i>Pitkäaikaisten lainojen lisäys</i>	B					
<i>Lyhytaikaisten lainojen lisäys</i>	N	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	B	0	7 341	7 341	0	-7 341
Yhteensä		307 298	10 574	317 872	325 752	7 880

1) N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomääräraha/-tuloarvio

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	10 980 722,72	15 479 593,19
Maksutuotot	3 984 918,29	5 121 216,34
Tuet ja avustukset	8 812 914,68	10 101 779,20
Vuokratuotot	14 269 970,61	12 689 381,35
Muut toimintatuotot	3 948 057,60	2 331 327,41
Toimintatuotot yhteensä	41 996 583,90	45 723 297,49
Valmistus omaan käyttöön	995 731,31	905 009,19
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-83 482 832,59	-87 631 630,15
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-18 445 712,08	-18 450 929,92
Muut henkilösivukulut	-3 525 343,10	-3 099 570,45
Henkilöstökulut yhteensä	-105 453 887,77	-109 182 130,52
Palvelujen ostot	-62 813 837,65	-338 792 249,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 673 627,77	-14 134 876,73
Avustukset	-13 211 169,99	-14 135 630,10
Vuokrat	-6 314 422,98	-6 000 785,06
Muut toimintakulut	-6 730 264,43	-3 716 389,73
Toimintakulut yhteensä	-207 197 210,59	-485 962 061,28
TOIMINTAKATE	-164 204 895,38	-439 333 754,60
Verotulot	189 477 954,60	333 221 218,61
Valtionosuudet	27 077 909,00	131 909 283,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	9 816 046,78	7 584 082,01
Muut rahoitustuotot	4 991 323,76	5 043 296,66
Korkokulut	-3 784 306,70	-2 371 240,40
Muut rahoituskulut	-13 485,35	-14 547,07
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	11 009 578,49	10 241 591,20
VUOSIKATE	63 360 546,71	36 038 338,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 413 038,27	-19 836 632,78
Arvonalentumiset	-94 748,69	-1,00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-34 507 786,96	-19 836 633,78
TILIKAUDEN TULOS	28 852 759,75	16 201 704,43
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	345 812,01	232 857,72
Varausten lis (-) tai väh (+)	92 880,62	
Rahastojen lis (-) tai väh (+)	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	29 291 452,38	16 434 562,15

Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	63 360 546,71	36 038 338,21
Tulorahoituksen korjauserät	-2 063 445,90	-8 133 328,33
Toiminnan rahavirta yhteensä	61 297 100,81	27 905 009,88
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-26 753 712,96	-20 922 186,65
Rahoitusosuudet investointimenoihin	444 243,82	586 328,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	5 947 475,88	1 778 252,93
Investointien rahavirta yhteensä	-20 361 993,26	-18 557 605,17
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	40 935 107,55	9 347 404,71
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5 998 459,00	-7 545,84
Antolainasaamisten vähennykset	166 065,30	58 576,05
Antolainauksen muutokset yhteensä	-5 832 393,70	51 030,21
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 026 949,04	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-750 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-3 766 746,39	-55 559 701,90
Lainakannan muutokset yhteensä	260 202,65	-56 309 701,90
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	5 092,63	13 418,85
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 145,91	2 030,17
Saamisten muutos	-1 787 449,16	2 314 509,82
Korottomien velkojen muutos	-10 596 524,93	3 901 644,62
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-12 387 027,37	6 231 603,46
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-17 959 218,42	-50 027 068,23
RAHAVAROJEN MUUTOS	22 975 889,13	-40 679 663,52
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	60 807 089,16	37 831 200,03
Kassavarat 1.1.	37 831 200,03	78 510 863,55
	22 975 889,13	-40 679 663,52

Tase

VASTAAVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	67 569,92	167 503,44
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	67 569,92	167 503,44
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	61 399 271,50	60 711 979,26
Rakennukset	142 702 188,05	165 864 802,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	83 327 534,97	87 202 210,08
Koneet ja kalusto	4 215 002,47	4 582 453,74
Muut aineelliset hyödykkeet	180 365,48	178 484,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 492 986,40	6 494 587,50
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	312 317 348,87	325 034 517,90
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	81 450 298,38	96 826 797,15
Muut lainasaamiset	125 478 759,12	119 631 704,42
Muut saamiset	406 625,09	421 286,09
Sijoitukset yhteensä	207 335 682,59	216 879 787,66
Pysyvät vastaavat yhteensä	519 720 601,38	542 081 809,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	231 069,51	155 459,65
Muut toimeksiantojen varat	6 200,17	4 704,27
Toimeksiantojen varat yhteensä	237 269,68	160 163,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Valmiit tuotteet	82 560,96	74 415,05
Vaihto-omaisuus yhteensä	82 560,96	74 415,05
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	4 432 875,91	1 497 006,47
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 432 875,91	1 497 006,47
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	3 373 279,41	3 107 992,74
Lainasaamiset	101 079,60	119 714,93
Muut saamiset	2 597 022,63	2 740 260,12
Siirtosaamiset	2 619 996,50	3 871 830,63
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	8 691 378,14	9 839 798,42
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	60 807 089,16	37 831 200,03
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	60 807 089,16	37 831 200,03
VASTAAVA	593 971 775,23	591 484 392,89

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	203 036 194,34	217 299 061,75
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	108 889 230,49	92 454 668,34
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	29 291 452,38	16 434 562,15
Oma pääoma yhteensä	341 216 877,21	326 188 292,24

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	321 801,83	667 613,84
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	92 880,62
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	321 801,83	760 494,46

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	848 474,82	1 002 750,78
Muut pakolliset varaukset	1 818 077,45	2 276 457,19
Pakolliset varaukset yhteensä	2 666 552,27	3 279 207,97

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	1 680 878,55	1 599 579,06
Muut toimeksiantojen pääomat	6 690,14	5 791,24
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	1 687 568,69	1 605 370,30

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	80 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	104 026 949,04	100 000 000,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Muut pitkäaikaiset velat	23 405 276,82	23 515 222,12
Siirtovelat	12 666,67	88 666,67
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	167 444 892,53	203 603 888,79

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	0,00	0,00
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	6 051 830,19	9 818 576,58
Saadut ennakot	411 221,22	567 483,47
Ostovelat	13 872 760,18	14 274 753,11
Muut lyhytaikaiset velat	2 190 016,29	1 984 660,65
Siirtovelat	18 108 254,82	29 401 665,32
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	80 634 082,70	56 047 139,13

VASTATTAVAA**593 971 775,23****591 484 392,89**

Konsernituloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	222 283 156,48	408 765 705,86
Toimintakulut	-354 186 299,50	-799 637 759,55
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta/tappiosta	180 906,46	900 676,25
Toimintakate	-131 722 236,56	-389 971 377,45
Verotulot	187 196 291,80	330 480 322,83
Valtionosuudet	42 610 656,10	147 587 693,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 719 900,80	196 447,11
Muut rahoitustuotot	1 079 763,36	1 427 060,71
Korkokulut	-9 871 829,60	-4 616 707,74
Muut rahoituskulut	-351 544,56	-106 489,63
Vuosikate	91 661 001,34	84 996 949,52
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-62 806 225,57	-53 331 020,59
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-198 279,74
Satunnaiset erät	0,00	7 041,79
Tilikauden tulos	28 854 775,76	31 474 690,98
Tilinpäätössiirrot	69 299,10	1 300,54
Tilikauden verot	-251 014,97	-1 805 776,07
Laskennalliset verot	-1 091 690,00	-2 112 763,89
Vähemmistöosuudet	236 840,72	341 257,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	27 818 210,61	27 898 708,71

Konsernin rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	91 661 001,34	84 996 949,52
Satunnaiset erät	0,00	7 041,79
Tilikauden verot	-251 014,97	-1 805 776,07
Tulorahoituksen korjauserät	-732 925,53	-12 017 000,88
	<u>90 677 060,84</u>	<u>71 181 214,36</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-62 381 870,67	-63 174 873,40
Rahoitusosuudet investointimenoihin	444 243,82	586 328,55
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 908 021,61	6 252 204,77
	<u>-57 029 605,25</u>	<u>-56 336 340,08</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	33 647 455,59	14 844 874,28
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-41 459,00	-683 532,28
Antolainasaamisten vähennykset	375 678,09	204 267,83
	<u>334 219,09</u>	<u>-479 264,45</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 941 393,00	8 566 284,07
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-70 619 063,10	-18 712 583,29
Lyhytaikaisten lainojen muutos	40 332 935,12	-45 978 989,87
	<u>4 655 265,02</u>	<u>-56 125 289,09</u>
Oman pääoman muutokset	1 233 363,39	643 518,78
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	49 315,66	282 948,75
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 039,51	-2 562 645,02
Saamisten muutos	764 564,87	19 794 091,03
Korottomien velkojen muutos	-11 641 004,95	3 158 792,65
	<u>-10 842 163,94</u>	<u>20 673 187,41</u>
Rahoituksen rahavirta	-4 619 316,44	-35 287 847,35
Rahavarojen muutos	29 028 139,15	-20 442 973,07
Rahavarat 31.12.	78 906 546,11	73 984 596,13
Rahavarat 1.1.	49 878 406,96	94 427 569,20
	<u>29 028 139,15</u>	<u>-20 442 973,07</u>

Konsernitase

VASTAAVAA	2023	2022
PYSYVÄT VASTAAVAT	997 671 497,79	1 056 359 955,93
Aineettomat hyödykkeet	7 059 120,38	12 043 352,96
Aineettomat oikeudet	310 585,10	2 976 803,75
Konserniliikearvo	5 124 559,30	6 215 216,30
Muut pitkävaikutteiset menot	1 547 081,68	2 771 696,80
Ennakkomaksut	76 894,30	79 636,11
Aineelliset hyödykkeet	811 897 904,12	870 210 686,06
Maa- ja vesialueet	76 339 552,90	77 029 169,11
Rakennukset	389 146 312,45	445 612 165,32
Kiinteät rakenteet ja laitteet	283 354 602,67	288 271 004,27
Koneet ja kalusto	26 926 722,67	31 077 900,68
Muut aineelliset hyödykkeet	4 194 948,81	3 352 525,33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 935 764,61	24 867 921,35
Sijoitukset	178 714 473,29	174 105 916,91
Osakkuusyhteisöosuudet	83 890 928,47	79 388 132,95
Muut osakkeet ja osuudet	82 256 444,89	81 127 564,46
Muut lainasaamiset	10 829 667,49	11 505 653,93
Muut saamiset	1 737 432,44	2 084 565,58
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	8 776 761,33	13 114 272,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT	120 226 275,93	133 093 626,01
Vaihto-omaisuus	5 108 739,56	7 641 569,44
Saamiset	36 210 990,26	51 467 460,43
Pitkäaikaiset saamiset	527 996,88	619 810,68
Lyhyaikaiset saamiset	35 682 993,38	50 847 649,75
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 154 774,50	3 090 628,85
Rahat ja pankkisaamiset	75 751 771,61	70 893 967,29
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 126 674 535,05</u>	<u>1 202 567 854,06</u>

VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA	514 063 275,09	496 017 174,42
Peruspääoma	203 036 194,34	217 299 061,75
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	5 535 676,21	4 021 676,21
Arvonkorotusrahasto	96 197 491,28	94 555 027,76
Muut omat rahastot	3 073 794,33	3 675 766,85
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	178 401 908,32	148 566 933,14
Tilikauden yli-/alijäämä	27 818 210,61	27 898 708,71
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 138 530,56	6 490 065,40
PAKOLLISET VARAUKSET	4 970 407,64	10 153 937,62
Eläkevaraukset	848 474,82	1 002 750,78
Muut pakolliset varaukset	4 121 932,82	9 151 186,84
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	10 125 619,26	15 155 018,20
KONSERNIRESERVI	357 515,23	445 469,05
VIERAS PÄÄOMA	591 019 187,27	674 306 189,37
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	356 560 129,52	424 943 120,12
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	99 240 355,47	97 883 369,91
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	65 508 499,96	26 183 914,36
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	69 710 202,31	125 295 784,97
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 126 674 535,05</u>	<u>1 202 567 854,06</u>

Tilinpäätöksen liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoon tai sitä alempana todennäköiseen hankintamenoon tai käyttäen hankinnan keskihintaa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Rahoitusomaisuus

Johdannaisopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa korkoriskin hallitsemiseksi. Kaupunki on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvaa korkoa koronvaihtosopimuksilla kiinteäksi koroksi. Koronvaihtosopimukset on eritelty sopimuskohtaisesti liitetiedoissa.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeiden hankintamenoa vähennykseksi.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Sote-uudistuksen vuoksi toimintatuotot vähenivät vuonna 2023 noin 6 Me ja toimintakulut noin 287 Me vuoteen 2022 nähden. Verotuloihin vaikutus on noin 170 Me ja valtionosuuksiin noin 98 Me.

Sote-uudistuksen vuoksi Eksoten kuntayhtymän jäsenkuntaosuus 15,4 Me ja hyvinvointialueelle siirtynyt pelastustoimen irtain omaisuus 0,1 Me on kirjattu taseen vastaavista pois peruspääomaa vastaan. Pelastustoimen hyvinvointialueelle siirtynyt lomapalkkavelka 1,2 Me on kirjattu peruspääomaan. Peruspääoman vähennys on siten 14,3 Me. Muutos on kirjattu kirjanpitolautakunnan ohjeen mukaisesti tilinavaukseen, eikä se näy sen vuoksi tilikauden tapahtumana.

Vuoden 2023 poistoihin ja arvonalentumisiin sisältyy 14,5 Me rakennusten alaskirjauksia ja kertaluonteisia poistoja. Vuoden 2022 poistoissa ja arvonalennuksissa ei ole olennaisia lisäpoistoja.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty yksi säätiö, kaikki tytäryhteisöt sekä ne kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä muut keskinäiset liiketapahtumat on eliminoitu, vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen maksamat kiinteistöverot ovat eliminoitu konsernitilinpäätöksessä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinneissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaiseksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Arvostus- ja jaksotuseriaatteet

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotuseriaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia edellisen vuoden kanssa johtuen 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksesta. Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä siirtyi uudistuksessa hyvinvointialueelle ja sen toiminta lakkasi 1.1.2023 ja poistui samalla Lappeenrannan konsernista. Tämän muutoksen myötä Meidän it ja talous oy poistui myös osakkuusyhtiö- asemasta Lappeenrannan konsernissa.

Kirjanpitolautakunnan kunta- ja hyvinvointialuejaoston lausunnon mukaisesti on laadittu avaava konsernitase 1.1.2023, missä sote-uudistuksen vaikutus on eliminoitu. Avaava tase esitetään omana liitetietonaan ja siitä ilmenee vaikutus tase-erittäin ja vaikutus taseen tunnuslukuihin.

Konserniaktiivojen ja -passiivojen olennaiset muutokset edellisestä tilikaudesta ja selvitys niiden käsittelystä

Konserniliikeaktiivoja on Lappeenrannan Energia -konsernilla. Lappeenrannan Energia -konserni on tehnyt konserniaktiivastaan 1,02 Me poiston. Lappeenrannan Asuntopalvelu -konserni on poistanut konserniaktiivan tilikaudella.

Lappeenrannan toimitilat -alakonsernissa vuosina 2008-2010 muodostuneet konserniaktiivat ja konsernipassiivat esitetään nettokirjausperiaatteella konsernireservissä. Konsernireservi tuloutetaan 20 vuodessa.

Arvonkorotusrahasto

Tilikaudella 2023 Lappeenrannan Energia -konsernissa on tehty arvopapereihin arvonkorotuksen 2,01 Me. Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä on pienentänyt arvonkorotusten arvoa maa-alueiden osalta.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Yhteiset palvelut	3 028 988	3 049 673	1 690 589	1 653 851
Lapset ja nuoret	11 058 959	11 238 041	8 581 136	9 405 464
Kotikuntakorvaukset	938 656	1 107 624	938 656	1 107 624
Kulttuuripalvelut	1 119 609	1 103 985	1 109 422	1 103 985
Liikuntapalvelut	2 127 607	1 926 650	2 127 607	1 926 650
Kaupunkikehitys	103 567 388	131 929 442	13 282 847	12 693 235
Maaomaisuuden tuotot	234 951	1 688 990	234 951	1 688 990
Rakennusvalvonta	436 790	677 881	436 790	677 881
Tilakeskus	57 134 763	49 331 238	11 159 363	7 142 969
Maakunnallinen palvelutoiminta	42 636 287	30 545 449	2 436 065	8 219 953
Maakunnall. palv.toiminnan maksuos.	-841	19 200	-841	19 200
Sosiaali- ja terveystoimi	0	176 147 534	0	83 496
Toimintatuotot yhteensä	222 283 156	408 765 706	41 996 584	45 723 297

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2023	2022
Kunnan tulovero	136 900 514	270 618 924
Kiinteistövero	27 396 175	26 952 548
Yhteisövero	25 181 265	35 649 747
Verotulot yhteensä	189 477 954	333 221 219

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely		
	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	21 113 062	100 208 986
-siitä verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	9 203 077	15 082 608
-siitä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-5 578 748	-5 709 506
Verotulomenetysten korvaus	11 543 595	37 409 803
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	27 077 909	131 909 283

Palvelujen ostojen erittely

Palvelujen ostojen erittely		
	Kunta	
	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	3 621 036	277 494 866
Muiden palvelujen ostot	59 192 801	61 297 383
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	62 813 838	338 792 249

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä
Lappeenrannan kaupungin varoista ei jaeta avustuksia tai muuta tukea valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi tai valtuustoryhmien muuhun käyttöön.

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET	
<p>Käyttöomaisuuden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Valtuusto päätti suunnitelmapoistojen perusteiden päivytyksestä 13.11.2017. Poistosuunnitelmaan on lisätty vuoden 2019 talousarviossa johtoverkostojen poistomenetelmä ja -aika.</p>	
Poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2017 alkaen:	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto 3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto 3 vuotta
Osallistuminen toisen yhteisön tie-, rata-, tai väylähankkeeseen	Tasapoisto 15 vuotta
Rakennukset	Tasapoisto 10–50 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Tasapoisto 10–15 vuotta
Johtoverkostot	Tasapoisto 30 vuotta
Koneet ja kalusto	Tasapoisto 3–5 vuotta
Pienet käyttöomaisuushankinnat (alle 10 000 euroa) on kirjattu vuosikuluiksi.	

Pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Eläkevastuu 1.1.	1 002 751	1 190 477	1 002 751	1 190 477
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-154 276	-187 726	-154 276	-187 726
Eläkevastuu 31.12.	848 475	1 002 751	848 475	1 002 751
Potilasvahinkovakuutus 1.1.	0	3 461 902		
Lisäykset tilikaudella	0	1 343 711		
Vähennykset tilikaudella	0	-394 738		
Potilasvahinkovakuutus 31.12.	0	4 410 874	0	0
Muut pakolliset varaukset	2 276 457	2 414 074	2 276 457	2 414 074
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-458 380	-137 617	-458 380	-137 617
Muut pakolliset varaukset 31.12.	1 818 077	2 276 457	1 818 077	2 276 457
Maisemointivaraus 1.1.	2 463 855	2 938 855		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella	-160 000	-475 000		
Maisemointivaraus 31.12.	2 303 855	2 463 855	0	0
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				6 189 000
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				-6 189 000
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.	0	0	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	183 245	1 762 697	176 944	1 611 671
Rakennusten luovutusvoitot	54 603	83 628	2 939 372	0
Osakkeiden luovutusvoitot	26 824	41	0	0
Muut luovutusvoitot	22 800	3 148 006	22 800	7 323
Luovutusvoitot yhteensä	287 472	4 994 372	3 139 116	1 618 994
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	15 133	8	0	8
Rakennusten luovutustappiot	248 965	0	1 688 326	0
Osakkeiden luovutustappiot	0	430 741	0	0
Muut luovutustappiot	0	0	0	0
Luovutustappiot yhteensä	264 097	430 749	1 688 326	8

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Satunnaiset tuotot				
Saimaan lentoasemasäätiö: Tonttikauppa	0	7 042	0	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	0	7 042	0	0
Satunnaiset kulut				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
	2023	2022
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	3 889 998	4 150 010
Osinkotuotot muista yhteisöistä	663 242	396 067
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0	0
Yhteensä	4 553 241	4 546 078

Erittely poistoeron muutoksista

Erittely poistoeron muutoksista		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	345 812	232 858
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	0	0
Poistoeron muutokset yhteensä	345 812	232 858

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotukset

Arvonkorotukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	641 035	1 018 543	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	641 035	1 018 543	0	0
Rakennukset				
Arvo 1.1.	0	0	0	0
Arvonkorotukset	0	0	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	0	0	0	0
Muut osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	93 536 485	0	0	0
Arvonkorotukset	2 019 972	93 536 485	0	0
Arvonkorotusten purku	0	0	0	0
Arvo 31.12.	95 556 457	93 536 485	0	0
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	96 197 491	94 555 028	0	0

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

PYSYVÄT VASTAAVAT

2023

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	167 503,44	0,00	167 503,44
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	-99 933,52	0,00	-99 933,52
Poistamaton hankintameno 31.12.	67 569,92	0,00	67 569,92
Kirjanpitoarvo 31.12.	67 569,92	0,00	67 569,92

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Rakennukset Olennaiset lisäpoistot
Poistamaton hankintameno 1.1.	60 711 979,26	165 864 802,84	87 202 210,08	Pontuksen koulu -5 981 001,92
Lisäykset tilikauden aikana	324 028,01	0,00	0,00	Kimpisen koulu -5 645 757,09
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	Hovinpellon pk -2 363 610,12
Vähennykset tilikauden aikana	-17 330,82	-4 477 154,86	0,00	Kaukaan koulu -538 328,45
Arvonmuutokset	0,00	0,00	0,00	Yhteensä -14 528 697,58
Siirrot erien välillä	380 595,05	4 089 711,61	6 277 467,57	
Tilikauden poisto	0,00	-22 775 171,54	-10 152 142,68	
Poistamaton hankintameno 31.12.	61 399 271,50	142 702 188,05	83 327 534,97	
Kirjanpitoarvo 31.12.	61 399 271,50	142 702 188,05	83 327 534,97	

Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	4 454 486,00	178 484,48	6 494 587,50	324 906 550,16
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	26 338 604,95	26 662 632,96
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-444 243,82	-444 243,82
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-4 494 485,68
Arvonmuutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	1 146 307,00	1 881,00	-11 895 962,23	0,00
Tilikauden poisto	-1 385 790,53	0,00	0,00	-34 313 104,75
Poistamaton hankintameno 31.12.	4 215 002,47	180 365,48	20 492 986,40	312 317 348,87
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 215 002,47	180 365,48	20 492 986,40	312 317 348,87
Olennaiset lisäpoistot				-14 528 697,58

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisyr.	Kuntayhtymä-osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	76 667 887,55	481 857,21	1 265 164,27	3 041 258,04	81 456 167,07
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	91 080,00	91 080,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	-2 200,00	-2 200,00
Arvonmuutokset	-94 748,69	0,00	0,00	0,00	-94 748,69
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	76 573 138,86	481 857,21	1 265 164,27	3 130 138,04	81 450 298,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	76 573 138,86	481 857,21	1 265 164,27	3 130 138,04	81 450 298,38

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
	Jvk-saamiset	Saamiset konserniyht.	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut	Liittymismaksut, pal.kelp.	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,00	108 802 036,93	0,00	10 829 667,49	421 286,09	119 631 704,42
Lisäykset	0,00	5 957 000,00	0,00	0,00	-14 661,00	5 942 339,00
Vähennykset	0,00	-109 945,30	0,00	0,00	0,00	-109 945,30
Arvonmuutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	114 649 091,63	0,00	10 829 667,49	406 625,09	125 885 384,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	114 649 091,63	0,00	10 829 667,49	406 625,09	125 885 384,21
Pysyvien vastaavien sijoitukset yhteensä		207 335 682,59				

Pysyvät vastaavat yhteensä 519 720 601,38

Maa- ja vesialueet erittely

Maa- ja vesialueet erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Maa- ja vesialueet erittely				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 926 698	1 926 698	0	0
Muut maa- ja vesialueet	74 412 855	75 102 471	61 399 272	60 711 979
Maa- ja vesialueet yhteensä	76 339 553	77 029 169	61 399 272	60 711 979

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Kuntakonsernin osuus/1.000 euroa		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voi- tosta/tappiosta
<u>TYTÄRYHTEISÖT/OSAKEYHTIÖT</u>						
Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy (konserni)	0433221-3	100,00	100,00	43 310	146 136	1 103
Lappeenrannan Toimitilat Oy (konserni)	0215703-6	100,00	100,00	30 444	39 503	-484
Lappeenrannan Energia Oy (konserni)	1796558-9	100,00	100,00	185 210	267 385	3 002
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	2545535-1	100,00	100,00	1 490	12 666	-235
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	2389354-2	68,85	68,85	1 028	99	-19
Saimaan Tukipalvelut Oy	0162017-2	63,71	63,71	2 179	5 500	91
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	1056645-4	50,34	50,34	2 898	7 565	-277
Kiinteistö Oy Ylämaan Keskus	2655848-3	51,85	51,85	15	1	-7
Wirma Lappeenranta Oy	1565217-5	100,00	100,00	416	12	0
<u>KUNTAYHTYMÄT</u>						
Etelä-Karjalan Koulutuskuntayhtymä	1027740-9	48,62	48,62	10 361	4 100	321
Etelä-Karjalan liitto	0869462-5	51,33	51,33	1 429	380	103
<u>OSAKKUUSYHTEISÖT (yhdistellyt)</u>						
Saimaan Vesi- ja Ympäristötutkimus Oy	2127558-0	42,03	42,03	439	129	33
Kiinteistö Oy Sammontori	0667830-6	26,17	26,17	987	4	-7
Lappeenrannan Tennishalli Oy	2513844-4	38,56	38,56	103	142	5
<u>SÄÄTIÖT</u>						
Saimaan lentoasema säätiö sr (konserni)	2732054-9	100,00	100,00	148	433	-1 410

Saamisten erittely

Saamisten erittely				
	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	143 064	0	207 699
Lainasaamiset	4 026 949	0	1 000 000	0
Muut saamiset	0	57 308	0	71 513
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	4 026 949	200 372	1 000 000	279 211
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	6 575	0	19 169
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	6 575	0	19 169
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	0	0	4 536
Lainasaamiset	0	0	0	0
Muut saamiset	0	0	0	0
Siirtosaamiset	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	4 536
Saamiset yhteensä	4 026 949	206 947	1 000 000	302 916

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	0	0	0	0
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	0	0	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Avustussaamiset	1 392 622	1 663 260	1 299 009	1 527 977
Energian hankinta	0	0	0	0
Korkosaamiset	33 915	0	33 915	0
Korvaukset Kelalta	490 190	1 334 166	462 690	479 212
Vakuutusmaksut/ennakot	0	4 299 690	0	0
Muut saamiset	1 305 616	2 199 025	250 382	653 642
Valtionapusaamiset	574 000	3 383 541	574 000	1 211 000
Veroisaamiset	940 973	255 615	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	4 737 316	13 135 297	2 619 996	3 871 831

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	203 036 194	217 299 062	203 036 194	217 299 062
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	203 036 194	217 299 062	203 036 194	217 299 062
Säätiöiden ja yhdistysten peruspää- oma 1.1.	4 021 676	2 823 257		
Lisäykset	1 514 000	1 198 419		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	5 535 676	4 021 676	0	0
Arvonkorotusrahasto 1.1.	94 232 035	1 018 543		
Lisäykset	2 019 972	93 536 485		
Vähennykset	-54 516			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	96 197 491	94 555 028	0	0
Muut omat rahastot 1.1.	3 143 093	3 143 093		
Lisäykset		532 673		
Vähennykset	-69 299			
Muu oikaisu				
Muut omat rahastot 31.12.	3 073 794	3 675 767	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	150 925 771	118 167 622	92 454 668	65 248 664
Lisäykset	27 867 964	31 151 005	16 434 562	27 206 004
Muu oikaisu				
Muutokset tilikaudella	-391 827	-751 694		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	178 401 908	148 566 933	108 889 230	92 454 668
Tilikauden yli-/alijäämä	27 818 211	27 898 709	29 291 452	16 434 562
Oma pääoma yhteensä	514 063 275	496 017 174	341 216 877	326 188 292

Sote-uudistuksen vuoksi kunnan peruspääomaan on 2023 tilinavauksessa kirjattu seuraavat erät	
Eksoten kuntayhtymän jäsenkuntaosuus	-15 370 630,08
Pelastustoimen HVA:lle luovutettu irtain	-127 967,74
Pelastustoimen HVA:lle siirtynyt lomapalkkavelka	1 235 730,41
Yhteensä	-14 262 867,41

Erittely poistoerosta

Erittely poistoerosta		
	2023	2022
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	321 802	667 614
Verotuspoistoihin liittyvä poistoero	0	0
Poistoero yhteensä	321 802	667 614

Pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
	2023	2022
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	30 000 000	70 000 000
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	0	0
Ostovelat	0	0
Muut velat	23 405 277	23 515 222
Siirtovelat	0	0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	53 405 277	93 515 222

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
	2023	2022
JVK-laina 2019/2024 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	40 000 000	40 000 000
JVK-laina 2020/2025 -vaihtuvakorkoinen -kertalyhenteinen	40 000 000	40 000 000
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	80 000 000	80 000 000

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut pakolliset varaukset				
Takuuvaraus	0	0	0	0
Vahingonkorvausvaraus	0	0	0	0
Eläkevaraus	848 475	1 002 751	848 475	1 002 751
Vuokravastuut tyhjästä tiloista	0	0	0	0
Ympäristövastuut	4 121 933	4 740 313	1 818 077	2 276 457
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	0	0
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	0	4 410 874	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	4 970 408	10 153 938	2 666 552	3 279 208

Vieras pääoma

Vieras pääoma				
	2023		2022	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	1 169 028	0	1 052 539
Muut velat	23 405 277	0	23 515 222	0
Siirtovelat	0	0	0	0
Yhteensä	23 405 277	1 169 028	23 515 222	1 052 539
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	2 170	0	55 870
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	0	0	9 096 392
Yhteensä	0	2 170	0	9 152 262
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0	0	0	0
Ostovelat	0	7 118	0	24 311
Muut velat	0	0	0	0
Siirtovelat	0	62 564	0	62 564
Yhteensä	0	69 682	0	86 875
Vieras pääoma yhteensä	23 405 277	1 240 880	23 515 222	10 291 676

Sekkilimiitti

Sekkilimiitti (kunta)		
	2023	2022
Luotollisen sekkitalin sekkilimiitti 31.12.	25 000 000	25 000 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	25 000 000	25 000 000

Muiden velkojen erittely

Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Muut velat				
Liittymismaksuvelat	71 739 633	70 835 166	21 549 004	21 658 950
Muut pitkäaikaiset velat	1 983 196	2 002 618	1 856 273	1 856 273
Muut velat yhteensä	73 722 829	72 837 785	23 405 277	23 515 222

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Pitkäaikaiset				
Menojäämät / korkojaksotukset	12 667	88 667	12 666	88 667
Autopaikat/Ennakkomaksut	1 268 938	1 838 847	0	0
Pitkäaikaiset siirtovelat yhteensä	1 281 605	1 927 513	12 666	88 667
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	0	80 161	0	41 854
Menojäämät				
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	11 079 430	40 995 622	11 017 059	11 812 539
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 697 137	7 095 265	334 035	124 031
Korkojaksotukset	1 503 835	737 964	504 341	329 201
Energianhankinta	0	0	0	0
Potilasvahinkoyhdistys	0	394 738	0	0
Muut menojäämät	11 938 036	8 738 620	6 586 855	17 094 042
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	29 218 438	58 042 371	18 442 289	29 401 667
Siirtovelat yhteensä	30 500 043	59 969 884	18 454 955	29 490 334

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen vaikutus konsernin avaavaan taseeseen

VASTAAVAA	Avaava tase 2023	2022	Sote-uud. vaikutus
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 002 190 788,84	1 056 359 955,93	-54 169 167,09
Aineettomat hyödykkeet	8 412 445,17	12 043 352,96	-3 630 907,79
Aineettomat oikeudet	355 587,16	2 976 803,75	-2 621 216,59
Konserniliiketoiminta	6 215 216,30	6 215 216,30	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	1 841 641,71	2 771 696,80	-930 055,09
Ennakkomaksut	0,00	79 636,11	-79 636,11
Aineelliset hyödykkeet	821 670 377,91	870 210 686,06	-48 540 308,15
Maa- ja vesialueet	75 859 276,64	77 029 169,11	-1 169 892,47
Rakennukset	406 332 971,68	445 612 165,32	-39 279 193,64
Kiinteät rakenteet ja laitteet	284 293 075,78	288 271 004,27	-3 977 928,49
Koneet ja kalusto	29 232 464,73	31 077 900,68	-1 845 435,95
Muut aineelliset hyödykkeet	3 352 525,33	3 352 525,33	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	22 600 063,75	24 867 921,35	-2 267 857,60
Sijoitukset	172 107 965,80	174 105 916,91	-1 997 951,11
Osakkuusyhteisöosuudet	78 253 908,68	79 388 132,95	-1 134 224,27
Muut osakkeet ja osuudet	80 952 738,08	81 127 564,46	-174 826,38
Muut lainasaamiset	10 829 667,49	11 505 653,93	-675 986,44
Muut saamiset	2 071 651,53	2 084 565,58	-12 914,05
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13 114 272,12	13 114 272,12	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	91 947 662,13	133 093 626,01	-41 145 963,88
Vaihto-omaisuus	5 093 700,05	7 641 569,44	-2 547 869,39
Saamiset	36 975 555,13	51 467 460,43	-14 491 905,30
Pitkäaikaiset saamiset	613 966,47	619 810,68	-5 844,21
Lyhytaikaiset saamiset	36 361 588,64	50 847 649,75	-14 486 061,11
Rahoitusomaisuusarvopaperit	3 090 628,85	3 090 628,85	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	46 787 778,12	70 893 967,29	-24 106 189,17
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 107 252 723,10</u>	<u>1 202 567 854,06</u>	<u>-95 315 130,96</u>

VASTATTAVAA	Avaava tase 2023	2022	Sote-uud. vaikutus
OMA PÄÄOMA	483 226 734,62	496 017 174,42	-12 790 439,80
Peruspääoma	203 036 194,34	217 299 061,75	-14 262 867,41
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääoma	4 021 676,21	4 021 676,21	0,00
Arvonkorotusrahasto	94 232 035,23	94 555 027,76	-322 992,53
Muut omat rahastot	3 143 093,42	3 675 766,85	-532 673,43
Edellisten tilikausien yli-alijäämä	150 925 771,45	148 566 933,14	2 358 838,31
Tilikauden yli-/alijäämä	27 867 963,97	27 898 708,71	-30 744,74
VÄHEMMISTÖOSUUDET	6 490 065,40	6 490 065,40	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	5 743 063,34	10 153 937,62	-4 410 874,28
Eläkevaraukset	1 002 750,78	1 002 750,78	0,00
Muut pakolliset varaukset	4 740 312,56	9 151 186,84	-4 410 874,28
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	14 413 814,39	15 155 018,20	-741 203,81
KONSERNIRESERVI	445 469,05	445 469,05	0,00
VIERAS PÄÄOMA	596 933 576,27	674 306 189,37	-77 372 613,10
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	392 237 799,62	424 943 120,12	-32 705 320,50
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	97 882 631,28	97 883 369,91	-738,63
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	23 461 854,05	26 183 914,36	-2 722 060,31
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	83 351 291,34	125 295 784,97	-41 944 493,63
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 107 252 723,10</u>	<u>1 202 567 854,06</u>	<u>-95 315 130,96</u>

TASEEN TUNNUSLUVUT	Avaava tase 2023	2022	Sote-uud. vaikutus
Omavaraisuusaste, %	44,4	41,9	2,5
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	81,3	75,7	5,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), milj. €	178,8	176,5	2,3
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	2 460,2	2 428,1	32,0
Lainakanta 31.12., milj. €	415,7	451,1	-35,4
Lainakanta 31.12., €/asukas	5 720,0	6 207,5	-487,5
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	423,4	465,0	-41,6
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 825,5	6 398,0	-572,5
Lainasaamiset, milj. €	10,8	11,5	-0,7
Kaupungin asukasmäärä	72 675	72 675	0,0

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	160 949 094	153 015 241		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	245 624 587	242 681 978		
Lainat julkisyhteisöiltä	13 336 143	16 176 428		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	60 423 071	78 050 397		
Lainat muilta luotonantajilta	0	0		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	0	0		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	306 047 658	320 732 374	0	0

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita

Velat, joiden vakuudeksi annettu osakkeita				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	325 000	5 625 000		
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	3 105 756	3 105 756		
Lainat julkisyhteisöiltä				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Lainat muilta luotonantajilta				
Pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo				
Pantatut osakkeet yhteensä	3 105 756	3 105 756	0	0

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä	8 472 667	13 847 013	10 637 783	10 398 799
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 319 425	5 298 613	5 717 457	4 683 375
siitä PPP-hankkeet	0	0	0	0
sopimukseen sisältyvät lunastusveloitteet	0	0	0	0

Leasingvuokrasopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			153 743 909	216 765 041
Jäljellä oleva pääoma			85 099 302	104 030 251
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 234 218	25 234 218	25 234 218	25 234 218
Jäljellä oleva pääoma	10 698 334	11 730 395	10 698 334	11 730 395

Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	602 691 996	549 884 284
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuusta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	479 757	317 989

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyjen tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
<i>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalle aiheutuvat velvoitteet</i>				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus			800 000	1 200 000
<i>Sopimukseen sisältyvät palautusvastuut</i>				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
<i>Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset</i>				
Sopimusvastuu Lauritsalan koulun elinkaari- palvelusta yhteensä vuoden 2041 loppuun asti	10 916 127	11 522 578	10 916 127	11 522 578
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	606 451	606 451	606 451	606 451
Sopimusvastuu Lauritsalan paloasema	0	14 842 800	0	14 842 800
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0	706 800	0	706 800
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	13 486 545	28 809 356	13 486 545	28 809 356
Osuus kuntayhtymän alijäämästä	0	0	0	0
Arvonlisäveron palautusvastuu *	36 949 109	31 611 031	31 611 031	21 431 608
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
<p>* Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakentamisen ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvastuu kiinteistöt myytäessä ja niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen (ALV 120 §). Palautusvastuuta määriteltäessä on otettu huomioon kaikki kiinteistöt myös ne, joiden osalta vastuun toteutuminen ei ole todennäköistä.</p>				

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Koronvaihtosopimus 1, Pohjola Pankki 216821				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntynyt 3.2.2023.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	20 000 000	0	20 000 000
Käypä arvo	0	0	0	0
Koronvaihtosopimus 2, SEB, 88973/36295400ST				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus erääntynyt 11.2.2023.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	20 000 000	0	20 000 000
Käypä arvo	0	-2 804	0	-2 804
Koronvaihtosopimus 3, OP Yrityspankki 11008650				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus päättynyt 27.10.2023.				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	30 000 000	0	30 000 000
Käypä arvo	0	2 772 636	0	2 772 636
Koronvaihtosopimus 4, OP Yrityspankki, LAPPEENRANTA1				
Koronvaihtosopimuksella muutetaan tulevan lainan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2024-20xx. Sopimus alkaa 14.5.2024 ja päättyy 14.5.2029.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 2.028.888,89 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	40 000 000	0	40 000 000	0
Käypä arvo	498 009	0	498 009	0
Koronvaihtosopimus 5, OP Yrityspankki 26056722				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Sopimus päättyy 11.6.2036.				
100:n korkopisteen vaikutus markkina-arvoon +/- 3.805.000,00 euroa				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000	0	30 000 000	0
Käypä arvo	-939 484	0	-939 484	0

31.12.2023 kaupungin vaihtuvakorkoisten lainojen määrä oli 70 miljoonaa euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymän talousarvion ja -suunnitelman mukaan kaupungin lainakanta vuonna 2026 on noin 254,1 miljoonaa euroa. Voimassa olevien lainojen maturiteetti huomioiden kaupungin uudelleen rahoitustarve on vuoden 2026 loppuun mennessä noin 184,1 miljoonaa euroa.

**Koronvaihtosopimus 4, OP Yrityspankki,
LAPPEENRANTA1**

Koronvaihtosopimus alkaa 14.5.2024 ja päättyy 14.5.2029. Vuonna 2024 nostetaan uusi laina, jonka laina-aika alkaa samanaikaisesti koronvaihtosopimuksen alkamispäivänä. Korkopäivät ja koronmaksufrekvenssi tulevat vastaamaan koronvaihtosopimusta.

**Koronvaihtosopimus 5, OP Yrityspankki,
26056722**

Koronvaihtosopimuksella on suojattu velkakirjalaina, jonka koronmaksupäivät, koronmaksufrekvenssi ja maturiteetti vastaavat koronvaihtosopimusta. Velkakirjalaina erääntyy 11.6.2026 ja se tullaan jälleenrahoittamaan koronvaihtosopimusta vastaavalla viitekorolla. Koronvaihtosopimus on purkuoikeudellinen sopimus. Osapuolilla on oikeus, mutta ei velvollisuutta, päättää koronvaihtosopimus ennenaikaisesti kokonaan 25.10.2033. Sopimuksen eräännyttävä vastapuoli maksaa toiselle sopimuksen osapuolelle sopimuksen sen hetkisen negatiivisen markkina-arvon.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2023	2022	2023	2022
Sähköjohdannaissopimukset				
Terminisopimukset				
Käypä arvo, osto	0	0		
Käypä arvo, myynti	0	-27 606 190		
<p>Sähköjohdannaissopimukset on tehty hallituksen hyväksymän riskipolitiikan mukaisesti. Riskienhallintamenetelmänä käytetään salkunhallintaa, jossa sähkönmyynti ja sähköntuotanto on eriteltyinä omiin salkkuihinsa. Suojaukset tehdään riskipolitiikassa määriteltujen minimi- ja maksimirajojen puitteissa. Sähkönmyynti ja -tuotantoonustet päivitetään aina tarpeen mukaan ja kuitenkin vähintään kuukausittain energia-kaupan riskienhallintatyöryhmässä. Mahdollisiin yli- ja alisuojaustilanteisiin reagoidaan välittömästi palautuen suojauspositio riskipolitiikan mukaisesti suojaustasorajoihin.</p>				

Päästöoikeudet 2023	Konserni 2023	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	244 271	
Toteutuneiden päästöjen määrä	35 409	
Myydyt EUA-yksiköt	15 000	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	253 840	
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen		

Päästöoikeudet 2022	Konserni 2022	
	tCO ₂	Euroa
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	311 540	
Toteutuneiden päästöjen määrä	67 269	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	244 271	
Pakollinen varaus palautusvelvollisuuden täyttämiseen		

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten määrät

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten määrät		
	Konserni	
	2023	2022
Saamisiin sisältyvät laskennalliset verosaamiset		
Pitkäaikaiset	16 960	16 960
Lyhytaikaiset	0	0
Velkoihin sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikaiset	22 754 119	21 658 341
Lyhytaikaiset	0	0

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2023	2022
Yhteiset palvelut	132	127
Lapset ja nuoret	1 449	1 515
Kulttuuripalvelut	190	172
Liikuntapalvelut	105	113
Kaupunkikehitys	162	167
Rakennusvalvonta	9	9
Maakunnallinen palvelutoiminta	65	188
Yhteensä	2 112	2 286

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut		
	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	104 551 717	108 332 609
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	902 171	849 522
Henkilöstökulut yhteensä	105 453 888	109 182 131

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2023	2022
Kokoomus	19 664	19 958
Keskusta	7 166	6 575
Vasemmistoliitto	1 765	1 797
KD	1 451	1 478
SDP	14 032	14 235
Etelä-Karjalan Vihreät ry	5 645	5 570
SDP/Kaakkois-Suomi	425	966
Kokoomus/Kaakkois-Suomi	956	1 792
Kesk./Karjalan piiri ry	869	1 243
PerusS/Lpr	5 272	5 416
Kaakkois-Suomen vihreät ry	204	221
Perussuomalaiset Kymen piiri	450	562
Muut	656	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	58 555	59 815

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot		
	2023	2022
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	30 534	25 439
Tilintarkastajan lausunnot	18 950	26 020
Palkkiot yhteensä	49 484	51 459

Intressitahotapahtumat

Intressitahotapahtumat
<p>Kaupunginjohtaja Kimmo Jarvan kanssa on 7.12.2011 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kuuden kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen maksamisesta, jos hän luottamuspuolan vuoksi itse irtisanoutuu virastaan. Kimmo Jarva irtisanoutui luottamuspuolan vuoksi 20.11.2023. Kaupunginhallitus on 15.1.2024 päättänyt, että Kimmo Jarvalle maksetaan johtajasopimuksen mukainen erokorvaus 107.192,16 euroa.</p>
<p>Saimaan lentoasema säätiöltä on ostettu 260.000 euron arvosta lentoliikenteen markkinointipalvelua vuoden 2023 talousarvion puitteissa. Lisäksi lentoliikenteen markkinointipalvelua on tuettu 26.000 euron omarahoitusosuudella Etelä-Karjalan liiton myöntämään hankeavustukseen</p>
<p>Saimaan lentoasema säätiön säädepääomaa on korotettu 1.514.000 eurolla lentoliikennetoiminnan turvaamiseksi. Summa on kokonaisuudessaan kirjattu vuoden 2023 kuluksi.</p>
<p>Kaupunki on pääomittanut Itärata Oy:tä 91.080 euron arvosta. Lappeenrannan kaupunginjohtaja on ollut pääomitus hetkellä jäsenenä Itärata Oy:n hallituksessa. Yhtiön pääoman tarve perustuu Itäradan suunnittelukustannusten kattamiseen.</p>
<p>Lappeenrannan seudun opiskelija-asuntosäätiölle (LOAS) on kaupunginhallituksen 16.10.2023 § 396 päätöksellä maksettu avustusta 317.500 euroa kompensoimaan yleishyödyllisen yhteisön kiinteistöveroprosentin määrittämisestä aiheutunut kiinteistöveron nousu. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja on LOASin toiminnanjohtaja. Puheenjohtaja ei ole esteellisenä osallistunut asian käsittelyyn.</p>

Kilpailuille markkinoille suuntautuvan myynnin eriyttäminen

Kirjanpidon eriyttämisen perusteet Tilakeskuksessa

Markkinoilla toimivat kohteet on määritelty eri asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä. Myynti sidosyksiköille ja Etelä-Karjalan hyvinvointialueelle ei ole eriyttämisen piirissä. Itä-Suomen koulun tilojen vuokrauksen ei katsota kohdistuvan markkinoille. Myös antennipaikkavuokrat ja pienimuotoinen tilapäinen vuokraus on jätetty eriyttämisen ulkopuolelle.

Kustannusten osuudet on laskettu kohteen neliöiden suhteessa niissä kohteissa, joissa osa tiloista kohdistuu markkinoille suuntautuvaan toimintaan. Kohteittaiset liikevaihdot on saatu kirjanpidosta vuokratilaisittain. Välittömät kustannukset kuten energiakulut ja kiinteistöjen hoitokulut on kirjattu suoraan kohteille. Välilliset kustannukset kuten Saimaan Tukipalveluiden kiinteistöhuollon kiinteä veloitus, Lappeenrannan Toimitilojen hallinnointipalkkiot, vakuutukset ja kaupungin sisäiset toimitopalvelut on kohdistettu tilakeskuksen kokonaisneliöiden suhteessa. Poistot on kirjattu kohdekohtaisesti. Rakennuksille kohdistamattomat poistot sekä tilakeskuksen rahoituskulut on jaettu kokonaisneliöiden suhteessa.

Eriytettävät kohteet

Rakno	Rak nimi	eriytettävät m2	kohteiden m2 yht	eriytettävä osuus
815106	Kaupungintalo, henkilöstöravintola ja Williparkki	617,8	9121	6,8 %
815112	Opintien kiinteistö, korjaamorakennus	859	2150,5	39,9 %
822309	Kanavakoti, tsto,askartelu, kirjasto	10	469	2,1 %
822310	Kanavakoti, navettarakennus	865	900	96,1 %
822318	Hiidenmäen asuntola	298	298	100,0 %
823124	Karhuvuoren palvelukeskus, srk tilat	250	250	100,0 %
835991	Skinnarilan ulkoilualue, sauna	17	17	100,0 %
836908	Raatihuone ja päiväkot	314	848	37,0 %
836911	Konnuntie 586, kyläyh.d.kokoontumisrak	97	97	100,0 %
851209	Parjalan koulu	591	591	100,0 %
871933	Taimitarhan lato	97,3	97,3	100,0 %
893117	Rauha, Maasteen potilasmökki	42	42	100,0 %
80010B	Lönnotinkatu 7, erityisopetus ja laboratorio	265	442	60,0 %
80011B	Koy Joutsenon Torirakennus	22,5	95	23,7 %
80008B	Sammontori, kirjasto+nsotilat	91	986	9,2 %
811921	Myllysaaren kioski-wc	34,3	44	78,0 %
815116	Kourulan liike- ja toimistorakennus	1590,5	1590,5	100,0 %
869206	Käden jälki käsityöpaja	77	77	100,0 %
	yhteensä	6138,4	18115,3	
	kokonaisneliöt	209 592,0		
	markkinoilla toimivien osuus kokonaisneliöistä	2,93 %		

Tilakeskuksen eriytetyn toiminnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	2023	2022
Liikevaihto	369 099,62	322 904,73
Materiaalit ja palvelut	-286 092,43	-499 354,10
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113 893,90	-115 765,75
Palvelujen ostot	-172 198,53	-383 588,35
Henkilöstökulut	0,00	-4 970,69
Palkat ja palkkiot	0,00	0,00
Henkilösivukulut	0,00	-4 970,69
Eläkekulut	0,00	-4 970,69
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-15 469,17	-40 937,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 469,17	-40 937,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-37 915,01	-40 309,71
Liikevaihto/alijäämä	29 623,01	-262 666,77
Rahoitustuotot ja -kulut	-54 265,58	-41 546,47
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot		
Korkokulut	-54 265,58	-41 546,47
Muut rahoituskulut		
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-24 642,57	-304 213,24
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-24 642,57	-304 213,24
Tilikauden yli-/alijäämä	-24 642,57	-304 213,24

Taseyksiköiden tilinpäätökset

Tilakeskus

TULOSLASKELMA

	2023	2022
Liikevaihto	43 793 223,09	39 420 521,15
Valmistus omaan käyttöön	81 577,97	6 647,65
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-17 624 747,49	-19 201 141,47
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 319 466,42	-6 772 787,45
Palvelujen ostot	-11 305 281,07	-12 428 354,02
Henkilöstökulut yhteensä	0,00	-176 260,67
Palkat ja palkkiot		
Henkilösivukulut	0,00	-176 260,67
Eläkekulut	0,00	-176 260,67
Muut henkilösivukulut	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-23 257 261,88	-8 934 372,00
Suunnitelman mukaiset poistot	-23 257 261,88	-8 934 372,00
Arvonalentumiset		
Liiketoiminnan muut kulut	-5 444 386,00	-3 716 297,50
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-2 451 594,31	7 399 097,16
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 852 067,46	-1 427 713,62
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Korkokulut	-1 851 951,16	-1 427 643,54
Muut rahoituskulut	-116,30	-70,08
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-4 303 661,77	5 971 383,54
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-4 303 661,77	5 971 383,54
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 303 661,77	5 971 383,54

TASE

VASTAAVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	67 569,92	147 540,08
Muut pitkävaikutteiset menot	67 569,92	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä		147 540,08
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	20 000,00	20 000,00
Rakennukset	142 702 188,05	165 864 802,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 633 323,79	3 595 139,22
Koneet ja kalusto		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19 147 534,02	6 081 922,47
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	165 503 045,86	175 561 864,53
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	200	200
Muut saamiset	257 519,25	218 370,25
Sijoitukset yhteensä	257 719,25	218 570,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	165 828 335,03	175 927 974,86
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	340 581,93	59 783,00
Muut saamiset	739 852,66	658 850,66
Siirtosaamiset	567,6	300 811,24
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 081 002,19	1 019 444,90
Rahat ja pankkisaamiset	8 806 877,32	5 303 192,95
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	9 887 879,51	6 322 637,85
VASTAAVA	175 716 214,54	182 250 612,71

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	113 547 866,99	113 547 866,99
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	-16 081 437,63	-22 052 821,17
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	-4 302 687,81	5 971 383,54
Oma pääoma yhteensä	93 163 741,55	97 466 429,36
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	77 065 611,89	78 926 529,95
Pitkäaikaiset velat yhteensä	77 065 611,89	78 926 529,95
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 860 918,06	1 900 130,68
Saadut ennakot	10 619,04	10 282,55
Ostovelat	3 615 156,60	3 944 240,08
Muut lyhytaikaiset velat		
Siirtovelat	167,40	3 000,09
Lyhytaikaiset velat yhteensä	5 486 861,10	5 857 653,40
Vieras pääoma yhteensä	82 552 472,99	84 784 183,35
VASTATTAVAA	175 715 240,58	182 250 612,71

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
1 000 euroa		
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-2 452	7 399
Poistot ja arvonalentumiset	23 257	8 934
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 852	-1 428
Tulorahoituksen korjaukset		
Toiminnan rahavirta	18 954	14 906
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-17 746	-8 835
Rahoitusosuudet investointimenoihin	150	41
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4 477	
Investointien rahavirta	-13 118	-8 794
Toiminnan ja invest. rahavirta	5 835	6 112
Antolainasaamisten muutokset		
Antolainasaamisten muutokset	-39	-5
Rahoituksen rahavirta		
Pitkäaik.lainojen lis muilta		
Pitkäaik.lainojen väh muilta	-1 900	-1 920
Lainakannan muutokset	-1 900	-1 920
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-62	-241
Korottomien velkojen muutos	-332	1 357
Rahoituksen rahavirta	-2 332	-809
RAHAVAROJEN MUUTOS	3 503	5 303

Etelä-Karjalan pelastuslaitos

TULOSLASKELMA	2023	2022
Liikevaihto	43 122,92	12 868 658,07
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-36 274,40	-3 293 820,09
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 798,05	-1 199 205,33
Palvelujen ostot	-32 476,35	-2 094 614,76
Henkilöstökulut yhteensä	-5 492,42	-8 773 734,01
Palkat ja palkkiot	37 793,50	-7 160 368,67
Henkilösivukulut	-43 285,92	-1 613 365,34
Eläkekulut	600,43	-1 342 824,11
Muut henkilösivukulut	-43 886,35	-270 541,23
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	-138 819,36
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-138 819,36
Liiketoiminnan muut kulut	-1 559 513,32	-703 011,78
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-1 558 157,22	-40 727,17
Rahoitustuotot ja -kulut	-32,41	-148,50
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoituskulut	-32,41	-148,50
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-1 558 189,63	-40 875,67
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-1 558 189,63	-40 875,67
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	251 773,65	138 819,36
Varausten lis (-) tai väh (+)	92 880,62	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 213 535,36	97 943,69

TASE

VASTAAVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto		127 967,74
Aineelliset hyödykkeet		127 967,74
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset		0
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä		0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset		510 561,32
Muut saamiset		155 567,24
Siirtosaamiset		317 347,05
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä		983 475,61
Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset		4 017 487,21
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä		4 017 487,21
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		5 000 962,82
VASTAAVA	0,00	5 128 930,56

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma		520 393,68
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)		1 719 542,50
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)		97 943,69
Oma pääoma yhteensä		2 337 879,87
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		251 773,65
Vapaaehtoiset varaukset		92 880,62
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä		344 654,27
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot		76 584,50
Ostovelat		711 065,78
Muut lyhytaikaiset velat		181 947,76
Siirtovelat		1 476 798,38
Lyhytaikaiset velat yhteensä		2 446 396,42
Vieras pääoma yhteensä		2 446 396,42
VASTATTAVAA	0,00	5 128 930,56

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
1 000 euroa		
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-1 558	-41
Poistot ja arvonalentumiset	0	139
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
Tulorahoituksen korjaukset	0	-7
Toiminnan rahavirta	-1 558	91
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0	-126
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	64
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot	0	7
Investointien rahavirta	0	-54
Toiminnan ja invest. rahavirta	-1 558	
Rahoituksen rahavirta		36
Oman pääoman muutokset	-2 232	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	983	-107
Korottomien velkojen muutos	-1 211	-676
Rahoituksen rahavirta	-2 459	-784
RAHAVAROJEN MUUTOS	-4 017	747

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

TULOSLASKELMA	2023	2022
Liikevaihto	3 440 643,22	3 155 826,70
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-546 661,70	-484 533,52
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 595,53	-79 556,87
Palvelujen ostot	-497 066,17	-404 976,65
Henkilöstökulut yhteensä	-2 406 346,49	-2 259 222,76
Palkat ja palkkiot	-1 937 313,76	-1 809 197,95
Henkilösivukulut	-469 032,73	-450 024,81
Eläkekulut	-384 737,27	-374 250,20
Muut henkilösivukulut	-84 295,46	-75 774,61
Poistot ja arvonalentumiset	-94 038,36	-96 946,84
Suunnitelman mukaiset poistot	-94 038,36	-96 946,84
Liiketoiminnan muut kulut	-424 874,25	-398 076,56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-31 277,58	-82 952,98
Rahoitustuotot ja -kulut	-71,88	0
Muut rahoitustuotot		
Muut rahoituskulut	-71,88	
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-31 349,46	-82 952,98
Ylijäämä ennen poistoeroa ja varauksia	-31 349,46	-82 952,98
Poistoeron lis (-) tai väh (+)	94 038,36	94 038,36
Varausten lis (-) tai väh (+)		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	62 688,90	11 085,38

TASE

VASTAAVA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	332 846,46	426 884,82
Koneet ja kalusto	239,51	239,51
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	333 085,97	427 124,33
Sijoitukset		
Muut saamiset	17 700,00	17 700,00
Sijoitukset yhteensä	17 700,00	17 700,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	350 785,97	444 824,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	86 566,08	51 088,11
Muut saamiset	23 830,50	12 702,70
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	110 396,58	63 790,81
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	1 072 674,16	1 003 940,64
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	1 072 674,16	1 003 940,64
Vaihtuvat vastaavat	1 183 070,74	1 067 731,45
VASTAAVA	1 533 856,71	1 512 555,78

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
Ed. tilikausien ylijäämä (+)/alijäämä (-)	600 761,09	589 675,71
Tilikaudenylijäämä (+)/alijäämä (-)	62 688,90	11 085,38
Oma pääoma yhteensä	663 449,99	600 761,09
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	321 801,83	415 840,19
Poistoero ja vap.ehtoiset varaukset yhteensä	321 801,83	415 840,19
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	55 130,80	24 750,97
Muut lyhytaikaiset velat	43 796,22	40 495,40
Siirtovelat	449 677,87	430 708,13
Lyhytaikaiset velat yhteensä	548 604,89	495 954,50
Vieras pääoma yhteensä	548 604,89	495 954,50
VASTATTAVAA	1 533 856,71	1 512 555,78

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
1 000 euroa		
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-31	-83
Poistot ja arvonalentumiset	94	97
Rahoitustuotot ja -kulut		
Toiminnan rahavirta	63	14
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0	0
Investointien rahavirta	0	0
Toiminnan ja invest. rahavirta	63	14
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-47	-2
Korottomien velkojen muutos	53	21
Rahoituksen rahavirta	6	19
RAHAVAROJEN MUUTOS	69	33

Luettelot ja selvitykset

Tilinpäätös	sähköisenä tallenteena
Päiväkirja	sähköisenä tallenteena
Pääkirja	sähköisenä tallenteena
Osakirjanpidot (palkat, varastot, laskutukset, käyttöomaisuus)	sähköisenä tallenteena

Tilinpäätöksen allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoitusmerkinnät ovat arkistoidussa kappaleessa.

Lappeenrannassa 25.3.2024

Tuomo Sallinen
Vs. kaupunginjohtaja

Joonas Grönlund
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Eeva Arvela

Linda Brandt-Ahde

Hanna Holopainen

Markus Iitiä

Riitta Munnukka

Kimmo Ruokoniemi

Kalle Saarela

Ari Torniainen

Juha Turkia

Marja-Liisa Vesterinen

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Lappeenrannassa / 2024

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela
JHT, KHT

Lappeenrannan kaupungin konserniyhteisöt

Tilinpäätös 2023 ja ennuste taloussuunnitelmakauteen 2024–2026

Tämä raportti sisältää vuonna 2023 kaupunginhallitukselle raportoivat konserniyhteisöt. Raportissa esitetään kustakin yhteisöstä niiden toimittamien tilinpäätöstietojen perusteella vuoden 2023 talouden ja toiminnan toteutuminen verrattuna talousarvioon 2023 ja kehittyminen verrattuna edelliseen vuoteen 2022 ottaen kantaa myös taloussuunnitelmakauteen 2024–2026.

Yhteisöjen toimittamien tietojen perusteella raportissa on lisäksi verrattu joitakin tunnuslukuja yleisiin raja-arvoihin ja analysoitu konserniyhteisön tilannetta lyhyesti. Analyysiosa perustuu tilinpäätösanalyysissä yleisesti käytettyihin tunnuslukuihin ja niiden tulkintaan. Kunnallisissa osakeyhtiöissä yhtiön olemassaololle voi olla muukin syy kuin voiton tuottaminen omistajalle.

TUNNUSLUKU (laskentakaavat)	RAJA-ARVOT				
	Erinom.	Hyvä	Tyydytt.	Välttävä	Heikko
Oman pääoman tuotto % (nettotulos/(opo keskimäärin tilikaud.))*100	yli 20 %	15 - 20 %	10 - 15 %	5 -10 %	alle 5 %
Sijoitetun pääoman tuotto % (nettotulos+rah.kulut+verot)/(sij.po keskim. tilikaud.)*100	yli 15 %	10 -15 %	6 -10 %	3 - 5 %	alle 3 %
Liiketulos % (liikevoitto)/(liikevaihto+liiketoim.muut tuotot)*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Liikevoitto % liikevoitto/liikevaihto*100		yli 10 %	5 - 10 %		alle 5 %
Omavaraisuusaste % (opo+ poistoero ja vap.eht.var.)/(koko po - saadut ennakot)*100	yli 50 %	35 - 50 %	25 - 35 %	15 -25 %	alle 15 %
Current ratio (rah.omaisuus+vaihto-omaisuus+lyhyt.aik. saam.)/lyhyt.aik.velat		yli 2	1- 2		alle 1
Quick ratio (rah.omaisuus+lyhyt.aik.saam.)/(lyhytaik.velat-lyhyt.aik.ennakot)		yli 1	0,5 -1		alle 0,5
Lainanhoitokate (Liikevoitto+Poistot-Verot)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)		yli 2	1 - 2		alle 1
Investointien tulorahoitus % (Kokonaistulos+Poistot)/Investointien omahankintameno*100	Mittaa varsinaisen toiminnan ja satunn. tuottojen riittävyyttä investointeihin. Mikäli tuotot eivät riitä yhtiö velkaantuu tai joutuu käyttämään pääomia investointeihin.				
Kassan riittävyys, pv (*365*Rahavarat/Kassasta maksut tilikaudella)	Ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa yhtiön/konsernin kassavaroilla.				
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana) 365*(Rahavarat+Lpr konsernitilit)/Kassasta maksut tilikaudella)					

Tunnuslukujen raja-arvot ovat yleisesti yritysten tilinpäätösanalyseissa käytettyjä raja-arvoja. Eri-tyisesti pääoman tuotto prosenttien raja-arvoja tulisi arvioida suhteessa tarkasteluhetken yleiseen korko- ja tuottotasoon. Lisäksi on huomioitava, että joidenkin tunnuslukujen yleinen taso voi vaihdella toimialoittain hyvinkin paljon.

Yhtiön nimi (1 000 €)	Henkilöstö 23 vs 22	TP 2022 Liikevaihto	TP 2022 Tulos	TA 2023 Liikevaihto	TA 2023 Tulos	TP 2023 Liikevaihto	TP 2023 Tulos
TYTÄRYHTEISÖT							
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	0	32 666	2 513	34 235	1 046	33 836	1 103
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	4	128 925	12 365	159 906	17 500	102 463	3 002
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	3	12 062	-184	11 214	-1 034	12 259	-485
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	1	13 966	-975	15 312	484	15 368	-550
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	140	46	160	-45	133	-28
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	1 200	-92	1 200	-88	1 210	-235
Saimaan Tukipalvelut Oy	-7	50 446	476	51 994	430	53 992	142
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	0	822	-1 126	153	-1 300	803	-1 410
Wirma Lappeenranta Oy	-	210	25	198	0	210	0
KUNTAYHTYMÄT							
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	6	36 059	593	36 429	460	37 050	660
Etelä-Karjalan liitto	0	3 636	261	3 452	-50	3 502	200

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystoiminta siirtyi hyvinvointialueelle hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa vuoden 2023 alussa.

Henkilöstömäärien kehitys

Alla olevassa taulukossa on tarkasteltu konserniyhteisöiden henkilöstömäärän kehitystä vuosien 2020–2023 aikana.

Yhtiön nimi	Henkilöstö 2020	Henkilöstö 2021	Henkilöstö 2022	Henkilöstö 2023	2023 vs 2022 Henkilöstömuutos	2023 vs 2022 Henkilöstömuutos %
TYTÄRYHTEISÖT						
Lappeenrannan asuntopalvelu Oy - konserni	25	25	25	25	0	0,0 %
Lappeenrannan Energia Oy - konserni	117	115	112	116	4	3,6 %
Lappeenrannan Toimitilat Oy - konserni	31	31	29	32	3	10,3 %
Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy	36	27	26	27	1	3,8 %
Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa	-	-	-	-	-	-
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy	-	-	-	-	-	-
Saimaan Tukipalvelut Oy	909	891	875	868	-7	-0,8 %
Saimaan Lentoasema säätiö sr - konserni	17	16	15	15	0	0,0 %
Wirma Lappeenranta Oy	-	-	-	-	-	-
KUNTAYHTYMÄT						
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	367	382	372	378	6	1,6 %
Etelä-Karjalan liitto	36	37	32	32	0	0,0 %

Yllä olevan taulukon henkilömääriin eivät sisälly oman toimensa ohella (oto) konserniyhtiöissä työskentelevät. Saimaan Tukipalvelut Oy:n henkilömäärä sisältää vakituisten työntekijöiden lisäksi sijaiset.

Henkilöstömäärä konserniyhteisöissä on kasvanut vuonna 2023 jonkin verran, mutta on edelleen vuotta 2020 alhaisemmalla tasolla.

Tytäryhteisöt

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy -konserni

Toimitusjohtaja: Martti Mäkelä

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Asuntopalvelu -konserni toteuttaa Lappeenrannan kaupungin asuntopolitiikkaa omistamalla, ylläpitämällä, vuokraamalla ja rakentamalla viihtyisiä sekä kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Konsernin omistuksessa on noin 5.000 vuokra-asuntoa, jotka sijaitsevat eri puolilla kaupunkia. Yhtiö on perustettu sosiaalista vuokraustoimintaa harjoittavaksi yhtiöksi, joka vuokraa asuntoja arava- ja korkotukilakien edellyttämien käyttö- ja luovutusrajoitusten mukaisesti. Lisäksi yhtiö harjoittaa vuokraustoimintaa käyttö- ja luovutusrajoituksista vapailta asunnoilla.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Valtuustoon nähden sitovia tavoitteita oli kolme. Ensimmäinen tavoite oli pitää yhtiön taloudellinen käyttöaste pysyvästi vuosikeskiarvolla mitattuna yli 95 %. Toteuma oli 95,3 %. Toinen sitova tavoite oli pitää ARA-asuntojen keskivuokra vähintään 20 % alle kaupungin vapaarahoitteisten asuntojen keskivuokran. Toteuma oli 21,4 %. Kolmantena sitovana tavoitteena oli 300 uuden asunnon liittäminen huoneistokohtaiseen veden mittaukseen ja tällä tuli saavuttaa 20 %:n veden säästö kyseisissä huoneistoissa. Toteuma oli 308 asuntoa ja säästö 15,7 %. Tavoitteet pysyvät saman suuntaisina myös jatkossa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiö ei jaa tuottoja omistajalleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 peruskorjattiin kaksi taloa, joissa on yhteensä 48 asuntoa. Investointeihin käytettiin vuonna 2023 kolme miljoonaa euroa ja vuosien 2024–2026 investointien määrän arvioidaan olevan yhteensä noin 9,8 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2023 investoinnit toteutettiin pitkäaikaisilla valtion takaamalla korkotukilainoilla. Investointien omarahoitusosuuksien kattamiseksi on myyty omaisuutta. Muita rahoitusjärjestelyjä ei ollut. Uusia takauksia ei vuonna 2023 haettu kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Toiminnan merkittävimmät riskit ovat korkojen nousu, energian hintojen nousu ja vuokra-asuntojen kysynnän lasku.

Lappeenrannan Asuntopalvelu Oy - konsernin numeerinen osa:

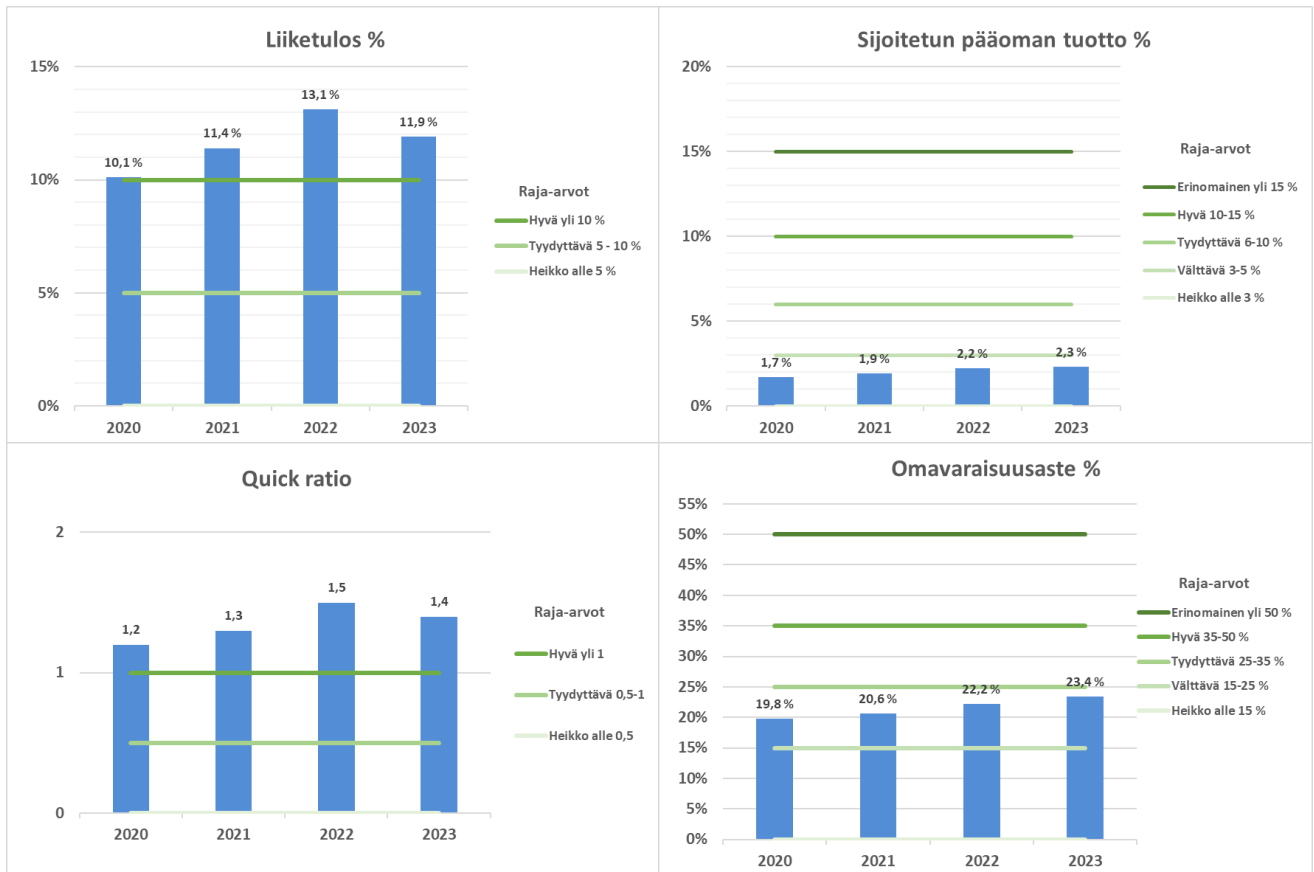
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	32 666	34 235	33 836	-399	-1,2 %	1170	3,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	341	130	147	17	13,1 %	-194	-56,9 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materialit ja palvelut	0	0	0	0		0	
Henkilöstökulut	-1 477	-1 724	-1 672	52	-3,0 %	-195	13,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-7 090	-7 131	-7 020	111	-1,6 %	70	-1,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-20 155	-21 254	-21 267	-13	0,1 %	-1112	5,5 %
Liiketulos	4 285	4 256	4 024	-232	-5,5 %	-261	-6,1 %
Rahoitustuotot	44	40	324	284	710,0 %	280	636,4 %
Rahoituskulut	-1 124	-2 989	-2 954	35	-1,2 %	-1830	162,8 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	3 205	1 307	1 394	87	6,7 %	-1811	-56,5 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-692	-261	-291	-30	11,5 %	401	-57,9 %
Tilikauden tulos	2 513	1 046	1 103	57	5,4 %	-1410	-56,1 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	180 820	176 808	-4 012
Aineettomat hyödykkeet	70	2	-68
Aineelliset hyödykkeet	179 775	175 805	-3 970
Sijoitukset	975	1 001	26
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	15 368	13 947	-1 421
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	9 336	3 363	-5 973
Rahoitusarvopaperit	1 423	1 450	27
Rahat ja pankkisaamiset	4 609	9 134	4 525
Vastaavaa yhteensä	196 188	190 755	-5 433
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	42 207	43 310	1 103
Osakepääoma	11 209	11 209	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	8 949	8 949	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	19 536	22 049	2 513
Tilikauden voitto/tappio	2 513	1 103	-1 410
Vähemmistöosuus	1 310	1 310	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	4 006	4 297	291
Vieras pääoma (yht.)	148 665	141 838	-6 827
Pitkäaikainen vieraspääoma	138 077	131 327	-6 750
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 588	10 511	-77
Vastattavaa yhteensä	196 188	190 755	-5 433

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta			
Liikevoitto (tai Vuosikate)	3 206	1 394	-1 812
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	8 741	9 643	902
Käyttöpääoman muutos	-1 716	6 216	7 932
Maksetut korot ja maksut	-991	-2 580	-1 589
Saadut osingot			0
Saadut korot	44	324	280
Maksetut verot			0
Satunnaiset erät			0
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta yhteensä	9 284	14 997	5 713
Investointien rahavirta			
Investoinnit muihin sijoituksiin	-55	-27	28
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-3 733	-2 985	748
Saadut investointiavustukset			0
Investoinnit varauksella katetut			0
Luovutustulot muista sijoituksista	481	12	-469
Investointien rahavirta yhteensä	-3 307	-3 000	307
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	5 977	11 997	6 020
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-5 561	-6 772	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-555	-673	
Maksullinen osakeanti			
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-6 116	-7 445	-1 329
Rahavarojen muutos	-139	4 552	
Rahavarat 31.12.	6 032	10 584	4 552
Rahavarat 1.1.	6 171	6 032	-139
Lainakanta 31.12.	144 332	136 890	-7 442
Lainakanta 1.1.	150 450	144 332	-6 118

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	25	25	0
Investoinnit (1000 €)	3 788	3 014	-774
Ulkoiset lainat (1000 €)	144 332	136 890	-7 442
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	7 713	5 580	-2 133
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	3	2	-1
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	6,1	2,6	-3,5
Sijoitetun pääoman tuotto %	2,2	2,3	0,1
Liiketulos %	13,1	11,9	-1,2
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	22,2	23,4	1,2
Maksuvalmius			
Current ratio	1,5	1,3	-0,2
Quick ratio	1,5	1,4	-0,1
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	19	27	8
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	350	407	57
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	276,9	230	-46,9
Lainanhoitokate	1,0	0,8	-0,2
Kassan riittävyys, pv	62,2	98,4	36,2
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	153,7	125,5	-28,2
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Liiketulosprosentin heilahteluun vuosittain vaikuttavat lähinnä yksittäisten kohteiden myyntivoitot ja -tappiot. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on heikko, mutta kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on kuitenkin huomioitava toiminnan luonne. Vuokrataso sosiaalisessa asuntotuotannossa – mitä vuokratkohteet pääasiassa ovat – on säännelty, eikä siten tavoitteena ole voiton maksimointi.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on välttävä. Toimialan pääomavaltaisuudesta ja toiminnan luonteesta johtuen vakavaraisuuden merkittävä parantaminen lyhyellä aikavälillä ei ole mahdollista, jos omistaja ei pääätä pääomittaa yhtiötä. Riskien kannalta tärkeämpää onkin saada tulorahoitus suhteessa investointeihin pysymään tasolla, jolla korollisten velkojen määrää saadaan hallitusti pienennettyä myös tulevina vuosina.

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että yhtiön tehtävänä on sosiaalinen asuntotuotanto, eikä kaupungin ensisijainen intressi ole saada tuottoja yhtiöstä, vaan toteuttaa kaupungin asuntopolitiikkaa.

Lappeenrannan Energia Oy -konserni

Toimitusjohtaja: Arto Nikkanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Energia -konsernissa emoyhtiö on Lappeenrannan Energia Oy, joka on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Konserni tuottaa ja myy energia- ja vesituotteita sekä hallinnoi jakeluverkkoja. Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat Lappeenrannan Energiaverkot Oy ja Lappeenrannan Lämpövoima Oy. Merkittäviä osakkuus- ja omistusyhteysyrityksiä ovat Kaukaan Voima Oy, Suomen Hyötytuuli Oy ja Elvera Oy sekä vuoden 2019 alusta aloittanut Väre Oy.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Toteutunut liikevaihto 102,5 miljoonaa euroa oli noin 20,5 % edellisvuotta (128,9) pienempi alittaen budjetin noin 57 miljoonalla eurolla. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 16,1 miljoonaa euroa budjetoitua pienempi ja verojen jälkeen tilikauden voitoksi muodostui 3,0 miljoonaa euroa. Tulos poikkesi budjetista merkittävästi. Budjetti valmisteltiin lokakuussa 2021 tilanteessa, jossa sähkömarkkinoiden näkymät ennustivat ennätyksellisen korkeita markkinahintoja ja siten merkittävästi korkeampia tuottoja sähkön tuotannolle. Polttoaineiden hinnat ja päästöoikeuden hinta nousivat 2022 aikana voimakkaasti ja jatkoivat korkealla myös vuonna 2023, joka osaltaan heikensi yhtiön tuloista. Lisäksi sähköverkkoliiketoiminnan 10 % hinnanalennukset 1.6.2021 ja 1.1.2022 sekä kolme perusmaksutonta kuukautta vuonna 2023 alensivat konsernin liikevaihtoa ja tuloista. Sähköverkkotoiminnan liikevaihto vuonna 2023 oli 28 % alempi kuin vuonna 2021.

Tulevina vuosina liikevaihdon ennakoidaan asettuvan tasolle 100–110 miljoonaa euroa ja

tulostason ennakoidaan olevan tasolla 8–12 miljoonaa euroa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Konsernin konkreettinen tavoite on tuottaa omistajalle asetettu tuotto valtuustokauden aikana. Toteutunut tuotto vuonna 2023 oli tavoitteen mukainen 11,2 miljoonaa euroa.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Tuotto (osingot+korot) vuonna 2023 oli yhteensä 11,2 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Toteutunut investointitaso oli 23,3 miljoonaa euroa, investointeja suhteessa budjettiin pienensivät kustannussäästöt hiilineutraalin lämmöntuotannon investointihankkeissa sekä kaukolämpöakun, pellettikattilan että Meltolan puhdistamoinvestointien viivästyminen. Saneerausinvestointien osalta investointitaso on tarkoitus pitää tasolla 20–26 miljoonaa euroa/vuosi. Vuoden 2024 osalta investointibudjettia kasvattavat sekä hiilineutraaliin lämmöntuotantoon siirtymisen investoinnit, Meltolan puhdistamo, kiinteistöhankeet sekä sähköakkuvarasto, jonka investoinnista päätettiin helmikuussa 2024.

Vuosien 2024–2026 osalta Lappeenrannan Energia -konsernissa on näköpiirissä kaksi merkittävää investointikokonaisuutta. Jätevedenpuhdistamoinvestoinnin suuruudeksi on arvioitu 70–100 miljoonaa euroa, mutta sen kustannukset eivät tule merkittävältä osin toteutumaan vielä suunnitelmakaudella 2024–2026. Tämän investoinnin rahoitusratkaisuja

valmistellaan vuoden 2024 aikana. Investointi käynnistyy arviolta vuonna 2027.

Tämän lisäksi yhtiö toteuttaa hiilineutraaliin lämmöntuotantoon siirtymistä vuoteen 2026 mennessä. Tämä suunnitelma edellyttää investointeja arviolta noin 10–15 miljoonaa euroa, joista osa on toteutettu vuosien 2022–2023 aikana. Vuoden 2024 talousarviossa on varauduttu lämmöntuotannon investointeihin noin 4,1 miljoonalla eurolla. Lisäksi Suomen Hyötytuulella on käynnissä useampi tuulivoimahanke, joiden kassavirtaan on varauduttu vuonna 2024 3,7 miljoonalla eurolla. Vuosien 2025–2026 osalta ei ole päätöksiä uusista hankkeista. Vuosien 2024–2025 aikana investoidaan myös Mertaniemen sähköakkuvarastoon 5,5 miljoonaa euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuoden 2023 aikana valmisteltiin sähköakkuvarastohanketta yhdessä Ardianin rahaston Skip Wind 5 Oy kanssa. Tätä varten perustettiin yhteisyrittäjä Mertaniemen sähkövarasto Oy. Hanke käynnistettiin 2024 helmikuussa.

Osakkuusyhtiöissä toteutettiin ja valmisteltiin merkittäviä rakennejärjestelyitä. Väre Oy hankki Ilmatar Oy:n sähkön vähittäismyyntiliiketoiminnan keväällä 2023, lisäksi allekirjoitettiin sopimus, jolla Kymenlaakson Sähkö Oy liittyi Väreeseen osakkaaksi siirtämällä samalla sähkön vähittäismyyntiliiketoiminnan Väreelle. Järjestelyn toimeenpano oli 1.1.2024 ja Lappeenrannan Energia Oy:n osuus Väreestä liudentui 16,5 %:sta 13,5 %:iin.

Elvera Oy allekirjoitti Voimatel Oy:n sähköverkkourakointiliiketoiminnan liiketoimintakaupan sopimuksen marraskuussa 2023. Järjestely on ollut KKV:n käsittelyssä vuoden 2024 puolelle ja KKV hyväksyi kaupan sellaisenaan 23.2.2024. Liiketoimintakaupan toimeenpano on 1.4.2024. Tässä yhteydessä Elverasta kasvaa yli 700 henkeä työllistävä infrapalveluja

tarjoava yhtiö. Lisäksi Elvera Oy toteutti Suomen kaasutekniikka Oy:n ostamisen osakekaupalla marraskuussa 2023.

Rahoituksen osalta nostettiin kaksi 10 miljoonan euron 10 vuoden kiinteäkorkoista lainaa. Toinen lainoista nostettiin ilman kaupungin takausta ja toinen kaupungin 100 % takauksella.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Energian omistama sähköntuotanto on alttiina sähkömarkkinoiden nopeisiin ja voimakkaisiin muutoksiin ja niihin reagoiminen on taloudellisessa mielessä avainasemassa. Hallitun riskipolitiikan avulla taloudelliset vaikutukset pidetään hyväksyttävissä rajoissa. Suurhäiriöihin kaukolämmön, sähkön ja veden toimituksessa on varauduttu erilaisin varajärjestelmin ja niiden käyttöä harjoitellaan säännöllisesti.

Energiakriisin käynnistämä polttoaineiden niukkuustilanne kotimaisilla ja eurooppalaisilla polttoainemarkkinoilla on lisännyt polttoaineen hankinnan kustannuksia merkittävästi. Näihin varaudutaan muuttamalla lämmöntuotannon tuotantotapoja, mutta lähitulevaisuudessa polttoaineiden hankintakustannuksiin kohdistuu merkittäviä epävarmuuksia.

Sähköverkkoliiketoiminnan tuotto on säänneltyä Energiaviraston toimesta ja valvontamallissa määriteltävään kohtuulliseen tuottotason vaikuttaa korkotason kehitys. Valvontamalliin tehtävät muutokset vaikuttavat kyseisten liiketoimintojen kannattavuuteen merkittävästi. Tällä hetkellä Energiaviraston vuosille 2024–2031 julkistamasta valvontamallista on käynnissä markkinaoikeuskäsittely. Lappeenrannan Energiaverkkojen osalta uusi valvontamalli ei vaikuta merkittävästi lähivuosien talouskehitykseen.

Lappeenrannan Energia Oy -konsernin numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	128 925	159 906	102 463	-57 443	-35,9 %	-26 462	-20,5 %
Liiketoiminnan muut tuotot	4 145	613	903	290	47,3 %	-3 242	-78,2 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materiaalit ja palvelut	-80 803	-103 059	-60 706	42 353	-41,1 %	20 097	-24,9 %
Henkilöstökulut	-7 949	-8 620	-7 888	732	-8,5 %	61	-0,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-16 712	-16 312	-16 434	-122	0,7 %	278	-1,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-4 852	-4 263	-5 625	-1 362	31,9 %	-773	15,9 %
Liiketulos	22 754	28 265	12 713	-15 552	-55,0 %	-10 041	-44,1 %
Rahoitustuotot	827	0	361	361		-466	-56,3 %
Rahoituskulut	-8 250	-8 165	-9 090	-925	11,3 %	-840	10,2 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	15 331	20 100	3 984	-16 116	-80,2 %	-11 347	-74,0 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-2 966	-2 600	-982	1 618	-62,2 %	1 984	-66,9 %
Tilikauden tulos	12 365	17 500	3 002	-14 498	-82,8 %	-9 363	-75,7 %

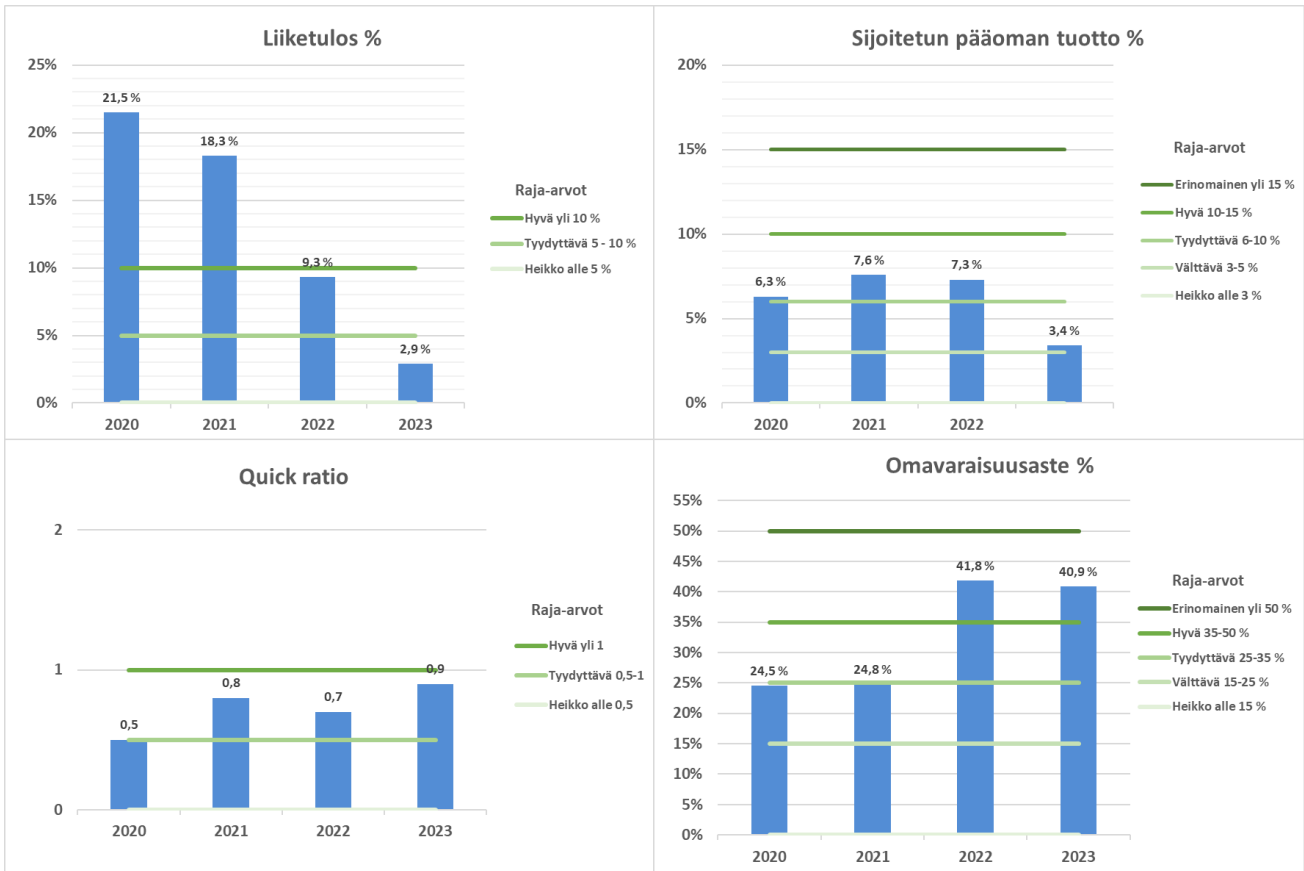
Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	398 369	407 707	9 338
Aineettomat hyödykkeet	7 751	6 548	-1 203
Aineelliset hyödykkeet	242 092	245 738	3 646
Sijoitukset	148 526	155 421	6 895
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	42 656	44 888	2 232
Vaihto-omaisuus	4 289	4 377	88
Saamiset	36 623	39 763	3 140
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	1 744	748	-996
Vastaavaa yhteensä	441 025	452 595	11 570
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	184 280	185 210	930
Osakepääoma	10 000	10 000	0
Arvonkorotusrahasto	93 536	95 556	2 020
Muut omat rahastot	10 838	10 838	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	57 541	65 814	8 273
Tilikauden voitto/tappio	12 365	3 002	-9 363
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Laskennallinen verovelka	16 747	17 523	776
Vieras pääoma (yht.)	239 998	249 862	9 864
Pitkäaikainen vieraspääoma	188 771	203 179	14 408
Lyhytaikainen vieraspääoma	51 227	46 683	-4 544
Vastattavaa yhteensä	441 025	452 595	11 570

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Liiketoiminnan rahavirta tai toiminnan rahavirta			
Liikevoitto (tai Vuosikate)	22 754	12 713	-10 041
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	12 866	16 400	3 534
Käyttöpääoman muutos	-141	-6 061	-5 920
Maksetut korot ja maksut	-8 244	-8 981	-737
Saadut osingot	740	0	-740
Saadut korot	87	361	274
Maksetut verot	-893	-1 093	-200
Satunnaiset erät			0
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	27 169	13 339	-13 830
Investointien rahavirta			
Investoinnit muihin sijoituksiin	-4 299	-4 714	-415
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-22 813	-18 877	3 936
Saadut investointiavustukset			0
Investoinnit varauksella katetut			0
Luovutustulot muista sijoituksista	3 134	-42	-3 176
Investointien rahavirta yhteensä	-23 978	-23 633	345
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	3 191	-10 294	-13 485
Rahoituksen rahavirta			
Liittymismaksujen lisäys	315	660	
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-755	12 379	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	
Maksullinen osakeanti/osingonjako	-3 740	-3 740	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-4 180	9 299	13 479
Rahavarojen muutos	-989	-995	
Rahavarat 31.12.	1 744	748	-996
Rahavarat 1.1.	2 733	1 744	-989
Lainakanta 31.12.	152 380	162 965	10 585
Lainakanta 1.1.	151 359	152 380	1 021

Lainakanta sisältää käytössä olleen konsernitililimitin.

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	112	116	4
Investoinnit (1000 €)	28 319	23 308	-5 011
Ulkoiset lainat (1000 €)	33 085	46 574	13 489
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	33 085	36 574	3 489
Kaupungin antolainat (1000 €)	89 702	88 592	-1 110
Leasingvastuut (1000 €)	44	89	45
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	9,3	1,6	-7,7
Sijoitetun pääoman tuotto %	7,3	3,4	-3,9
Liiketulos %	9,3	2,9	-6,4
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	41,8	40,9	-0,9
Maksuvalmius			
Current ratio	0,8	1,0	0,2
Quick ratio	0,7	0,9	0,2
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	6 011	5 564	-447
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	414		-414
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	102,7	83,4	-19,3
Lainanhoitokate	2,3	1,7	-0,6
Kassan riittävyys, pv	4,4	1,9	-2,5
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	-19,7	-22,3	-2,6
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Myynti kaupungille (jätevesi, lämmitys, sähkö, 1000 €)	6 011	5 564	-447
Tuloutus kaupungille (Osingonjako) (1000 €)	3 740	3 740	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on laskenut selvästi ja oli tämänhetkiseen korkotasoon verrattuna välttävä. Liiketulosprosentti vuonna 2023 oli heikko ja se heikkeni edellisistä vuosista. Konsernin kannattavuus kokonaisuudessaan on heikentynyt aiempiin vuosiin verrattuna.

Omavaraisuusasteella mitattuna konsernin vakavaraisuus on hyvä. Omavaraisuusasteen selvä parannus vuonna 2022 johtuu suurimmaksi osaksi emoyhtiön taseessa olevien sijoitusten arvostusten tarkistamisesta. Vakavaraisuutta tarkasteltaessa tulee huomioida, että tilinpäätöksen 2023 mukaan konsernin vieraasta pääomasta suurin osa muodostuu lainoista kaupungille. Lainat ovat syntyneet Energia-konsernin yhtiöittämisen seurauksena. Tuloutustavoite kaupungille vaikuttaa omavaraisuusasteen parantamismahdollisuuksiin. Tunnuslukuja laskettaessa pääomalainaa ei ole oikaistu kuuluvaksi omaan pääomaan.

Energia-konsernilta saatavat osinko- ja korkotuotot ovat merkittävä lisä kaupungin omassa talousarviossa. Konsernin investoinnit ja heikentynyt kannattavuus muodostavat riskin myös kaupungin oman tulopohjan kehittymiselle.

Tilinpäätöshetkellä 2023 konsernin maksuvalmiutta ja rahoituspuskuria mittaava tunnusluku Quick ratio on tyydyttävällä tasolla. On kuitenkin huomioitava, että kyseinen tunnusluku kuvaa tilannetta vain tilinpäätöspäivänä. Maksuvalmiuden tunnusluvuissa näkyy kuitenkin se, että investointitaso ja tuloutusvaade aiheuttavat painetta rahoituksen riittävyyteen. Konsernin tulevat investointipaineet ovat merkittävät.

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konserni

Toimitusjohtaja: Mikko Hietamies

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittämisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Konsernirakenne:

1. Lappeenrannan Toimitilat Oy
2. Lappeenrannan Yritystila Oy
 - 2.1 Lappeenranta Free Zone Oy Ltd
 - 2.2 Kiinteistö Oy Mustolan Huoltorakennus
 - 2.3 Kiinteistö Oy Reijolan Liikekeskus
 - 2.4 Lappeenrannan Matkakeskus Oy
 - 2.5 Kiinteistö Oy Joutsenon Annukka
- Osakkuusyhtiöt Kiinteistö Oy Sammonpiha ja Keskinäinen Kiinteistö Oy Maakuntagalleria
3. Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy
4. Williparkki Oy

Lappeenrannan Toimitilat Oy toimii Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluvien omistamiensa osakeyhtiöiden emoyhtiönä sekä koordinoi ja edistää niiden toimintaa. Yhtiö voi tarjota konserniyhtiöilleen työvoima-, rahoitus- ja muita yhteisiä palveluja. Yhtiö voi myöntää rahoitusta sekä antaa takauksia ja muita vakuuksia enemmistönä omistamiensa yhtiöiden luottojen ja muiden sitoumusten täyttämisen vakuudeksi. Yhtiö voi ostaa, vuokrata, omistaa ja hallita sekä antaa vuokralle kiinteää omaisuutta, rakennuksia ja huoneistoja, rakennuttaa rakennuksia ja rakennelmia sekä omistaa ja hallita arvopapereita. Yhtiö voi tuottaa Lappeenrannan kaupunkikonsernille kiinteistöomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluita. Lappeenrannan Toimitilat Oy on Lappeenrannan kaupungin kokonaan omistama yhtiö.

LATO-konsernin henkilöstö on keskitetty Lappeenrannan Toimitilat Oy:n palvelukseen. Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2023 keskimäärin 31 työntekijää, joista vakinaisia oli 28 ja

määräaikaista kolme. Lappeenrannan Toimitilat Oy ja kukin tytäryhtiö ovat sopineet keskenään työvoima-, rahoitus- ja muiden yhteisten palvelujen tuottamisesta. Lisäksi yhtiön ja Lappeenrannan kaupungin välillä on palvelusopimus, jonka mukaan Lappeenrannan Toimitilat Oy tuottaa Lappeenrannan kaupungille kiinteistöomaisuuden hallinta-, hankejohtamis-, rakennuttamis-, kiinteistöjohtamis- ja ylläpitopalveluita.

Valtaosa yhtiön henkilöstöstä työskentelee kaupungin omaa palvelutuotantoa palvelevien rakennushankkeiden parissa.

Kaupungin mittavaa investointiohjelmaa toteutettiin edelleen vuonna 2023. Useita hankkeita valmisteltiin ja vuonna 2022 lykättyjä investointeja käynnistettiin.

Sammontalon ja Korvenkylän koulun rakentaminen käynnistyi alkukesästä 2023 ja hankkeet etenevät suunnitellusti. Pääkirjaston peruskorjaushankkeeseen sisältyvät rakennuksen sisäpuolen purkutytöt saatiin valmiiksi alkukesästä. Urakoitsijahankinta kuitenkin keskeytettiin toteutuskustannusarvion ylitettyä hankkeelle varatun määrärahan. Kirjaston suunnitelmaa kehitettiin syksyn 2023 ajan ja uusi urakkakilpailu käynnistyy helmikuussa 2024.

Hankesuunnitteluvaiheessa olivat Voisalmen koulun, päiväkodin ja kirjaston sisältävän rakennuksen hanke, museon kokoelmatila ja sisäliikuntahalli. Museon kokoelmatilahankkeen ja sisäliikuntahallihankkeen hankesuunnitelmat valmistuivat loppuvuodesta ja ne on hyväksytty. Tavoitteena on, että Voisalmen koulun, päiväkodin ja kirjaston käsittävän hankkeen hankesuunnitelma valmistuu alkukesästä.

Lappeenrannan kaupungin palveluverkkoa päivitettiin keväällä 2020 länsialueen osalta Sammontalon ja Kourulan päiväkotihankkei-

siin liittyen. Muilta osin palveluverkkotarkastelu on tehty vuoden 2023 aikana ja palveluverkkoesitys on esitelty alkuvuoden 2024 aikana. PTS-suunnitelma päivittyy tulevan palveluverkkoratkaisun perusteella.

Rakennusten ylläpidossa painopiste oli vuonna 2023 energiatehokkuuden lisäämiseen liittyvissä toimenpiteissä ja energiansäästötoimissa sekä uuden ylläpitojärjestelmän käyttöönotossa. Ylläpidon kehittämisen tavoitteeksi on energiatehokkuuden parantamisen ja uusiutuvan energian käytön lisäämisen ohella otettu suunnitelmallisuuden lisääminen, kustannustietoisuuden parantaminen ja painopisteen kääntäminen vikakorjauksista kohti ennakoivaa ylläpitoa.

Kiinteistönhoidossa ja -huollossa ja myös kunnossapidossa suunnitelmallisuus on lisääntynyt. Aikaisempaa parempi näkemys rakennusten kunnosta ja korjaustarpeista on muodostunut muun muassa tehtyjen kuntotutkimusten myötä. Kustannusten arviointi ja kustannusten seuranta ja ennustaminen ovat tällä hetkellä osa ylläpito-organisaation tehtävää.

Yhtiön henkilöstö on ollut mukana myös kiinteistöliiketoiminnan asiantuntijana useissa erikokoisissa Lappeenrannan kaupungin elinkeinostrategisissa kiinteistö-, toimitila- ja sijoittautumishankkeissa. Hankkeiden tavoitteena on ollut kaupungin vetovoiman ja yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä edellytysten luominen uusille työpaikoille. Hankkeita on eri kehitysvaiheissa.

Vuonna 2022 valmisteltiin eräiden kaupungin omistamien ulosvuokrattujen kohteiden siirtäminen Yritystilan omistukseen. Päätökset tehtiin loppuvuodesta ja rakennukset siirtyivät Yritystilan omistukseen 1.1.2023. Tätä nykyä Lappeenrannan Yritystila Oy omistaa 161 rakennusta 42 osoitteessa Lappeenrannan alueella. Kyseisissä rakennuksissa on noin 77.000 m² toimitilaa. Toimitiloissa vuokralaisena oli vuoden 2023 lopussa noin 137 yritystä ja elinkeinoharjoittajaa. Omistamiensa kiinteistöjen lisäksi Yritystila on hallinnoinut kau-

pungin omistamia ulosvuokrattuja vuokratuomitoiloja. Yritystilan omistamien ja hallinnoimien toimitilojen vuokrausaste oli vuonna 2023 keskimäärin 86 %.

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimialaan kuuluvat myös satamapalvelut ja maksullinen pysäköinti. Emo-yhtiön henkilöstö on huolehtinut Mustolan rahtisatamasta, matkustajasatamasta, pienvenesatamista, vierasvenesatamista ja vuokraustoiminnoista. Lappeenranta Free Zone Oy Ltd vastaa kaupungin eri satamien kunnossapidosta, kehittämisestä ja markkinoinnista. Yhtiön Mustolassa ja Raipossa sijaitsevat hallit ja kentät on vuokrattu varasto- ja logistiikkatoimintaan. Mustolan kenttien vuokraus kasvoi edelleen ollen jopa merkittävästi talousarviossa ennustettua parempi. Raipon alueen varastotilojen käyttöaste pysyi ennallaan. Laivauskaudella 2023 Mustolassa ei ollut yhtään aluskäyntiä.

Maksullisen pysäköinnin toimialalla yhtiön henkilöstö on huolehtinut kaupungin päättämien maksullisten pysäköintialueiden sekä omistamiensa pysäköintialueiden P-Torin, P-Pormestarin ja P-Cityn operoimisesta. Lisäksi muita operointikohteina ovat keskussairaalan, rautatieaseman ja lentoaseman pysäköintialueet.

Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy:n toiminta oli keskeytyksissä veroasioihin liittyvän muutoksenhaun ajan. Yhtiön roolista on tehty linjaus, jonka mukaan Lappeenrannan Kuntakiinteistöt Oy yhtiönä jää vielä olemaan, mutta sillä ei toistaiseksi ole liiketoimintaa.

Lappeenrannan Toimitilat -konsernin liikevaihto 1.1.-31.12.2023 oli 12,3 miljoonaa euroa (TA 2023: 11,2 Me, TP 2022: 12,1 Me). Konsernin tulos samana ajankohtana oli -0,5 miljoonaa euroa (TA 2023: -1,0 Me, TP 2022: -0,2 Me).

Vuosina 2024–2026 liikevaihdon arvioidaan olevan noin 12 miljoonaa euroa vuodessa. Tavoitteena on tervehdyttää konsernin taloutta niin, että tulos olisi lähempänä nollaa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Kaupungin palvelutuotannossa olevien tilojen neliömäärä on 85 % vuodenvaihteen 2017/2018 tasosta vuoteen 2023 mennessä

Toteutuma:

Uudet koulu- ja päiväkotihankkeet on toteutettu huomioiden tilatehokkuusvaatimukset. Yksittäiset hankkeet ovat tilatehokkaita. Koko rakennusmassan osalta neliöt eivät ole pienentyneet asetetun tavoitteen mukaisesti.

Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen

Toteutuma:

Tilakeskukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen on esitetty elinvoiman ja kaupunkikehityksen tilinpäätöstekstissä.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Lappeenrannan Toimitilat-konsernille on asetettu 150.000 euron tuloutustavoite vuodelle 2023. Lappeenrannan Toimitilat Oy jakaa osinkoa Lappeenrannan kaupungille 149.998,34 euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Lappeenrannan kaupungin oman palvelutuotannon käyttöön tulevat uudisrakennukset ja omassa käytössä olevien rakennusten peruskorjaus- ja pieninvestointihankkeet tehdään kaupungin omaan taseeseen Lappeenrannan Toimitilat Oy:n toimiessa hankkeiden operatiivisena toteuttajana. Talonrakennusinvestointeja toteutettiin 14,7 miljoonalla eurolla ja pieniä investointihankkeita 2,9 miljoonalla eurolla.

Lappeenrannan Yritystila Oy:n investoinnit vuonna 2023 olivat 6,4 miljoonaa euroa. Yhtiö

osti kaupungilta noin 40 rakennusta, joiden kauppahinta varainsiirtoveroineen oli 5.957.329 euroa. Lisäksi Lappeenrannan Yritystila teki pienempiä investointeja muun muassa Pehtoorintupaan ja Marssitie 1 julkisivuun.

Lappeenrannan Toimitilat investoi Granlund Manager -järjestelmän hankintaan 76.894 euroa vuonna 2023.

Muilla konserniin kuuluvilla yhtiöillä ei ollut merkittäviä investointihankkeita vuonna 2023.

LATO Oy varautuu edelleen tietojärjestelmäinvestointeihin vuosina 2024–2025.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Kaupungin takausvastuut olivat 31.12.2023 Lappeenrannan Yritystilan lainoista 11.914.444 euroa ja Williparkin lainoista 5.274.340 euroa eli yhteensä 17.188.784 euroa.

Lappeenrannan kaupunki myönsi 5.957.000 euron lainan Lappeenrannan Yritystilalle kaupungin ja Yritystilan välisen rakennuskaupan rahoittamiseksi. Kaupungilta ei ole haettu takauksia vuonna 2023.

Emoyhtiö Lappeenrannan Toimitilat on vuonna 2023 uusinnut lyhytaikaisen 1.500.000 euron lainan Lappeenrannan Yritystilalle. Williparkin lyhytaikainen laina on uusittu 700.000 euron suuruisena.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Lappeenrannan Toimitilat-konsernin riskienhallinta on systemaattista ja ennakoivaa toimintaa, jonka avulla arvioidaan ja hallitaan liiketoimintaan liittyviä mahdollisuuksia, riskejä

ja uhkatekijöitä. Riskienhallinta on osa konsernin jatkuvaa toimintaa. Riskinkantokyvyn ylittäviin riskeihin on varauduttu muun muassa vakuutuksin. Konsernilla on kattava riskienhallintasuunnitelma, mikä pitää sisällään myös yhtiökohtaiset riskikartoitusraportit.

Taloudelliset riskit arvioidaan keskeisimmiksi koko konsernin toiminnassa. Erityisesti fokus on ollut maksuvalmiuden ongelmien, rahoituskulujen kasvun ja vuokratuottojen kertymien seurannassa.

Erilaisten kriisien, sotien ja epidemioiden aiheuttamat vaikutukset näkyvät monella tapaa konserniyhtiöiden toimintaympäristössä ja aiheuttavat epävarmuutta. Muun muassa energian ja sähkön hinnanmuutokset vaikuttavat joko suoraan yhtiöiden talouteen tai niiden vuokralaisten talouteen etenkin silloin kun vuokralaiset itse huolehtivat sähkön ja energian kustannuksista.

Erityisesti Yritystila ja Williparkki ovat toteuttaneet suuren osan omistamistaan toimitiloista lainarahoituksella. Kohonneet rahoituskulut pienentävät konserniyhtiöiden taloudellista liikkumavaraa, mikä on syytä tiedostaa riskinä.

Yritystilan omistukseen siirtyi vuoden 2023 alussa merkittävä määrä kaupungin omistuksessa olleita ulosvuokrattuja toimitiloja. Kaupassa siirtyneen omaisuuden vuokrataso ei kaikilta osin täyttänyt markkinaehtoisuuden periaatteita, joten siihen liittyy riskejä. Kaupan myötä Yritystilan vastuulle siirtyi myös vuotuisia kuluja, jotka tulee jatkossa kattaa vuokrilla. Osassa kohteista ei ole vuokralaisia ja ne tulee peruskorjata, jotta kohteiden vuokraaminen mahdollistuu.

Riskiarvioinnin mukaan toimitilojen käytettävyyteen ja tarpeisiin liittyy myös riskiä. Vuokrattavista tiloista on Lappeenrannassa ylitarjontaa, mikä alentaa vuokratasoa. Yritystilalla on lisäksi useita kohteita, jotka on tarkasti räätälöity vuokralaiselle sekä sijainniltaan että ominaisuuksiltaan. Työn tekeminen muuttaa muotoaan ja vallitsevat megatrendit kaupun-

gistuminen, ilmastonmuutos ja yksilölliset tarpeet vaativat uusia tilaratkaisuja. Yritystilalla tulee olemaan merkittäviä haasteita vuokrata kannattavasti edellä mainittuja toimitiloja. Etenkin sijainniltaan haasteellisten tilojen osalta uudelleen vuokraamisvaikeudet tulevat korostumaan. Etätyö näyttää jääneen koronapandemian edeltävää aikaa yleisemmäksi, mikä tulee asettamaan uusia vaatimuksia tiloille ja myös pienentämään toimitilatarvetta. Yhtiöllä on omistuksessaan myös sosiaali- ja terveystalain toimintoihin vuokrattuja yksiköitä. Niiden mahdolliset vuokrajärjestelyjen muutokset voivat sisältää riskejä.

Riskiarvioinnissa on tunnistettu myös rakentamiseen liittyvät tekniset riskit ja ajoittain vallinnut pula raaka-aineista sekä taannoinen voimakas rakentamisen kysyntä, mitkä ovat vaikuttaneet rakennushankkeiden etenemiseen ja kustannustasoon. Konserniyhtiöiden omistuksessa on myös jonkin verran rakennuskantaa, johon voi sisältyä sisäilmariskejä.

Satamayhtiön riskiarvion mukaan metsäteollisuuden suhdannevaihtelut sekä Etelä-Karjalan tehtaiden sijainti puuhuollon näkökulmasta voi tuoda alueellisesti negatiivisia vaikutuksia, ja jopa mahdollisia tehtaiden sulkemisia tulevaisuudessa, jos yhteys merelle katkeaa pysyvästi. Saimaan kanavan tulevaisuus on tällä hetkellä epäselvä eikä tilanteen normalisoitumista ole odotettavissa nopeasti. Varustamoiden mahdollisuudet saada rahtikuljetuksille vakuutuksia hankaloituivat sekä kallistuivat johtuen siihen, että alusliikenne pysähtyi kokonaan liikennekauden alkaessa keväällä 2022. Tilanteessa ei ole ollut muutosta edellisvuoteen verrattuna.

Sotatilanteen mukanaan tuomat pakotteet ovat myös vaikuttaneet Venäjän kauppaa käynteisiin yrityksiin Mustolan satamassa. Monet yritykset ovat joutuneet etsimään uusia markkinoita tuotteilleen tai korvaavia raaka-ainetoimittajia. Lisäksi muuttuneet logistiikkaketjut merisatamien kautta vaikuttavat Mustolassa varastoitujen tuotteiden määrään ja saattavat vähentää Mustolan sataman alue-

vuokratuloja. Muuttunut geopoliittinen tilanne näyttää vaikuttavan laajasti muun muassa rahoitusmarkkinoihin, energian hintaan ja saatavuuteen. Edellä mainituilla on vaikutuksensa myös Saimaan kanavan liikenteeseen ja sen myötä myös Mustolan satamaan.

Suurena riskinä voidaan pitää myös sitä, jos Mustolan rahtisataman alueen infraa ei ylläpidetä ja tavoitteena oleva kehitys kohti laajempaa yritys- ja logistiikkapuistoa ei toteudu.

Yhtiön asiakkaisiin ensisijaisesti kohdistuvana riskinä ovat murtovarkaudet erityisesti pienvenesatamissa. Seurauksena voi olla taloudellisia vahinkoja ja negatiiviset mainehaitat.

Maksullisen pysäköinnin toimialalla merkittävimmät riskit liittyvät talouteen. Erityisesti pysäköintimahdollisuuksien tarjoaminen maanalaisissa pysäköintitaloissa sitoo huomattavasti enemmän pääomia kuin maanpäälliset pysäköintialueet. Maanalaiset pysäköintitalot on toteutettu pääosin lainarahoituksella, ja lainanhoitokulut ovat kasvaneet merkittävästi korkotason noustua.

Myös pysäköintitalojen käyttöasteen pieneminen on tunnistettu merkittäväksi riskiksi, mikäli pandemian seurauksena tapahtunut etätöiden suosio jää pysyväksi. Tällä on suora vaikutus asiakkaiden lukumäärään ja näin ollen myös kassavirtaan.

Lappeenrannan Toimitilat Oy – konsernin numeerinen osa:

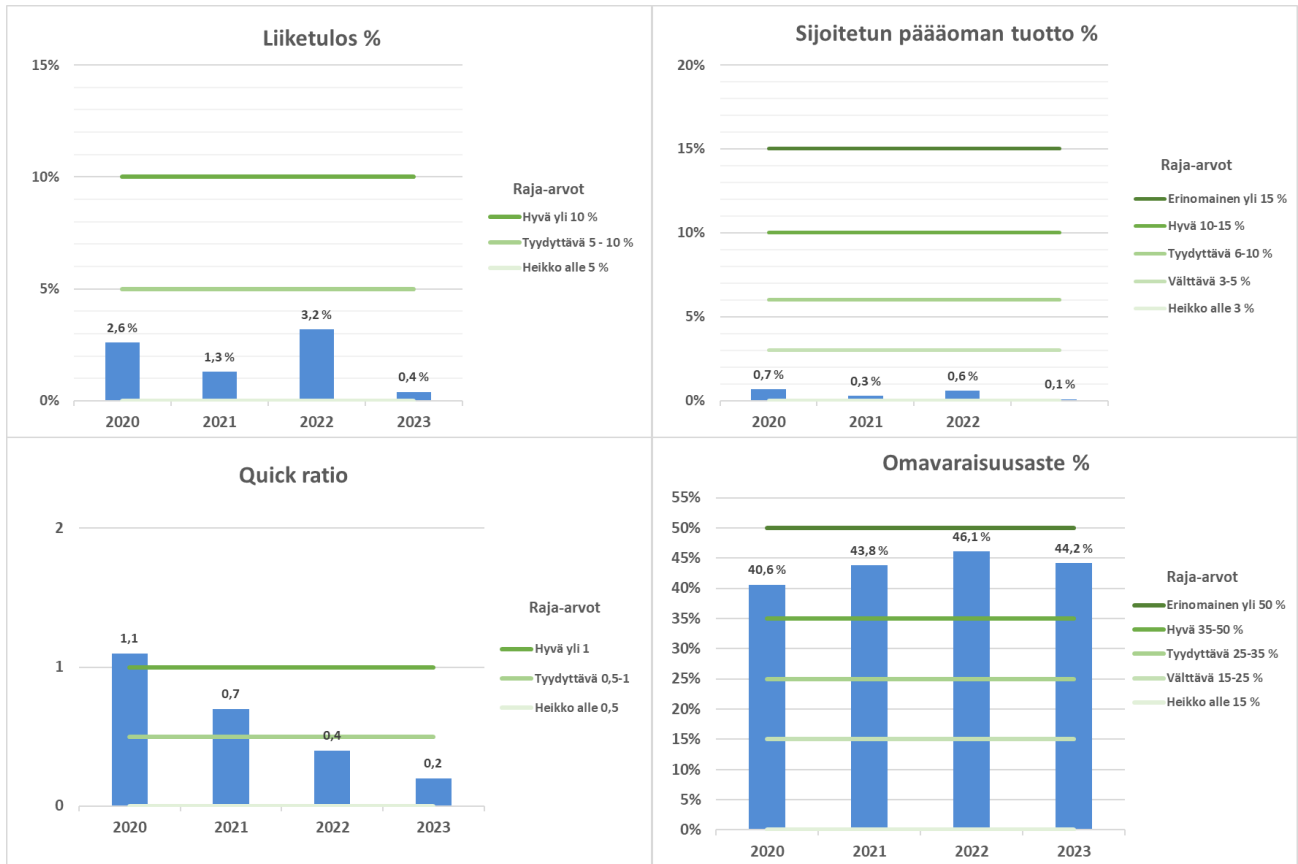
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA 2023		Muutos TP2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	12 062	11 214	12 259	1 045	9,3 %	196	1,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	163	6	26	20	340,5 %	-137	-83,8 %
Materiaalit ja palvelut	-323	-499	-302	197	-39,5 %	21	-6,6 %
Henkilöstökulut	-2 029	-2 250	-2 280	-30	1,3 %	-252	12,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-3 343	-3 455	-3 423	32	-0,9 %	-80	2,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-6 301	-4 973	-5 436	-463	9,3 %	865	-13,7 %
Liiketulos	230	43	844	801	1870,8 %	614	267,4 %
Rahoitustuotot	2	0	82	82	0,0 %	80	4467,2 %
Rahoituskulut	-398	-1 145	-1 411	-266	23,2 %	-1 013	254,7 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-166	-1 103	-486	617	-55,9 %	-319	191,9 %
Tilinpäätössiirrot	0	70	0	-70	-100 %	0	0 %
Verot	-37	-11	-29	-18	168,1 %	7	-19,6 %
Vähemmistön osuus tilik. tuloksesta	19	10	31	21	208,3 %	12	61,1 %
Tilikauden tulos	-184	-1 034	-485	549	-53,1 %	-301	163,4 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Pysyvät vastaavat yhteensä	64 830	67 374	2 543
Aineettomat hyödykkeet	92	202	111
Aineelliset hyödykkeet	57 166	59 679	2 514
Sijoitukset	7 573	7 492	-81
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 431	3 164	-1 267
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	3 999	2 728	-1 271
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	432	436	4
Vastaavaa yhteensä	69 262	70 538	1 276
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Oma pääoma yhteensä	31 078	30 444	-634
Osakepääoma	17 401	17 401	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	10 246	10 246	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	3 615	3 281	-334
Tilikauden voitto/tappio	-184	-484	-301
Vähemmistöosuus	265	234	-31
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Konsernireservi	0	0	0
Pakolliset varaukset	445	358	-88
Vieras pääoma yhteensä	37 473	39 503	2 030
Pitkäaikainen vieraspääoma	27 237	26 072	-1 165
Lyhytaikainen vieraspääoma	10 236	13 431	3 194
Vastattavaa yhteensä	69 262	70 538	1 276

Rahoituslaskelma 1000	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Liiketoiminnan tai toiminnan rahavirta			
Liikevoitto (tai Vuosikate)	-166	-486	-320
Oikaisut liikevoittoon	3 589	4 943	1 354
Käyttöpääoman muutos	3 014	975	-2 039
Maksetut korot ja maksut	-447	-1 261	-814
Saadut osingot	0	0	0
Saadut korot	26	111	85
Maksetut verot	11	-1	-12
Satunnaiset erät	0		0
Liiketoiminnan tai toiminnan rahavirta yhteensä	6 027	4 281	-1 746
Investointien rahavirta			
Investoinnit muihin sijoituksiin		-48	-48
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-2 434	-6 412	-3 978
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	390	196	-194
Lainasaamisten takaisinmaksut		100	
Saadut investointiavustukset		0	0
Investoinnit varauksella katetut			0
Luovutustulot muista sijoituksista			0
Investointien rahavirta yhteensä	-2 044	-6 164	-4 120
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 983	-1 883	-5 866
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	158		-158
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	-3 907	2 037	5944
Lyhytaikaisten lainojen muutokset			0
Maksullinen osakeanti/osingonjako	-150	-150	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-3 899	1 887	5 786
Rahavarojen muutos	84	4	-80
Rahavarat 31.12.	432	436	4
Rahavarat 1.1.	347	432	85
Lainakanta 31.12.	31 719	34 344	2 625
Lainakanta 1.1.	35 031	31 719	-3 312

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0
Henkilöstöä keskimäärin (sis. oto)	29	32	3
Investoinnit (1000 €)	2 433	6 460	4 027
Ulkoiset lainat (1000 €)	31 719	28 387	-3 332
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	22 834	17 188	-5 646
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	5 957	5 957
Leasingvastuut (1000 €)	25	96	71
KANNATTAVUUS			
Oman pääoman tuotto %	-0,3	-3,5	-3,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	0,6	0,1	-0,5
Liiketulos %	3,2	0,4	-2,8
VAKAVARAIKUUS			
Omavaraisuusaste %	46,1	44,2	-1,9
MAKSUVALMIUS			
Current ratio	0,4	0,2	-0,2
Quick ratio	0,4	0,2	-0,2
YHTIÖN ROOLI KONSERNIN SISÄISESSÄ KAUPANKÄYNNISSÄ			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	2 218	2 623	405
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	843	629	-214
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	150	150	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Konsernin kannattavuus erityisesti pääoman tuottoasteilla mitattuna on erittäin heikko. Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa onkin huomioitava, että Lappeenrannan Toimitilat Oy -konserniin kuuluu yhtiöitä, joiden toiminnot tukevat kaupungin elinkeinostrategisia tavoitteita. Jatkossa on kuitenkin tärkeää, että konsernin tulos ei ole tappiollinen.

Omavaraisuusasteella mitattuna (44,2 %) konsernin vakavaraisuus on hyvä. Vaikka omavaraisuusaste on hyvä, konsernin korollisen vieraan pääoman määrä on yli 2,5-kertainen suhteessa liikevaihtoon. Tämä johtuu siitä, että osa konserniin kuuluvista yhtiöistä toimii vahvasti pääomavaltaisella toimialalla.

LATO-konsernin nettovelkaantuminen tulevaisuudessa on riippuvainen lähinnä kaupungin omista- jaohjauksella toteutettavista hankkeista koskien Lappeenrannan Yritystila Oy:tä ja Williparkki Oy:tä.

Konsernin maksuvalmius tilinpäätöshetkellä oli heikko. Vaikka tunnusluku kuvaa tilannetta vuoden viimeisenä päivänä, eikä keskiarvoa vuoden ajalta, konsernin maksuvalmiuden kehitys quick ratiolla mitattuna on ollut heikkenevä usean vuoden ajan.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy

Toimitusjohtaja: Mika Suomalainen

Yhtiön toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy (EKJH) on yhdeksän kunnan 100 %:sti omistama osakeyhtiö, jonka toiminta-alueella asuu noin 127.000 asukasta. Yhtiön tehtävänä on huolehtia ja toteuttaa toimiva ja taloudellinen jätehuoltojärjestelmä Etelä-Karjalan alueelle siten, että jätehuollolle asetetut tavoitteet täyttyvät.

EKJH vastaa tällä hetkellä kaikkien osakaskuntiansa kunnan vastuulla olevan jätehuollon operatiivisesta toiminnasta, sen vaatimasta asiakaspalvelusta, laskutuksesta ja neuvonnasta.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Lietemädätteen hygienisointilaitteisto saatiin vuoden alussa normaalin toimintaan. Hygienisointilaitteiston käyttöönotto mahdollisti nestejakeen hyötykäytön teollisuudessa sekä kiviainekkeen hyötykäytön ilman jatkokäsittelyä.

Tammikuun lopussa saatiin tieto alueen suurimman jätekuljetusurakoitsija Jätehuolto Laine Oy:n todennäköisestä konkurssista; sama urakoitsija toimi myös yhdeksän muun jätehuoltoyhtiön alueella. Urakoitsijan konkurssi 13.2.2023 ja samaan aikaan ollut AKT:n lakko aiheutti merkittäviä operatiivisia häiriöitä koko maakunnassa. Eri toimijoiden kanssa käytiin pikaisesti neuvottelut toimintojen jatkamisesta sekä pyydettiin tarjoukset Jätehuolto Laine Oy:n urakoista. Tilanteen kiireellisyyden ja poikkeuksellisuuden takia hankinnat tehtiin suorahankintoina. Toiminnan laillisuus varmistettiin hankinta-asiantuntijoilta. Konkurssista ja uusista urakoista aiheutui noin 0,5 miljoonan euron ylimääräiset kulut.

EKJH:lle valmisteltiin uusi strategia, joka hyväksyttiin EKJH:n hallituksessa 16.5.2023 ja Lappeenrannan kaupunginhallituksessa 29.5.2023.

Uusi, tehokkaampi kaasukompressori saatiin käyttöön elokuun alussa. Käyttöönotto lisää kaasunjalostuksen kapasiteettia ja nopeuttaa kaasun siirtokonttien tankkaamista vähentäen näin ostokaasun tarvetta.

Vuosi 2023 oli yhtiölle erittäin haasteellinen taloudellisesti. Suurimman jätteenkuljetusurakoitsijan konkurssi ja voimakas korkojen nousu aiheuttivat noin 1,0 miljoonan euron ylimääräiset kulut.

Liikevaihto oli 15,4 miljoonaa euroa, mikä ylitti budjetoidun liikevaihdon noin 0,1 miljoonalla. Tulos oli -550 tuhatta euroa, kun budjetoitu tulos oli 485 tuhatta. Pääsyy tähän merkittävään poikkeamaan ovat Jätehuolto Laine Oy:n konkurssi helmikuussa ja korkojen voimakas nousu. Liikevaihto tulee säilymään ennallaan tulevina vuosina, ellei jouduta tekemään merkittäviä hinnankorotuksia. Biometaanin myyntimääriä on vaikea arvioida. Tällä hetkellä myydään kaikki mikä pystytään jalostamaan, mutta poliittiset päätökset vaikuttavat kaasuautomarkkinoihin sekä jakeluvolvoittemäärään ja sitä kautta biotikettituloihin. Raaka-kaasua olisi mahdollista jalostaa enemmän, mutta se vaatisi lisäinvestointeja. Nykyisen jalostusyksikön kapasiteetti on täysin käytössä eikä sitä pysty enää lisäämään. Raaka-kaasusta on mahdollista tehdä CHP-laitoksella sähköä ja lämpöä mutta tämäkin olisi merkittävä investointi. Yksi vaihtoehto olisi liittyä Gasgridin valtakunnalliseen kaasuverkkoon ja myydä metaania yrityksille, mutta yhteyden rakentaminen paineenkorotusasemineen on noin 0,5–1,0 miljoonan euron investointi. Vaihtoehtoja selvitetään aktiivisesti tulevien vuosien aikana huomioiden toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

EKJH huolehtii maksujen pitämisestä muihin maakuntakeskuksiin nähden kilpailukykyisellä tasolla.

Vertailtavat yhtiöt ovat

- Kymenlaakson Jäte Oy (Kouvola)
- Metsäsairila Oy (Mikkeli)
- Jätekuikko Oy (Kuopio)
- Lakeuden Etappi Oy (Seinäjoki)

Toimintojen tehokkaalla keskittämisellä ja oikein mitoitetuilla kilpailutuksilla kustannustaso on saatu pidettyä hyvinkin maltillisella tasolla verrattuna samankokoisiin vastaaviin kunnallisiin jäteyhtiöihin. Yleinen kustannusten nousu ja Hyödyksi-asemien kehitystarpeet aiheuttavat korotuspainetta nyt ja tulevaisuudessa jätehuollon perusmaksuun. EKJH:n perimä talouskohtainen perusmaksu on edelleen huomattavasti pienempi kuin muilla vastaavilla jäteyhtiöillä.

Yhdyskuntajätteen (EKJH + tuottajavastuu) materiaalihyötykäyttö-% nostetaan 55 %:iin.

2021 materiaalihyötykäyttö oli 53 %.

2015 alusta kaikki kierrätyskelvottomat asumisesta syntyvät kuivajätteet on hyödynnetty energiana Fortumin Riihimäen voimalaitoksella. Materiaalihyötykäyttöön toimitettiin vuonna 2023 57 % ja energiahyötykäyttöön 41 % kaikista vastaanotetuista jätemateriaaleista. (pois lukien maa-ainekset). Kotitalousjätteitä ei loppusijoitettu ollenkaan vaan kaikki hyödynnettiin. Aikaisempiin vuosiin verrattuna nyt huomioidaan kotikompostointi, kuivajätteen energiahyödyntämisen kuonasta talteen otettu metalli sekä tekstiilit ja palautuspullot.

EKJH tuottaa paikallisista raaka-aineista orgaanista metaania, jolla voidaan korvata liikenteen ja energiatuotannon fossiilisia polttoaineita. Vuonna 2023 uusiutuvaa orgaanista

metaania myytiin EKJH:n omilla asemilla yhteensä 1.023.750 kg.

Toimintojen tehokkaalla keskittämisellä ja oikein mitoitetuilla kilpailutuksilla kustannustaso on saatu pidettyä hyvinkin maltillisella tasolla verrattuna samankokoisiin vastaaviin kunnallisiin jäteyhtiöihin. Astioiden tyhjennys-hinnoissa EKJH:n hintataso on hieman alle valtakunnan keskiarvon. Merkittävän urakoitsijan konkurssi tulee nostamaan hintoja vuodelle 2023 sekä vaikuttaa tuleviin kilpailutuksiin.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

EKJH ei jaa osinkoja.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Biokaasulaitoksen toiminnallisuuksien kehittäminen jatkui. Toukokuussa vastaanotettiin biokaasulaitoksen hygienisointiyksikkö, 787 tuhatta euroa ja elokuussa valmistui kompressorinvestointi, jolla tehostetaan kaasunjalostusta sekä siirtokonttien tankkausta. Pienempinä investointeina pilottilaitoksen sähkömuuntamo (49 tuhatta euroa) sekä tasauslaitaiden perusparannus (147 tuhatta euroa). Keskeneräiset investoinnit (1,5 miljoonaa euroa) koostuvat hyötyjaekenttien investoinnista 1,2 miljoonaa euroa, siirtokuormaushallin uudelleen rakentamisesta 191 tuhatta euroa sekä jakelumittari-investoinnista 28 tuhatta. Edellä mainitut valmistuvat vuoden 2024 aikana.

Lähi vuosien tulevat investoinnit tulevat pääosin liittymään biokaasulaitoksen raakakaasun käsittelyyn (0,5 Me) sekä mädätteen varastointiin (0,5 Me). Raaka-kaasun hyödyntäminen sähkötuotannossa tai jalostaminen liikennepolttoaineeksi selvitetään, arvioitu suuruusluokka 1,0–2,0 miljoonaa euroa. Lisäksi

Lappeenrannan Hyödyksi-aseman aukioloaikoja lisätään itsepalvelukonseptilla kesän 2024 aikana (0,1 Me). Imatra Hyödyksi-asema siirretään uuteen paikkaan ja lisätään itsepalvelumahdollisuus (n. 0,7 Me).

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Tehdyt investoinnit rahoitettiin pääosin korollisella vieraalla pääomalla, loput kassavaroin. EKJH:lla ei ole lainaa Lappeenrannan kaupungilta.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimmät epävarmuustekijät lähivuosina liittyvät polttoaineiden hintaan, liikennebiokaasun menekkiin, hankintapäätöksiin, lainsäädännön muutoksiin ja uusien käsittelytekniikoiden (jätteen kierrätys ja energiahyödyntäminen) käyttöönottoon. Päivitetyn jätelain vaatimukset tulivat voimaan 2023 aikana, millä ei tullut EKJH:n toimintaan kovin merkittäviä muutoksia. Väestön väheneminen ja keskittyminen vaativat palveluverkoston jatkuvaa tarkastelua ja kustannuskriittisyyttä. Uusi lannoiteasetus vaikuttaa biokaasulaitoksen neste- ja kuivajakeiden hyödyntämismahdollisuuksiin. Eri vaihtoehtoja hyödyntämiselle/hyötykäytölle etsitään aktiivisesti alan eri toimijoiden kanssa.

Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy:n numeerinen osa:

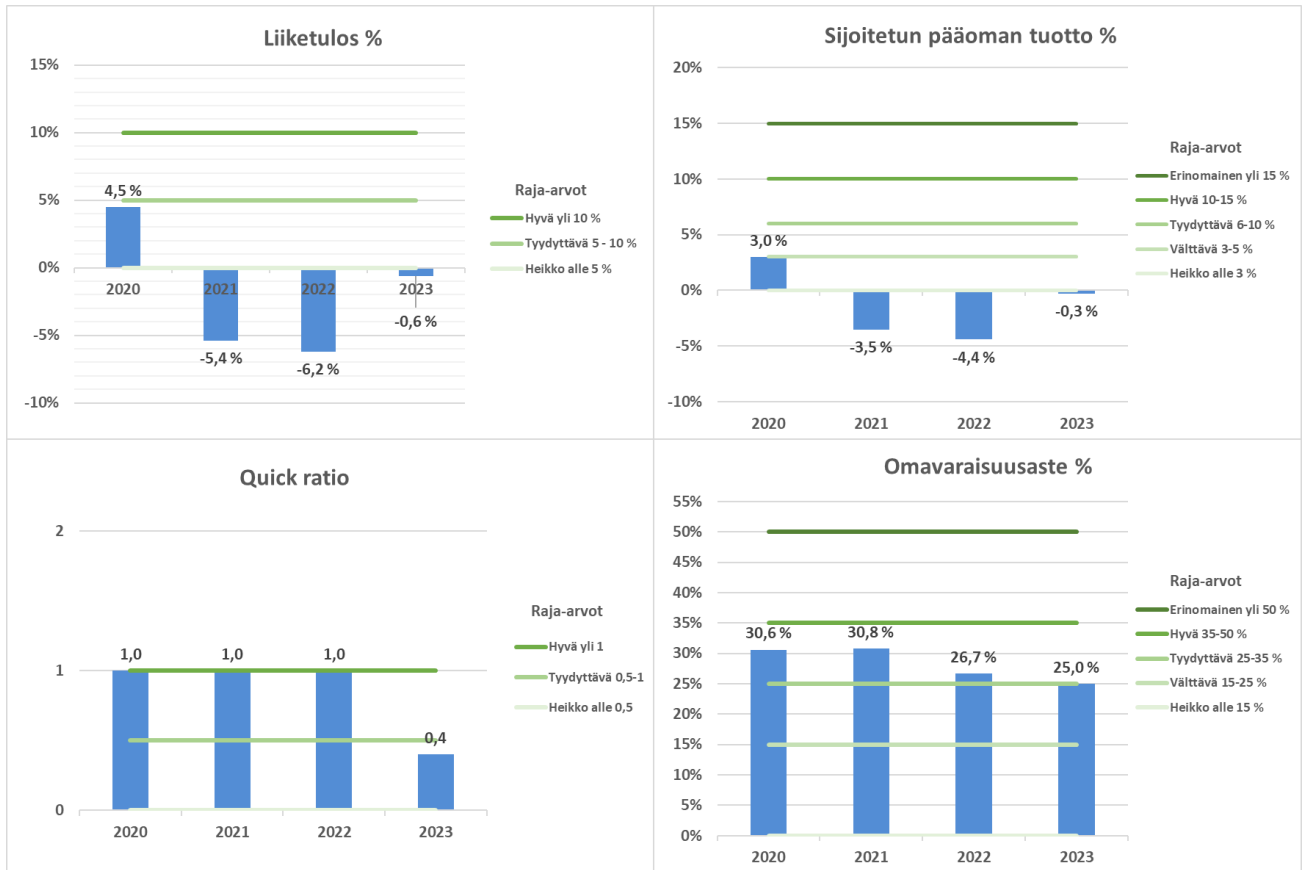
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	13 966	15 312	15 368	56	0,4 %	1402	10,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	871	818	1 158	340	41,6 %	287	33,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0		0	
Materiaalit ja palvelut	-10 356	-9 616	-10 863	-1 247	13,0 %	-507	4,9 %
Henkilöstökulut	-1 705	-1 776	-1 693	83	-4,7 %	12	-0,7 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 564	-1 508	-1 589	-81	5,4 %	-25	1,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-2 078	-2 688	-2 468	220	-8,2 %	-390	18,8 %
Liiketulos	-866	542	-87	-629	-116,1 %	779	-90,0 %
Rahoitustuotot	8	8	26	18	225,0 %	18	225,0 %
Rahoituskulut	-124	-66	-494	-428	648,5 %	-370	298,4 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-982	484	-555	-1 039	-214,7 %	427	-43,5 %
Tilinpäätössiirrot	7	0	5	5		-2	-28,6 %
Verot	0	0	0	0		0	
Tilikauden tulos	-975	484	-550	-1 034	-213,6 %	425	-43,6 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	21 569	21 166	-403
Aineettomat hyödykkeet	124	88	-36
Aineelliset hyödykkeet	21 422	21 055	-367
Sijoitukset	23	23	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	2 119	1 945	-174
Vaihto-omaisuus	37	48	11
Saamiset	2 022	1 897	-125
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	60		-60
Vastaavaa yhteensä	23 688	23 111	-577
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	6 309	5 758	-551
Osakepääoma	2 683	2 683	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	4 601	3 625	-976
Tilikauden voitto/tappio	-975	-550	425
Poistoero ja vapaaehtoiset va- raukset	26	22	-4
Pakolliset varaukset	2 464	2 304	-160
Vieras pääoma (yht.)	14 889	15 027	138
Pitkäaikainen vieraspääoma	11 662	10 730	-932
Lyhytaikainen vieraspääoma	3 227	4 297	1 070
Vastattavaa yhteensä	23 688	23 111	-577

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto (tai Vuosikate)	-866	-87	779
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pakolliset var.)	1 089	1 429	340
Käyttöpääoman muutos	15	741	726
Maksetut korot ja maksut	-124	-494	-370
Saadut osingot	0	0	0
Saadut korot	8	26	18
Maksetut verot	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	122	1 615	1 493
Investointien rahavirta			
Investoinnit muihin sijoituksiin			0
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-1 365	-1 187	178
Saadut investointiavustukset	0	0	0
Investoinnit varauksella katetut			0
Luovutustulot muista sijoituksista			0
Investointien rahavirta yhteensä	-1 365	-1 187	178
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-1 243	428	1 671
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	1 551	-905	
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-250	417	
Maksullinen osakeanti	0	0	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 301	-488	-1 789
Rahavarojen muutos	58	-60	
Rahavarat 31.12.	60	0	-60
Rahavarat 1.1.	2	60	58
Lainakanta 31.12.	12 662	12 175	-487
Lainakanta 1.1.	11 361	12 662	1 301

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	50,3	50,3	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	26	27	1
Investoinnit (1000 €)	1 320	1 533	213
Ulkoiset lainat (1000 €)	12 662	12 175	-487
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	473	314	-159
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	-14,4	-9,2	5,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	-4,4	-0,3	4,1
Liiketulos %	-6,2	-0,6	5,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	26,7	25,0	-1,7
Maksuvalmius			
Current ratio	1,0	0,5	-0,5
Quick ratio	1,0	0,4	-0,6
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	303	482	179
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	150	151	1
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulo-rahoitus %			0,0
Lainanhoitokate	1,7	1,1	-0,6
Kassan riittävyys, pv	1,0	0,0	-1,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	1,0	0,0	-1,0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Yhtiön kolme viimeisintä vuotta erityisesti kannattavuuden tunnuslukujen perusteella ovat olleet erittäin huonoja. Korollisen velan määrä taseessa on kasvattanut tasetta huomattavasti, mutta investoinnin kannattavuusvaikutukset nähdään vasta tulevinä vuosina. Investoinnin velkarahoitus on syynä myös omavaraisuusasteen selvään laskuun vuoden 2018 jälkeen.

Yhtiön kokoon nähden biokaasulaitosinvestointi oli merkittävä ja sen onnistuminen vaikuttaa lähivuosina yhtiön taloudelliseen tulokseen huomattavasti. On muistettava, että biokaasulaitosinvestointipäätös on perustunut ympäristötavoitteiden lisäksi myös investoinnin kannattavuuteen taloudellisesta näkökulmasta.

Kannattavuustietoja tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiö on perustettu hoitamaan osakaskuntien vastuulla oleva jätehuolto. Tällöin ei ole perusteltua, että yhtiö tuottaisi voittoa enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisen heilahdusten tasaaminen sekä tarvittavat investoinnit edellyttävät. On kuitenkin tärkeää, että tehdyt investoinnit ja toiminnan tehostaminen kääntävät yhtiön kannattavuuden viime vuosia paremmaksi.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaa

Toimitusjohtaja: Katri Tolvanen

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy (HCR) ovat perustaneet Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan vuonna 2010 omistamaan ja kehittämään Lappeenrannan kaupungin Tiurunien kylässä sijaitsevaa Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 68,85 %.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Yhtiön kiinteistöllä ei ole vuokralaista tai toimintaa. Kiinteistölle on pyritty löytämään ostaja, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä asemakaavan mukaisesti. Toistaiseksi ostajaa ei ole kyetty löytämään ja tästä syystä yhtiö haki syksyllä 2016 kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että entisen sairaalarakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Rakennuksen lämmittämisestä luovuttiin keväällä 2016.

Kiinteistön kehittämiseen liittyen käytiin vuoden 2021 aikana keskustelua toimintaideasta, jonka jatkoksi päädyttiin tilaamaan entisen Tiurun sairaalarakennuksen kuntotutkimus. Alkuvuodesta 2022 valmistunut tutkimus osoitti rakennuksen kunnan heikentyneen huomattavasti. Vuoden 2023 aikana laadittiin esiselvitys rakennuksen kehittämisvaihtoehdoista ja lisäksi Tiurunien rakennussuojelua koskeva selvitys.

Vuonna 2023 yhtiölle syntyi liikevaihtoa 133.000 euroa vastikkeista, jotka kerättiin omistajilta. Talousarvion mukaan vastikkeiden määrä oli 160.000 euroa, mutta yhtiön hallitus päätti jättää keräämättä kahden kuukauden vastikkeet.

Tulos vuodelta 2023 osoittaa tappiota 28.186,06 euroa, mikä on talousarviossa ennakoitua -44.704 euron tulosta parempi. Asiantuntijapalveluiden kustannukset on kirjattu korjaus- ja huoltokustannuksiin ja asiantuntijapalveluiden kustannukset toteutuivat budjetoitua alhaisempina. Ensisijaisesti ilkeivallan aiheuttamista töistä aiheutuneet korjaus- ja huoltokustannukset toteutuivat ennakoitua suurempina. Esiselvityksen laatimisesta aiheutuneet asiantuntijapalveluiden kustannukset näkyvät tuloslaskelmassa korjaus- ja huoltokustannuksissa.

Mikäli uutta omistajaa kiinteistölle ei löydetä, muodostunee tulos tappiolliseksi vuosina 2024–2026. Vuonna 2024 tuloksen ennustetaan olevan tappiollinen noin 30.215 euroa. Kulut pyritään minimoimaan ja kuluvastike lasketaan vuosittain ennakoitavien kulujen mukaisesti. Vuoden 2020 alusta voimaan tullut kuluvastikeperusteinen rahoitusjärjestely on vaikuttanut talousarvion ja tuloslaskelman lukuihin. Yhtiölle syntyy liikevaihtoa kuluvas- tikkeista.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Yhtiö on perustettu omistamaan ja kehittämään Tiurun entisen sairaalan aluetta sillä olevine rakennuksineen. Yhtiö ei ole toistaiseksi kyennyt löytämään ostajaa omistamalleen kiinteistölle ja tästä syystä yhtiö on hakenut kohteen asemakaavan muuttamista muun muassa niin, että rakennuksen suojelumerkintä poistettaisiin. Yhtiö pyrkii edelleen löytämään kiinteistölle ostajan, joka ottaisi vastatakseen kohteen kehittämisestä tai yhtiö pyrkii kehittämään kiinteistöä muulla tavalla. Tavoitteena oli käynnistää hanke-/kehittämisuunnitelman laatiminen syksyllä 2022, mutta kehittämissuunnitelman käynnistäminen lyk- kääntyi omistajien erilaisten näkemysten ta- kia. Tiurun sairaalan kehittämistä koskeva esi- selvitys laadittiin kuitenkin vuonna 2023.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 ei toteutettu investointihankkeita. Yhtiö pyrkii myymään omistamansa kiinteistön, jolloin investoinneille ei olisi tarvetta myöskään vuosien 2024–2026 aikana.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2023 ei toteutettu rakennejärjestelyitä. Yhtiön maksuvalmiuden turvaamiseksi jouduttiin syksyllä 2014 ottamaan käyttöön rahoitusjärjestely, jossa yhtiön omistajat Lappeenrannan kaupunki ja Holiday Club Resorts Oy ovat vastanneet omistustensa suhteessa (pois lukien tammi-huhtikuun 2016 lämmityksen kulu, josta kaupunki yksin on vastannut) yhtiön toiminnan kuluista sijoittamalla oman pääoman ehtoisina sijoituksina Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon yhtiön toiminnan kuluja vastaavan euromäärän. Vuonna 2016 yhtiölle tehdyt suoritukset riittivät kattamaan myös vuoden 2017 toiminnan kulut. Rahoitustarve oli olemassa jälleen vuoden 2018 ja on sitä seuraavien vuosien osalta.

Yhtiön omistajat päättivät syksyllä 2019, että vuoden 2020 alusta lähtien yhtiön rahoitustarve katetaan kuluvastikkeen muodossa. Omistajat ovat yhtiön esityksestä päättäneet vuode 2023 rahoituksesta, yhteensä noin 120.000 euroa, josta osuudet omistusten suhteessa ovat: kaupunki noin 82.620 euroa ja HCR noin 37.380 euroa.

Mikäli vuoden 2024 aikana ilmenee kulueriä, jotka eivät ole olleet talousarviota laadittaessa ennakoitavissa, saattaa yhtiö joutua pyytämään omistajiltaan lisärahoitusta. Rahoitusjärjestelyn tarve jatkuu vielä seuraavinakin vuosina, mikäli yhtiö ei saa omistamaansa kiinteistöä myydyksi.

Yhtiöllä ei ole kaupungilta haettuja takauksia. Yhtiö on kaupungille velkaa noin 115.000 euron suuruisen maankäytösopimukseen perustuvan maksun. Maksun suorittaminen on siirretty ajankohtaan, jolloin yhtiö on saanut myytyä kiinteistön.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät kiinteistön myyntiajan pitkittymiseen. Ostajan löytäminen kiinteistölle on osoittautunut hankalaksi, mistä johtuen edellä kuvattu vastikejärjestely on jouduttu ottamaan käyttöön. Asemakaavamuutosta on jouduttu hakemaan samasta syystä. Yhtiön näkökulmasta myös asemakaavamuutoksen lopputulokseen ja sen lainvoimaistumisen aikatauluun liittyy epävarmuutta. Museoviranomainen ei ole nähnyt rakennuksen purkamiselle olevan perusteita. Kiinteistö- ja rakennusosalalla vallitseva vaikea markkinatilanne osaltaan heikentää kehittämismahdollisuuksia tällä hetkellä.

Riskiä sisältyy myös aikaisempaan verrattuna lisääntyneessä määrin entisen sairaalarakennuksen kuntoon useiden vuosien aikana tapahtuneiden vesivuotojen takia ja veden valuttua jopa alimpiin kerroksiin. Vesivuoto-ongelman ratkaisemiseksi toteutettiin vuosien 2019 ja 2020 aikana kattovesien poisjohtaminen hallitusti pihalle suoraan ylimmästä kerroksesta. Vuosien 2021–2023 aikana rakennuksen vesikaton kuparikate on varastettu pääosin. Syksyllä 2023 myös Kurjet-veistos varastettiin.

Suojellun rakennuksen turmeltumisen estäminen on rakennuksen omistajien vastuulla. Tur-

meltumisen estämiseksi tehtävät toimenpiteet on koottu vuonna 2023 laadittuun esiselvitykseen. Vesikattokorjaus on tärkein toimenpide, johon omistajien tulisi ryhtyä.

Kiinteistö Oy Seniori-Saimaan numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	140	160	133	-27	-16,9 %	-7,0	
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0		0,0	
Materialit ja palvelut	0	0	0	0		0,0	
Henkilöstökulut	-7	-7	-7	0	0,0 %	-0,3	5,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0,0	
Liiketoiminnan muut kulut	-87	-198	-159	39	-19,7 %	-72,0	82,8 %
Liiketulos	46	-45	-33	12	-26,7 %	-79,3	-171,2 %
Rahoitustuotot	0	0	5	5		5,0	
Rahoituskulut	0	0	0	0		0,0	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	46	-45	-28	17	-37,8 %	-74,3	-160,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0,0	
Verot	0	0	0	0		0,0	
Tilikauden tulos	46	-45	-28	17	-37,8 %	-74,3	-160,4 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 526	1 526	0
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	1 526	1 526	0
Sijoitukset	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	118	111	-7
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	0	0	0
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	118	111	-7
Vastaavaa yhteensä	1 644	1 637	-7
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	1 521	1 493	-28
Osakepääoma	1 525	1 525	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	1 741	1 741	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	-1 792	-1 745	47
Tilikauden voitto/tappio	46	-28	-74
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	123	144	21
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	123	144	21
Vastattavaa yhteensä	1 644	1 637	-7

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	68,9	68,9	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0	0	0
Henkilöstöä keskimäärin	oto	oto	
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Konsernin sis.lainat (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	3,1	-1,9	-5,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	3,1	-1,9	-5,0
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	92,5	91,2	-1,3
Maksuvalmius			
Current ratio	1,0	0,8	-0,2
Quick ratio	1,0	0,8	-0,2
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	96	92	-4
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Sanallinen arvio

Yhtiön omistamissa kiinteistöissä ei ole tällä hetkellä vuokralaisia, joten aktiivista liiketoimintaa ei ole.

Yhtiön vakavaraisuutta pitää tarkastella siitä näkökulmasta, että oman pääoman suuruus vastaa käytännössä taseessa olevaa maa-alueiden arvoa. Yhtiöllä ei ole yhtään korollista velkaa.

Kaupungin intresseissä on, että yhtiö myy omistamansa kiinteistöt, kun potentiaalinen ostajaehdokas löytyy.

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy

Toimitusjohtaja: Mikko Hietamies

Yhtiön toiminta-ajatus

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n tehtävänä on omistaa teatteritoimintaa varten rakennettavaa rakennuksen osaa ja vuokrata sitä teatteritoimintaa varten. Yhtiö voi omistaa, vuokrata ja hallita mahdollisia muita kiinteistöjä.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuosi 2023 oli Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n toiminnan kahdeksas vuosi sen jälkeen kun yhtiön rakennuttamat ja omistamat teatteritilat kauppakeskus IsoKristiinan laajennusosassa valmistuivat. Yhtiön päävuokralaisena toimii Lappeenrannan kaupunginteatteri, jolle tilat on kokonaisuudessaan vuokrattu. Kaupunginteatteri huolehtii tilojen edelleenvuokrauksesta siltä osin kun se ei itse tarvitse tiloja omassa toiminnassaan. Muun muassa teatterin lämpiössä toimiva väliaikatarjoilu on ulkoistettu kaupunkikonsernin ulkopuoliselle toimijalle. Kyseinen palveluntuottaja on sopimussuhteessa Lappeenrannan kaupungin kanssa.

Yhtiön toiminta on vakiintunut teatterirakennuksen omistamiseen, ylläpitämiseen ja hallinnointiin liittyviin tehtäviin. Yhtiön palvelukseen on vuonna 2021 palkattu osa-aikainen työntekijä, jonka lisäksi yhtiön juoksevien asioiden hoidosta vastaa osa-aikainen toimitusjohtaja. Yhtiöllä on voimassa oleva palvelusopimus kiinteistön ylläpitotehtävien hoitamisesta Saimaan Tukipalvelut Oy:n kanssa.

Vuosi 2023 oli edellisistä vuosista poiketen normaali vuosi sen suhteen, että yhtiön päävuokralaisen yleisölle suunnattu toiminta ei

ollut keskeytyksissä, kuten kahtena aiempana vuotena.

Vuonna 2023 yhtiön omistamassa teatterirakennuksessa toteutettiin pääasiassa tavanomaisia vuosihuoltotoimenpiteitä, mutta myös jonkin verran korjaustoimenpiteitä. Edellisenä vuonna teatterimekaniikan vuosihuollon yhteydessä havaittiin puutteellisuuksia, jotka ovat peräisin alkuperäisestä urakasuorituksesta. Puutteista on reklamoitu toimittajalle useita kertoja ja prosessi on edelleen kesken.

Yhtiön taloudellinen tilanne heikkeni erityisesti kohonneiden korkokulujen vuoksi. Rahoituskulut kasvoivat lähes 300 % verrattuna vuoteen 2022 ollen noin 560.000 euroa (TP 2022 142.000 euroa). Yhtiön liikevaihto tilikauden aikana oli 1.210.000 euroa ja se koostui kokonaisuudessaan Lappeenrannan kaupunginteatterin yhtiölle maksamista tilavuokrista. Yhtiön tilikauden tappio oli 235.230,99 euroa (TP 2022 -91.953,03 euroa). Tulevina vuosina yhtiön taloudellisen aseman arvioidaan pysyvän edellisten vuosien kaltaisena, mutta korkokulujen kehittymisellä on tulokseen erityisen suuri vaikutus.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Yhtiöllä ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 ei toteutettu investointeja eikä niitä ole suunnitteilla myöskään tuleville vuosille.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Ei rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä vuonna 2023. Kaupungilta ei ole haettu takauksia tai lainoja vuonna 2023.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy teatteritilojen omistamiseen, ylläpitämiseen ja hallinnointiin sekä tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungin käyttöön. Tilat ovat uudehkot, joten yhtiön liiketoimintariskin arvioidaan olevan pienehkö.

Suurin riski toiminnassa kohdistuu yhtiön omistamassa rakennuksessa olevien teatteritekniikan järjestelmien ennalta-arvaamattomiin teknisiin vikoihin tai häiriöihin, jotka vaikuttavat usein välittömästi kaupunginteatterin asiakkaisiin näytösten häiriöinä tai pahimmillaan peruuntumisena. Riskiä hallitaan muun muassa sillä, että laitteistoa huolletaan ja ylläpidetään säännöllisesti valmistajien antamien huolto-ohjeiden mukaan ja laitteistojen ylläpidosta ja käytöstä vastaava henkilökunta on koulutettu käyttämään laitteistoa ja selvittämään häiriötilanteita. Myös tarvittava ulkopuolinen tuki häiriötilanteiden selvittämiseksi on järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Yhtiön lainamäärä on suuri ja korot ovat nousseet hyvin merkittävästi vuoden 2023 aikana. Yhtiön lainoista suurin osa on sidottu vaihtuvakorkoisiin lainoihin, joten rahoituskulut ovat kasvaneet lähes kolminkertaisiksi. Mikäli korkotaso jää nykyiselleen, on sillä merkittävä vaikutus yhtiön taloudelliseen asemaan.

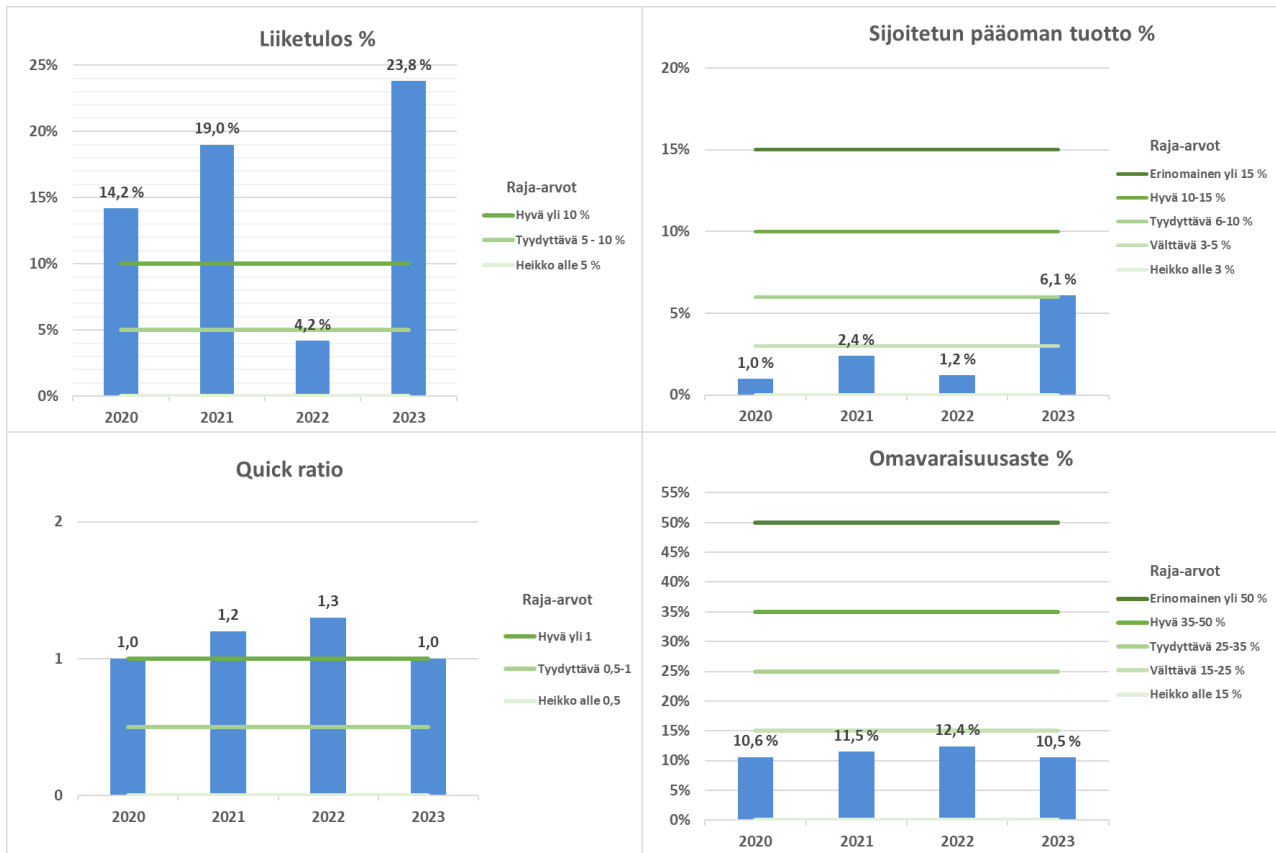
Lappeenrannan Teatterikiinteistö Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	1 200	1 200	1 210	10	0,8 %	10	0,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Henkilöstökulut	-6	-10	-8	2	-20,0 %	-2	33,3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-847	-739	-657	82	-11,1 %	190	-22,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-297	-237	-257	-20	8,4 %	40	-13,5 %
Liiketulos	50	214	288	74	34,6 %	238	476,0 %
Rahoitustuotot	0	0	37	37		37	0,0 %
Rahoituskulut	-142	-302	-560	-258	85,4 %	-418	294,4 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-92	-88	-235	-147	-167,0 %	-143	155,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tilikauden tulos	-92	-88	-235	-147	-167,0 %	-143	155,4 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	14 067	13 410	-657
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	14 025	13 368	-657
Sijoitukset	42	42	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 003	747	-256
Vaihto-omaisuus	0		0
Saamiset	1 003	747	-256
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0
Vastaavaa yhteensä	15 070	14 157	-913
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	1 725	1 490	-235
Osakepääoma	2,5	2,5	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	2 243	2 243	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	-428	-520,0	-92
Tilikauden voitto/tappio	-92	-235	-143
Poistoero ja vapaaehtoiset va- raukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	13 344	12 666	-678
Pitkäaikainen vieraspääoma	12 590	11 900	-690
Lyhytaikainen vieraspääoma	754	766	12
Vastattavaa yhteensä	15 070	14 157	-913

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	1	1	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	12 590	11 900	-690
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	12 100	11 550	-550
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	-4,9	-15,8	-10,9
Sijoitetun pääoman tuotto %	1,2	6,1	4,9
Liiketulos %	4,2	23,8	19,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	12,4	10,5	-1,9
Maksuvalmius			
Current ratio	1,3	1,0	-0,3
Quick ratio	1,3	1,0	-0,3
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	1 200	1200	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	0	0	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Yhtiön tunnuslukuja arvioitaessa on huomioitava, että Teatterikiinteistö Oy:n liiketoiminta keskittyy tilojen vuokraamiseen Lappeenrannan kaupungille, joten yhtiön liiketoimintariski on pienehkö. Suurin osa toiminnan kuluista koostuu pääomakuluista (poistot + korot). Toimintaympäristön takia vuokratuotosta tuleva tulovirta on vakaa, joten oleellista on pitää muut kuin pääomakulut maltillisella tasolla.

Yhtiön ensisijainen tavoite ei ole tuottaa mahdollisimman paljon voittoa. Vuokratuottojen tulee kuitenkin kattaa toiminnasta aiheutuneet kulut.

Saimaan Tukipalvelut Oy

Toimitusjohtaja: Saku Linnamurto

Yhtiön toiminta-ajatus

Saimaan Tukipalvelut Oy tuottaa asiakkaan kumppanina terveyttä edistäviä ruoka-, puhkaus- sekä kiinteistöjen huolto- ja kunnossapidon palvelukokonaisuuksia joustavasti ja taloudellisesti.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Savitaipaleen kunnasta tuli Saimaan Tukipalveluiden osakas vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2023 alussa Saimaan Tukipalvelut aloitti ruokatuotannon Savitaipaleen keskuskeittiössä EKHVA:n alivuokralaisena tuottaen ruokaa kunnan kouluihin ja varhaiskasvatukseen. Vuoden 2023 alussa tapahtuneen hyvinvointialuemuutoksen myötä Saimaan Tukipalveluiden ateriapalvelutoiminta laajeni Parikkalaan, Rautjärvelle ja Ruokolahdelle.

Syksyllä 2023 toteutettiin Lappeenrannan kaupungille päiväkotien ja koulujen puhtauspalvelua koskeva puhtauspalvelun palvelukuvausten kehittämishanke, jonka tavoitteena oli yhtenäistää, kehittää ja tehostaa siivousta näissä kohteissa.

Yhtiössä laadittu ympäristöohjelma auditointiin hyväksytyksi ja yritykselle myönnettiin Ekokompassi-ympäristösertifikaatti. Yhtiölle myönnettiin myös kahden muun merkin käyttöoikeudet: yhtiön tuottamille palveluille Avainlippu-tunnus ja Yhteiskunnallinen Yritysmerkki osoituksena yhteiskunnallisen vastuun kantamisesta.

Vuoden 2023 liikevaihto oli 54,0 miljoonaa euroa, liikevoitto 20 tuhatta euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 179 tuhatta euroa voitollinen. Tuloksen osalta jäätin talousarviosta

jälkeen lähinnä tilinpäätösvaiheessa kirjattujen lomapalkkavelan muutoksen ja tapaturmavakuutusmaksun loppulaskun vuoksi. Edellä mainittujen kirjausten tulosvaikutus oli noin 0,4 miljoonaa euroa.

Saimaan Tukipalvelujen liikevaihto tulee olemaan 50–55 miljoonan euron luokkaa myös vuosina 2024–2026 ja vuosien 2024–2026 talousarviot laaditaan siten, että yhtiön liikevoitto on lievästi positiivinen.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Talousarviossa asetettua liikevoittotavoitetta ei saavutettu, mutta yhtiön tilikauden tulos oli kuitenkin positiivinen. Lisäksi yhtiön omistajien toiminnoissa toteutuneet muutokset pystyttiin huomioimaan palvelutuotannossa. Vuosina 2024–2026 toimintaa kehitetään yhteistyössä omistajien kanssa, huomioiden mahdolliset muutokset omistajien palveluverkoissa, esimerkiksi Lappeenrannan länsialueen koulukiinteistöihin liittyen.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön tarkoituksena ei ensisijaisesti ole jakaa tuottoja omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuodeksi 2023 suunnitellut investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti ja ne rahoitettiin tulo-rahoituksella. Tulevina vuosina ei ole tiedossa poikkeuksellisia investointeja.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Toimintavuoden aikana yhtiöllä ei ollut rakenne- ja rahoitusjärjestelyjä. Yhtiöllä ei ole kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhtiön osakassopimuksen 5 §:ssä on todettu palvelujen tuottamiseen liittyvä rajoitus. Sopimuksen mukaan yhtiö tarjoaa palveluja myös muille toimijoille kuin omistajilleen siinä määrin kuin se on mahdollista vaarantamatta yhtiön asemaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuna sidosyksikkönä. Lisäksi Lappeenrannan kaupungin ja aiemmin Etelä-Karjalan

sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän kanssa tehdyssä toimintojen luovutussovituksessa todetaan, ettei yhtiö kilpaile luovutettujen toimintojen osalta vapailla markkinoilla. Ylipäätään avoimiin kilpailutuksiin osallistumista on pyrittävä välttämään, ettei in house -yhtiön katsota toimivan avoimilla markkinoilla.

Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus muodostaa riskin etenkin, kun henkilöstön ikärakenteesta johtuen työntekijöiden eläköityminen lähivuosina on runsasta. Työvoiman saatavuuden suhteen suurin riski kohdistuu ammattitaitoisten laitoshuoltajien saatavuuteen. Elintarvikkeiden, energian ja muiden yhtiön käyttämien aineellisten tuotantovälineiden hintojen sekä henkilöstökulujen merkittävä kohoaminen muodostavat riskin kustannusten kasvamisesta.

Saimaan Tukipalvelut Oy:n numeerinen osa:

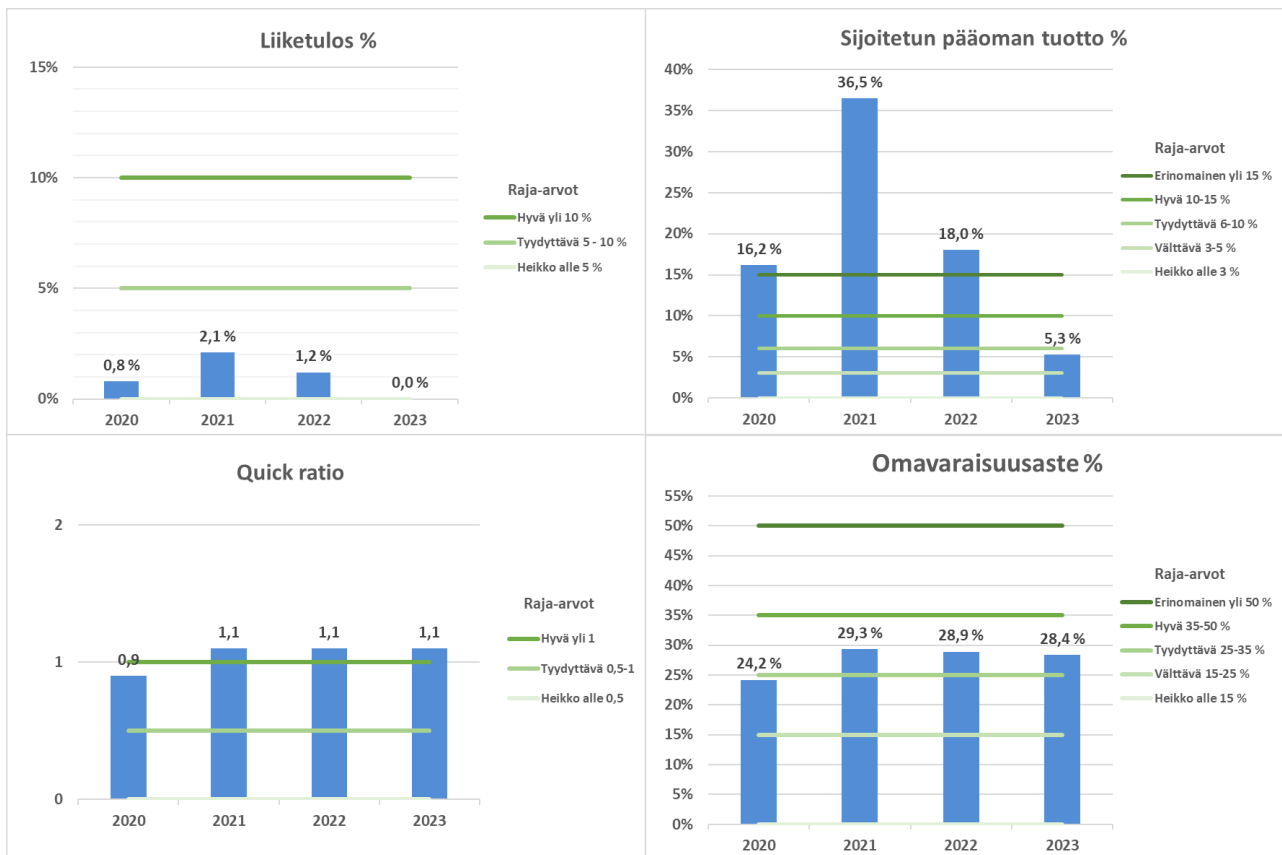
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	50 446	51 994	53 992	1 998	3,8 %	3 546	7,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	74	27	45	18	66,7 %	-29	-39,2 %
Valmistus omaan käyttöön	11	0	0	0	0,0 %	-11	0,0 %
Materiaalit ja palvelut	-15 278	-16 003	-17 146	-1 143	7,1 %	-1 868	12,2 %
Henkilöstökulut	-29 923	-30 427	-31 377	-950	3,1 %	-1 454	4,9 %
Poistot ja arvonalentumiset	-217	-225	-232	-7	3,1 %	-15	6,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-4 519	-4 828	-5 262	-434	9,0 %	-743	16,4 %
Liiketulos	593	538	20	-518	-96,3 %	-573	-96,6 %
Rahoitustuotot	0	0	159	159	0,0 %	159	0,0 %
Rahoituskulut	-1	0	0	0	0,0 %	1	-100,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	592	538	179	-359	-66,7 %	-413	-69,8 %
Tilinpäätössiirrot	-3	0	0	0	0,0 %	3	0,0 %
Verot	-113	-108	-37	71	-65,7 %	76	-67,3 %
Tilikauden tulos	476	430	142	-288	-67,0 %	-334	-70,2 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	567	563	-4
Aineettomat hyödykkeet	177	138	-39
Aineelliset hyödykkeet	369	404	35
Sijoitukset	21	21	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	10 801	11 490	689
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	10 404	9 073	-1 331
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	397	2 417	2 020
Vastaavaa yhteensä	11 368	12 053	685
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	3 277	3 419	142
Osakepääoma	218	218	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	2 583	3 059	476
Tilikauden voitto/tappio	476	142	-334
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	6	6	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	8 085	8 628	543
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	8 085	8 628	543
Vastattavaa yhteensä	11 368	12 053	685

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Liiketoiminnan rahavirta			
Liikevoitto (tai Vuosikate)	593	179	-414
Oikaisut liikevoittoon (poistot ja pak.var.)	144	62	-82
Käyttöpääoman muutos	454	1 958	1 504
Maksetut korot ja maksut	-1	0	1
Saadut osingot	0	0	0
Saadut korot	0	159	159
Maksetut verot	-276	-120	156
Satunnaiset erät	0	0	0
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	914	2 238	1 324
Investointien rahavirta			
Investoinnit muihin sijoituksiin	0	0	0
Investoinnit käyttöomaisuuteen	-461	-218	243
Saadut investointiavustukset	0	0	0
Investoinnit varauksella katetut	0	0	0
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-461	-218	243
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	453	2 020	1 567
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen muutokset	0	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	0	0	0
Maksetut osingot	-407	0	407
Maksullinen osakeanti	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-407	0	407
Rahavarojen muutos	46	2 020	
Rahavarat 31.12.	397	2 417	2 020
Rahavarat 1.1.	351	397	46
Lainakanta 31.12.	0	0	0
Lainakanta 1.1.	0	0	0

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	63,7	63,7	0,0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	875	868	-7
Investoinnit (1000 €)	461	218	-243
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	145	302	157
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	14,5	4,3	-10,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	18,0	5,3	-12,7
Liiketulos %	1,2	0,0	-1,2
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	28,9	28,4	-0,5
Maksuvalmius			
Current ratio	1,1	1,1	0,0
Quick ratio	1,1	1,1	0,0
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	20 524	20 060	-464
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	1 449	1 610	161
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulo-rahoitus %	150,5	171,6	21,1
Lainanhoitokate	-	-	-
Kassan riittävyys, pv	2,7	9,5	6,8
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	49,4	41,9	-7,5
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa yleisiin raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kannattavuuden tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava ympäristö, missä yhtiö toimii. Yhtiö tuottaa palveluita omistajilleen heidän tiloissaan. Yhtiöllä ei ole asetettu tuloutusvaatimusta. Yhtiöllä ei ole merkittäviä investointipaineita eikä korollista velkaa. Siten kannattavuuden kannalta tärkeintä on kustannustehokkuus, mikä mahdollistaa kilpailukykyisen hinnoittelun. Vakavaraisuuden tavoitetasoon vaikuttavat samat asiat kuin edellä kannattavuuden tunnuslukujen kohdalla on kerrottu. Tämän takia omavaraisuusasteen kehityksessä erinomaiselle tasolle pääsy tulosta kasvattamalla ei ole tarkoituksenmukaista yhtiön omistajien intressien kannalta. Omavaraisuusaste heikkeni selvästi vuoden 2018 jälkeen johtuen vuonna 2019 maksetusta kertaluonteisesta osingosta. Velaton yhtiö on kuitenkin pystynyt parantamaan vakavaraisuuttaan tämän jälkeen.

Maksuvalmiutta tarkasteltaessa on huomioitava, että yhtiön vieras pääoma koostuu korottomista osto-, siirto- ja muista lyhytaikaisista veloista.

Saimaan tukipalvelut Oy on perustettu tuottamaan tukipalveluita omistajilleen, eikä sen ole tästä syystä tarkoituksenmukaista tehdä voittoa sen enempää kuin toiminnan vakaa jatkaminen ja vuosittaisten heilahdusten tasaaminen edellyttävät.

Saimaan lentoasema säätiö sr -konserni

Toimitusjohtaja: Ding Ma

Toiminta-ajatus

Saimaan lentoasema säätiö sr -konsernin muodostavat Saimaan lentoasema säätiö sr ja säätiön 100 %:sti omistama tytäryhtiö Lappeenrannan Lentoasema Oy. Säätiön tarkoituksena on tukea ja edistää Saimaan alueen matkailua ja muita elinkeinoja Lappeenrannassa sekä Etelä-Karjalassa turvaamalla alueen saavutettavuutta ylläpitämällä ja kehittämällä kansainvälisiä lento- ja muita liikenneyhteyksiä ja niiden vaatimaa infrastruktuuria. Lentoaseman operointia ja muuta sen kehittämistä palvelevaa liiketoimintaa varten säätiö on perustanut Lappeenrannan Lentoasema Oy:n.

Saimaan lentoasema säätiö on rekisteröity 20.12.2015. Tilikausi 2023 (1.1.-31.12.2023) on säätiön kahdeksas tilikausi.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuoden 2023 aikana lentoasemalla oli 33.852 matkustajaa. Matkustajamääriin kuitenkin vaikutti uusien virusmuunnosten aiheuttamat matkustusrajoitukset sekä Venäjän rajan jatkuvasti tiukentuneet rajoitukset. Koko vuoden ajan Ryanair operoi kaksi lentoa viikossa Bergamoon. Ryanairilla oli halukkuutta kolmeen reittiin ja on edelleen.

Jatkosopimus yhdestä reitistä (Milano-Bergamo) solmittiin Saimaan lentoasema säätiön toimesta Ryanairin kanssa alkuvuodesta 2024 ja on voimassa 1.4.2024–31.3.2025. Pandemian kesto, Euroopan yleistilanne, vaikutukset lentoliikenteeseen ja vapaa-ajan matkailuun - ja siten myös lentoaseman liiketoimintaan - aiheuttavat epävarmuutta.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Säätiön tarkoituksena ei ole tuoton jakaminen omistajilleen.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuosina 2024–2026 varaudutaan investointeihin tarvittaessa. Säätiö-konsernin merkittävin tuleva investointi liittyy kiitotien peruskorjaukseen. Peruskorjauksen ajoitus riippuu liikenteen määrästä.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2023 toimintaan saatiin valtion rahoitusta Traficomilta 250.000 euroa ajalle 1.7.2023–30.6.2024. Kaupungin hankkeiden saatua valtion rahoitusta AKKE ohjelman kautta 500.000 euroa, vapautui kaupungin budjetista lentoliikenteen käyttöön vuosille 2023–2024 vastaava summa. Tämä rahoitus on tuloutettu säätiölle, josta edelleen pääomallainana lentoasemalle on vuonna 2023 annettu 450.000 euroa. Säätiö sai maakuntaliitolta saavutettavuusrahaa 105.000 euroa ajalle 1.11.2022–31.3.2023. Säätiöllä ei ole takauksia kaupungilta.

Lentoasemalle annettiin tilivuoden aikana pääomallainaa 1.464.000 euroa. Pääomallainaa on yhteensä 5.304.676,21 euroa.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Pienen lentoaseman toiminta ei ole kansainvälisen kokemuksen mukaan sellaisenaan kan-

nattavaa, säätiön riippuvuus eri julkisista lähteistä saatavasta tuesta jatkuu edelleen. Nykyisillä ja näköpiirissä olevilla liikennemäärillä Lappeenrannan lentoasema Oy:n toiminta on riippuvainen valtion tuesta. Valtion tuen loppuminen tai merkittävä pienentyminen muo-

dostaa säätiölle merkittävän riskin konsernitasonalla. Lyhyellä aikavälillä osakeyhtiön pääomalinottaminen on mahdollista, mutta pidemmän aikavälin rahoitukselle tulee hakea notifiointi. Notifikaatioprosessille odotetaan vastinetta vuoden 2024 aikana.

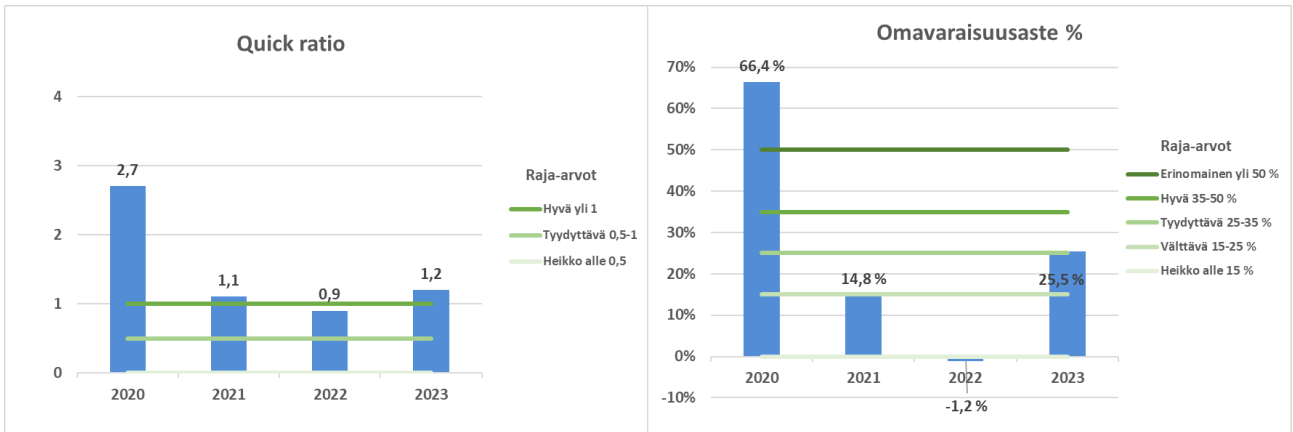
Saimaan lentoasema säätiö sr – konsernin numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	822	153	803	650	424,8 %	-19	-2,3 %
Liiketoiminnan muut tuotot	505	0	186	186		-319	-
Materiaalit ja palvelut	-295	-47	-355	-308	655,3 %	-60	20,3 %
Henkilöstökulut	-950	-620	-866	-246	39,7 %	84	-8,8 %
Poistot ja arvonalentumiset	-18	-40	-17	23	-57,5 %	1	-5,6 %
Liiketoiminnan muut kulut	-1 098	-746	-1 160	-414	55,5 %	-62	5,6 %
Liiketulos	-1 034	-1 300	-1 409	-109	8,4 %	-375	36,3 %
Rahoitustuotot	0	0	0	0		0	
Rahoituskulut	0	0	-1	-1		-1	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	-1 034	-1 300	-1 410	-110	8,5 %	-376	36,4 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0		0	
Verot	-92	0	0	0		92	
Tilikauden tulos	-1 126	-1 300	-1 410	-110	8,5 %	-284	25,2 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	33	69	36
Aineettomat hyödykkeet	1	0	-1
Aineelliset hyödykkeet	32	69	37
Sijoitukset	0	0	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	301	512	211
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	141	141	0
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	160	371	211
Vastaavaa yhteensä	334	581	247
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	-4	148	152
Osakepääoma	4 022	5 536	1 514
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	-2 900	-3 978	-1 078
Tilikauden voitto/tappio	-1 126	-1 410	-284
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	338	433	95
Pitkäaikainen vieraspääoma	0	0	0
Lyhytaikainen vieraspääoma	338	433	95
Vastattavaa yhteensä	334	581	247

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin osuus säädepääomasijoituksista %	100,0	100,0	0,0
Konserniyhtiön osuus säädepääomasij. %	0,0	0,0	0,0
Henkilöstöä keskimäärin	15	14,7	-0,3
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	-2588,5	-1958,3	630,2
Sijoitetun pääoman tuotto %	-2588,5	-1958,3	630,2
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	-1,2	25,5	26,7
Maksuvalmius			
Current ratio	0,9	1,2	0,3
Quick ratio	0,9	1,2	0,3
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Konsernin kannattavuus on erittäin heikko. Konsernilla ei ole korollista velkaa, mutta se on ollut kaupungin ja valtion rahoituksesta riippuvainen. Toiminnan omavaraiseksi saamisen edellytyksenä on liikevaihdon ja erityisesti lentoliikenteestä saatavien oheistuottojen kasvattaminen merkittävästi. Oheistuottojen kasvattaminen taas vaatisi lisäreittien myötä investointeja lentoasemarakennukseen. Konserni tulee tarvitsemaan tukea myös jatkossa. Lisäksi rahoitus pohjaa olisi pystyttävä laajentamaan.

Konsernin tunnuslukuja tarkasteltaessa on huomioitava, että Saimaan Lentoasema säätiön ja sen omistaman Lappeenrannan Lentoasema Oy:n toiminnat tukevat kaupungin elinkeino- ja matkailustrategian tavoitteita. Tavoitteena tulee kuitenkin olla, että tulos ja kassavirta kehittyvät siihen suuntaan, että julkisen tuen tarve pienenee vuosittain. Koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ovat vaikuttaneet merkittävästi konsernin toimintaan suhteessa tavoitteisiin. Suomen ja Venäjän välinen raja on ollut suljettuna loppuvuonna 2023 ja alkuvuonna 2024. Matkailijamäärän kehitys ja jakautuminen eri kansallisuuksiin tulee olla merkittävä seurantakohde vuoden 2024 aikana.

Wirma Lappeenranta Oy

Toimitusjohtaja: Johanna Väyrynen

Toiminta-ajatus

Wirma Lappeenranta Oy on Lappeenrannan kaupunkikonserniin kuuluva elinkeinoyhtiö. Toiminnan tavoitteena on uusien työpaikkojen syntymisen edistäminen, olemassa olevien työpaikkojen säilyttämisen tukeminen sekä osakaskuntiansa elinkeinotoimintaympäristön kehittäminen. Päämääränä on saada Lappeenrannan seudulle uudistuvaa liiketoimintaa ja lisätä alueen vetovoimaisuutta. Wirma palvelee Lappeenrannan seudun yrittäjiä ja yrityksiä sekä kehittää alueen toimintaympäristöä ja kilpailukykyä. Wirma Lappeenranta Oy:n hanke- ja hallinnointitoiminta täydentää kaupungin organisaatiossa toimivia Wirma-yrityspalvelua ja matkailupalvelua.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 toteutettiin Lennä Lappeenrantaan, laatua ja kilpailukykyä -yritysryhmähanketta. Hanketta jatketaan vielä 06/2024 saakka.

Wirma Lappeenranta Oy on osakkaana goSaima Oy:ssä. Kattomarkkinointipanostus oli 165 000 euroa. Panostus jatkuu samansuuruisena 2024–2025. Tämän lisäksi 2023 on panostettu 15.000 euroa Saimaan saaristoreitin tuotteistamiseen ja markkinointiin.

Wirma Lappeenranta Oy:n toiminta supistuu vuonna 2024, koska katujuna ei operoi nyky-muotoisena. Wirma tuottaa kuitenkin katujunan korvaavan toiminnan käynnistämiseen liittyvät toimet. Katujunan tulevaisuutta arvioidaan vuoden 2024 aikana. Päivitetyt goSaimaan yhteistyösopimuksen osalta 2024–2025 rahoitus on 165.000 euroa/vuosi. goSaimaan yhteistyösopimuksen jatkoneuvottelu 2026-

käynnistyy syksyllä 2024 omistajan ja goSaimaan välillä.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 yhtiöllä ei ollut valtuustoon nähden sitovia tavoitteita, vaan yhtiö suoritti kaupungille omistajaohjauksen kautta annetut tehtävät. Tämä periaate jatkuu 2024–2026.

Tuloutustavoitteen toteutuminen vuonna 2023, jos yhtiön tarkoituksena on ensisijaisesti jakaa tuottoja omistajilleen

Yhtiön päämääränä ei ole tuottojen jakaminen omistajalle. Yhtiön tulos 2023 oli 23,62 euroa.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Yhtiön mahdollisista uusista investoinneista päätetään erikseen. Matkailupalveluissa käytetty katujuna on arvioinnin kohteena.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Yhtiöllä olleen 100.000 euron pääomallainan takaisinmaksu Lato Oy:lle toteutettiin 2023.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

GoSaimaan talouden kehittyminen vaikuttaa Wirman omistuksen ja GoSaimaalle myönnettyjen pääomallainojen arvoon. Yhtiön tarpeellisuuden arviointi voi johtaa toiminnan alasajoon tai sulautumiseen esimerkiksi muihin maakunnallisiin matkailutoimijoihin.

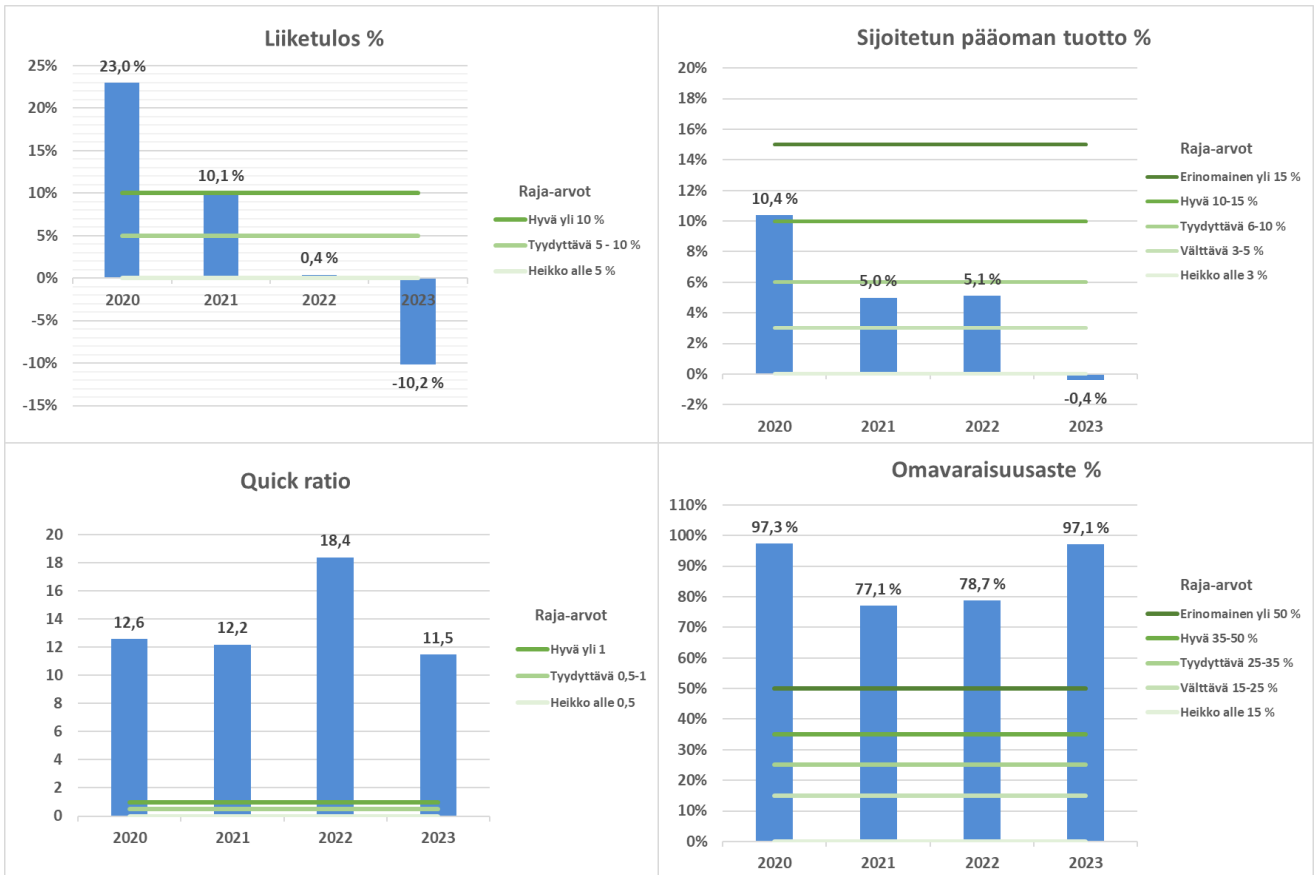
Wirma Lappeenranta Oy:n numeerinen osa:

Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Liikevaihto	210	198	210	12	6,1 %	0	0,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot	33	0	34	34		1	2,9 %
Materiaalit ja palvelut	-15	-5	-17	-12	238,2 %	-2	12,7 %
Henkilöstökulut	-11	-15	-9	6	-37,7 %	2	-15,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-15	-11	-11	0	2,3 %	4	-25,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-175	-165	-209	-44	26,7 %	-34	19,5 %
Liiketulos	27	2	-2	-4	-184,9 %	-29	-106,3 %
Rahoitustuotot	0	0	4	4		4	
Rahoituskulut	-2	-2	-2	0	-21,0 %	0	0,0 %
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja	25	0	0	0	0,0 %	-25	-100,0 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Verot	0	0	0	0	0,0 %	0	0,0 %
Tilikauden tulos	25	0	0	0	0,0 %	-25	-100,0 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	298	286	-12
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	45	34	-11
Sijoitukset	253	253	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	231	142	-89
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	231	142	-89
Rahoitusarvopaperit	0	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	0	0	0
Vastaavaa yhteensä	529	428	-101
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	416	416	0
Osakepääoma	150	150	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	6	6	0
Ed. tilikausien voitto/tappio	235	260	25
Tilikauden voitto/tappio	25	0	-25
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	113	12	-101
Pitkäaikainen vieraspääoma	100	0	-100
Lyhytaikainen vieraspääoma	13	12	-1
Vastattavaa yhteensä	529	428	-101

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus yhtiöstä %	100,0	100,0	0
Konserniyhtiön omistusosuus yhtiöstä %	0,0	0,0	0
Henkilöstöä keskimäärin	0,1	0,1	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	0	0	0
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	0	0	0
Kannattavuus			
Oman pääoman tuotto %	6,0	0,0	-6,0
Sijoitetun pääoman tuotto %	5,1	-0,4	-5,5
Liiketulos %	0,4	-10,2	-10,6
Vakavaraisuus			
Omavaraisuusaste %	78,7	97,1	18,4
Maksuvalmius			
Current ratio	18,4	11,5	-6,9
Quick ratio	18,4	11,5	-6,9
Yhtiön rooli konsernin sisäisessä kaupankäynnissä			
Myynti Lappeenrannan kaupungille (1000 €)	210	210	0
Ostot Lappeenrannan kaupungilta (1000 €)	2	2	0
Yhtiökohtaiset toiminnalliset tunnusluvut			
Tuloutus kaupungille (1000 €)	0	0	0

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Tunnuslukuja tarkasteltaessa on syytä huomioida, että Wirma Lpr Oy:n toiminta on pääasiassa sulautettu osaksi kaupungin organisaatiota ja yhtiön jäljellä olevasta laskutuksesta suurin osa tulee kaupungilta. Pienetkin heilahtelut tuloissa tai menoissa vaikuttavat merkittävästi kannattavuuden tunnuslukuihin.

Kuntayhtymät

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä

Kuntayhtymän johtaja: Antti Lehmusvaara

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä ylläpitää Saimaan ammattiopisto Sampo (jatkossa Sampo). Koulutuskuntayhtymän perustehtävänä on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen. Kuntayhtymä toteuttaa tehtävänsä järjestämällä Samossa nuorille ja aikuisille ammatillisiin perustutkintoihin tähtäävää koulutusta, työvoimakoulutusta, oppisopimuskoulutusta, ammatillista lisäkoulutusta ja henkilöstökoulutusta. Opetusta järjestetään pääosin Imatralla ja Lappeenrannassa sekä Ruokolahdella. Etelä-Karjalan kunnat ovat yhdessä sopineet ammatillisen koulutuksen järjestämisestä yhteisessä koulutuskuntayhtymässä.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta ja tuloksen toteutumisesta verrattuna talousarvioon 2023 ja kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Kuntayhtymän opiskelijamäärät ovat kasvaneet neljättä vuotta peräkkäin. Tämä on tapahtunut nuorisoikäluokkien pienenemisestä huolimatta. Opiskelijamäärät ovat kasvaneet erityisesti oppisopimuskoulutuksessa. Työpaikoilla tapahtuvan koulutuksen osuus on kasvanut jo yli 35 prosenttiin kaikista opiskelijavuosista. Muutos on ammatillisen koulutuksen reformin mukaista ja vaikuttaa myös tilantarpeeseen oppilaitoksessa. Huomionarvoista on myös erityisen tuen piirissä tapahtuvan koulutuksen vuosivolyymien kasvaminen. Maakunnan alueella olevan työvoimakysynnän tyydyttämiseksi on tytäryhtiö Edusampo Oy:n toimesta käynnistetty EU-alueen ulkopuolelta tulevien opiskelijoiden kouluttaminen. Koulu-

tuksien volyymejä voidaan lisätä ja niitä voidaan laajentaa työvoimatarpeen mukaan. Toimintavuonna opiskelijoita oli noin sata. Tavoitteena on volyymin kaksinkertaistaminen.

Valtionosuusrahoitus oli 86,2 % kaikista toimintatuotoista. Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä koulutuksenjärjestäjille jaetaan laskennallisin perustein suhteessa toisiin koulutuksenjärjestäjiin. Valtionosuudesta 70 % määräytyi opiskelijavuosien, 20 % suoritettujen tutkintojen ja tutkinnon osien ja 10 % opiskelijoiden työllistymisen ja palautteiden perusteella. Sampon osuus kokonaisuudesta on keskimäärin 1,56 %. Suhteellisesti suurin osuus 1,62 % saatiin suoritusrahoituksesta eli tutkintoja ja tutkinnon osia on toteutettu suhteessa enemmän kuin Suomessa keskimäärin opiskelijavuotta kohden. Tämä on erinomainen asia opiskelijoiden kannalta, mutta myös taloudellisesti, sillä suunnitteilla olevassa rahoitusmallin muutoksessa suoritusrahoituksen osuus tulee kasvamaan.

Toiminnan volyyymi kasvoi tilikaudella; toimintatuotot olivat 37,0 miljoonaa euroa ja toimintakulut 34,4 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat 2,7 % ja toimintakulut 7,0 % edellisvuodesta. Tytäryhtiö Edusampo Oy:lle myydyt opetuspalvelut kasvoivat lähes 40 % ja sen osuus Sampon toimintatuotoista kasvoi 5,8 %:iin. Muihin toimintatuottoihin sisältyy Parikkalassa sijainneiden peltomaiden myyntivoittoa 0,2 miljoonaa euroa.

Tilikaudella tehtiin kertapoistoja Imatran kampuksen rakennuksista 0,3 miljoonaa euroa ja vastaavasti purettiin poistoeroa, joten tällä ei ollut tulosvaikutusta. Tilikauden ylijäämä oli 0,7 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän vuoden 2024–2026 taloussuunnitelmat ovat hieman ylijäämäisiä perustuen keväällä 2021 koulutusalojen laatimiin sopeuttamissuunnitelmiin, jotka sisältävät muun muassa opiskelijavuosien kasvattamista.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Ei ole kaupunginvaltuustoon nähden sitovia tavoitteita.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Investointeja toteutui nettona 4,6 miljoonaa euroa. Toimintavuoden aikana valmistui Lappeenrantaan uusi toimitalo Pohjolankadulle. Imatralla jatkettiin uuden kampuksen suunnittelua ja päätettiin purettavista ja peruskorjattavista kiinteistöistä sekä korjattiin opiskelijatyönä LAB-ammattikorkeakoululta ostettua prosessilaboratoriota opetuskäyttöön. Kiinteistöinvestoinnit on suunniteltu rahoitettavan lainalla sekä muuttamalla nykyisen koulutuksen toimintamalleja ja tuotteita niin, että kaikki koulutukset toimivat taloudellisesti ja niiden katteet ovat positiivisia.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Nostettiin uutta lainaa 2,0 miljoonaa euroa.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Rakennusinvestointien tarve Imatran kampuksella on kuntayhtymän volyymiin ja rahoitukseen nähden merkittävä. Syksyllä 2023 tehdyn taloudellisen selvityksen mukaan noin 17–25 miljoonan euron investointien vaikutus kuntayhtymän talouteen on hallittavissa, mikäli oppilasmäärä ja sen myötä myös valtionosuusrahoitus kasvavat inflaatiota vastavassa suhteessa. Päätös rakennusinvestoinnista tehdään kuntayhtymän hallituksessa kevään 2024 aikana ja rakentaminen toteutuu vuosien 2024–2025 aikana.

Tulevan vuoden 2024 valtionosuusrahoituksen perustana oleva OKM:n harkinnanvaraisesti määrittämä opiskelijavuosimäärä (3023) on 144 vähemmän kuin vuoden 2023 toteutuneet opiskelijavuodet olivat. Talousarvioon 2024 budjetoitu valtionosuustulo on joulukuussa 2023 saatua rahoituspäätöstä hieman alhaisempi eli tehtyä talous- ja toimintasuunnitelmaa voidaan noudattaa sellaisenaan. Taloussuunnitelmat perustuvat koulutusalojen laatimiin sopeuttamissuunnitelmiin, jotka sisältävät muun muassa opiskelijavuosien kasvattamisella ja toimintoja tehostamalla alijäämäisten koulutusalojen tuloksen parantamista.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusmalliin on valmisteilla muutoksia, jotka vaikuttavat rahoituksen jakautumiseen koulutuksenjärjestäjien kesken. Tämänhetkisen tiedon mukaan valtionosuusrahoituksessa painotus siirtyy enemmän suoritusrahoitukseen, mikä on tilastollisesti ollut Sampon vahvuusalueita. Uusi malli vaikuttaa aikaisintaan vuoden 2026 rahoitukseen.

Sampon toiminta kansainvälistyy lisää tutkintovientikoulutuksen laajentuessa uusiin maihin.

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän numeerinen osa:

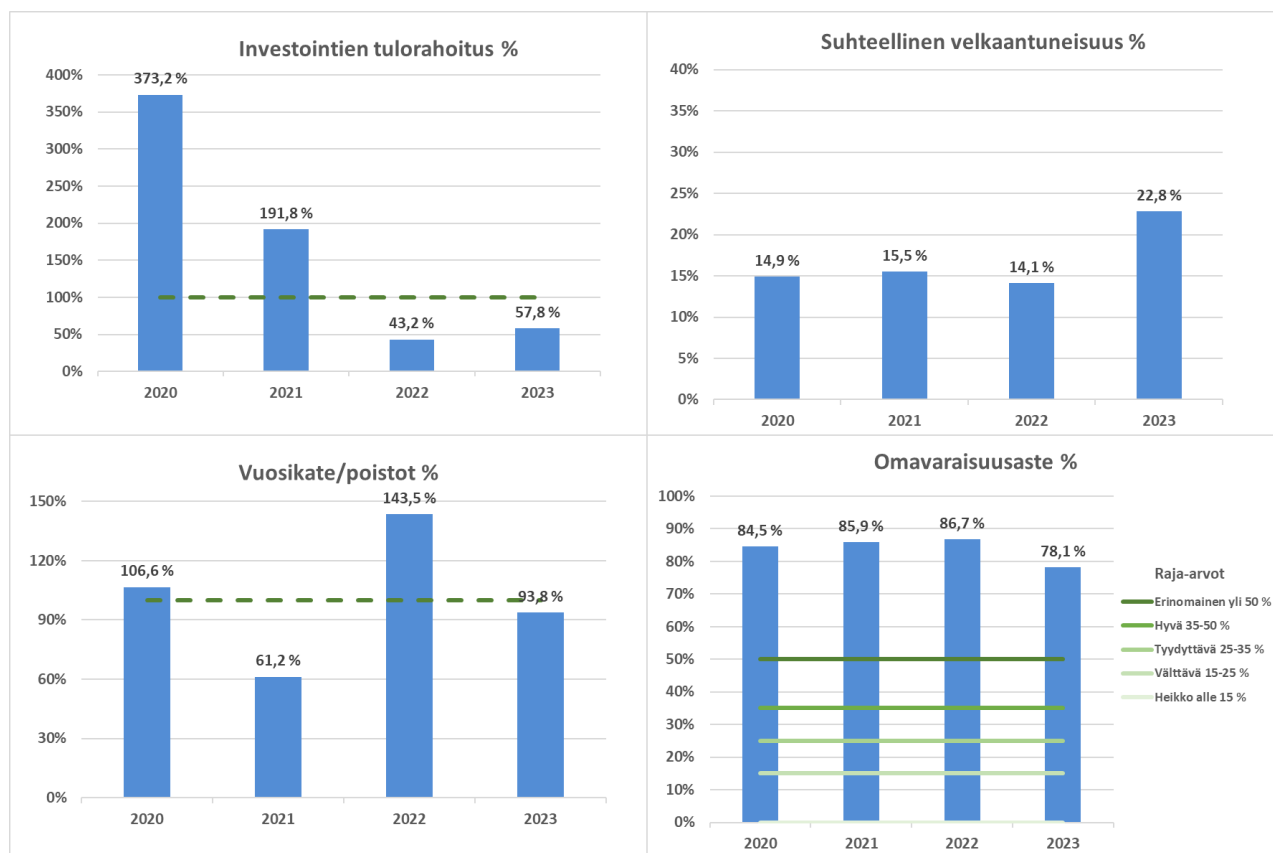
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	36 059	36 429	37 050	621	1,7 %	991	2,7 %
Valmisteverastojen muutos	75	-305	-183	122	-40,0 %	-258	-344,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	288				
Toimintakulut	-32 188	-33 576	-34 438	-862	2,6 %	-2 250	7,0 %
Toimintakate	3 946	2 548	2 717	169	6,6 %	-1 229	-31,1 %
Rahoitustuotot	2	0	1	1		-1	-50,0 %
Rahoituskulut	-185	-110	-53	57	-51,8 %	132	-71,4 %
Vuosikate	3 763	2 438	2 665	227	9,3 %	-1 098	-29,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	-2 623	-2 500	-2 841	-341	13,6 %	-218	8,3 %
Tilikauden tulos	1 140	-62	-176	-114	183,9 %	-1 316	-115,4 %
Tilinpäätössiirrot	-547	522	836	314	60,2 %	1 383	-252,8 %
Verot				0		0	
Tilikauden yli-/ alijäämä	593	460	660	200	43,5 %	67	11,3 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	31 940	33 597	1 657
Aineettomat hyödykkeet	58	22	-36
Aineelliset hyödykkeet	31 814	33 507	1 693
Sijoitukset	68	68	0
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	7 276	7 907	631
Vaihto-omaisuus	1 425	1 236	-189
Saamiset	728	1 157	429
Rahoitusarvopaperit	3 040	3 119	79
Rahat ja pankkisaamiset	2 083	2 395	312
Vastaavaa yhteensä	39 216	41 504	2 288
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	20 762	21 309	547
Peruspääoma	2 249	2 249	0
Arvonkorotusrahasto	1 431	1 318	-113
Muut omat rahastot	0	0	0
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	16 488	17 082	594
Tilikauden yli-/alijäämä	594	660	66
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	12 596	11 761	-835
Pakolliset varaukset	0	0	0
Lahjoitusrah. ja muiden toimeksiant. pääomat	0	0	0
Vieras pääoma (yht.)	5 858	8 434	2 576
Pitkäaikainen vieraspääoma	731	2 259	1 528
Lyhytaikainen vieraspääoma	5 127	6 175	1 048
Vastattavaa yhteensä	39 216	41 504	2 288

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Toiminnan rahavirta	3 763	2 422	-1 341
Vuosikate	3 763	2 665	-1 098
Satunnaiset erät	0	0	
Tulorahoituksen korjaukset	0	-243	-243
Investointien rahavirta	-8 715	-4 368	4 347
Investointimenot	-8 715	-4 611	4 104
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	243	243
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 952	-1 946	3 006
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		2 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-272	-272	
Lyhyt aikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	61	608	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-211	2 336	2 547
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 163	390	
Rahavarat 31.12.	5 123	5 514	391
Rahavarat 1.1.	10 286	5 123	-5 163
Lainakanta 31.12.	1 004	2 732	1 728
Lainakanta 1.1.	1 276	1 004	-272

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP2023/ TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	48,62	48,62	0
Henkilöstöä keskimäärin	372	378	6
Investoinnit (1000 €)	8 715	4 611	-4 104
Ulkoiset lainat (1000 €)	1004	2 732	1 728
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	929	1 180	251
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	43,2	57,8	14,6
Pääomamenojen tulorahoitus %	41,9	54,6	12,7
Lainanhoitokate	13,5	8,4	-5,1
Kassan riittävyys, pv	45,0	51,0	6,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)			0,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	1 480	18	-1 462
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	14,1	22,8	8,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	16 488	17 148	660
Lainakanta 31.12., 1000 €	1 004	2 732	1 728
Omavaraisuusaste %	86,7	78,1	-8,6
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	143,5	93,8	-49,7
Toimintatuotot / toimintakulut, %	112,3	107,6	-4,7

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymän talouden tunnusluvuissa näkyy tilojen tarvitsemat mittavat investointitarpeet. Tulevina vuosina tilanne tuskin helpottuu. Kuntayhtymä on pyrkinyt huomioimaan toiminnassaan rahoituksen vähenemisen vaikutuksia toimintaan ja talouteen sopeuttamalla menoja ja tiloja opiskelijamäärien suhteessa. Vahva rahoitusasema antaa kuitenkin hyvän pohjan investoinneille.

Etelä-Karjalan liitto

Kuntayhtymän johtaja: Satu Sikanen

Kuntayhtymän toiminta-ajatus

Manner-Suomen jokaisessa 18 maakunnassa on maakunnan liitto. Ne ovat kunnallisen itsehallinnon periaatteiden mukaan toimivia lakisääteisiä kuntayhtymiä. Etelä-Karjalan liiton jäseniä ovat kaikki Etelä-Karjalan kunnat. Liiton lakisääteisiä tehtäviä ovat alueiden kehittäminen sekä maakuntakaavoitus.

Etelä-Karjalan liitto on myös suunnittelu- ja edunvalvontayksikkö, joka tekee työtä maakunnan henkisen ja aineellisen hyvinvoinnin sekä kulttuurin edistämiseksi. Toiminta sisältää myös muita kuin laissa säädettyjä tehtäviä. Etelä-Karjalan liitto ajaa maakunnan, sen kuntien, väestön ja elinkeinoelämän etuja. Liitossa tehdään myös maakuntaa koskevia tutkimuksia, tilastointia, suunnitelmia ja selvityksiä.

Yleiskuvaus vuoden 2023 toiminnasta, liikevaihdon ja tuloksen toteutumisesta vuonna 2023 verrattuna talousarvioon 2023 että kehittymisestä verrattuna tilinpäätökseen 2022 sekä suunta vuosille 2024–2026

Liiton toiminta voidaan jakaa kolmeen osaan: 1) Varsinainen (jäsenmaksuilla rahoitettava) toiminta 2) Rajaohjelmat (CBC) 3) Projektitoiminta.

Useat toiminnalliset ja edunvalvonnalliset tavoitteet toteutuivat tai etenivät vuonna 2023, mutta huomioitava on, että monet edunvalvonnalliset asiat vaativat vielä vuosien työn toteutuakseen. Kokonaismaakuntakaavan kaavaluonnoksen valmistuminen siirtyi vuoden 2024 puolelle.

Taloudellinen tulos oli parin edellisen vuoden jatkoksi vahva. Talousarvio suunniteltiin vuodelle 2023 alijäämäiseksi 50.000 euroa, mutta toteuma oli oleellisesti parempi. Merkittävänä syinä ennakoitua parempaan tulokseen olivat

tarkan taloudenpidon lisäksi henkilöstömenoissa syntyneet säästöt vaihtuvuuden vuoksi sekä lomapalkkavarausten vaikutus. Tulevina vuosina pyritään pitämään talous tasapainossa.

Kaupunginvaltuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023 sekä suunta vuosille 2024–2026

Ei sitovia tavoitteita Lappeenrannan kaupunginvaltuustoon nähden.

Suunniteltujen ja mahdollisten muiden investointihankkeiden toteutuminen vuonna 2023 myös kustannusten osalta sekä suunta vuosille 2024–2026

Vuonna 2023 ei investointihankkeita, eikä merkittäviä investointihankkeita ole suunnitella tulevillekaan vuosille.

Suunniteltujen ja mahdollisen muiden rakenne- ja rahoitusjärjestelyjen toteutuminen vuonna 2023. Lisäksi selvitys kaupungilta haetuista takauksista ja lainoista.

Vuonna 2023 ei ollut rakenne- tai rahoitusjärjestelyjä eikä kaupungilta haettuja takauksia tai lainoja.

Toiminnan merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskianalyysissä (riskirekisteri) on määritelty merkittävimmät riskit, niiden suuruus, tarvittavat hallintatoimenpiteet ja vastuuhenkilö.

Merkittävimmät riskit liittyvät henkilöstöriskialueella henkilöstöressurssien riittävyyteen ja toiminnan varmistamiseen poikkeustilanteissa. Lisäksi hankerahoituksen riskialueella CBC-ohjelman hallintoviranomaisen tehtävissä onnistumiseen liittyy riskejä, joita tulee hallita ohjelman loppuunsaattamiseksi.

Etelä-Karjalan liiton numeerinen osa:

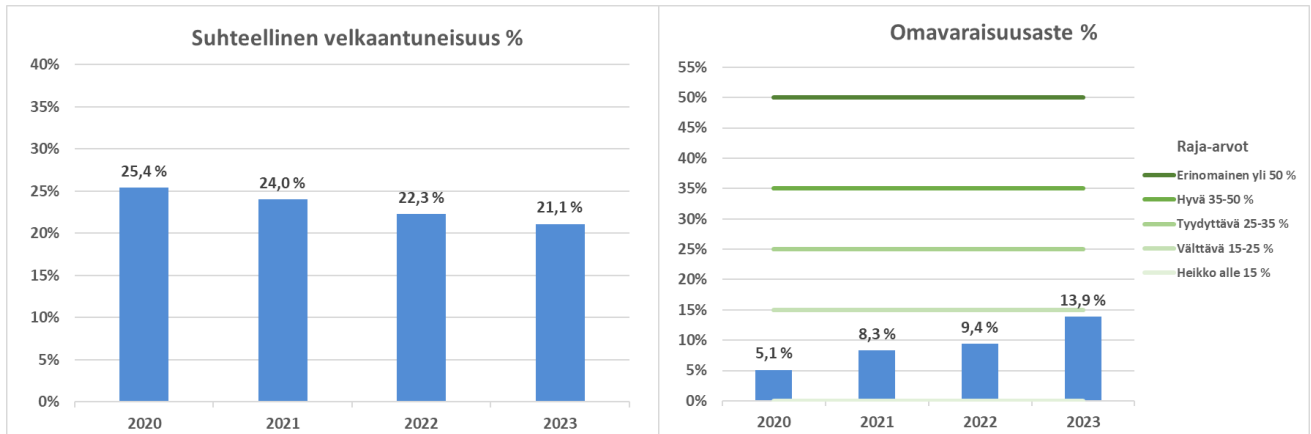
Tuloslaskelma 1 000 €	TP 2022	TA 2023	TP 2023	Muutos TP 2023/TA2023		Muutos TP 2023/TP2022	
				€	%	€	%
Toimintatuotot	3 636	3 452	3 502	50	1,4 %	-134	-3,7 %
Valmisteverastojen muutos	0	0		0		0	
Toimintakulut	-3 377	-3 497	-3 429	68	-1,9 %	-52	1,5 %
Toimintakate	259	-45	73	118	-261,1 %	-187	-72,0 %
Rahoitustuotot	5	0	2	2		-3	-62,5 %
Rahoituskulut	-2	-5	-9	-4	88,0 %	-7	291,7 %
Vuosikate	261	-50	65	115	-229,8 %	-197	-75,2 %
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0		0	
Tilikauden tulos	261	-50	65	115	-229,8 %	-197	-75,2 %
Tilinpäätössiirrot	0	0	135	135		135	
Verot	0	0	0	0		0	
Tilikauden yli-/ alijäämä	261	-50	200	250	-499,8 %	-62	-23,5 %

Tase vastaavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Pysyvät vastaavat (yht.)	1 598	1 598	0
Aineettomat hyödykkeet	0	0	0
Aineelliset hyödykkeet	0	0	0
Sijoitukset	1 598	1 598	0
Toimeksiantojen varat (yht.)	25 237	16 636	
Valtion toimeksiannot	25 237	16 636	
Vaihtuvat vastaavat (yht.)	1 650	1 730	80
Vaihto-omaisuus	0	0	0
Saamiset	485	273	-212
Rahoitusarvopaperit	370	367	-3
Rahat ja pankkisaamiset	794	1 090	296
Vastaavaa yhteensä	28 485	19 964	-8 521
Tase vastattavaa 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Oma pääoma (yht.)	2 720	2 784	64
Peruspääoma	334	334	0
Arvonkorotusrahasto	0	0	0
Muut omat rahastot	297	162	-135
Ed. tilikausien yli-/alijäämä	1 827	2 088	261
Tilikauden yli-/alijäämä	261	200	-61
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0	0	0
Pakolliset varaukset	0	0	0
Toimeksiantojen pääomat	24 953	16 439	-8 514
Vieras pääoma (yht.)	812	740	-72
Pitkäaikainen vieraspääoma	192	144	-48
Lyhytaikainen vieraspääoma	620	596	-24
Vastattavaa yhteensä	28 485	19 964	-8 521

Rahoituslaskelma 1 000 €	TP 2022	TP 2023	TP 2023/TP 2022 Muutos
Toiminnan rahavirta	261	65	-196
Vuosikate	261	65	-196
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauuserät	0	0	0
Investointien rahavirta	0	0	0
Investointimenot	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	261	65	-196
Rahoituksen rahavirta			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset			
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-48	-48	
Lyhyt aikaisten lainojen muutos			
Oman pääoman muutokset			
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4	275	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-52	227	279
RAHAVAROJEN MUUTOS	209	292	
Rahavarat 31.12.	1 164	1 456	292
Rahavarat 1.1.	954	1 164	210
Lainakanta 31.12.	240	192	-48
Lainakanta 1.1.	288	240	-48

Tunnusluvut laskentakauden lopussa	TP 2022	TP 2023	TP2023/ TP2022 Muutos
Kaupungin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,33	51,33	0
Konsernin omistusosuus kuntayhtymästä %	51,33	51,33	0
Henkilöstöä keskimäärin	32	32	0
Investoinnit (1000 €)	0	0	0
Ulkoiset lainat (1000 €)	240	192	-48
Kaupungin takausvastuut (1000 €)	0	0	0
Kaupungin antolainat (1000 €)	0	0	0
Leasingvastuut (1000 €)	45	36	-9
Rahoituslaskelman tunnusluvut			
Investointien tulorahoitus %	-	-	
Pääomamenojen tulorahoitus %	544,4	135,1	-409,3
Lainanhoitokate	5,3	1,3	-4,0
Kassan riittävyys, pv	124,0	152,0	28,0
Kassan riittävyys, pv (Lpr konsernitilit mukana)	124,0	152,0	28,0
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, (1000 €) euroina	57	532	475
Taseen tunnusluvut			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,3	21,1	-1,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 088	2 288	200
Lainakanta 31.12., 1000 €	240	192	-48
Omavaraisuusaste %	9,4	13,9	4,5
Tuloslaskelman tunnusluvut			
Vuosikate /poistot, %	-	-	
Toimintatuotot / toimintakulut, %	107,7	102,1	-5,6

Tunnuslukuja suhteessa raja-arvoihin ja sanallinen arvio

Kuntayhtymän tuloslaskelmassa toimintakate ilmoittaa kuntayhtymän korko- ja muihin rahoitusluihin sekä poistojen ja arvonalennusten kattamiseen käytettävissä olevan käyttötalouden tulorahoituksen määrän. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä.

Etelä-Karjalan liiton toimintakulut olivat toimintatuottoja suuremmat vuoteen 2019 asti, mutta vuosina 2020-2022 tilanne parani. Vuonna 2023 toimintakulut ylittivät toimintatuotot. Toimintakatteen pitäisi olla positiivinen, että tilikauden aikaisia ns. juoksevia menoja ei tarvitsisi rahoittaa kasvavaroilla. Jäsenkuntien maksukyky huomioiden, tämä edellyttää kuntayhtymältä tiukkaa menokuria jatkossa.

Etelä-Karjalan liiton hankerahojen välittämistehtävän vuoksi omavaraisuusaste on tyypillisesti heikohkolla tasolla.

Suhteellinen velkaantuneisuus - % kertoo velkojen ja toimintatuottojen suhteen. E-K liiton suhteellinen velkaantuneisuus oli 21,1 %. Vieraan pääoman määrä vastaa siis noin 2,5 kuukauden toimintatuottoja. Tunnusluvun arvot vaihtelevat erittäin paljon riippuen toimialasta. E-K Liiton korollisten velkojen määrä on hyvin maltillinen, eikä lisävelan tarvetta ole.